

NIK HORNBI se rodio 1957. godine i radio kao učitelj pre nego što je postao pisac. Stadionska groznica, njegovo sećanje na navijačke godine, i Highfidelity, njegov prvi roman, doživele su izvanredan uspeh kod publike i kod kritičara. Živi u severnom Londonu.

Vil Frimen ima trideset i šest godina, ne želi decu, a ako njega pitate, uopšte ne razume zašto ih svi preporučuju. Živi u modernom stanu u Islingtonu, sa svojim CDovima i mnogo slobodnog vremena zahvaljujući autorskim pravima za užasnu božićnu pesmu koju je njegov otac napisao 1938. godine. Međutim, Vil shvata prednosti samohranih majki, pogotovo ako liče na Džuli Kristi, pa se iz tih razloga pridružuje grupi roditelja koji podižu decu bez partnera i izmišlja dvogodišnjeg sina, čije odsustvo zahteva neprekidna komplikovana objašnjenja. Na scenu stupa Markus, kome su se rastali roditelji i koji počinje da se boji suza svoje majke za doručkom. Markusov napredak u novoj londonskoj školi usporavaju pogrešna garderoba, pogrešna frizura i nasledna Ijubav prema muzici Džoni Mičel. U stvari, deca ga maltretiraju. Kad je slučaj već potpomogao da se susretne sa Vilom, koji zna kako trebada ih oblače deca i da Kurt Kobejn ne igra za Mančester Junajted, zašto ga on ne bi iskoristio u svoju korist? U svom trećem romanu Nik Hornbi istražuje veze koje ljudi grade onda kada takozvani model idealne porodice nije primetljiv. Kao što je radio sa fudbalerom

u Stadionskoj groznici i sa kolekcijom ploča ili Highfidelity, on se drži teme i za to vreme otkriva mnogo više. uvek se probija kroz budalaštine na putu sa nepodeljenim ciljem. U tom procesu on gradi kontakt sa ogromnim brojem ljudi koji nalaze da je njegov pogled na svet smešan mudar i razoružavajuće zabavan.

BIBLIOTEKA DOBRA KNJIGA

NIK HONRBI

Sve o dečaku

1

„Da li ste sad raskinuli?

Sto se glupiraš?

Ljudi su veoma često smatrali da se Markus glupira onda kada mu to nije bila namera. To nije mogao da razume. Pitanje da li su mama i Rodžer raskinuli bilo je savršeno razumno, mislio je: prvo su se strašno posvađali, onda su otišli u kuhinju i tiho razgovarali, a posle izvesnog vremena su izašli sa ozbiljnim izrazima lica, Rodžer mu je prišao, stisnuo mu ruku i poželeo mu sreću u novoj školi i otišao.

Zašto bih se glupirao?

„Pa, šta ti misliš?

Meni se čini da ste raskinuli. Hteo sam da se uverim.

Raskinuli smo.

Znači, on jc otišao?

„Da, Markuse, otišao je.

Mislio je da se nikada neće naviči na te stvari. Prilično mu se dopadao Rodžer, njih troje su nekoliko puta izašli zajedno; sada ga, izgleda, više nikada neće videti. Nije mu smetao, ali čudno je to, ako malo bolje razmislite. Jednom je delio WC sa Rodžerom, kada su oboje hteli da puknu koliko im se piškilo posle vožnje kolima. Covek bi pomislio da bi, ako s nekim zajedno piškiš, trebalo nekako da ostanete u kontaktu.

Sta ćemo s picom? Upravo su naručili tri pice kada je počela svada, i još nisu stigle.

Podelićemo. Ako budemo gladni.

Ali, velike su. I, zar nije on naručio onu s kobasicama?

Markus i njegova majka su bili vegetarnanci. Rodžer nije.

Onda ćemo da je bacimo, rekla je.

„A možemo i da skinemo kobasice. Misiim da ionako ne stavljaju previše. Ima najviše sira i paradajza.

Markuse, trenutno ne razmišham o picama.

Okej. Izvini. Zašto ste raskinuli?

5

Tako da su gledali neku emisiju iz prirode o onoj ribi koja živi na dnu morskih pećina i ništa ne vidi, ribi kojoj niko nje mogao da odredi smisao; smatrao je da to njegovu mamu neće ni na šta podsetiti.

8

2

Koliko cool je Vil Frimen? Ovoliko: spavao je sa ženom koju ne poznaje preterano dobro u poslednja tri meseca pet poena. Potrošio je više od trista funti na jaknu pet poena. Potrošio je više od dvadeset funti na frizuru pet poena. Kako je moguće potrošiti manje od dvadeset funti na frizuru 1993. godine? Imao je više od pet hiphop albuma pet poena. Probao je ekstazi pet poena, ali u klubu, a ne kod kuće kao sociološki eksperiment pet bonus poena. Zaradivao je više od četrdeset hiljada funti godišnje pet poena, i dodeiio je sebi još ekstra pet poena zato što uopste ne mora da radi da bi ih zaradio. Jeo je u restoranu koji služi palentu i ribani parmezan pet poena. Nikada nije koristio kondom sa ukusom pet poena, prodao je ploče Brusa Springstina pet poena, i pustio je bradicu pet poena i onda je obrijao još pet poena. Loša vest je da nije spavao ni sa kim ko

se pojavio na stranicama modnog časopisa minus dva, i još uvek je mislio, iskreno a ako je Vil uopšte imao išta što podseća na moraino ubedenje, onda je to ono koje tvrdi da je iaganje pri rešavanju testova strašno loša stvar, da bi posedovanje brzog auta moglo da impresionira žene minus dva. Pa čak i s tim, imao je... trideset šest! On je, sudeći prema testu, ispod nule! Suvi led! Sneško Belić! Umreče od hipotermije!

Vil nije znao koliko ozbiljno treba uzimati ove testove, aii nije mogao sebi da dozvoli da o tome razmišlja; to što se ispostavilo da je cool po standardima muških časopisa, najbliže je što je ikada prišao dostignuću, ovakvi trenuci su za pamćenje. Ispod nule! Ne možeš biti više cool od ispod nule! Zatvorio je časopis i stavio ga na gomilu sličnih koje je držao

cool ku.I cng. ovde moderno, doslovce prevedeno: hladno, sveže. Igra reči.
prim. prev.

9

u kupatilu. Nije ih sve čuvao, kupovao je previše da bi ih čuvao, ali kad je ovaj u pitanju, neće žuriti sa bacanjem.

Vil se ponekad pitao ne mnogo često, zato što se nije baš često upuštao u istorijske spekulacije - kako bi ljudi kao što je on preživeli pre šezdeset godina. Ljudi kao što je on, bili su, znao je to, pomalo specijalizovana grupa; zapravo, pre šezdeset godina nije mogao da postoji niko kao on, zato što pre šezdeset godina nijedna odrasla osoba nije mogla imati oca koji je zaradivao novac baš na isti način. Tako da, kada je razmišljao o ljudima kao što je on, nije mislio na ljude koji su isti kao on, samo je mislio na hude koji nisu morali da rade ništa ceo dan, i nisu želeli da bilo šta rade. Pre šezdeset godina, stvari od kojih je Vil očekivao da mu ispune dan jednostavno nisu postojale: nije bilo dnevne televizije, nije bilo videa, nije bilo sjajnih časopisa i samim tim testova i, iako je verovatno bilo prodavnica ploča, muzika koju je voleo da sluša nije još bila izmišljena. Sada je slušao Nirvanu i Snoop Doggy Dogg, teško da bi našli nešto što zvuči slično u 1933. Tako da je spao na knjige. Knjige! Morao bi da nade posao, definitivno, zato što bi u suprotnom flipnuo.

A sada, sada je lako. Skoro da ima i previše toga što može da se radi. Više nisi morao da imaš svoj život; mogao si da viriš preko ograde u tude živote koji se žive u novinama, i ljudima iz Ist Enda, i filmovima, i izuzetno tužnim džez ili surovim rep pesmama. Dvadesetogodišnji Vil bi bio iznenađen i možda razočaran kada bi saznao da će napuniti trideset šest godina, a da neće naći život po svojoj meri, ali tridesetšestogodišnji Vil uopšte nije bio nesrećan zbog toga; ovako je bilo manje pretrpano.

Pretrpano! Takva je bila kuća Vilovog druga Džona. Džon i Kristin su imali dvoje dece drugo se rodilo prošle nedelje i Vil je priveden da ga vidi a kuća im je bila, Vil je bio prinuđen da primeti, bruka živa. Komadi drečavog najlona su prekrivali veći deo poda, video kasete su bile razbacane oko televizora bez svojih omotača, beli prekrivač na sofi je izgledao kao da su ga koristili kao gigantski komad toalet

10

papira, mada se Vil nadao da su mrlje od čokolade... Kako hudi mogu da žive ovako?

Kristin je ušla s novom bebom u rukama, dok im je Džon u kuhinji kuvao čaj. Ovo je Imodžen, rekla je.

O, rekao je Vil. „Da. Sta je siedeće što treba da kaže? Znao je da ima nešto, ali ni za živu glavu nije mogao da se seti šta. Ona je... Ne. Nestade.

Koncentrisao je sve svoje konverzacijske moći na Kristin. Nego, kako si ti, Kris?

O, znaš. Malo izmučeno.

Šta je, malo si presisala?

„Ne, rodila sam bebu.

„A. Da. Sve se vraćalo na glupu bebu. „To može da umori ženu, valjda. Namerno je čekao nedelju dana da ne bi morao da vodi ovakve razgovore, ali izgleda da nije vredelo. Ionako su pričali o tome.

Džon je ušao sa poslužavnikom i tri šolje čaja.

Barni je danas otišao kod bake, rekao je, a Vilu nije bilo jasno iz kog razloga.

Kako je Barni? Barni je imao dve godine, eto kako je, pa zato nije bio interesantan nikome osim roditeljima, ali se izgleda opet, iz razloga koje nikada neće pojmiti, od njega očekivao neki komentar.

Dobro je, hvala, rekao je Džon. Sad je pravi mali đavo, samo da znaš, i nije mu baš jasna Imodžen, ali... divan je. Vil je već upoznao Barnija, i tačno je znao da nije bio divan, pa je rešio da ignoriše non eqnitur.

„A ti, Vile?

„Ja sam dobro, hvala.

Još uvek nisi poželeo sopstvenu porodicu? Radije bih pojeo jednu od Barnijevih prljavih pelena, pomislio je. „Još ne, rekao je.

Brinemo se za tebe, rekla je Kristin.

Dobro mi je ovako kako je, hvala,

Možda, rekla je Kristin samozadovoljno. Od ovo dvoje mu je pripadala muka.

Dovoljno je loše što oni imaju decu; zašto žele da svoju grešku umnože tako što će ohrabrivati

11

svoje prijatelje da učine isto? Već nekoliko godina je Vil bio uveren da je moguće proći kroz život, a da ne budeš prinuden da unesrećiš sebe ovako kako su se Džon i Kristin unesrećili a bio je siguran da su nesrećni, čak iako su dostigli neko čudno stanje ispranog mozga koje ih jc sprečavalo da prepoznaju sopstvenu nesreću. Potreban vam je novac, naravno jedini razlog za pravljenje dece, smatrao je Vil, je da mogu da se brinu o tebi kada ostariš i postaneš beskoristan i dekintiran - ali on je imao novca, što je značilo da može da izbegne krš i toalet papir prekrivače i patetičnu potrebu da ubedi prijatelje da treba da budu nesrećni kao i on.

Džon i Kristin su bili okej, stvarno. Kada se Vil zabavljao sa Džesikom, njih četvoro su izlazili po klubovima nekoliko puta nedeljno. Džesika i Vil su raskinuli kada je Džesika poželela da zameni tričarije i frivolnost za nešto čvršće; nedostajala je Vilu neko vreme, ali su mu izlasci u kiubove nedostajali više. I dalje je viđao; ponekad bi otišli na picu za ručak, a ona bi mu pokazivala slike svoje dece i govorila mu da trači svoj život i da ne zna kako je, a on bi joj rekao da je srećan što ne zna kako je, i ona bi mu rekla kako on to ionako ne bi mogao da izdrži i on bi joj rekao kako u svakom slučaju nema nameru da to proveri; onda bi samo sedeh u tišini i streljali jedno drugo pogledima. Sada su Džon i Kristin krenuli Džesikinom stazom ka zaboravu, više nije znao šta će s njima. Nije želeo da upozna Imodžen, ni da čuje kako je Barni, i nije želeo da sluša o Kristininom umoru, a oni nisu imali šta više da ponude. Više se neće s njima zamajavati.

Pitali smo se, rekao je Džon, „da li bi želeo da budeš Imodženin kum? Njih dvoje su sedeli tamo sa osmesima punim iščekivanja na licima, kao da je on bio na ivici da skoči na noge, brizne u plač i baci ih na tepih u euforičnom zagrrjaju. Vil se nervozno nasmejao.

Kum? Crkva i sve to? Rođendanski pokloni? Usvajanje ako vi poginete u avionskoj nesreći?

„Da.

12

Šalite se.

Oduvek smo smatrali da dobro skrivaš dubinu, rekao je Džon.

Ali, ne skrivam. Stvarno sam ovako površan. Još uvek su se smešili. Ne shvataju. Siušajte. Dirnut sam vašom ponudom. Ali ne bih mogao da zamislim išta gore od toga. Ozbiljno. Nije to za raene. Nije ostao još dugo.

Posle par nedelja, Vil je upoznao Endži i postao privremeni očuh po prvi put. Možda bi, da je uspeo da proguta svoj ponos i mržnju prema deci i porodici, i domacoj atmosferi, i monogamiji i ranom leganju, sebi uštedeo mnoge nevolje.

13

3

Tokom prve noći, posle prvog dana Markus se budio skoro na svakih pola sata. Znao jc po svedećim skazaljka na satudinosaurusu: 10.41, 11.19, 11.55, 12.35, 1.31... Nijc mogao da veruje da ce morati da se vrati tamo sledećeg jutra, i jutra posle tog, i jutra posle tog, i... pa, onda je vikend, aii manje više svakogjutra do kraja života, skoro. Svaki put kada bi se probudio prvo bi pomislio da mora da postoji neki način da se zaobide, prcskoči, prevazide ovaj užasan osećaj; kad god bi ga ranije nešto uznemirilo, obično bi se pojavilo neko

rešenje - što je ugovnom značilo da bi rekao mami šta ga muči. Ali ovog puta nije mogla ništa da učini. Neće da ga prebaci u drugu školu, čak iako bi ga prebacila, ne bi bila neka razlika. I dalje će biti ono što je, a to je, činilo mu se, osnovni problem.

On jednostavno nije bio dobar za škole. To je to. Kako to objasniti.? Bilo je u redu da nisi dobar za neke stvari već je znao da nije dobar za žurke, zato što je bio suviše stidljivi ili za široke pantalone, zato što su mu prekratke noge, ali ne biti dobar za školu, to je veći problem. Svi idu u škole. To ne može da se izbegne. Neku decu, to je znao, uče roditelji kod kuće, ali njegova mama to ne može zato što radi. Osim ako joj ne plati da ga uči - ali nedavno mu je rekla da dobija trista pedeset funti nedeljno od svog posla. Trista pedeset funti nedeljno! Odakle da izvuče toliko pare.? Ne od raznošenja novina, svakako. Jedina druga vrsta ljudi koja ne mora da ide u školu, koje je mogao da se seti bila je ona u koju spada Mekli Kalkin. Jednom je bilo nešto o njemu na subotnjem jutarnjem programu, i rekli su tamo njega uči privatni profesor u nekakvoj karavanskoj prikolici. To bi bilo okej, mislio je. Bolje nego okej, zato što Mekli Kalkin verovatno dobija trista pedeset funti nedeljno, možda čak i više, što je značilo da bi mogao da plati svojoj mami da mu

14

predaje kad bi bio Mekli Kalkin. Ali, ako je biti Mekli Kalkin značilo da moraš da budeš dobar glumac, onda zaboravi: bio je užasan glumac, zbog toga što je mrzeo da stoji pred ljudima, zbog toga je mrzeo i školu. Zbog toga je želeo da bude Mekli Kalkin. Zbog toga neće postati Mekli Kalkin ni za hiljadu godina, a kamo li za neko vreme dana. . Moraće da ide u školu sutra. Cele noći je razmišljao kao što leti bumerang: ideja bi odletela u daljinu, sve do prikočice u Holvudu i, na trenutak, kada bi se udaljio najviše moguće od škole i stvarnosti, bio je srećan; onda bi se vratila istim putem, udarila ga u glavu i ostavila ga tačno na mestu sa koga je pošao. A sve vreme jutro se sve više približavalo.

Bio je tih za doručkom. Navići ćeš se, rekla mu je mama dok je jeo paliuljice, verovatno zbog toga što je delovao nesrećno. Samo je kihnulo i nasmešilo joj se; lepo je što je to rekla. Ponekad je znao, negde duboko u sebi, da će se navići, šta god bilo, zato što je naučio da neke teške stvari postanu lakše posle nekog vremena. Dan pošto je otišao njegov tata, mama ga je povećala u Glastonberi sa svojom drugaricom Korinom i fenomenalno su se proveh u šatoru. Ah ovo će postajati sve gore. Taj prvi užasan, zastrašujući dan će biti najbolji od svih. Stigao je rano u školu, otišao u učionicu, seo u klupu. Tu je bio dovoljno bezbedan. Ona deca koja su ga juče mučila verovatno ne dolaze prvi u školu; verovatno negde puše, drogiraju se i siluju ljude, pomisao je mračno. U učionici je bilo nekakvo devojčica, ah one su ga ignorisale, osim ako smeh koji je čuo dok je vadio svoju knjigu za čitanje nije bio namenjen njemu.

Čemu su mogle da se smeju. Nije bilo mnogo toga, zapravo, osim ako nista jedna od onih osoba koje stalno traže nešto čemu mogu da se podsmevaju. Nažalost, većina dece su takve osobe, po njegovom iskustvu. PatroHrah su po školskim hodnicima kao ajkule, samo što nisu tražili meso, nego

15

pogrešnu frizuru, i pogrešne cipele, i pogrešne pantalone, i kada bi nešto od ovoga pronašli, podivljali bi od uzbuđenja. Pošto je obično nosio pogrešne cipele ili pogrešne pantalone, a frizura mu je stajala bila pogrešna, svakog dana u nedelji, nije morao mnogo šta da preduzme da ih sve izludi od smeha.

Markus je znao da je čudan, a znao je da je deo uzroka njegove čudnovatosti to što mu je mama čudna. Njoj ovo jednostavno nije bilo jasno, ništa od ovoga. Stalno mu je govoriila da samo površni ljudi sude na osnovu garderobe ili kose; nije želela da gleda dubre na televiziji, ni da sluša dubre od muzike, ni da igra dubre od kompjuterskih igrica ona je mislila da su sve igrice dubre, što je značilo da bi, ako bi poželeo da radi bilo šta što druga deca rade, morao prvo sa njom da se svađa satima. Obično je gubio, a ona se tako dobro svađala da mu nije bilo teško što gubi. Objasnila mu je zašto je slušanje Džoni Mičel i Boba Marlija slučajno su to njeni omiljeni pevači mnogo bolje za njega nego da sluša Snoop Doggy Dogg i zašto je važnije da se čitaju knjige nego da se igra Gejmbojem koji mu je poklonio tata. Ali on ništa od toga nije mogao da prenese deci u školi. Ako bi pokušao da kaže Liju Hartliju - najvećem i najgadnijem od dece koju je upoznao juče da ne odobrava delo Snoop Doggy Dogg a zato što

Snoop Doggy Dogg ima pogrešan stav prema ženama, Li Hartli bi ga šutnuo, ili bi ga nazvao imenom kojim ne želi da ga nazivaju. U Kembridžu nije bilo tako loše, zato što je tamo postojala gomila dece koja nije bila baš za školu, i gomila mama koja im je u tome pomogla, ali u Londonu je bilo drugačije. Deca su bila tvrđa i pakosnija i imala su manje razumevanja, i činilo mu se da bi njegova mama, kada ga je već naterala da promeni školu samo zato što je dobila bolji posao, mogla bar da ima dovoljno pristojnosti da prekine taj hajdeda-popričamootome nastup.

Bio je srećan kod ktiče, dok je slušao Džoni Mičel i čitao knjige, ali mu to nije mnogo značilo u školi. To je smešno, zato što bi većina ljudi verovatno mislila upravo suprotno -

16

da bi čitanje knjiga kod kuće moralo ići od pomoći, ali nije: zbog toga je bio drugačiji, a zato što je drugačiji, bilo mu je neprijatno, a zato što mu je bilo neprijatno, csećao je kako se udaljava od svih i svega, dece, nastavnika i kicija.

Nije za sve bila kriva njegova mama. Ponekad je bio čudan zbog svoje ličnosti, a ne zbog stvari koje je radio. Na primer, pevanje... Kada će naučiti da kontrolište pevanje? Uvek je nosio melodiju u glavi, ali često, kada je nervozan, izmigoljila bi se napolje. Iz nekog razloga nije mogao da spozna razliku između u sebi i naglas, zato što se činilo kao da razlika ne postoji. To je kao kad odeš na plivanje u zagrejanom bazenu tokom toplog dana, pa možeš da izađeš napolje i da ne primetiš da si izašao, zato što je temperatura ista; tako nešto se događalo i sa pevanjem. I tako je pesma kliznula napolje juče, na engleskom, dok je nastavnica čitala; ako želiš da ti se ljudi smeju, stvarno smeju, najbolji način za to, otkrio je, čak bolji i od loše frizure, je da peviš naglas dok svi ostali u učionici čute i dosaduju se.

Ovog jutra je sve bilo dobro do prvog časa posle velikog odmora. Bio je miran tokom prozivke, izbegavao je ljude u liodnicima, a onda je bilo vreme za dvočas iz matematike, u kome je uživao, bio je dobar u tome, iako su radili neke stvari koje je on već učio. Na odmoru je otišao da kaže G. Bruksu, jednom od nastavnika matematike, da želi da se učlani u njegovu kompjutersku sekciju. Bilo mu je drago što je to uradio, jer mu je instinkt govorio da ostane u učionici i čita, a on je uspeo da ga pobedi; čak je morao da pređe preko dvorišta.

Ali onda, na engleskom, stvari su ponovo lrenule ioše. Koristili su jednu od onih knjiga u kojima ima po malo od svačega; odlomak koji su sada radili je iz Leta iznad kukavičjeg gnezda. Znao je tu priču, jer je gledao film sa mamom, pa je mogao da vidi jasno, tako jasno da je poželeo da izleti iz učionice, šta će se dogoditi.

Kada se dogodilo, bilo je još gore nego što je pomislio da će biti. Gđa Megvajer je dala jednoj od devojčica koje su bile poznate kao dobri čitači da pročita odlonfiak, a onda je pokušala da započne diskusiju.

17

Znači, jedna od stvari o kojoj govori ova knjiga je... Kako da znamo ko je lud, a ko nije? Zato što, znate, na neki način smo svi pomalo ljudi, pa ako neko odluči da jesmo, kako da im dokažemo da smo normalni?

Tišina. Nekoliko klinaca je uzdahnulo i prevrnulo očima. Kad dođeš u neku školu kasnije, možeš odmah da proceniš kako se nastavnici slažu sa đacima, to je bila jedna od stvari koje je Markus primetio. Gđa Megvajer je bila miada i nervozna i mučila se, procenio je. Ovaj čas bi mogao da se razvija u raznim pravcima.

Dobro, da pokušamo na drugi način. Kako znamo da je neko lud? Evo ga, pomislo je. Evo ga. To je to.

Ako bez razloga pevaju na času, gđo. Smeh. Ali onda je postalo još gore nego što je očekivao. Svi su se okrenuh i pogledah u njega; on je pogledao u gđu Megvajer, ah se ona samo usiljeno cerila i nije htela da ga pogleda u oči.

Da, to je jedan od znakova, da. Pomislili biste da je neko ko to radi malo čuknut. Ali, ostavimo Markusa po strani na trenutak...

Još smeja. Znao je šta radi, i zbog čega, i mrzeo ju je.

4

Vil je prvi put video Endži ili, kako se ispostavilo, nije je video - u Cempionlip Vajnil, maloj prodavnici ploča na Holovej Roudi. Preturao je po policama, ubijao vreme, usput pokušavajući da ulovi staru RB antologiju koju je voleo i izgubio; čuo je kako kaže osornom i depresivnom prodavcu da traži ploču

od Pinli i Perli za sestričinu. On je prebiraio po rafovima dok su je služili, pa joj nije video lice, ali je video mnogo svetlo smeđe kose, i čuo je pomalo hrapav glas za koji su on i svi ostali mislili da je seksi, pa je prislušklivao dok je objašnjavala kako njena sestričina ne zna ko su Pinli i Perki. Zar ne mislite da je to grozno.? Zamisli da imaš pet godina i ne znaš ko su Pinkj i Perki Cemu li uče tu decu. Pokušavala je da bude vesela, ali je Vil na svojoj koži naučio da se na veselost u Cempionšip Vainilu gieda s preziorom. Zaradila je, a Vil je bio siguran da hoće, ubitačni pogled pun prezira i mumlanje koje je ukazivalo na to da traći prodavčevo dragoceno vreme.

Dva dana kasnije se zatekao u kafau u uhci Aper sa istom ženom. Prepoznao joj je glas oboje su naručih kapučino i kroasan, plavu kosu i teksas jaknu. Oboje su ustah da uzmu novine - ona je uzela Gardijan, tako da je njemu ostao Mejl - i nasmešio se, ah je bilo jasno da ga se ne seča, i sve bi ostaio na tome da nije bila tako lepa.

Meni se sviđaju Pini i Peri, rekao je tonom za koji se nadao da je nežan, prijateljski i zabavno odobravajući, ali je istog trenutka shvatio da je napravio užasnu grešku, da to nije bila ista žena, te da nema pojma o čemu on govori. Poželeo je da iščupa sopstveni jezik i utrlja ga u brodski pod sopstvenim donom.

Pogledala ga je, nervozno se nasmešila i bacila pogled preko sobe na kelnera, po svoj prilici računajući kohko mu je

19

vremena potrebno da se preko sobe zaleti na Vila i baci ga na pod. Vil je razumeo i bio pun saosećanja. Ako bi potpuni stranac seo pored vas u kafiču i tihim tonom vam saopštio da voli Pinfija i Peri da bi započeo razgovor, ne preostaje vam ništa drugo do da pomislite kako ćete uskoro biti obezglavljeni i sakriveni pod podne daske.

Žao mi je, rekao je. Mislio sam da ste neko drugi. Pocrveneo je, i to je izgleda uticalo da se žena opusti: stid koji je osećao ipak je bio nekakav pokazatelj razuma. Oboje su se posvetili svojim novinama, ali se žena svaki čas smešila i gledala u njegovom pravcu.

Znam da ovo zvuči radoznalo, rekla je posle određenog vremena, ali moram da vas pitam. S kim ste me zamenili? Pokušavam da smislim neku priču, ali ne mogu? Pa joj je on objasnio, a ona se opet nasmejala, pa je onda konačno dobio šansu da počne ispočetka i normalno razgovara. Pričaii su o nedostatku jutarnjih poslovnih obaveza on nije imao ni poslepodnevni, kad smo kod toga, o prodavnici ploča, o Pinfiju i Perli, naravno, i još nekim drugim dečjim televizijskim Hkovima. Nikada ranije nije bio u iskušenju da hiadno započne vezu na ovakav način, ali je, otprilike kada su završiii drugi kapučino, imao njen broj telefona i dogovorenu večeru.

Kada su se ponovo videli, odmah mu je rekla da ima decu; poželeo je da baci salvetu na pod, prevrne sto i pobegne.

Pa? rekao je. To je, naravno, bila prava stvar.

Samo sam misHla da treba da znaš. Nekim Ijudima je to važno.

Kako važno?

Muškarcima, mislim.

Pa, da, znam, to sam shvatio.

Izvini, otežavam ovo, zar ne?

Ne, dobro ti ide.

Samo što... ako je ovo pravi sastanak, a na to mi liči, onda sam mislila da treba da ti kažem.

Hvala. Ali stvarno, to nije problem. Bio bih razočaran da nemaš decu.

20

Nasmejala se. Razočaran? Zašto.

Ovo je bilo dobro pitanje. Zašto. Očigledno je da je ovo izgovorio jer je zvučalo glatko i primamljivo, ali to nije mogao da joj kaže.

Zato što nikada ranije nisam izlazio s nekim ko je mama, a oduvek sam želeo.

Mislim da bih bio dobar u tome.

Dobar u čemu.?

Da. Dobar u čemu.? U čemu je on bio dobar.? Ovo je bilo pitanje za milion dolara, pitanje na koje nikada nije mogao da odgovori. Možda bi bio dobar sa decom, iako je mrzeo i njih i sve koji su bih odgovorni za njihovo donošenje na

svet. Možda je požurio da otpiše Džona i Kristin i bebu Imodžen. Možda je to to! Ujka Vil!

Ne znam. Dobar u tim dečjim stvarima. Petljanju s tim. Mora da je to, sto posto. Svi su dobri u tome, zar ne? Možda je sve ovo vreme, u stvari, trebalo da se bavi decom. Možda je ovo prekretnica u njegovom životu!

Treba reći da Endžina lepota nije irelevantna u odnosu na njegovu odluku da ponovo razmotri svoje afmitete prema deci. Duga plava kosa, u šta se sada uverio, išla je uz mirno, otvoreno lice, krupne plave oči i neverovatno privlačne borice oko očiju - bila je lepa na pobednički, celovit, Džuli Kiisti način. U tome je stvar. Da H je ikada ranije izlazio sa ženom koja izgleda kao Džuli Kjisti.? Ljudi koji izgledaju kao Džuli Kristi ne iziaze sa Ijudirna kao što je on. Oni izlaze sa ostaHm filmskim zvezdama, ili aristokratama iz svog kraja, i!i vozačima Formule 1. Šta se ovde događalo.? Odlučio je da iu se događala deca; da su deca bila simbolična mrlja, kao beleg ili debljina, koja mu je dala šansu tamo gde je inače ne bi bilo. Možda su deca demokratizovaia neudate lepe žene.

Reći ću ti, govorila je Endži, iako je propustio veći deo kontemplacije koja ju je doveia do tog mesta, kao samohrana majka, mnogo lakše podležeš razmišljanju u okviru feminističkih klišea. Znaš ono, svi muškarci su svinje, a žena bez muškarca je kao... nešto bez nečega što nema nikakve veze s onim prvim nečim; i te stvari.

21

Siguran sam u to, rekao je Vil, pun saosećanja. Sada se vec napalio. Ako samohrane majke stvarno misle da su svi muškarci svinje, onda može da se sredi. Mogao bi da se vida sa ženama koje izgledaju kao Džuli Kristi zauvek. Klimao je i mrštio se i pučio usne dok je Endži tandrkala, i smišljao je novu strategiju koja će mu promeniti život.

Tokom nekoliko nedelja koje su usledile bio je Dobn Momak Vii, Vii Spasitelj i uživao je. Osim toga, nije zahtevalo nikakav napor. Nije uspeo da uspostavi neku harmoničnu vezu sa Mejzi, Endžinom mistreiozno ozbiljnom petogodišnjakinjom, koja ga je izgleda smatrala lakomislenim do srži. Aii Džo, trogodišnjak, odmah mu se priklonio, uglavnom zbog toga što ga je Vil na prvom sastanku podigao uvis za nožne članke. To ie bilo to. Samo toliko je bilo potrebno. Zeleo je da su odnosi tako iaki i sa pravim liudsicim bičima.

Išli su u Mekdonalds. Išli su u Muzej nauke i tehnike i u Prirodnjački muzej. Išli su na brodičdole na reci. Onih nekoliko puta kada je razmišljao o deci uvek pijan i uvek tokom prvih dana neke veze, ubedio je sebe da bi očinstvo bilo neka vrsta sentimentalne prilike za fotografisanje, a očinstvo uz Endži je bilo baš takvo: držao se za ruke sa lepom ženom, deca su veselo trčkarala pred njim, i svi su ga videli, pa kad se to popodne završi, može da ide kući ako požeH.

A onda, tu je seks. Seks sa samohranom majkom, odlučio je Vil posle prve noći sa Endži, za ceiu dužinu je šio seks na koji je navikao. Ako odaberete pravu ženu, neku koju je zajebavao i na lcraju ostavio otac njene dece, i koja nikoga od tada nije upoznala zato što vas deca sprečavaju da izlazite, a s druge strane mnogi muškarci ne vole decu koja nisu njihova, i ne vole zbrku koja često dolazi uz tu decu kao vihor... ako izaberete jednu takvu, o, voleće vas zbog toga. Odjednom postanete iepši, bolji Ijubavnik i bolji čovek.

Sto se njega tiče, to je bila sasvim srećna Šema. Sva ta kilava sparivanja do kojih dolazi tamo, u svetu samaca bez dece,

22

za koje je noć u nepoznatom kievetu samo još jedno jebanje,... ne znaju šta propuštaju. Sigurno, ima ispravnih Ijudi, muškaraca i žena, koji bi bili zgadeni i zaprepašćeni njegovom iogikom, ali njemu je to odgovaralo. Smanjuje konkurenciju.

Na kraju krajeva, ono što mu je stvarno godilo u vezi s Endži je da nije bio Neko Drugi. To je, u ovom slučaju, značilo da nije bio Sajmon, njen bivši, koji je imao problema sa posiom i pičem, i za koga se, da kavaljerski zanemarimo kliše, ispostavilo da kreše sekretaricu. Vilu je bilo lako da ne bude Sajmon; bio je prirodno predodređen da ne bude Sajmon, briljirao je u toj ulozi. Cinilo mu se da je nefer, zapravo, da mu nešto u šta ne ulaže ni trunku truda donosi toliko uživanja, ali jeste: bio je voljen zbog toga što nije Sajmon, mnogo više nego što je ikada bio voljen zbog samog sebe.

Čak je i kraj, kada jc konačno došao, bio za preporuku. Vil je raskide nalazio teškim: nikada nije umeo da se uhvati u koštac s problemom, pa je iz tih razloga uvek proJazio kroz neka neugodna preklapanja. AH sa Endži je bilo lako - zaista, bilo je tako lako, da je mislio da mora da postoji neka zvrčka. Zabavljali su se šest nedelja, i neke stvari su počele da mu smetaju. Endži nije bila preterano fleksibilna, za početak, i cela stvar sa decom je počela da im staje na put - prethodne nedelje je kupio karte za premijeru novog filma Majka Lija, a ona je stigla u bioskop tek pola sata posle početka zato što bebisiterka nije došla. To ga je stvarno naljutilo, iako je prilično dobro uspeo da sakrije bes, pa su se pristojno proveii. I nikada nije mogla da prespava kod njega, pa je on morao da idc tamo, i nije imala mnogo CDova, ni video, ni satelitsku ni kablovsku, pa su u subotu uveče gledali sapunice i neko govno od televizijskog filma o bolesnom detetu. Samo što je počeo da se pita da li je Entiži zaista ono što je tražio, kada je ona odlučila da stvar okonča. Bili su u indijskom restoranu na Elolove; Roudu kada mu je to rekla.

23

,yile, strašno mi je žao, ali nisam sigurna da ovo ide kako treba. Ništa nije rekao. U prošlosti je razgovor koji ovako počne značio da je ona nešto saznala, ili da je uradio nešto pokvareno ili glupo, ili groteskno neosetljivo, ali je on smatrao da mu je u ovoj vezi dosije sasvim čist. Cutanjem je kupio vreme za skeniranje svoje memorije u potrazi za nekom indiskrecijom na lcoju je zaboravio, ali tu nije bilo ničega. Bio bi užasno razočaran da je nešto jjronašao, neko neverstvo koje je prevideo, na primer, ili usputnu, nebitnu surovost. Pošto je apsolutna poenla ove veze bila njegova, dobrota, bilo kakva mrlja bi značiia da je njegova nepouzdanost bila tako duboi" uvrežena da je van kontrole.

Nisi ti u pitanju. Ti si bio divan. Ja sam. Pa, situacija u kojoj sam, u svalcom slučaju.

Nema ničeg iošeg u situaciji u koioj si. Bar ne što se mene tiče. Doživeo je toliko olakšanje da je osetio potrebu da bude velikodušan.

Postoje neke stvari koje ti ne znaš. Stvari o Sajmonu.

Da li ti on pravi probleme.? Jer, ako je tako... Ti ćeš šta,? Poželeo je da upita samog sebe s prezrenjem. Zaviceš džoint kad stigneš kući i zaboravićeš ih.? Zabavljaćeš se s nekim pri emciviim ?

Ne, ne zapravo. Pa, valjda bi tako izgledalo, ako posmatraš sa strane. Ne dopada mu se preterano to što se vidam s nekim. I znam kako to zvuči, ali znam i njega, i on se još uvek nije pomirio s tim da smo sc rastali. A nisam sigurna ni da sam se ja pomirila, da budem iskrena. Još uvek nisam spremna da se upustim u vezu s nekim novim.

Dobro ti je išlo.

Najvcča tragedija je što sam u30znala nekog ko jc savršen za mene upravo u pogrešno vreme. Trebalo je da počnem sa nekim beznačajnim flertom, a ne sa... ne sa nekim ko...

Ovo je, nije mogao da se suzdrži, bilo iroriično. Da je samo znala, koliko je on odgovarao tom opisu; da postoji čovek koji je sjosobniji od njega za beznačajan flert, on ne bi

24

žeieo da ga upozna. Sve vremc sam glumio! hteo je da jo kaže. Ja sam užasan! Mnogo sam površniji, stvarno! Ali, bilo je suviše kasno.

Pitao sam se da li te pntiskam. Stvarno sam sve zeznuo, zar ne.

Ne, Vile, nikako. Bio si savršen. Žao mi je što...

Počela je pomalo da plače, a on je voleo zbog toga. Nikada ranije nije giedao kako žena plače, a da se ne oseća odgovornim, i sada je prilično uživao u novom iskustvu.

Stvarno nema razloga da ti bude žao. Stvarno. Stvarno, stvarno, stvarno.

O, ali ima.

Nema.

Kada je poslednji put bio u poziciji da daje oproštaj.? Verovatno ne još od škoie, a moguće ni tada. Od svih večeri koje je proveo sa Endži, ovo poslednje je najviše voleo.

Ovo je za Vila bio lepak. Već tada je znao da će biti i drugih žena kao što je Endži žena koje bi krenule s namerom da žele redovan seks, a završile tako što bi zamenile mnogobrojne giasne orgazme za miran život. Pošto je osećao nešto slično, iako iz razloga dijametralno različitih, znao je da ima mnogo da ponudi. Odličan seks, mnogo egomasaže, privremeno roditeljstvo bez suza i raskidi bez osećaja lcrivice - šta još muškarac da poželi. Samohrane majke - pametne, privlačne, dostupne žene, na hiljade njih, pun ih je London bile su najbolji izum za koji je Vil ikada čuo. Njegova karijera serijskog Dobrog Momka je počela.

25

Jednog ponedeljka ujutru, njegova mama je počela da plače pre doručka i to ga je uplašilo. Jutarnje plakanje je bilo nešto novo, bio je to loš, veoma loš znak. To je značilo da sada može da počne bilo kad u toku dana bez najave; nije bilo bezbednog vremena. Do danas su jutra bila u redu; činilo se da je ustajala s nadom da je ono što je činilo nesrećnom nekako nestalo preko noci, u snu, kao prehlada ili poremećen stomak. I zvučala je okej jutros - ni Ijuto, ni nesrećno, ni ludo, nego normaino, kao mama kada mu je doviknula da ustane. Ali, eto je, vec je počela, pognuta preko kuhinjskog stola u kućnoj haljini, polupojedeno parče tosta na njenom tanjiru, Hce podnadulo, sHnci joj cure iz nosa.

Markus nikada ne bi ništa rekao kada bi ona plakala. Nije znao šta da kaže. Nije razumeo zbog čega je to radihi, i zato što nije razumeo nije mogao da joj pomogne, i zato što nije mogao da pomogne, samo je tako stajao i buljio u nu otvorenih usta, a ona bi nastavila, kao da se ništa ne dešava.

Da li žehš čaj.?

Morao je da pogada šta mu govori, zato što je biki tako zacenjena.

Da. MoHm te. Uzeo je čistu činijicu sa cediljke za sudove i otišao do kredenca da izabere pahuljice. To ga je razveselilo. Zaboravio je da mu je dozvoHla da kupi pakovanje sa više razHćitih vrsta u subotu ujutru. Prošao je kroz uobičajenu agoniju donošenja odluke: znao je da prvo treba da pojede one bezvezne, kornflejks i one s vocem, zato što ih nikada neće jesti alco ih ne pojede sada, i onda će samo skupljati prašinu u polici dok se ne ubajate, a mama ce se naljutiti, i sledećih nekoHko meseci ce morati da se muči sa vehkim pakovanjem nečeg nejesdvog. Sve je to znao, ali je ipak uzeo kokopops kao i obično. Njegova mama nije primetila prva prednost njene užasne depresije koju je do

26

sada otkrio. To nije bila neka velika prednost, ipak; uopšteno gledano, više bi voleo da je bila dovoljno vesela da ga vrati do kredenca. Sav srećan bi odustao od koko-popsa kada bi prestala stalno da plače.

Jeo je paiiuliice, pio čaj, podigao torbu i poslao majci poljubac, normalan poljubac, a ne neki Ijigavi, pun razumevanja i izašao. Ni jedno od njih nije progovorilo ni reč. Šta drugo je mogao da uradi?

Na putu do škole je pokušavao da smisli šta s njom nije u redu. Sta bi moglo da joj fali a da on o tome ništa ne zna? Radila je, pa nisu bili siromašni, mada nisu biii ni bogati ona je radila muzičku terapiju, što znači da je bila nelca vrsta učiteljice hendikepiranoj deci, i uvek je govorila da je lova bedna, patetična, mizerna, čist kriminal. Ali imali su dovoljno za stan, i za hranu, i za letovanje jednom godišnje, pa čak i za kompjuterske igrice, povremeno. Sta drugo bi moglo da je raspiače, osim novca? Smrt? Ali on bi znao da je neko važan umro; toiiko bi plakala samo zbog bake, deke, ujka Toma i njegove porodice, a sve njih su videli prošle nedelje, na četvrtom rođendanu njegove sestre Ele. Nešto u vezi s muškarcima? Znao je da želi dečka; ali on nije mogao da shvati kako je moguće da od povremenih šala na račun tako nečeg, stigne do plakanja nonstop. U svakom slučaju, ona je oterala Rodžera, a da je bila očajna, nastavila bi s tom vezom. Pa šta još ima? Pokušao je da se seti zbog čega Ijudi plaču u Ljudima iz Ist Enda, osim zbog para, smrti i frajera, ali mu to nije mnogo pomoglo: zatvorske presude, neželjene trudnoće, sida, stvari koje nisu primenljive na njegovu mamu.

Zaboravio je sve to čim je kročio kroz školsku kapiju. Nije bas da je odlučio da zaboravi na to. Samo je njegov instinkt za samoodržanjem preuzeo kormilo. Kada imate problema sa Li Hartlijem i njegovim ortacimo, onda teško da je važno da li vam je mama odlepila ili ne. Ali ovog jutra je bilo okej. Video je kako stoje

naslonjeni na zid sale za fizičko, na bezbednoj udaljenosti, pa je stigao do učionice bez problema.

27

Njegovi drugovi Niki i Mark su već bili tamo, igrali su tetris na Markovom gejmbuju. Otišao je do njih.

Cao.

Niki je odgovorio, aii je Mark bio suviše zaokupljen da bi ga primetio. Pokušao je da se postavi tako da može da vidi kako Mark napreduje, ali je Niki stajao na jedinom mestu sa koga se mogao videti mali ekran gejmbuja, pa je seo u klupu i čekao da završe. Nisu završili. U stvari, još bolje - jesu, ali su odmah ponovo počeli; nisu mu ponudili da se igra, niti su skloniU gejmbuj zato što je on stigao. Markus je osetio da ga namerno izostavljaju, i nije mu bilo jasno gde je pogrešio.

Da H ćete biti u kompiuterskom kabinetu za vreme ručka? Tako je upoznao Niki i Marka - u kompiuterskom klubu. Bilo je to glupo pitanje, zato što su uvek tamo odlazili. Ako ne bi otišH tamo, onda bi kao i on bioažliivo, na prstima proveli vreme ručka, trudeći se da ih ne primeti neko sa dugim jezikom i dobrom frizurom.

Ne znam. Možda. Sta ti misliš, Mark.?

„Ne znam. Verovatno.

Dobro. Vidimo se tamo, možda.

Videće ih pre toga. Video ih ie i sada, na primer - nie baš da je negde krenuo. Ali, nešto mora da kaže.

Na odmoru je bilo isto: Niki i Mark na geimboiu, Markus obleče oko njih. Dobro, nisu mu oni pravi priatelii - ne kao oni koje ie ostavio u Kembridžu ali su se dobro slagali, ako ni zbog čega, a onda zbog toga što su se razlikovah od ostale dece u razredu. Markus je čak jednom išao kod Nikija kući, posle škole. Znali su da su bubahce i daveži i sve ono ostalo što su im govorele devoičice sva trojica su nosiH naočare, niiedan se nije preterano trudio oko garderobe, Mark je imao kovrdžavu kosu i pegicc, a Niki e izgledao dobre tri godine mlade od svih ostalih u sedmom razredu, ah ih to nije mnogo zabrinjavaio. Naivažnija stvar ie bila da imau iedno drugo, da nisu stalno moraii da grle zidove po hodnicima u uzaludnom pokušaju da ostanu neprimečeni.

28

Ej! čupavi! Ajde pevaj. nckoliko osmogodišnjaka je stajaio na vratima. Markus ih nije po.navao, izgleda da je njegova slava rasla. Pokušao je da izgleda zauzeto: malo je iskrivio vrat kako bi delovalo kao da se koncentriše na gejmbu, ali i dalje ništa nije mogao da vidi, a Mark i Niki su ionako počeli da uzmiču, prepuštajući ga samom sebi.

Hej, tršavi! Kris Evans! Teglašu! Mark je počeo da crveni.

Svi su teglaši.

Da, zaboravio sam. P2j, tršavi teglašu! e 1 ti to šljiva na vratu?

Mislili su da je ovo potpuno urnebesno. Uvek su pravili viceve na temu devoičica i seksa; nije znao zašto. Verovatno zato što su bili zaludeni seksom.

Mark je odustao od borbe i isključio gejmbuj. U poslednje vreme ovakve svari su se često dešavale i nije se moglo mnogo protiv toga. Trebalo je samo stajati tamo i podnositi ih dok im ne dosadiš. Smisliti šta da se radi dok to traje, kako da izgledaš i kako da se držiš, to je celu stvar otežavalo, Markus je odnedavno počeo da pravi spiskove u glavi; on i njegova mama su igrali igru s kartama, na kojima su bili odštampani po dvanaest primera koji su potpadali u određenu kategoriju, na primer pudinzi; prvi tim bi morao da pogodi svih dvanaest primera iz date kategorije, a onda bi se zamenili, pa bi drugi tim morao da pogada primere sa karte prvog, npr. tudbalske timove. Ovde to nije mogao da igra jer nije imao karte i nije bilo protivničkog tima, ali je igrao jednu varijantu toga: pomisiio bi na nešto za šta ima mnogo primera, kao na primer, voće, i pokušavao da se seti najrazličitijih vrsta, dok se ko god da ih je maltretirao ne bi okrenuo i otišao.

Cokoladice. Mars, naravno. Snikers. Baunti. Ima li još tih sa sladoledom. Nije mogao da se seti. Milki Vej.

Hej, Markuse, ko je tvoj omiljeni reper.r Tupac? Warren G? Markus je znao ova imena, ali nije znao šta znače, ni neku od pesama, a znao je i da sc od njega ne očekuje odgovon Kada bi odgovorio, bio bi potopljen.

29

Mozak mu je postao potpuno prazan, ali u tome je bila poenta igre. Bilo bi lako setiti se imcna čokoladica kod kuće, ali ovde je to biio skoro nemogucfe, dok ga ova deca maltretiraju.

Miiki Vej.

Ej, gnomu, je znaš šta je to pušenje? Niki se pretvarao da gieda kxoz prozor, ali je Markusu bilo jasno da ne vidi ništa.

Mars. Ne, to je već bilo.

Hajdemo, ovo je dosadno. I onda su otišii. Samo šest. Bedno.

Njili trojica neko vreme ništa nisu govoriiii. Onda je Niki pogledao u Marka, a Markje pogiedao u Nikija, i konačno je Mark progovorio.

Markuse, mi ne želimo da se družimo s tobom.

Nije znao kako da reaguje, pa je rekao; O, a onda, Zašto ne?

Zbog njiiii.

Oni nemaju veze sa mnom.

Imaju. Nikada nismo imaii problema ni sa kim dok tebe nismo upoznaii, a sada je ovako svaki dan.

Markus je to znao. Biio mu je asno da bi Niki i Mark, da se nisu upoznali s njim, imali veze sa Li Hartlijem i ostalima koiiko i koaie sa piranama. Aii sada su, zbog njega, koaie upale u more, a pirane su se zainteresovale za njiiii. Niko ih nije povredio, ne još, a Markus je znao da oni sve te ružne reči mogu da okače mački o rep. Ali uvrede su letele na isti način kao i rojektili, pa ukoliko malo boljc razmislite, ako bi i drugi ijudi stajaii na liniji vatre, i njiiii bi potkačili. To se desiio sa Nikiiem i Markom: on iii je učinio vidijivim, pretvorio ili je u mete, i da je on neki drug, odveo bi sebe daleko od njiiii. Samo što on nije imao gde drugde da ode.

30

Ja sam samohrani otac. Imam dvogodišnjeg sina. Ja sam samohrani otac. Imam dvogodišnjeg sina. Kohko god da jc Vil ovo sebi ponavlja, uvek bi pronašao razlog koji bi ga sprečio da u to poveruje; u glavi se to nije mesto koje se najviše računa, ah je ipak važno - nije osećao kao otac. Bio je suviše mlag, suviše star, suviše glup, suviše pametan, suviše ubrzan, suviše nestrpljiv, suviše sebičan, suviše neoprezan, suviše oprezan kakva god bila kontraceptivna situacija žene s kojom se viđao, uvek bi koristio Durez, čak i u onim danima kada to nije bilo obavezno, nije znao ništa o deci, suviše često je izlazio, previše je pio, uzimao je previše droga. Kada bi se pogledao u ogledalo, nije, nije mogao, da vidi oca, pogotovo ne samohranog oca.

Pokušavao je da ugleda oca u ogledalu zato što mu je ponestalo samohranih majki sa kojima bi spavao; zapravo, pokazalo se da je Endži početak i kraj njegovih zaliha. Sve je to bilo divno i krasno, ta odluka da su samohrane majke budućnost, da ima na milione tužnih, napuštenih duplikata Džuli Kristi koje su čeznule za njegovim pozivom, ali ga je istina frustrirala: nije imao telefon ni jedne od njih. Gde su se skupliale.?

Prošlo je više vremena nego što bi trebalo, dok nije shvatio da, po defmiciji, samohrane majke imaju decu, a da deca, što je opšte poznato, sprečavaju čoveka da se igde skuplja. Raspitivao se nekoliko puta, na kraj srca, o prijateljicama i poznanicama, ah ga to do sada nije daleko odvelo; Ijudi koje je znao nisu poznavali samohrane majke, ili nisu želeli da obave neophodno upoznavanje zbog Vilovih legendarnih bednih Ijubavnih rezultata. Ali sada je našao idealno rešenje za ovu neočekivanu oskudicu. Izmislio je dvogodišnjeg sina, pod imenom Ned, i pridružio se grupi samohranih roditelja. Većina Ijudi se ne bi ovoliko ispružilo da zadovolji hir, aii je

31

Vil vcma često radio stvari s kojima se vcćina Ijudi ne bi pciljaki, jednostavno zato što je za to imao vremena. To što nijc radio ništa po ceo dan dalo mu je beskrajne prilike da sanjari i smišlja, i da se prctvara da je ono što nije. Jednom se, poslcl napada kaianja prouzrokovanog vikendom tokom koga je do ekstrema povladivao scbi, prijavio da volontira u narodnoj kuhinji nedelju dana, pa iako se nikada zapravo nije javio na dužnost, taj telcfonski poziv mu je dozvolio da se nekoliko dana pretvara kako jc jcdan od onih Ijudi koji to mogu. Razmišljao je i o VSO i popunio sve formularc, isckao jc čak i oglas u dnevnim novinama za posao učitelja čitanja za one koji s tim imaju problema, i kontaktirao je agencije za nekrctninc da bi otvorio rcstoran, a onda knjižaru...

Stvar je u tome da pridružiti se grupi samohranih roditelja, iako to niste, nije ni problematično, a ni zastrašujuće, ako imate toUko iskustva u pretvaranju. Ako ne uspe, morate da proba nešto drugo. Nije problem.

SRSZ Samohrani Roditelji - Sami Zajedno su se sascajah svakog prvog četvrtka u mesecu u kikalnom centru za obrazovanje odraslih, i večeras je Viiu bio prvi put. Bio je skoro siguran da će mu večeras takođe biti poslednji put: nešto će pogrešiti, kao na primer ime mačke junaka iz crtanog fiima, iiii još gore, ime svog rođenog deteta iz nekog razloga nije mogao da prestane da misli o njemu kao o Tedu, a tek ga je krstio Ned tog jutra, pa će ga razotiaiti kao prevaranta i poterati ga napojic. Ipak, ako je bio šanse da upozna nekog kao što je Endži, vrcdicio je pokušati.

Na parkingu isprcd, bilo je samo još jedno oiupano voziiio, koje jc, sudeći po nalepnicama na prozoru, bio u Cesingtonskom svetu avantura i u Aiton Tauer; Viiiovi novi auto nije bio nigde slično tomc. Zasto nije? Pokušao je da se seti nekog dobrog razloga, osim onog vrišteće očigiednog, da je on jedan neočnjeni muškarac bez decc star trideset šest godina koji iz tih razloga uopšte nema potrcbu da se vozi miljama daleko da bi se spustio niz plastičnu viiinsku pianinu na poslužavniku za čaj.

32

Centar ga je bacio u depresiju. Skoro dvadeset godina nije nogom kročio na neko mesto gde su učionice i hodnici i posteri iz domaće radinosti, i zaboravio je da britansko obrazovanje smrdi na asepsol. Nije mu palo na pamet da bi mogao da ne pronade SRSZ žurku. Mislio je da će ga veseli žamor Ijudi koji zaboravijaju na svoje nevolje i razuzdano se opijaju odvesti direktno na pravo mesto, aii nije bilo vesekg žamora, samo udaijeno, tužno klepetanje kante. Konačno je spazio komad papira zalcačenog na vrata jedne učionice na kome je markerom nažvrljana reč SRSZ! Znak uzvika ga je odbio. Suviše su se trudili.

U učionici je bila samo jedna žena. Vadila je boce vina, piva, kiseie vode i neke kaokole iz kartonske kutije i stavljala iiii na sto u sredini sobe. Ostali stoiovi su bili gurnuti u lirai; stolice su bile složene u redovima iza njih. Ovo je bilo najjadnije mesto za žurku koje je Vil ikada video.

Da li sam na pravom mestu? pitao je ženu. Imala je špicaste crte lica i crvene obraze; ličila je na Deda Mrazovu ženu.

SRSZ.f Udi. Ti si Vil? Ja sam Frensis.

Nasmešio se i rukovao s njom. Nešto ranije tog dana je razgovarao s njom telefonom.

Zao mi je što ostali još nisu stigli. Vrlo često imamo ovako puste početke. Bebisiterke.

Naravno. Znači, pogrešio je što je stigao na vreme. Vec se, manje vise, odao. I naravno, nije trebalo da kaže naravno, što je impliciralo na to da mu je raziašnjeno nešto što je naiazio zbunjujućim. Trebalo je da prevrne očima i da kaže:

Pričaj mi o tome, ili: Ne pominji mi bebisiterke, nešto umorno i zaverenički. Možda još uvek nije kasno. Prevrnuo je očima. Ne pommp rni lebisiterke, rekao je. Nasmejao se ogorčeno i protresao glavom, čisto da joj pokaže kako mu je sve jasno. Frensis je ignorisala njegov ekscentričan tajming i progutala mamac. Imao si problema večeras, znači.?

Ne. Moja mama ga čuva. Bio je ponosan na upotrebu zamenice. Ona je ukazivala na bliskost. Mada, sa druge

33

strane, bilo je užasno mnogo prevrtanja očima, drmusanja glavom i ogorčenog smeha za čoveka koji nema iiiiitne probleme sa bebisiterkama.

Imao sam problema ranije, dodao je brzo. Razgovor je trajao manje od dva minuta i on je već bio ncrvozna ruina.

Zar ih nemamo svi.? rekla je Frensis.

Vil se srdačno nasmejao. Da, rekao je. Znam da imamo.

Sada je bilo savršeno jasno, osećao jc, da je ih lažov iiii lunatik, ah su ostali članovi SRSZ-a - sve žene, i sve tridesetih godina - počeiie da dolaze pre nego što je uspeo da se ukopa dublje u rupu koja je već počela da se puni vodom.

Frensis je svaku ponaosob predstavila: Seli i Mojra, koje su izgledale tvrdo i potpuno ga ignorisale, pokupile su po kartonsku čašu punu belog vina i nestale u daljem čošku sobe Mojra, Vil je primetio, jc nosila majicu Lorene Bobit; Lizi, mala slatka i brza; Helen i Suzana, koje su očigledno smatrale SRSZ ncćim što im

je ispod časti, pa su nepristojno komentarisale vino i iokaciju; Saskia, koja je bila deset godina mlađa od svih u sobi i izgledala više kao nečija kccr nego kao majka; i Suzi, koja je bila plava, bleđa, nervozna i lepa. Ona može da prode, pomislio je i prestao da gleda u ostale koje su ušle. Plava i lepa su bili dva kvaliteta za kojima je tragao; bleđa i nervozna su bili dva kvaliteta koji su mu dali pravo da traži.

Cao, rekao je. Ja sam Vil, nov sam ovde i nikog ne poznajem.

Cao, Vile. Ja sam Suzi, ja sam stara i poznajem sve. Nasmejao se. Ona se nasmejala. Proveo je onoliko vremena te večeri u njenom prisustvu koliko je pristojnost naiigala.

Razgovor sa Frensis ga je malo izoštrio, pa jc bio bolii na polju Neda. U svakom slučaiu, Suzi jc htela da priča, i u ovim okolnostima mu ie veoma prijalo da sluša. Bilo ie mnogo toga za slušanje. Suzi se udala za čoveka koji se zvao Den, koi i ie našao ljubavnicu kada ie bila u šestom mesecu trudnoće, a onda ie napustio dan prc nego što se porodila.

34

Den jc samo jednom video svoju kčer Megan, i to slučajno, u Badi šopu u Islingtonu. Nije oiiavao utisakda želi da je ponovo vidi. Suzi je sada siromašna pokušava da se ponovo školuje za nutricionistu i ogorčena, a Vil ju je potpuno razurneo.

Suzi se osvrnula oko sebe.

Jedan od razloga zbog kojih volii da dolazim ovde je to što mogu da budem ogorčena i da rne Ijudi ne cene manje zbog toga, rekla je. Skoro svi imaju nešto zbog čega su Ijuti.

Stvarno? Vili nisu izgledali Ijuto.

3a vidimo... Ona žena u teksas košulji tamo? Nien muž je otišao zato što je smatrao da njihov mali sin nije njegov. Hmni... Helen... dosadno... zbrisao je s nekom s poski... Mojra... njen je priznao da je peder... Suzana Kertis... mislim da je taj imao dve porodice...

Usledilo je bezbroj ingenioznih varijacija na istu temu. Muškarci koji sti bacili pogled na dete i otišli, muškarci koji SLi bacili pogled na novu koleginicu i otišli, muškarci koji su otišli jer im je tako naspelo. Viiu je istog trenutka postalo jasno zašto AIOjra pravi sveticu od Lorene Bobit; kada je Suzi završila svoju litaniju o izdajništvu i prevari, došlo mu je da odseče sopstveni penis kuhinjskim nožem.

Zar ne dolaze i neki drugi muškarci u SRSZ? pitao je Suzi.

Samo jedan. Džeremi. On je na odmoru.

Znači i žene ponekad ostavljaju?

Džeremijeva žena je poginula u saobraćajnoj nesreci.

A. Uh.

Vil je počeo da se oseća toliko bedno u pogledu svog pola da je rešio da malčice povrati ravnotežu.

Znači sam sam, rekao je tonom za koji se nadao da je istovremeno misteriozan i čežnjiv.

Zao mi je, rekla je Suzi. Nisam te pitala ništa o tvom životu.

O... nije važno.

35

Da li si i ti dobio nogu?

Pa, valjda jesam, da. Dobacio joj je tužan, stoički osmeh.

A da li tvoja bivša vida Neda.i

Ponekad. Ne pretrže se baš. Počinjao je da se oseća bolje; prijalo mu je što donosi loše vesti o ženama. Istini za volju, te loše vesti su bile u potpunosti izmišljene, ali ima tu negde, pomisiio je, neke emocionalne istine, i sada je uvideo da njegovo igranje ove uloge ima nepredviđenu umetničku notu u sebi. Glumio je, da, ali u naiplemenitijem, najdubliem smislu te reči. Nie bio prevarant. Bio je Robert De Niro.

Kako se on bori s tim.?

O... on je dobar dečak. Veoma hrabar.

Oni imaiu neverovatnu snagu, deca, zar ne?

Na svoje zaprepašćenie, pustio je suzu, a Suzi mu je stavila tešitelisku ruku na rame. Prošao ie, bez sumnie.

36

7

Neke stvari su se nastavile kao i obično. Išao je kod tate u Kcbridž za vikend i gledao TV saima. U nedelju su on, njegov tata i Lindzi, tatina devojka, otišli kod Lindzine mame u Noriolk, i otišli su da se prosetaju po pkiži, a Lindzina mama mu je dala petaka bez razloga. Svidai mu se Lindzina mama. Svidaki mu se i Lindzi, takode. Čak se i njegovoi mami svidaia Lindzi, iako je svako čas govorila raznc gadarije na njen račun. Nikada je nije branio. Zapravo, pamtio je giuposti kojc je rekla ili uradila pa bi to prepričao majci kada bi stigao kući; tako je bilo lakše. Svi su bili okej, stvarno. Samo što ili je sada bilo baš mnogo. Ali se on sa svima lepo slagao, i oni nisu mislili da e uvrnut, ili bar to nisu pokazivali. Vratio se u š!colu pitajući se da nije možda dizao frku ni zbog čcga.

Na putu kući je ponovo poček, u novinarnici iza čoška. Ti Ijudi su bili okej, i nije im smctalo da razgleda kornpjuterslce časopise. Mogao je da stoji tamo i prelistava deset minuta pre nego što bi mu nešto rekli, pa čak i tada su bili fini i šalili se, nisu bili zlobni i antidečje nastrojeni, kao u mnogim drugim radnjama. Dozvoljeno samo po troje dece u isto vrerne. Mrzeo je sve to. Automatski si lopov zbog svojih godina... Nije ulazio u prodavnice sa tai:virn natpisirna u izlogu. Nije ritco da im daje svoj novac.

Kako je tvoja lepa mama, Markuse.? pitao je čovelc za tezgom kada je ušao. Svidala im se njegova mama, zato što je razgovarala s njima o mestu iz koga potiču; jednom je bila tamo, pre mnogo godina, kada je bila pravi hipik. Dobro c. Nije hteo ništa da im kaže.

Pronašao je časopis koji je prelistao do poUi pro,šle nedelje i zaboravio na sve ostalo. Kada jc slcdccfi put podigao glavu, svi su bili tu, zbijeni stvarno blizu, i opct su mu se sirieiali. Smučio mu se taj zvuk. Kada se niko na cclom svetu ne bi više nikada nasmejao, ne bi mu smetalo.

37

Šta to pevaš, Cupavi?

Opet mu se omaklo. Razmišijao je o jednoj od pesama njegove mame, one od Džoni Mičel o taksiju, pa mu je, izgleda, opet pobegla. Onda su svi počeu da bezvezno pevše, ubacujući povremeno neke besmislene reči, bockajući ga da bi se okrenuo. Ignorisao ih je, i pokušao da se koncentriše na ono što čita. Nije mu bilo potrebno da nabraja čokoladice kada pred sobom ima članak o kompjuterima da se u njemu izgubi. Prvo se samo pretvarao, ali je za nekohko sekundi bio potpuno zanesen, i zaboravio ih je, i onda ih je video na izhizu iz prodavnice.

Ej, Mohamede, viknuo je jedan od njih. G. Patel se nije tako zvao. Treba da proveriš šta ima po džepovima. Krao je. i onda su nestah. Proverio je svoje džepove. Bili su puni čokoladica i pakovanja žvaka. Nije čak ni primetio. Bilo mu je muka. Zaustio je da objasni, ali ga je g. Patei prekinuo.

,video sam ih, Markuse. U redu je.

Otišao je do tezge i naslagao stvari preko novina.

Oni idu s tobom u školu, je V?

Markus je klimnuo.

Bolje da im se kloniš s puta.

Jeste, baš. Keve ti?! Kloni im se s puta.

Kada je stigao kući, majka mu je ležala na podu pokrivena kaputom i gledala crtane filmove. Nije ga pogledala.

Zar nisi išla na posao danas?

Jutros sam biia. Uzela sam slobodno popodne, nije mi bilo dobro.

Kako ti nije bilo dobro?

Nema odgovora.

Ovo nije u redu. On je samo klinac. Sve češce je to pomišljao u poslednje vreme, dok je postajao stariji. Nije znao zašto. Možda zato što, kada jc stvarno bio klinac, nije bio u stanju to da prepozna - mora.š da dodeš u određene godine da bi spoznao da si u stvari jako mlad. Ili možda nije biio ničega o čemu je moralo brinuti kada je bio mali pre

38

pet ili šest godina njegova rnama nik.id.i iiiičc provodila poia dana drhteči pod kaputom iiz glupc iriacc, jia čak i da este, verovatno on to ne bi smatrao ncuolMčaicium,

Ali nešto će morati da popusii. Iilo c sranje u škoi, sranje u kući, a pošto su škola i kući svc što jiiostoji, otpriiike, to je značilo da mu je stalno sranjc, osim kada spava. Neko će morati nešto da uradi po tom pitanju, zato sto on sam

ne može, a nije video koga još tu ima, osim žene i. spod kaputa. Bila je zabavna, njegova mama. Sva u priči. Uvekga je davi!a da priča i govori ioj razne stvari, ali je on bio siguran da ona ne misli to ozbilino. To je bilo u rcdu kad su u pitaniu sitnice, aii ako bi pokušao da priča o velikim stvarima, onda bi bio u nevoiii, pogotovo sad, kada e plakala i plakaia ni zbog čega. Ali, u ovom trenutku nijc video načina da to izbegne. Bio je sarno klinac, a ona ie biia niegova marna, pa ako bi se on osećao loše, nien posao ie bio da to spreči, to je tako prosto. Pa čak i ako to ne žclli, čak i ako bi to učinilo da se oscča još gore. Gadno. Baš mu ie žao. Sada ie bio dovolino liut da ra zgovara s niom. Zašco giedaš to.? To ie dubre. To mi stalno govoriS.

Mislila sam cJa voliš crtaće.

,yoiim.. Ali ne ovai. Užasan je.

Oboie su zurili u ekran i čutali. Neka čudna stvar koja liči na psa ie pokušavala da uhvati dečaka koi močc da se pretvori u ieteći taniir.

Kako ti niie bilo dobro.? Postavio ie pitanjc grubo, kao što bi nastavnik pitao Pola Koksa da li ie uradio domači zadatak.

Opet niie bilo odgovora.

Mama, kako ti niie bilo dobro.

O, Markuse, nie toolest koju bi ti...

Mama, ne tretiraj me kao idiota.

Ponovo ie počela da plače; dugi, tiiii iecaji su ga užasavali.

Moraš da prekineš s tim. . Ne mogu.

Moraš. Ako ne možeš da se brineš o mcni kako treba, onda moraš da nadeš nekoga ko može.

39

Prevrnula se na stomak i pogledala ga.

Kako možeš da kažeš da se ne brinem o tebi.

Zato što se ne brineš. Samo mi praviš hranu, a to mogu i sam. Preostalo vreme plačeš. To... to niie dovoljno. To meni nije dovoljno.

Plakala je još jače, i pustio je. Otišao je gore u svoju sobu i igrao NBA košarku sa slušalicama na ušima, iako mu to nije dozvoljeno radnim danima. Ali, kada je sišao dole, ustala je, a prekrivač je bio sklonjen. Sipala je špagete i sos u tanjire i izgledala je okej. Znao je da nije okej - možda je samo klinac, ali je bio dovoljno odrastao da zna da Ijudi ne prestaju da budu ljudi a tako, počeo je da shvata, njegovoj mami nije bilo dobro samo zato što si im rekao da prestanu ah, bilo mu je svejedno, dok god je bila okej pred njim.

Ide.s na piknik u subotu, rekla je iznebuha.

Piknik.?

Da. U Ridžents parku.

S kim?

Sa Suzi.

Nije valjda sa onima iz SRSZ-a.?

Da, sa onima iz SRSZ-a.

Mrzim ih. Fiona je odvela Markusa na žurku SRSZa u nečijoj bašti kada su se presehli u London, ah se od tada nije videla sa njima; Markus je bio na više sastanaka od nje, zato što ga je Suzi povelala na jedan izlet.

Tant pis.

Zašto je morala da govori takve stvari.? Znao je da je to teško sranje na francuskom, ah zašto ne može jednostavno da kaže teško sranje.? Ako imaš mamu koja govori francuski bez razloga, onda si manje više osuden da završiš nehotice glasno pevajući u prodavnici. Natrpao je gomilu sira na špagete i promešao ih.

Da h i ti ideš?

,.r ,

Ne.

Pa zašto onda ja moram?

;;;

Zato što ču se ja odmarati.

, i

40

Mogu da ti se sklonim s puta.

Radim ono što si mi rekao. Nala.im nekog da se brine o telii. vSuzi je mnogo sposobnija od mcnc.

Suzi je bila njena najbolja drugarica; znalci su se iz školskih dana. Biki je fina; Markusu se mnogo dopadala. Ali, i dalje nije želeo da ide na piknik s njom i onom užasnom dečurijom iz SRSZa. Bio je deset godina stariji od većine njih, i .svaki put kada je raniie išao negde s njima, bilo mu je grozno. Posledni put

kada su svi zajedno otišli u zoološki vrt, vratio se kuci i rekao mami da želi da izvrši vasektomiju. Ona se mnogo smeje, ali je on mislio ozbiljno. Bio je siguran da nikada neće imati decu, pa što ne bi završio s tim odmah?

Mogu da radim bilo šta. Da sedim ceo dan u mojoj sobi i igram igrice. Nećeš ni znati da sam tu.

Zelim da izađeš. Da radiš nešto normalno. Ovde je suviše napeto. Kako to misliš?

Mislim... O, ne znam kako mislim. Znam samo da ne pomažemo jedno drugom preterano.

Cekaj malo. Ne pomažemo jedno drugom preterano. Po prvi put otkako je njegova mama počela da plače i njemu se plakalo. Znao je da ona njemu uopšte ne pomaže, ah, nije imao pojma da to ide u oba pravca. Šta joj je uradio? Nije mogao ničega da se seti. Jednog dana će je pitati šta je time mislila, ah ne danas, ne sada. Nije bio siguran da bi mu se dopao odgovor.

41

8

Kakva kučka.

Vil je pogledao u stopala i ispustio zvuk koji je trebalo da prenese Suzi da njegova bivša žena nije tako loša, u stvari.

,vil, to se jednostavno ne radi. Ne možeš tek tako da zoveš pet minuta unapred i menjaš planove. Trebalo je da joj kažeš da... - pogledajući je oko sebe da vidi da li Markus, čudan klinac s kojim će morati da provedu ceo dan, još uvek sluša... ebe.

Njegova bivša koja se, sudeći po Suzi, zove Pola, to i inače mora da je pomenuo pre nego što svaki put će biti kriva što se Ned ne pojavljuje na pikniku, ali joj je ipak bio na neki mračan način odan, suočen sa Suzinim saosećajnim besom. Da nije otišao predaleko?

O, pa, stalno je govorio, dok je Suzi besnela, znaš kako je

Ne možeš dozvoliti sebi da budeš mekan. Svaki put će te sjebati.

Nikada ranije to nije uradila.

Ne, ali će se desiti ponovo. Samo giedaj. Previše si fin. Ovo je gadna rabota. Moraćeš da očvrstneš malo.

,yaljda ču. Ovo je bilo neobično iskustvo za Viia, da ga neko nazove previše finim i ohrabri ga da bude zlobniji, ali se osećao tako jadno da mu je bilo lako da uvidi kako ga Pola muštra.

I kola! Ne mogu da verujem da je Tjzela kola!

Zaboravio je na kola. Pola je uzela i kola, jutros, iz razloga koji su bili suviše komplikovani za objašnjavanje, pa je Vil morao da pozove Suzi tog jutra i zamoli je da ga prebaci do Ridžents parka.

Znam, znam. Ona je... Reči su ga izdale. Ako sagledaš celu sliku, ono s Nedom i s kolima, Pola se ponašala jezivo, to mu je bilo jasno, ali još uvek mu je bilo teško da sakupi

42

potrebni bes. Moraće, ako ni zbog čega, onda samo da bi pokazao Suzi da nije neid beznatlczni bcskičmenjak i siabić.

Ona je krava.

Tako treba.

Bilo je zbunjujuće, mnogo više nego što je zamišljao, to izmišljanje ljudi, i postajao je svčan da nije o svemu promislio kako treba. Već je imao tri uloge - Pola, Ned i njegova majka. I ona nije bila izmišljena na isti način, pošto je bar nekada postojala, ako ne nedavno i bio mu je jasno da će ih uskoro, ako nastaviovalco, biti na hiljade. Ah kako bi mogao da se provuče. f Koliko puta će Neda moći negde da odvede maka, ili baba, ili međunarodni teroristi, a da to bude u razumnim granicama? Iz kojih razloga neće moći da pozove Suzi u svoj stan, u kome nema ni igraćaka, ni klevki, ni pelena, ni činiica, nema čak ni dve spavace sobe? Da li bi možda mogao da ubije Neda nekom tragičnom bolešću ili saobraćanom nesrećom tragično, tragično, ali život ide dalje. Možda ne. Roditelji se prilično iseku kad im umre dete, a neophodne godine žalosti bi predstavljale svojevrsno opterećenje za njegove dramaturške sposobnosti. A Pola. Zar ne bi mogao jednostavno da spakuje Neda i odvede i o ga, bez obzira na to

što ona čak ne želi ni često da ga vida. Samo što tako... tako više neć biti samolirani otac. Izgubiće smisao, nekako.

Ne, propast se približavala, i tu se ništa nije moglo. Najbolje bi bilo sada se povući, otici, ostaviti ih pod utisicima da i bio neprilagođeni ekscentrik, ništa više - nikako ne perverznojak, ni fantasta, niti jedna od onih stvari u koje samo što se nije pretvorio. Ali, povraćanje nije bilo Vilov stih. Uvek je verovao da će nešto iskrsnuti, iako nikada nije, niti je čak mogio. Jednom, pre mnogo godina, kada je bio klinac, rekao je školskom drugu pošto je biagovrcmeno utvrdio da njegov drug nije obožavatelj S. S. Luisa da je moguće proći u drugi svet kroz njegov orman, i pozvao ga da mu se pridruži u istraživanju. Mogao je da otkáže, ili da inu kaže bilo šta, ali nije bio spreman da podnese trenutni stid ako za to nema

43

preke potrebe, pa su njih dvojica bauljali između vešauca nekoliko minuta dok Vil nije promrmljao da je Svet zatvoren subotom popodne. Stvar je bila u tome da je i dalje pamtio osećaj iskrene nade, sve do poslednjeg momenta: možda će nečeg biti tamo, možda neću izgubiti obraz. Nije bilo ničega i izgubio je, ne obraz, nego dva, a ništa nije naučio iz tog iskustva: činilo se da je izašao iz toga s idejom da će sledeći put biti srećnije ruke. I eto ga, trideset i nešto godina, savršeno svestan da nema sina od dve godine, a ipak se nada da će, kada bude u stisci, jedan takav izniknuti odnekle.

Kladim se da bi ti prijala kafa, rekla je Suzi.

Razbio bi je! Kakvo jutro! Protresao je glavu u neverici, a Suzi je izduvala obraze puna saosećanja. Shvatio je da se stvarno dobro zabavlja.

Ne znam čak ni čime se baviš, rekla je Suzi, kada su seli u kola. Megan je bila pored nje u sedištu za bebe; Vil je sedeo pozadi s Markusom, čudnim khncem, koji je nešto nerazgovetno pevušio.

Ništa.

O.

Obično bi nešto izmislio, ah poslednjih dana je preterao s tim... da je dodao i neki izmišljeni posao tog Hsti, ne samo što bi se potpuno izgubio, već ne bi postojalo ništa stvarno što bi mogao da ponudi Suzi.

Pa, šta si radio ranije.?

Ništa.

Nikada nisi radio.?

Odradio sam pokojni dan tu i tamo, ah...

O, pa, toje...

Učutala je i Vil je znao zašto. Biti bez ikakvog posla ikada, to je... ništa.

Nema šta da se kaže na sve to, bar ne odmah.

Moj tata je napisao pesmu. Hiljadu devetsto trideset osme. To je slavna pesma i živim od autorskih prava.

Znaš Majkla Džeksona.? On zarađuje milion funti za minut, rekao je čudni klinac.

44

Nisam sigurna da je to baš milion funti, rekla je Suzi sumnjičavo. To je stfašno mnogo.

Milion funti za minut! ponovio je Markus. Sezdeset miliona funti na sat!

Pa, ja ne zarađujem šezdeset miliona funti na sat, rekao je Vil. Ni blizu.

Koliko, onda.?

Markuse, rekla je Suzi. Pa koja je to pesma, Vile.? Ako ti živiš od nje, mora da smo je čuli.

Hmm... Deda Mrazove super sanle, rekao je Vil. Rekao je to ravnodušnim tonom, ali nije vredelo, nije bilo načina da se to izgovori a da ne zvuči budalasto. Zeleo je da je njegov otac napisao bilo koju drugu pesmu na svetu, osim možda Itsy Bitsy Teeny Weeny Vellotv Polla Dot Bilini.

Stvarno.? Deda Mrazove super sanke.? Suzi i Markus su u isto vreme počeli da pevaju isti deo pesme:

Ostavite napolju pitu i šeri,

Deda Mraz će vas posetiti,

i bićete srećni,

O, Deda Mrazove super sane,

Deda Mrazove super sane...

Ljudi stalno to rade. Uvek pevaju i to uvek isti deo. Vil je imao prijatelje koji svaki telefonski poziv počinju sa par stiliova Deda Mrazovih super sani, a

kada se ne bi nasmejao, optužili bi ga da nema smisla za humor. Ali u čemu je tu štos. Čak i da postoji, kako da se natera da se svaki put nasmeje, iz godine u godinu.

Ljudi to sigurno stalno rade, zar ne.

,Vas dvoje ste prvi, zapravo.

Suzi ga je pogiedala u retrovizoru. Izvini.

Ne, u redu je. Zaslužio sam, stvarno.

Ali ja ne razumem. Kako ti od toga zarađuješ pare.? Da li ti ljudi koji pevaju božične pesme po ulici plaćaju po deset posto.

Trebalo bi. Ali ne mogu uvek da ih uhvatim. Ne, pesma je na svakom božičnom albumu koji je ikada snimljen. Elvis

45

je to pevao, znaš. I Mapeti. i Des OKonor. I Krenkis. I Bing Krozbi. I Dejvid Bouvi u duetu sa Zazom Gabor. I Val Duniken, i Sila Blek, i Rod Hal i Emu. I jedan američki pank bend koji se zove Kants, i po poslednjem brojanju, najmanje sto drugih umetnika. Znao je sva imena sa bankovnih izveštaja, ah mu se uopšte nisu dopadala. Vil je bio ponosan na svoj ukus; mrzeo je što živi od Vala Dunikena.

Ali, zar nisi nikada želeo da radiš?

O, da. Ponekad. Samo... Ne znam. Nikako da se svrtim. i to je bilo to. Svaki dan tokom proteklih osamnaest godina je ustajao iz kreveta s namerom da sredi svoj problem s karijerom jednom za svagda; kako je dan bledeo, njegova goruća žejja da traži mesto za sebe u spoljnom svetu bi nekako presušila.

Suzi je parkirala kola na trgu i otvorila Meganina kolica, dok je Vil nezgrapno stajao na trotoaru sa Markusom. Markus uopšte nije pokazivao interes za njega, mada je on teško mogao da tvrdi da se zdušno potrudio da upozna dečaka. Međutim,

Vilu je palo na pamet da su retki odrasli muškarci koji imaju bolje predispozicije od njega da se nose sa tinejdžerima ako je Markus to bio teško je odrediti. Imao je čudnu čupavu kosu, oblačio se kao dvadeset petogodišnji računovođa kada ima slobodan dan: obukao je ganc-nove farmerke i majicu sa Majkrosoftovim logom. Napokon, Vil obožava sport i pop muziku, i savršeno zna kako ie teško raspolagati svim siobodnim vremenom ovog sveta; bio je tinejdžer u svakom pogledu. A necfe naškoditi ni njegovim namerama sa Suzi ako zapodene zanimljiv, uzajamno znatiželjan odnos sa sinom njene prijateljice. Kasnije će obraditi Megan. Sitno golicanje će verovatno odraditi posao.

Pa, Markuse, ko je tvoj omiljeni fudbaler.?

Mrzim fudbal.

Aha. Steta.

Zašto.?

46

vu ga e ignorisao.

Ko su tvoji omiljeni pevači, onda.?

Markus je frlmuo. Je l izvlačiš ta pitanja iz neke knjige.

Suzi se nasmejala. Vil je pocrveneo.

Ne, samo me zanima.

Okej. Moja omiljena pevačica je Džoni Mičel.

Džoni Mičel.? Zar ti se ne dopada MC Hammer? ili Snoop Doggy Dog? ili Pol Veler?

Ne, ne sviđa mi se niko od njih. Markus je osmotrio Vila od glave do pete, uzevši u obzir patike, frizuru i naočare za sunce, i dodao surovo. Nikome se ne sviđaju. Samo starcima.

Šta, znači svi u tvojoj školi slušaju Džoni Mičel?

,yečina ljudi.

Vil je znao sve o iip-hopu i esid hausu i Medčesteru i indiju; čitao je Time Out i Id i Face i Arena i NME, još uvek. AH tu nije bilo ni pomena o nekom velikom povratku Džoni Mičel. Obeshrabrio se.

Markus je otišao napred, a Vil se nije potrudio da drži korak s njim. Ovaj neuspeh mu je bar pružio prihku da razgovara sa Suzi.

Da li često moraš da se brineš o njemu.?

Ne onoliko često koliko bi volela, je l da, Markuse.?

Sta.? Markus je zastao i pričekao ih.

Kažem, ne brinem se o tebi onoliko često koliko bih želela.

A.

Ponovo je krenuo napred, ali toliko daleko kao malopre, tako da Vil nije bio siguran koliko može da čuje.

Sta je s njegovom mamom.? Vil je tiho upitao Suzi.

Ona je malo... Ne znam. Malo je neraspložena.

Odlepila je, izneo je Markus činjenično stanje. Stalno plače. Ne ide na posao. O, daj, Markuse. Uzela je samo nekoliko slobodnih popodneva. Svi mi to radimo kad smo, znaš, malo sumorni.

Malo sumorni.? Tako ti to zoveš. rekao je Markus. Po meni je to ludilo. Vil je ranije čuo taj ton vickaste ratobo

47

rnosti kod staraca koji su pokušavali da vam objasne kako su stvari mnogo gore nego što se vi pretvarate da jesu: njegov otac je bio takav u poslednjim godinama svog života.

Pa, meni se ne čini da je luda.

Zato što je ne vidiš često.

,vđam je najčešće što mogu.

Vil je primetio razdražljiv odbrambeni ton u njenom glasu. Šta li je s ovim klincem? Kada otkrije gde si ranjiv, nema milosti.

Možda.

Možda? Šta znači možda?

Markus je slegnuo ramenima. U svakom slučaju, s tobom nije luda. Luda je samo kod kuće, kada smo nas dvoje sami.

Bice ona dobro, rekla je Suzi. Sve što joj treba je jedan vikend opuštanja. Mi ćemo biti na pikniku, a večeras, kad se vratiš kući, biće odmorna i spremna da nastavi dalje.

Markus je frknuo i otrčao daije. Sada su bili u parku i videli su Ijude iz SRSZa tamo ispred jezera, kako otpakuju hranu iz folije i sipaju sok u bokale.

Vđam je bar jednom nedeljno, rekla je Suzi. I često zovem. Zar on stvarno očekuje više od toga? Kao da po ceo dan blejim. Učim. Imam Megan. Gospode.

Ne verujem da sva ta deca slušaju Džoni Mičel, rekao je Vil. Pročitao bih nešto o tome. Nisam toliko van dešavanja.

Misiim da ću morati da se javljam svaki dan, rekla je Suzi.

MisUm da ću prestati da kupujem sve te časopise. Beskorisni su, rekao je Vil.

Osećah su se staro i provaljeno dok su klackali ka pikniku. Vil je smatrao da su SRSZ-ovi izletnici prihvatili njegovo izvinjenje i objašnjenje Nedovog odsustva zdravo za gotovo, mada je znao da apsolutno nema razloga da mu ne poveruju. Niko nije toliko lud za sendvičem s jajima i badmintonom, da bi zbog toga izmislio dete. Ali se ipak osećao pomalo neprijatno, i zbog toga se prepustio tom popodnevnu sa entuzijazmom koji je obično uspevao da podstakne samo

48

alkoholom ili tirogama. Igrao je fudbal, duvao balonc, otvarao kesice sa čipsom greška - mnogo poderotina, mnogi iznervirani pogledi, krio se, tražio, goHcao, visio... Cinio jc nianje-više svc što bi ga odvuklo od grupice odrasHh koji sii sedeH na čebadima pod drvetom, i daije od Markusa, koji c iutao oko jezera i gadao patke komadicima sendviča.

To mu nije smetalo. Bio je bolji u žmurkarna ncgo u razgovoru, a ima i gorih načina da se provede popodnc od usrećivanja male dece. Posie nekog vremena su Stizi i Megan, koja ic zaspala u svojim kolicima, došle da mu se pridruže. Nedostaje ti, zar ne?

Ko?

Bio je potpuno iskren; nije imao pojma o čemti priča. Ali se Suzi značajno nasmešila, pa joj je Vil, ponovo na zadatim, uzvratio.

.Videću ga kasnije. Nije to mšta. M.ada, uživao bi ovde.

Kakav je on.?

O... dobar. Stvarno je dobar dečko.

Mogu da zamislim. Na koga ličl?

Hmrn... na niene, valjda. Izvukao je kraču slamku.

O, mogao je i gore da prođe. A Megan izgleda isto kao Den i mrzim to.

Vil je pogiedao usnulo dete. Divna je.

Da. Zato to mrzim. Kada je gledam takvu, mislim, kakva prekrasna beba, i onda pomisHm, ti skote, i onda pomisHm... ma ne znam Šta pomislim. Onda se sva pometem. Znaš, ona je skot, on je prekrasan... Na kraju završi.s tako što mrziš svoje rodeno dete, a voHŠ čoveka lcoji ga je odbacio.

A, to, relvao je ViL Počeo je da se oseća jeftino i otrcano. Alco ie razgovor skrenuo u tugaliivom pravcu, vreme je da se povuče prvi potez. Upoznačeš nekog drugog.

Mislis?

Pa... biće mnogo muškaraca... misiim, znaš, ti si veoma... znaš. Mislim, upoznala si menc, i znam da se ja ne računam, ali... Znaš, iiria mnogo... Učutao jc, pun nade. Ako sad ne zagriže, zaboravi.

49

Zašto se ti ne računaš? Bingo.

Zatošto... nemam pojma...

Odjednom se pred njima pojavio Markus, skakućući s noge na nogu kao da će se upiškiti.

Mislim da sam ubio patku, rekao je.

50

9

Markus nije mogao da veruje. Mrtva. Mrtva patka. Okej, pokušavao je da je pogodi u glavu komadićem sendviča, ali je pokušao da uradi i mnoge druge stvari, pa nikada do sada nije uspeo. Pokušao je da dostigne najviši rezultat na Stargejzer rnašini u prodavnici kebaha na Hornsi Roudu - i ništa. Pokušao je da čita mish Nikiju tako što nnu je zurio u potiliak na svakom času iz matematike tokom nedeije i ništa. Stvarno ga je nerviralo što je jedina stvar koju je ikada postigao pokušavanjem ona koju i nije zapravo želeo. A, onda, otkad ptice umiru kad ih pogodiš sendvičem? Deca mora da provode pola života pokušavajući da bacaju stvari na patke u Ridžents parku. Kako je uspeo da izabere tako bednu patku? Mora da joj je nešto faillo. Verovatno je bi!a na ivici da umrc od infarkta iU tako nečeg; to je bila slučajnost. Ali, čak i da jeste, niko mu neće verovati. Da ima svedoka, oni bi videh samo kako je h!eb čvaknuo patku u potiljak i kako se ova izvrnula. Sabrah bi dva i dva, dobili pet i strpali ga u zatvor zbog zločina koji nije počinio.

Vil, Suzi, Megan i Markus su stajali na stazi uz ivicu jezera i buljili u mrtvu patku koja je plutala na vodi.

Sada ne možemo ništa da učinimo, rekao je Vil, šmeker koji je pokušavao da smuva Suzi. Samo je ostavi. U čemu je problem?

Pa... A šta ako me je neko video?

Mishš da jeste?

,.Ne znam. Možda. Možda su rekli da će otići da me prijave čuvaru.

Možda te je neko video, iiii sigurno? Možda su rekli da idu da te prijave čuvaru, ili sigurno? Markusu se nije svidao ovaj tip, pa nije odgovorio.

Šta ono pluta tamo pored nje? pitao je Vil. Je I to hleb kojitn si je gađao?

51

Markus je snuždeno klimnuo glavom.

To nije sendvič, to je jebena vekna. Nije ni čudo što je pandrknula. To bi ubilo i mene.

O, Markuse, uzdahnula je Suzi. U šta ste igrali?

Ni u šta.

Bogami, ne izgleda tako, rekao je ViL Markus ga je još više zamrzeo. Šta misli taj Vil, ko je on.?

Nisam siguran da sam ja kriv. Probače da testira svoju teoriju. Ako mu Suzi ne poveruje, nema šanse da se to desi sudijama i policiji.

Kako to misliš.?

Mislim da je bila bolesna. Mislim da je ionako trebalo da umre. Niko ništa nije rekao; Vil je Ijutito mahao glavom. Markus je zaključio da je njegova odbrana bila gublienje vremena, čak iako je hila istinita.

Zurili su u mesto zločina tako jako da nisu primetih čuvara dok nije stao odmah pored njih. Markus je osetio kako mu se utroba pretvara u pire. To je bilo to.

Umrla vam je jedna od pataka, rekao je Vil. Zvučao je kao da je to jedna od najtužnijih stvari koje je ikada video. Markus ga je pogledao; možda ga ipak ne mrzi.

Rečeno mi je da ste vi imaii nešto s tim, rekao je čuvar. Znae da je to zakonski prekršaj, zar ne.?

Rečeno vam je da sam ja imao nešto s tim. rekao je Vil.

Ja.?

Možda ne vi, aH ovaj dcčko tu.

Da li vi to hoćete da kažete da je Markus ubio patku.? Markus obožava patke, zar ne Markuse.?

Da. To su moje omiljene životinje. Pa, druge po redu. Najomiljeniji su mi delfini. AH patke su definitivno moje omiljene ptice. Ovo je bilo sranje, zato što je mrzeo sve životinje, aii smatrao je da će pomoći.

Rekli su mi da je bacao vehke komade hleba na njih.

Bacao je, ali sam ga sprečio. Dečaci su dečaci, šta čete, rekao je Vil. Markus ga je opet mrzeo. Trebalo je da zna da će da peva.

52

; Znači, ubio je?

O, Bože, ne. Izvinite, sada vidim na št.i mislite. Ne, bacao je hleb na teio.

Mislím da je pokušavao da ga potopi, zato što se Megan uplašila.

Cuvar je pogiedao u usnuu zamoluljak u kolicima.

Ne deluje mi baš upiašeno sad.

Ne, uspavaia se plačući, siročé malo.

Uslediia je tišina. Markus je shvatio da je ovo prelomni momenat; čuvar će ih ih nazvati lažovima i pozvati policiju ili tako nešto, ih će zaboraviti da se išta dogodilo.

Moraću da zagazim i izvadim je, rekao je. Izvukli su se. Markus neće ići u zatvor zbog zločina koji verovatno okej, možda - nije počinio.

Nadam se da to nije neka epidemija, rekao je Vil saosecfajno kada su krenuli ka ostalima. Tada je Markus video ili je mislio da je video svoju mamu. Stajala je pred njima, blokirajuči stazu, i smešila se. Mahnuo je i okrenuo se da kaže Suzi da je ipak došla, ali kada se olcrenuo, njegova majka više nije bila tu. Osetio se glupo i nikome to nije pomenuo, nikada.

Markus nikada nije uspeo da shvati zašto je Suzi insistirala da se vrati s njim do stana u povratku. I ranije je izlazio s njom, i ona bi ga samo ostavila napolju, čekala dok ne ude u zgradu i onda se odvezla. Ali tog dana je parkirala kola, uzela Megan iz sedišta i izašla s njim. Nikada nije bila u stanju da objasni zašto je to uradila.

Vil nije bio pozvan, ali je ipak za njima pošao unutra, a Markus mu ništa nije rekao. Sve u vezi s ta dva minuta je na neki misteriozan način bilo za pamćenje, čak i dok su trajali: put uz stepenice, mirisi kuhinje zarobljeni u holu, kako je po prvi put primetio šaru na tepihu. Posle je mislio da može da se seti da je bio nervozan, mada, mora da je to izmislio, jer nije bilo razloga za nervozu.

Onda je stavio ključ u bravu i

53

otvorio vrata i onda je počeo novi period njegovog života, bang, bez najave.

Njegova mama je bila napola na sofi, a napola na podu: glava joj je lelujala nadole. Bila je bela, a na tepihu je bila bara bljuvotine, ah ne i na njoj - ih je imala dovoljno mozga da povraća od sebe, ili je samo imala sreće. U bolnici su mu rekh da je pravo čudo što se nije udavila u sopstvenoj povracotini i tako se ubila. Bara je bila siva i gromuljičava, a soba je smrdela.

Nije mogao da govori. Nije znao šta da kaže. Nije ni plakao. Situacija je bila suviše ozbiljna za to. Samo je stajao tamo. Ah Suzi je ispustila nosiljku na pod i otrčala do nje i počela da vrišti i da joj udara šamare. Suzi mora da je odmah videla praznu bočicu za lekove kada je ušla, ali Markus je video nešto kasnije, kada je došla hitna pomoć, pa je u početku bio zbunjen; nije mogao da shvati zašto je Suzi bi!a tako besna na nekog kome nije dobro.

Suzi je urlaia na Vila da pozove hitnu pomoć i na Markusa da skuva crnu kafu; njegova mama se sada pomerala i ispuštala neke užasne zvuke koje više nikada nije želeo da čuje. Suzi je plakaia, a onda je i Megan počela da plače, pa je soba za nekoliko sekundi prešla iz stravične nepoiničnosti u bučnu, stravičnu paniku.

Fiona! Kako si mogla to da uradiš.? Suzi jc vrištala. Imaš dete. Kako si mogla.? Tek tada je Markusu svanulo da ovo baš i nije dobro za njega.

Markus je video razne stvari, uglavnom na vidcu kod drugih ljudi. Video je kako jedan tip izbija drugom tijiú oko štapičem za kebabe u Psima Pafla 3. Video je kako čoveku curi mozak kroz nozdrve u Profljučalom mozgu povrata. Gledao je kako seku ruke jednim potezom mačete, video je bebe sa mačevima na mestu gde bi trebalo da im bude stomak, video je kako jegulje izlaze iz ženinog pupka.

Nijedna od tih stvari ga nije sprečila da mirno spava, niri je prouzrokovala ružne snove. Okej, nije video mnogo stvari

pravom životu, ali do sad je mislio kako lo nije važno: šokovi su šokovi, gde god ih nadeš. Ono što ga jc ovde srušilo biio je to što čalc nije bilo ničeg veoma šokantnog, samo maio povračke i vriske, a video je da mu mama nije mrtva, ili tako nešto. Aii ovo je bila najstrašnija stvar koju je ikada video, kiiometrima strašnija, i znao je, onog trenutka kada je ušao u stan, da će o tome morati da razmišlja zauvek.

55

10

Kada je stigla hitna pomoć, usledila je duga, komplikovana diskusija o tome ko će ići u bolnicu i kako. Vil se nadao da će ga pustiti kuci, ah nije tako ispalo. Bolničar nije hteo da povede Suzi, Markusa i bebu, pa je na kraju morao da vozi Megan i Markusa Suzinim kohma, dok se ona vozila sa Markusovom mamom u kohma hitne pomoći. Pokušao je da ostane iza njih, ah su mu umakh kada je izašao na glavni put. Ništa ne bi voleo više nego da se pretvara da ima plavo svetio na krovu kola, da vozi suprotnom stranom puta i proleti kroz koje god žeh crveno svetlo, ah je sumnjao da bi mu ijedna od maild tamo napred zbog toga zahvahlala. Na zadnjem sedištu Megan je i dalje jako plakala; Markus je smrknuo zurio kroz prozor.

„Vidi da h možeš nešto s njom, rekao je Vil.

Šta?

Ne znam. Smisii nešto.

Ti smisli.

Pošteno, pomisho je Vil. Tražiti od khnca da bilo šta radi u ovakvim okolnostima je verovatno nerazumno.

Kako se osečaš?

Ne znam.

Bice ona dobro.

Da. Valjda. Ah... nije u tome stvar, zar ne?

Vil je znao da nije u tome stvar, ah je bio iznenađen da je Markus došao do toga tako brzo. Po prvi put mu je palo na pamet da je dečko verovatno veoma bistar.

Kako to misliš?

RazmisH, pa ćeš shvatiti.

Brineš se da ne pokuša ponovo?

Samo zaveži, važi?

I zavezao je, putovah su do bolnice u tišini, ih u onohko tišine koliko im je dozvohla beba koja plače.

56

Kada su stigii, Fiona je vecbila odvccn.i negde, a Suzi je sedcia u čekaonici grčevito stežući jjl.istinu: čašu. Markus je spustio nosiljku i apoplektični terei u nioj dole, pored nje.

„Pa, šta se dogada? Vil se jedva siizdrzao da ne protrlja šake. Potpuno se uneo u sve ovo - skoro da jc počeo da uživa.

„Ne znam. Ispumpavaju jo stomak ili tako nešto. Malo je pričala u kolima.

Pitala je za tebe, Markuse.

Lepo od nje.

Ovo nema veze s tobom, Markuse. Znaš to, zar ne.? Mislim, ti nisi razlog... Ti nisi razlog njenog boravka ovde.

„Kako znaš.?

Eto, znam. Rekla je to s toplinom, dokgaje milovala po glavi razbarušujuči mu kosu, ali su joi intonacija i mimika bili sasvim promašeni: pripadali su nekoj drugoj, mirnijoj, domaco atmosferi, i možda su bili prikladni za dvanaestogodišnjake, aii nisu bili prikladni za najstarijeg dvanaestogodišnjaka na svetu, što je Markus iznenada postao. Odgurnuo joj je ruku.

Da li neko ima sitno. Hocu da uzmem nešto iz automata.

Vii mu je dao punu šaku sitnine i onda je otišao.

Jebo te, rekao je Vil. Sta da kažes klincu čija mama samo što se nije koknula.

Bio je naprosto radoznao, ali je na sreću picanje zazvučalo retorički, pa samim tim i saosečajno. Nije želeo da zvuči kao neko ko gleda stvarno dobar fiim o najnovijoj boleštini.

Nemam pojma, rekla je Suzi. Držala je Megan u kriiu i pokusavala da je natera da žva5e kiflu. Ali moraffemo nešto da smislimo.

Vil nije znao da li je deo tog mi ili ne, ali kako god okreneš, nije bilo važno. Koliko god da ga je ponela ova večernja zabava, u svakom slučaju nije imao nameru da to ponovi: ova ekipa je malo previše otkačena.

Veče se vukio. Megan je plakala, pa je kenikala, i na kraju zaspala; Markus ie nekoliko puta ponovio posetu automatu za sokove i slatkise i vraćao se s konzervama koka-kole i

57

kit-kets čokoladama i čipsom. Niko od njih nije mnogo govorio, iako je Markus povremeno gundao na račun Ijudi u čekaonici.

Mrzim ovu rulju. Pijani su, vecina njih. Gledaj ih. Mora da su se svi tukU.

To je bila istina. Manje-više su svi u sobi biU vucibatine - lutaUce, pijanci, narkomani iU samo ludaci. Nekoiicina Ijudi se tu zatekla iz pustog baksuzluka jednu ženu je ujeo pas i čekaia je vakcinu, majka sa malom devojčicom koja je izgledala kao da je pri padu slomila članak na nozi delovaU su zabrinuto, blede, iscrpljeno; ovo veče je zaista bilo nešto neuobičajeno za njih. Aii ostali su samo preseliU kaos svog svakodnevnog života sa jednog mesta na drugo. Bilo im je svejedno da U urlaju na proiaznike na ulici iii zlostavljaju sestre u bolničkoj hitnoj pomoći - isto im se hvatalo.

Moja mama nije kao ovi ijudi.

Niko nije rekao da jeste, rekla je Suzi.

A šta ako oni misle da jeste?

Ne, ne misle.

Mogli bi. Drogirala se, zar ne? Došla je sva ispovraćana, zar ne? Kako će onda primetiti razUku?

Naravno da će primetiti razUku. A ako ne primete, rečićemo im.

Markus je klimnuo glavom, a Vil je shvatio da je Suzi rekla pravu stvar: ko bi verovao da je Fiona nekakva slatnica sa ovakvini prijateljima? Po prvi put, mislio je Vil, Markus je postavio pogrešno pitanje. Pravo pitanje glasi: kakve, koga davola, to ima veze? Jer, ako su jedine stvari koje razdvajaju Fionu od ostalih Suzini razuveravajući ključevi od kola i Vilova skupa sportska odeća, ona je i tako u nevolji. Moraš da živiš u svom balonu sapunice. Ne možeš na silu da udeš u tuđi, zato što to onda ne bi bio balon. Vil je kupovao svoju odeću i svoje CD-ove i svoj Hil nameštaj i svoju drogu za sebe, i samo za sebe; ako Fiona ne može sebi da priušti ovakve stvari, i nema ekvivalentan balon sapunice za sebe, onda je to njen problem.

58

Tačno na vreme, prilazi im žena ni doktor, ni sestra, nego neko iz uprave. Dobro veče. Zadržacemo Fionu preko noći, a vi ne morate da ostanete. Da li postoji mesto gde bi Markus mogao da prespava. Da li te čeka neko kod kuće, Markuse.?

Markus je odmahnuo glavom.

Biće kod mene večeras, rekla je Suzi.

,yaži, ali moram da dobijem dozvolu od njegove majke za to, rekla je žena.

Naravno.

Tamo želim da idem, rekao je Markus ženinim ledima.

Okrenuia se i nasmešila. Nije da se to nekoga tiče.

Naravno da ih se tiče, rekia je Suzi.

,Misliš.?

Žena se vratila posle nekohko minuta, široko se osmehujući i klimajući glavom, kao da se Fiona upravo porodila, umesto što je dala dozvolu sinu da prespava negde drugde.

To će biti u redu. Ona vam se zahvaljuje.

Odlično. Hajdemo onda, Markuse. Pomoći češ mi da rasklopimo kauč.

Suzi je vratila Megan u njenu nosiljku i lcrenuh su ka parlcingu.

,yidećemo se, rekao je Vil. Nazvaću te.

Nadam se da češ srediti stvar sa Nedom i Polom. i ponovo trenutni zabezek: Ned i Pola, Ned i Pola... A, da, njegova bivša žena i sin.

O, bice to u redu. Hvala. Poljubio je Suzi u obraz, udario Markusa u ruku, mahnio Megan i otišao da uhvati taksi. Sve je to bilo veoma interesantno, ali ne bi se u takve stvari upuštao svako veče.

59

Stajalo je tu, na kuhinjskom stolu. Samo što je stavio cveče u vazu, kao što mu je Suzi rekla, kada ga je ugledao. Svi su bili u takvoj žurbi i zbruci sinoč da nisu primetili. Podigao ga je i seo.

Dragi Maruse,

mislim da eš me ipaf mrzeti, bez obzira na to sta kažem u ovom pismu. A možda je mržnja prejafa reč: možda ćeš kad porasteš, osećati nelto drugo. Ali ćeš verovatno duže vreme misliti da sam uradila lošu, sebičnu, glupu i gadnu stvar. Pa sam zato htela da dam sebi šansu i objasnim, pa makcir to ništa ne vredelo. Sluša. Velili deo mene je svestan da radi lošu, sebičnu, glupu i gadnu stvar. Najveći deo mene, u stvari. Problem je u tome što me taj deo više ne fontroliše. Eto, to je najuzasnija stvar od bolesti kcjpi sam imala u poslednjih nekplikp meseci iednostavno ne sluša ništa i nikpg drugog. Samo želi da tera svoje. Nadam se da niad neće otkriti kakav je to osećaj.

Ovo nema mkakve veze s tobom. Svidalo mi se da budem tvoja mama, uvek, čak i onda kcida mi je bilo tesko i kda sam nalazila da je ta uloga naporna. I ne znam zbog čega mi nije dovolino to sto sam tvoja mama, ali nije. I nije da sam toliko nesrecna da više ne želim da živim. Nije to taj osećai. Više je to umor, dosada, i osećai da je žurka gotova i da želim da idem kući. Osećam se prazno i čini se da nema ničega čemu mogu da se raduejnj. pa bih radije zatvorila radnju. Kako mogu da se osećam takp kda imam tebe? Ne znam. Znam samo da mi ne bi zahvalio akp bih nastavila samo zbog tcbe, i cenim da će ti. kada jednom predeš preko ovoga, biti bolje nego pre. Stvarno. Možeš da ideš kod tate, a i Suzi je uvek govorila da će te paziti akp se meni nešto dogodi.

Paziću na tebe akp budem mogla. Mislim da hoću. Mislim da je majkama kptima se nešto desi to dozfoljeno, pa čak i akp je

60

sama riva za svoju nesreću. Ne zelim da prestanem s pisanjem, ali ne vidim razloga za nastavljanje.

Volim te,

mama

Još uvek je sedeo za kuhinjskim stoiom kada se vratila iz bolnice sa Suzi i Megan. Odmah je videla šta je našao.

Sranje. Markuse, zaboravila sam na to.

Zaboravila si. Zaboravila si oproštajno pismo samoubice.?

Pa, mislila sam da više nikada neću morati da ga se sečam, zar ne. Nasmejala se. Stvarno se nasmejala. To je njegova majka. Kada ne plače po pahuljicama za doručkom, onda se smeje na račun sopstvenog samoubistva.

Gospode, rekla je Suzi. To je bilo to.? Nije trebalo da ga ostavim tu kada sam krenula po tebe. MisUla sam da bi biio lepo ako malo sredi stan.

Suzi, mislim da ti nisi ni za šta kriva.

Trebalo je da se setim.

Možda bi Markus i ja trebalo da porazgovaramo nasamo.

Naravno.

Suzi i njegova rnama su se zagrlile, pa je Suzi prišla da ga poljubi.

Dobro je ona, Suzi je šapnula, dovoljno glasno da čuje njegova mama. „Ne brini se za nju.

Kada je Suzi otišla, Fiona je pristaviia ča i sela za sto sa njim.

Da H si Ijut na mene? i; Sta misliš?

Zbogpisma?

Zbog pisma, zbog onoga što si uradila, zbog svega.

Mogu to da razumem. Ne osećam se isto onako kao u subotu, ako ti to išta znači.

Šta, sve to je jednostavno nestalo, a?

Ne, ali... trenutno se osećam bolje.

61

Trenutno mi nije dovoijno. Vidim da si bolje trenutno. Upravo si pristaviia čaj. Ali šta ce se dogoditi kada ga popiješ? Šta će se dogoditi kada odem u školu. Ne mogu da sedim ovde i pazim te sve vreme.

Ne znam. Ali moramo da pazimo jedno na drugo. Ne treba sve da ide samo u jednom pravcu.

Markus je klimnuo, ali je bio na mestu na kome reči nisu biie važne. Pročitao je njeno pismo i više ga nije preterano zanimalo ono što govori; računalo se ono što je radila i ono što će raditi. Danas neće uraditi ništa. Popiče čaj, a večeras će naručiti neku klopu za poneti i gledati TV i osečače se kao da je to

početak nekog drugog, boljeg vremena. Ali će to vreme isteći i onda će biti nešto drugo, Oduvek je imao poverenja u svoju majku - ili bolje, nikada joj nije verovao. Ali za njega stvari više nikada neće biti iste.

Dvoje nije dovoljno, u tome je problem. Stalno je mislio da je dva dobar broj, i da bi mrzeo život u porodici od troje ili četvoro ili petoro. Ali je sada video svrhu toga: ako neko padne sa ivice, ne ostaneš sasvim sam. Kako da naterate porodicu da raste ako nema nikog da vam, znate, pomogne u tome.? Moraće da pronađe način.

Zakuvaću čaj, rekao je vedro. Bar je sad imao na čemu da radi.

Odlučili su da provedu mirno, normalno večer. Naručili su kari, a Markus je otišao do video kluba da uzme film, ali se zadržao sto godina: šta god da je uzeo u ruke imalo je neke veze sa smrću, a on nije želeo da gleda bilo šta o smrti. Nije želeo da njegova mama gleda išta što sadrži smrt, kad smo već kod toga, iako nije bio siguran zašto. Sta je mislio da može da se desi njegovoj mami ako vidi kako Steven Sigal rastura neke tipove pištoljem.? To nije ona vrsta smrti o kojoj su pokušavali da ne razmišljaju večeras. Vrsta smrti o kojoj su pokušavali da ne razmišljaju bila je mirna, tužna, prava vrsta, a ne ona glasna, štanasbriga vrsta. Ljudi misle da deca ne

62

vide razliku, a ona vide, naravno. Na kraju je uzeo Dan Marmota, i bio je zadovoljan izborom, zato što je to tek izašlo na videu i na omotu je pisalo da je zabavno.

Počeli su da gledaju tek kad je stigla hrana. Fiona je sve servirala, a Markus je premotao onaj deo kasete sa reklamama, da bi film počeo čim stave u usta prvi zalogaj. Poledina omota je bila u pravu: film je bio zabavan. Tip se zaglavio u istom danu, iako nisu kako treba objasnili kako je do toga došlo, Markus je smatrao da je to slaba tačka filma - dopadalo mu se da zna kako se stvari dešavaju. Možda je to zasnovano na istinitoj priči, i negde postoji čovek koji iznova i iznova preživljava isti dan, a ni sam ne zna kako se to dogodilo. Ovo je uzbunilo Markusa. Zamislio je da se probudio sutra i opet je juče, sa patkom i bolnicom i svim ostalim? Bolje da o tome ne razmišlja.

Ali onda se film promenio i sve se vrtelo oko samoubistva. Tip se toliko smučilo to što je zaglavljen u jednom danu stotinama godina da je pokušao da se ubije. Ipak, nije vredelo. Sta god uradio, budio se sledećeg jutra samo što to nije bilo sledeće jutro. To je bilo to isto jutro, jutro u kome se svaki dan budio.

Markus se stvarno naljutio. Ništa nije pisao o samoubistvu na omotu, a opet je u filmu bio tip koji pokušava da se ubije tri hiljade puta. Okej, nije uspeo, ali ga to i dalje nije činilo smešnim. Njegova mama takođe nije uspela, i nikom nije palo na pamet da od toga napravi komediju. Zašto ne postoji neko upozorenje.? Mora da postoji gomila ljudi koji žele da pogledaju dobru komediju upravo pošto su pokušali da se ubiju. Zamislite da svi izaberu ovaj? U početku je Markus bio tih, toliko tih da je umaio prestao da diše. Nije želeo da mu mama čuje disanje, u slučaju da je glasnije nego obično zato što je ljut. Ali, više nije mogao da izdrži i isključio je film daljinskim.

Šta je sad?

Plteo sam da gledam ovo. Pokazao je na TV ekran, na kome se čovek sa fiancuskim akcentom i kuvarskom kapom

63

trudio da nauči jednog od Gladijatora da raspoređuje ribu i izvadi joj utrobu. To nije ličilo na emisije koje je Markus obično gledao, pogotovo zato što je mrzeo kuvanje. I ribu. A ni za Gladijatorima nije baš bio lud.

Ovo.? Zašto bi to gledao.f

Učimo kuvanje u školi, i rekli su da moramo ovo da gledamo za domači.

Au revoir, rekao je čovek sa kuvarskom kapom. ,vidimo se, rekao je Gladijator. Malinuii su i emisija se završila.

Znači, sutra si nagrabusio, rekla je mama. Zašto mi nisi rekao da moraš da gledaš to večeras.

Zaboravio sam.

Dobro, onda sad možemo da odgledamo film do kraja.

Stvarno želiš?

Da. Smešan je. Je li da.?

Nije baš realističan, zar ne.f

Nasmejala se. O, Markuse! Teraš me da gledam stvari u kojima ljudi iskaču iz helikoptera koji eksplodiraju povrh vozova, a sada se žališ na intelektualnost. Da, ali vidiš šta rade. Vidiš da rade te stvari. Ovde nisi siguran da li se zaista stalno budi u istom danu, zato što može i da se pretvara, zar ne? Stvarno govoriš gluposti. Ovo je fenomenalno. On pokušava da spase mamu od gledanja kako čovek ponovo i ponovo vrši samoubistvo, a ona mu kaže da je idiot.

Mama, mora da ti je jasno zbog čega sam ga stvarno isključio.

Ne.

Nije mogao da veruje. Mora da i ona stalno razmišlja o tome, kao i on.?

Zbog onoga što je pokušao da uradi.

Pogledala ga je.

Izvini, Markuse, ah ne razumem.

Gladijatori američka TV emisija, u pitanju je neka vrsta takmičenja u snazi i izdržljivosti. Ljudi koji se prijave moraju da izvrše razne zadatke, da bi pobedili gladijatore, snagatore stalno zaposlene u toj emisiji. prim. prev. Ono...

Markuse, ti si artikulisan dečak. Možeš ti i boije. Izludivala ga je.

Proveo je poslednjih pet minuta pokušavajući da se ubije. Kao i ti.

Nisam hteo to da gledam, i nisam hteo da ti to gledaš.

A. Posegla je za daljinskim i isključila TV Izvini. Baš sam neosetljiva, zar ne. Da.

Uopšte mi to nije palo na pamet. Neverovatno. Gospode. Zavrtela je glavom.

Moraću da se saberem.

Markus je počeo da sumnja u to koliko poznaje svoju majku. Sve do skora je mislio da je... pa ne baš savršena, zato što su se svadali, i nije mu dozvoljavala da radi šta hoće i shćno, ah nikada nije mislio da je glupa, ih luda, ih da nije u pravu. Čak i kada su se svadali, shvatao je šta je htela: govori o stvarima koje majke moraju da kažu. Ali u tom trenutku je uopšte nije razumeo. Nije razumeo plakanje i sada, kada je očekivao da će biti duplo nesrećnija nego pre, bila je savršeno normalna. Počeo je da sumnja u sebe. Zar nije samoubistvo velika stvar. Zar ne treba posie toga da vodiš duge razgovore i da plačeš i da se grliš. Izgleda da ne. Samo sediš na kauču, gledaš filmove i ponašaš se kao da se ništa nije desilo.

Da pustim film? pitao je. Ovo je bio kao neki test. Ona stara mama bi znala da on to ne žeh.

Je li nemaš ništa protiv. rekla je. Volela bih da vidim kako će se završiti.

65

12

Ispunjavanje dana nikada nije bio problem za Vila. Možda nije bio baš ponosan na nedostatak životnih dostignuća, ali je bio ponosan na svoju sposobnost da ostane na površini ogromnog okeana vremena koji mu je bio na raspolaganju; manje snalažljiv čovek bi odavno potonuo i udavio se.

Večeri su bile u redu; poznavao je ljude. Nije znao kako ih je poznavao, zato što nikada nije imao kolege, i nije razgovarao sa devojkama kada bi postale bivše devojke. Ali je nekako uspevao da skuplja ljude usput - ljudi koji su nekada radili u prodavnicama pića u koje je često svraćao, ljudi sa kojima je igrao fudbal ili skvoš, ljudi iz paba u koji je često išao, tako neki i oni su mu nekako odrađivali posao. Ne bi mu mnogo koristili u malo verovatnom slučaju neke suicidalne depresije, ih čakjoš manje neverovatnom slučaju slomljenog srca, ali su bili prilično dobri za partiju bilijara, za piće ili kari.

Ne, večeri su bile okej; tokom dana je on testirao svoje strpljenje i ingenioznost, zato što su svi ti ljudi bili na poslu osim ako nisu bili na trudničkom bolovanju, kao Džon, otac Barnija i Imodžen, a njega Vila ionako nije želeo da vidi. Njegov način izlaženja na miraj s danima bio je da razmišlja o aktivnostima kao o jedinicama vremena, koje se sastoje od trideset minuta. Celi sati su, nalazio je, bili suviše zastrašujući, a za većinu stvari koje je mogao da radi tokom dana trebalo je po pola sata. Čitanje novina, kupanje, sredivanje stana, gledanje Bolnice Ciago i Dosijeja X, rešavanje ukrštenih reči u WCu, doručak i ručak, odlazak u prodavnicu... To je devet jedinica od dvadeset koliko ima ceo dan večeri se ne računaju ispunjenih samo osnovnim stvarima. U stvari, došao je do faze u kojoj se pitao kako li njegovi prijatelji uklapaju život i posao. Život je oduzimao

tohko vremena, pa kako ljudi mogu da raditi, na primer, da se kupaju istog dana? Počeo je da sumnja kako neki ljudi koje poznaje idu nekim prilično smrdljivim prečicama.

Povremeno, kada bi ga poneo raspoloženje, prijavio bi se na neki od poslova oglašanih u Gardijanovim medijskim oglasima. Svidah su mu se medijski oglasi zato što se osećao kvalifikovanim da popuni bilo koje od ponuđenih radnih mesta. Koliko može biti teško uređivanje lista za zaposlene u građevinskoj industriji, ili vodenje male umetničke radionice, ili pisanje za praznične brošure? Uopšte nije teško, pomislio bi, pa bi zagriženo pisao pisma potencijalnim poslodavcima u kojima je objašnjavao zašto je upravo on čovek koga traže. Čak bi dodao i biografiju, iako je jedva prelazio na drugu stranicu. Mislio je da je veoma domišljato to što numerišete te dve strane sa jedan i tri, da bi pomislili kako je druga strana, ona koja sadrži detalje njegove briljantne karijere, negde zagubljena. Cilj je bio da pismo impresionira ljude, da ih zadivi svojim širokim interesovanjima toliko da ga pozovu na razgovor, gde bi čist magnetizam njegove ličnosti stupio na scenu i provukao ga. U stvari, nikada nije dobio odgovor, iako je ponekad dobijao standardna pisma koja se šalju odbijenim kandidatima. Istina je da mu to nije smetalo. Kao što se prijavio u onu narodnu kuhinju da volontira i kao što je postao Nedov otac, tako se prijavljivao i na te poslove: sve je to bila sanjalačka alternativna realnost koja uopšte nije dodirivala njegov stvarni život, kakav god bio. Nije mu bio potreban posao. Bilo mu je okej tako kako je. Mnogo je čitao; gledao je filmove popodne; džogirao je; kuvao je dobru hranu za sebe i prijatelje; išao je u Rim i Njujork i Barselonu svaki čas, kada bi dosada postala posebno akutna... Ne bi mogao da kaže da je potreba za promenom besnela u njemu.

Bilo kako bilo, ovog jutra je bio pomalo rasejan zbog čudnih događaja tokom vikenda. Iz nekog razloga možda zbog toga što se retko susretao sa pravim dramama tokom svog prosečnog dana od dvadeset vremenskih jedinica i brze

67

ukrštenice na klozetu počeo je da se vraća na Markusa i Fionu, i da razmišlja o tome kako su. Takođe je, u odsustvu nekog interesantnog oglasa u Gardijanovom medijskom odeljku, počeo da se bavi čudnim i verovatno nezdravim idejama u vezi sa stupanjem u njihov život na neki način. Možda je bio potreban Fioni i Markusu više nego Suzi. Možda je mogao stvarno... nešto da postigne sa to dvoje. Mogao je da se zainteresuje za njih možda, kao neki ujak, da da njihovim životima malo forme i veselja. Sprijetili bi se s Markusom, izveo ga tu i tamo na utakmicu Arsenala, verovatno. A možda bi Fiona povremeno volela da izađe na večeru ih u pozorište.

Sredinom prepodneva pozvao je Suzi. Megan je spavala, a ona je upravo sedela da popije kafu.

Pitao sam se kako su ono dvoje, rekao je.

„Ne tako loše, čini mi se. Još se nije vratila na posao, ali je Markus danas otišao u školu. Kako si ti?“

Dobro, hvala.

Zvučiš veselo. Da li su se stvari sredile?“

Ako je zvučao veselo, onda je očigledno da jesu. „O, da. Pregurali smo to.“

I Ned je okej?“

Da, dobro je. E i tako, Nede? Zasto li je to uradio? To je bio sasvim nepotreban dodatak. Zašto ne može da se kontroliše?“

Dobro.

Slušaj, da li misliš da bi mogao nekako da pomognem sa Markusom i Fionom? Da izvedem Markusa i li tako nešto?“

Da li bi voleo?“

Naravno. Delovao je... Kako? Kako je Markus delovao, osim pomalo čuknuto i zlobno? Delovao je simpatično. Lepo smo se slagali pre neki dan. Mogao bih, znaš, da počnem od toga.

Zašto ja ne bih pitala Fionu?“

Flvala. A bilo bi lepo da vidim i tebe i Fionu ponovo ovih dana.

68

I dalje umirem od želje da upoznam nekog i.

Sredićemo to.

I eto ti: ogromna, srećna, proširna i porodica. Istini za volju, ta srećna porodica je uključivala i nevidljivog dvogodišnjaka, faicnutog dvanaestogodišnjaka i njegovu suicidnu majku; ali je životni zakon diktirao da će ti se upravo to desiti ako ti se od početka ne sviđaju porodice. Vil je kupio Tajm aut i pročitao ga od korice do korice pokušavajući da nađe nešto što bi dvanaestogodišnjak možda želeo da radi nedeljom popodne ili možda, nešto što će Markusu jasno staviti do znanja da nema posla sa prosečnim, očajno zastarelim tridesetšestogodišnjakom. Počeo je sa dečjom stranom, ali je uskoro shvatio da Markus nije tipična vrsta deteta, niti je za pozorište lutaka, ma nije čak ni dete; u dvanaestoj, njegovo detinjstvo je bilo gotovo. Vil je pokušao da se seti šta je voleo da radi u tom uzrastu, ali ničeg nije mogao da se seti, iako se secao šta je mrzeo. Mrzeo je sve ono što su ga matorci terali da radi, koliko god to bilo dobronamerno. Možda će najbolje biti da pusti Markusa da divlja u subotu da mu da neke pare, odvede ga u Soho i ostavi ga tamo. Morao je da prizna da će to možda doneti ekstra poene njegovom cool - ometru, ah da se nikako neće visoko plasirati na odgovornoj in loco parentis skah: ako Markus započne svoju karijeru kao dečak za iznaimljivanje i njegova majka ga nikad više ne vidi, Vil bi se osećao odgovornim, a možda bi se čak i kajao.

Fiimovi? Video igrice? Klizanje? Muzeji? Galerije? Mekdonalds? Gospode, kako je iko prošao kroz detinjstvo a da ne upadne u dubok san koji traje nekohko godina? Kada bi bio prisiljen da ponovo preživi svoje detinjstvo, otišao bi da spava posle crtanog i zamolio da ga probude na vreme za vađenje hćne karte. Nije ni čudo što su se mladi Ijudi okretali kriminalu i drogi i prostituciji. Pribegavah su kriminalu i drogi i prostituciji jednostavno zato što im je to sada bilo na meniju, uzbudljiv, šarohk i primamljiv izbor opcija koje su

69

njemu bile uskracene. Pravo pitanje je zašto je njegova generacija tako apatično, nepreduzetno poštovala zakon pogotovo ako se uzme u obzir da nisu imali čalc ni šarene laže koje se danas prodaju tinejdžerima, australijske TV serije i restorane brze hrane, stvari koje u današnjem društvu zovemo tinejdžerskom zabavom.

Upravo je prolazio kroz proces išćudavanja nad izložbom Fotografafa godine u organizaciji Britanskog gasa, pitao se da li bi mogla biti dosadnija nego što zvući, kada je zazvonio telefon.

Cao, Vile, ovde Markus.

Cao. Nećeš mi verovati, ali baš sam se pitao...

Suzi mi je rekla da bi želeo da me izvedeš negde.

Da, pa, baš sam to...

Ici ću ako povedeš i moju rnamu.

Molim.?

Ići ću samo ako povedeš i moju mami. A ona nema para, pa možemo da idemo negde gde je jeftino, ili češ nas ti častiti.

Dobro. Hej, Markuse, što na um, to na drum. Nemoj da uvijaš kao kiša oko Kragujevca.

Ne znam kako drugačije to da kažem. Mi smo dekintirani. Ti nisi. Ti plačaš.

Naravno. Samo sam se šalio.

A. Nisam ukapirao.

Nisi. Siušaj, sa mnom si bezbedan. Mislio sam da bi bilo bolje da idemo samo ti i ja.

Zašto.

Da ostavimo tvoju mamu malo na miru.

A, to.

Odjednom je, sa zakašnjenjem, shvatio. Prošlog vikenda su ostavili njegovu mamu malo na miru; provela je slobodno vreme izvrćući boćicu pilula niz grlo i trpeia ispumpavanje stomaka.

Izvini, Markuse. Stvarno sam tupav.

Da.

Naravno da i tvoja mama može sa nama. To bi bilo super.

70

Nemamo ni kola. Moraćeš da sc tlovezcs.

Dobro.

Možeš da povedeš i klinca ako hoccš.

Nasmejao se. Baš ti hvala.

U redu je, rekao je Markus velikodušno. To je pošteno. Vil je počeo da uvida da je sarkazam jezik koji Markus nalazi izuzetno zbunjujućim, a što se Vila tiče, to je bilo apsolutno neodoljivo.

Mislím da će subotu ponovo provesti sa svojom mamom.

Dobro. Dođi negde oko pola jedan. Sećaš se gde živimo.? Stan broj 2, Krejsfild Road broj 31, Islington, London N1 2SF.

Engleska, Zemlja, Svemir.

Da, rekao je Markus ravnodušno - prosta potvrda za glupake.

,Važi. Vidimo se onda.

Tog popodneva Vil je otišao da kupi dečje sedište za kola u Sve za mame. Nije imao nameru da napuni ceo stan kolevkama i igračkama i bebi stolicama ah, ako ima nameru da razvozi Ijude okolo preko vikenda, smatrao je da mora da napravi bar neki ustupak po pitanju Nedovog postojanja.

To je polna diskriminacija, znate, rekao je samozadovoljno prodavačici.

Pardon.?

Sve za mame. Šta je sa tatama.?

Ljubazno se nasmešila.

Sve za tate, dodao je, u slučaju da nije shvatiia.

,yi ste prva osoba koja je to primetila.

Stvarno.?

Ne. Nasmejala se. Osećao se kao Markus.

Kako mogu da vam pomognem.?

Treba mi dečje sedište za kola.

Da. Bili su na odeljenju za sedišta. Koju marku želite.?

Nemam pojma. Bilo koju. Najjeftiniju. Nasmešio se priateljski. Šta kupuje većina.?

71

Pa. Ne kupuje najjeftinije. Obično brinu o bezbednosti.

A. Da. Prestao je da se smeje. Bezbednost je ozbiljna stvar. Nema baš mnogo svrhe u štednji, ako proleti kroz šoferšajbnu, zar ne.?

Na kraju je - verovatno da se iskupi zbog svoje predašnje bezdušnosti - kupio najskupije sedište u radnji, ogromnu, postavljenu plavu skalameriju koja je izgledala kao da bi mogla da potraje Nedu dok i sam ne postane otac.

Biće oduševljen, rekao je prodavačici dok joj je pružao svoju kreditnu karticu. Sada izgleda lepo, ali će ga uskoro tako umrljati keksima i sokovima i koječime. Vil se nije setio keksa, soka i koječega, pa je na putu do kuće svratio po neke kekse sa čokolidnim mrvicama i par kesica čipsa, smrvio ih i bogato zasuo ovim sedište.

72

Markusa, zapravo, nije mučilo to što će mu mama ostati sama, uprkos onome što je rekao Vilu. Znao je da, čak i ako pokuša ponovo nešto slično, to se neće dogoditi bar još neko vreme, zato što je sada bila u nekom uvrnutom, mirnom raspoloženju. Ali, time što je rekao Vilu da želi da i mama ide s njima je bio način da zbliži nju i Vila, a posle toga, ocenio je, biće lako. Njegova mama je lepa, a Vil deluje dobrostojeće, mogu da odu da žive kod Vila i njegovog sina, i onda bi ih bilo četvoro, a četiri je duplo bolje od dva. A možda, ako budu želeH, dobiju i bebu. Njegova mama nije prestara. Ima trideset osam godina. Možeš da imaš bebu sa trideset i osam godina. Pa će ih onda biti petoro, pa ne bi toHko smetalo ako jedno od njih umre. Pa, naravno da bi smetalo, aii tako bar neko, njegova mama ih Vil ih njegov sin, ne bi ostao potpuno sam. Markusu nije bilo jasno ni da i mu se Vil dopada, ah to više nije biio važno; videlo se da nije loš, ih pijan, ih nasilan, pa ce morati da se zadovolje njime.

Nije da ništa ne zna o Viiu, zato što ga je proverio. Kada se vraćao iz škole jednog popodneva video je Vila u kupovini, i pratio ga je kući kao privatni detektiv. Nije saznao previše o njemu, osim adrese i prodavnica u kojima je kupovao. Ah mu se činilo da je sam ni devojka, ni žena, pa čak ni mali dečak. Osim ako mah dečak nije ostao kod kuće sa njegovom devojkom. AU, ako ima devojku, zašto je pokušavao da smuva Suzi.?

Kada dolazi taj tip.? pitala je njegova mama. Sređivah su kuću i slušah Ezodus Boba Marhja.

Za deset minuta. Presvučićeš se, je 1 da?

Zašto?

Zato što izgledaš ofucano, a on će da nas vodi u Planet Holivud na ručak. Vil nije znao ništa o tome, zato što mu Markus nije rekao, ali mu neće smetati. Pogledala ga je. Sta tebe briga šta sam ja obukla?

73

Planet Holivud.

Pa šta?

Ne želiš da ideš tamo obučena u neke krpetine. U slučaju da te neko od njih vidi.

U slučaju da me ko vidi.?

Brus Vihs ih neko tako.

Markuse, oni neće biti tamo, znaš.

Oni su stajali tamo. Osim ako rade. Čak i tada se trude da snimaju filmove u Londonu da bi mogli da odlaze tamo na ručak.

Fiona se smejala na sav glas. Ko ti je to rekao?

Dečak iz škole koji se zove Sem Lavel mu je to rekao. Sada kad se Markus zamislio nad tim, setio se da mu je Sem rekao još neke stvari koje su se ispostavile neistinitim: da su Majkl Džekson i Dženet Džekson ista osoba, i da je g.

Harison, nastavnik francuskog svirao u Bitlsima.

To je opšte poznata stvar.

Da li bi i dalje želeo da ideš tamo, u slučaju da ne sretniš ni jednu filmsku zvezdu?

U stvari nije, ali to nije hteo da joj da do znanja.

Da. Naravno.

Slegnula je ramenima i otišla da se presvuče.

Vil se popeo u stan pre nego što su izašli. Predstavio se, a Markus je mislio da je to prihvatno glupo, s obzirom na to da se ionako svi već poznaju.

Cao. Ja sam Vil, rekao je. ,već smo se... Pa, ja... Ali očigledno da nije mogao da smisli kako da joj na pristojan način kaže da je video obeznanjenu na kauču kako leži u krevetu svoje povraćotine, pa je ućutao i osmehnuo se.

a sam Fiona. Njegova mama je izgledala dobro, mislio je Markus. Obukla je .svoje najlepše haljine i veliki, čupavi džemper i našminkala se po prvi put otkad je izašla iz bolnice, i stavila par lepih visećih minduša koje joj je neko poslao iz

74

Zimbabvea. Hvala ti za sve što si učinio prošlog vikenda. Veoma sam ti zahvalna. Nema na čemu. Nadam se da se osećaš... Nadam se da si...

Moj stomak je u redu. Mislim da sam još uvek malo smušena. Te stvari ne ishlape tako brzo, zar ne?

Vil je delovao šokirano, ah se samo nasmejao. Markus je mrzeo kada se šahala sa ljudima koji je nisu dobro poznavali.

Da li si odlučio gde želiš da idemo, onda, mladi Markuse.

Planet Holivud.

O, bože. Stvarno.?

Da. Kažu da je fenomenalno.

Stvarno? Očigledno ne čitamo iste restoranske kritike.

Nije to iz kritike. Rekao mi je Sem Lavel iz moje stare škole.

A, pa u tom slučaju... ELrećemo.?

Vil je otvorio vrata i mahnuo Fioni da prođe. Markus nije bio siguran na šta da pazi, ah mu se činilo da će ovo uspeti. Nisu išli lako, jer je Vil rekao da je Planet Holivud na trgu Lestcr, gde ne može da se parkira, pa su uhvatili autobus. Na putu do stanice Vil im je pokazao svoja kola.

Ovaj je moj. Taj sa dečijim sedištem pozadi. Pogledajte ga samo. Kakav svinjac. Bože, rekla je Fiona.

Stvarno, rekao je Markus.

Nisu mogli da se sete šta bi još mogli da kažu na tu temu, pa su nastavili dalje.

Ispred Planet Holivuda je bila gomila ljudi koji su čekali da uđu unutra, i padala je kiša. Oni su bili jedini koji govore engleski u celom redu.

Da li si siguran da ovo želiš, Markuse., pitala ga je mama.

Da. A gde drugde. Ako bi neko predložio nešto bolje pristojno, prilivati bi. Nije želeo da stoji tu sa gomilom Francuza i Italijana. To nije u planu.

Iza čoška je Pica ekspres, rekao je Vil.

75

Ne hvaia.

Stalno kulcaš kako lioče.š da ideš u restoran na picu, rekla je njegova mama. Ne, ne kukam. Kukao je, ali pica je bila suviše jeftina, procenio je. Vratili su se čekanju u redu u tišini. Ako ovako nastave, niko se ovde neće venčati. Suviše je mokro i užasno.

Reci mi zbog čega želiš da ideš u Planet Holivud, da vidim da li mogu da se setim nekog sličnog mesta, rekao je Vil.

Ne znam. Zato što je poznato. I ima liranu koju volim. Pomfrit i takve stvari. Znači, ako se setim nekog poznatog mesta na kome služe pomfrit, možemo da idemo tamo.?

Da. Ali mora da bude poznato na moj način, a ne na tvoj.

Sta to znači.?

Mora da bude tako poznato da su i deca čula za to. Ne možeš samo da mi kažeš da je poznato, jer ja nisam čuo za to i to znači da nije.

Znači, ako ti kažem ajmo do Dvadesetosmice, ti ne bi hteo da ideš.

Ne. Nije poznato. Nikad nisam čuo za to.

Ali slavni Ijudi idu tamo.

Kao ko na primer.?

Glumci i slično.

Koji glumci.?

Rekao bih da su svi bih tamo, pre ili kasnije. Ali ti ne kažu unapred da će doći. Bicu islcren s tobom, Markuse. Mogli bismo da odemo tamo sada i naietimo na Toma Kiuza i Nikol Kidmen. A možda ne sretnemo nikog. Ah služe strašan pomfrit. Stvar je u tome da cemo ovde stajati sat vremena, a onda, kada udemo, nećemo naći nikog interesantnog.

,Važi, onda.

Ozbiljno.?

Da.

76

Tako je, čoveče.

Niko poznat nc dolazi u tu Dvadesetosmicu. Vidi se to Bilo je lepo, i pomfrit je bio dobar, ali je sve bilo normaino na zidovima nije bilo ničeg sličnog jakni Klinta istvuda, il masci koju je Majkl Kiton nosio u Betmenu. Nije čak bilo n potpisanih fotografija. Indijski restoran kod njili u kraju koji je isporučivao na kućnu adresu uopšte nije bio poznat, a čak su i oni imali potpisanu fotografiju nekog tipa koji je pre sto godina igrao za Arsenala Ali, to mu nije smetalo. Najvažnija stvar je da su seli i da su na suvom, i da Vil i njegova mama mogu da počnu razgovor.

U početku im je bio potreban podstrek; niko ništa nije rekao dok kelner nije došao da primi porudžbinu.

Omlet sa pečurkama i pomfrit, moiim vas. I koka-kolu, rekao je Markus.

Meni donesite file od sabljjarke, rekao je Vil. Bez povrča, samo sajata.

Fiona nije mogla da se odluči.

Zašto i ti ne uzmeš file od sabljjarke.? pitao e Markus.

Hmmm...

Pokušao je da privuče majčinu pažnju preko stola, a da Vil ne primeti. Napadno je kiimnuo, a onda se nakašljao.

Jesi li dobro, dušo.?

Samo je mislio da bi pomoglo ako bi mama naručila isto jelo kao i Vil. Nije znao zašto. Nije baš da možeš satima da razgovaraš o filetima od sabljjarke ili nečem sličnom, ali bi možda pronašli nešto zajedničko, da ponekad imaju isto mišljenje o nekim stvarima. Pa čak i ako nemaju.

Mi smo vegetarijanci, rekao je Markus. Ali jedemo ribu.

Tako da nismo pravi vegetarijanci.

Doduše, ne jedemo ribu često. Ponckad girice i pomfrit.

Nikada ne spremamo ribu kod kucc, jc 1 da.?

Ne često.

Nikada.

O, ne provaljuj me.

77

Nije znao zbog čega je izjava da nikada ne sprema ribu provaljivanje - možda muškarci vole žene koje spremaju ribu? Zašto? ali to je bila poslednja stvar koju je želeo da uradi.

Dobro, rekao je. Ponekad.

Da se vratim za neki minut? pitao je kelner. Markus je zaboravio da je on još uvek tu.

Hmm...

Uzmi sabljarku, rekao je Markus.

Ja bili testeninu sa sosom od bosiijka, rekla je njegova mama. I mešanu saiatu. Vil ie naručio pivo, a njegova mama čašu belog vina. Opet niko ništa nije govorio.

Markus nije imao devojkju, niti je ikada bio blizTJ, osim ako ne računate Holi Geret, za razliku od njega. Ali za toliko je znao: ako se upoznaju dečak i devojčica, koji nemaju ni devojkju ni dečka, a oboje dobro izgiedaju, i ne smetaju jedno drugom, onda mogu da se zabavljaju. U čemu je poenta ne zabavljanja? Vil nije imao devojkju, osim ako ne računate Suzi, a on nije, i njegova mama nije imala dečka, pa... Bilo bi dobro svima. Što je više razmisljao o tome, delovalo je očiglednije.

Nije njemu biia potrebna zamena za tatu. Razgovarao je o tome sa mamom pre sto godina. Gledali su neku emisiju o porodici na TV-u, i neka glupava debehi torijevka je rekla kako svi treba da imaju mamu i tatu, i njegova mama se najjutila, a kasnije je pala u depresiju. Tada je, pre onoga sa bolnicom, mislio da je ta torijevka glupa, i to je rekao svojoj majci, aii tada još nije shvatao koliko je broj dva opasan broj. Sada kad je shvatio, nije bio siguran da njegovo mišljenje o ideji one torijevki uopšte ima neke veze; nije ga bilo briga da li će u njegovo porodici biti samo muškarci, ili samo žene, ili samo deca. On je jednostavno žeieo jjude.

Nemoite samo tako da sedite, rekao ie iznenada.

Vil i njegova mama su ga pogledali.

Culi ste me. Šta sedite tako udrvenjeni? Razgovarajte.

78

Sigurna sam da ćemo uskoro početi, rekla je njegova mama.

Ručak će biti gotov dok vas dvoje smislite šta ćete da kažete, progundao je Markus.

O čemu želiš da razgovaramo. pitao je Vil.

Bilo čemu. Politici. Filmovima. Ubistvima. Baš me briga.

Nisam sigurna da se razgovor započinje tek tako, rekla je njegova majica.

Možda bi trebalo da si dosad sigurna. Dovoljno si odrasla.

Markuse!

Ali, Vil se smejaao.

U pravu je. Imamo, ne znam koliko ti imaš godina Fiona, ali zajedno imamo najmanje šezdeset godina iskustva u vođenju razgovora, pa bi možda trebalo da započnemo jedan.

,Važi.

Dobro.

Samo posle tebe.

Oboje su se nasmejali, ali ni jedno od njih ništa nije reklo.

,yile, rekao je Markus.

Da, Markuse. rekao je Vii.

Sta ti mishš o Džonu Mejdžoru.

Ništa posebno.

A ti, mama.?

Ti znaš šta ja mishm o njemu.

KažiVilu.

Ništa dobro.

Ovo nema smisla.

Zašto?

O, Markuse, ostavi nas na miru. Otežavaš celu stvar. Ciniš da se osečamo neprijatno. Uskoro ćemo početi da razgovaramo.

.Kada?

Prekini. ;

79

illlll

Da li si ikada bio oženien, Vile?

Markuse, naljutiću se na tebe za sekund.

U redu je, Fiona. Ne, nisam. A ti.?

Ne, naravno da ne. Nisam dovoljno veliki.

A.

Sad ti pita mamu.

Fiona, da li si ti ikada bila udata.?

Ne.

Markus je na trenutak bio zbunjen; kada je bio pravo dete, maio dete, mislio je da moraš da se venčaš da bi postao mama ili tata, isto kao što si morao da imaš vozačku dozvolu da bi vozio. Znao je da to nije istina, i takođe je znao da njegovi roditelji nikada nisu bili venčani, ali je teško otresti se ideja uz koje si odrastao.

Da li si želela da se udaš, mama.?

Ne, zapravo. Nisam to smatrala važnim.

Pa zašto se onda drugi ljudi venčavaju.

O, iz raziičitih razloga. Zbog sigurnosti. Pritiska porodice. Pogrešnim viđenjem romantike.

Vil se nasmejao na ovo poslednje. Cinik, rekao je.

Markus ga nije razumeo, ali je ipak bilo dobro: njegova mama i Vil su sada imali nešto što je on započeo.

Da li još uvek vidiš Markusovog tatu?

Ponekad. Ne previše često. Markus ga često vidi. A ti? Da li i dalje vidiš svoju bivšu ženu?

Hmm... pa, da. Stalno. Jutros je došla da pokupi Neda.

Rekao je to na čudan način, pomislio jc Markus. Kao da je zaboravio, pa se setio.

I to je u redu?

O, u redu je. Svi mi imamo svoje mane.

Kako to da ti brineš o Nedu? Mislim, sigurna sam da si sjajan otac i sve to, ali stvari obično ne idu tako, zar ne?

Ne. Prolazila je kroz krizu u stilu Kramer protiv ICramera u to vreme. Znaš, žeiim-da-saznamlcosam i te gluposti.

I, je r saznala ko je?

Ne, zapravo. Nisam siguran da iko ikad sazna, zar ne?

80

Hrana je stigla, ali dvoje odraslih jedva da su je primetili; Markus je zadovoljno navalio na svoj omlct i pomfrit. Da li će se useliti kod Vila, pitao se, ili će kupiti ncšto drugo?

81

14

Vil je znao da Fiona nije njegov tip. Za početak, nije izgledala onako kako on želi da žene izgledaju - u stvari, sumnjao je da joj izgled išta znači. To kod njega ne može da prođe. Ljudi, muškarci i žene, imaju obavezu da brinu o svom izgledu, pa čak i ako nemaju potrebne sirovine - osim ako su sasvim nezainteresovani za seksualnu stranu života, u kom slučaju je to u redu, pošteno. U tom siučaju možeš da radiš šta hoćeš. Ajnštajn, na primer... Vil nije imao pojma o Ajnštajnovom privatnom životu, ali je na forografijama izgledao kao čovek koji ima druge stvari na umu. Ali Fiona nije bila Ajnštajn. Možda je bila pametna kao Ajnštajn, šta on zna, ali je očigledno zainteresovana za muškarce, sudeci po razgovoru koji su vodili uz ručak, pa zašto se onda malo ne potrudi.? Zbog čega se ne ošiša pristojno, umesto što gaji tu rascvetalu čubu na glavi, i zbog čega ne nosi garderobu koja deluje kao da je pažljivo izabrana.? To mu uopšte nije bilo jasno.

I bila je isuviše hipi. Sada mu je bilo jasno zašto je Markus tako čudan. Ona je verovala u alternativne stvari, na primer u aromaterapiju i vegetarijanstvo i brigu o prirodi, o stvarima za koje je njega, ukratko, bolelo dupe. Kada bi počeh da se zabavljaju, užasno bi se svadali, znao je to, a možda bi je to uzbudilo, što je poslednja stvar koju bi sada žcleo da postigne.

Morao je da prizna da je stvar koju je naiazio najprivlačnijom na njoj bila to što je pokušala da se ubije. E, to je već interesantno - čak seksi, na neki morbidan način. Ali kako čovek da razmatra zabavljanje sa ženom koja bi u svakom trenutku mogla da se kokne. Pre je mislio da je zabavljanje sa majkom opasna stvar; koiiko bi teže biio zabavljanje sa suicidalnom majkom. AH nije hteo da pusti ovo. I dalje je imao osećaj da bi Fiona i Markus mogli da mu

82

zamene narodne kuhinje i poslove iz mcđijskog dela Gardijana, možda zauvek. Napokon, nccc morati mnogo da se trudi - pokoji fileť od sabljjarke, bioskop tu i tamo, neko sranje od filma koje bi ionako sam pogledao. To ne može biti mnogo teško. Mnogo je lakše nego hranjenje lotalica i beskućnika. Dobra dela! Pomaganje Ijudima! To je sada put napretka za njega. Iz njegove tačke gledišta, on je pomogao Endži tako što je spavao s njom mada, priznaje da je tu postojala i trunčica Hćne koristi i sada će da otkrije da i je moguće pomoći nekome, a da ne spavaš s njim. Mora da može? Drugi Ijudi se snalaze, majka Tereza i Florens Najtingejl itd, iako je sumnjao da će njegov stil borbe na polju dobrih dela Hćiti na njihov.

Nisu se ništa dogovorih posle ručka. Izaš su iz restorana, prošetali oko Kovent Gardena, seh u metro za severni London i bio je kod kuće na vreme za sporstke vesti. Ali, znao je da su započeei nešto što još nije dovršeno.

Posle nekohko dana potpuno jc promenio mišlienje. Višć :ga nisu zanimala dobra dela. Nisu ga zanimah ni Markus i Fiona. Bio je siguran da će ga oblitati hladan znoj stida svaki put kada pomish na njih. Nikada više ih neće videti; sumnjao je, zapravo, da će ikada više moci da ide u Holove, da ne bi naleteo na njih. Znao je da preteruje, ah ne mnogo. Pevanje! Kako možeš da se upustiš u nešto s osobom koja te tera da pevaš! Bilo mu je jasno da su oboje malo na svoju ruku, ah...

Sve je počelo kao i obićno, pozivom na večeru, pa, iako nije uživao u je!u - poslužili su nešto vegetarijansko sa leblebijama i pirinćem i paradajzom iz konzerve - vrlo je .;Uživao u razgovoru. Fiona mu je pričala o svom poslu, muzičkoj terapiji, a Markus je rekao Fioni da Vil zaraduje : mihon funti za minut zato što je njegov tata napisao pesmu. : .Vil je pomogao s pranjem sudova, a Fiona je skuvala čaj, a V, onda je sela za klavir i počela da svira.

Nije bila loša. Bolje je svirala nego što jc pcvala, ali joj glas iniije bio loš, bio je obićan, ali je svakako imala sluha. Ne, nije

U

83

ga kvalitet posramio, nego iskrenost. I ranije je bio sa Ijudima koji bi uzeli gitaru iii seli za klavir iako ne na duge staze, ali bi se oni uvek na neki način izblamirali: ili bi izabrali glupe pesme, ili bi ih pevali na glup način, ili bi folirali ili uradili nešto drugo da pokažu da ne mislc tako. Fiona je mislila svaku reć. I Knocking On Heavens Door, i Fire And Rain, i Both Sides Now. Nije bilo ničega između nje i pesama, bila je u njima. Čak bi i sklopila oči dok peva. Da li želiš da dođeš ovde da možeš da vidiš reći.? pitala ga je posle Both Sides Now. Sedeo je za stolom i zurio u Markusa, dok i on nije počeo da peva, a onda je pažnju poklonio zidu.

Hmmm... šta je sledeće.?

Imaš li neku želju.?

Zeleo je da peva nešto uz šta ne mora da sklapa oči, Roll Out The Barrel, na primer, ili Knees Up, Mother Brown, ali jc raspoloženje već bilo određeno. Bilo šta.

Izabrala je Killing Me Softly With This Song. Nije mogao ništa drugo, do da stane pored nje i dozvoli da poneki polurazumljivi stih s mukom izmili iz njegovih usta. Smile... Boy... Ling... znao je, naravno da je znao, da pesma neće trajati zauvek, da to veće neće trajati zauvek, da će uskoro biti kod kuće ušuškan u krevetu, da ga pevanje uz klavir sa deprcsivnim hipijem i njenim ćuknutim sinom neće ubiti. Sve je to znao, ali nije osećao. Ne može ništa s ovim Ijudima, shvatio je to sada. Bilo je glupo od njega što je pomisiio da tu ima nešto za njega.

Kada je stigao kući pustio je CD Pet Shop Boysa, i gledao Prisoner Cell Bloct H, utišanog tona. Hteo je da ćuje Ijude koji ne mislc ono što pevaju, i želeo je da glcda Ijude kojima može da se smeje. I napio sc; napunio je ćašu ledom i sipao viski za viskijem. I kada jc pice počclo da ga obuzima, shvatio jc da je mnogo verovatnijc da će se ubiti Ijudi koji misle ono što pevaju, nego Ijudi koji ne misle: nijc mogao da se seti da mu je ikada, čak i u šali, palo na pamct da oduzme sopstveni život i bilo mu je teško da zamisli da će se to ikada

84

dogoditi. On jednostavno nije dovoljno predan. Morao si da budeš predan da budeš vegetarijanac; morao si da pevaš Both Sides Notv zatvorenih očiju; a ako ćemo

tako, morao si da budeš predan da budeš majka. Ništa ga nije preterano uzbuđivalo, a to će mu, bilo je jasno, garantovati dug život bez depresije. Mnogo je pogrešio kada je pomislio da će mu dobra dela pomoći da krene napred. Neće. Samo bi ga izludela. Fiona je činila dobra dela i ona su je izludela: bila je ranjiva, sjebana, neprilagođena. Vil je smislio sistem koji će ga bez mnogo napora voziti do groba. Nije želeo da sada to sjebe.

Fiona je zvala još jedanput, ubrzo posle te nepodnošljivo mučne večere; ostavila je poruku na telefonskoj sekretarici, a on jo nije uzvratio poziv. Suzi ga je takode zvala, pa iako je želeo da je vidi, sumnjao je da ga zove u Fionino ime, pa je bio neodređen i nije se obavezivao. Činilo mu se da je s ovom samohrana majka ujedrdom stigao najdalje što može, i pripremao se za povratak životu koji je živeo pre nego što je upoznao Endži. Možda je tako najbolje.

Otišao je da kupuje ploče, otišao je da kupuje garderobu, igrao je tenis, otišao u pab, gledao Ty i šao u bioskop i na koncerte s prijateljima. Jedinice vremena su ispunjavane bez napora. Čak se vratio i čitanju knjiga poslepodne; stigao je do pola triera Džejsma Elroja jednog četvrtka, i negde usred onog mrtvila od serije Bro? i slova do vesti, začulo se zvono na vratima.

Očekivao je nekog ko prodaje četke i metle, a našao se oči u oči sa prazninom kada je otvorio vrata, zato što je njegov posetilac bio za dobrih pola metra niži od prosečnog prodavca.

Došao sam da te vidim, rekao je Markus.

A. Dobro. Udi. Rekao je to s toplinom, koliko je mogao da proceni, ali je iz nekog razloga osetio kako u njemu raste plima panike.

85

Markus je umarširao u dnevnu sobu, seo na kauč i ne trepčući zurio oko sebe.

Ti nemaš dete, zar ne?

To je definitivno bilo objašnjenje za talas panike.

Pa, rekao je Vil, kao da se spremao da izloži veoma dugu i napetu priču, čiji detalji su mu trenutno klizili između prstiju.

Markus je iistao i prošetao po stanu.

Gde ti je klonja. Umreću koliko mi se piša.

Dok je Markus bio odsutan, Vil je pokušao da smisli priču koja bi razjasnila apsolutnu odsutnost ičega povezanog sa Nedom, ali ništa mu nije padalo na pamet. Naravno da ima dete, mogao je da kaže Markusu, a da je odsustvo deteta i propratnih drangulija povezanih sa decom jednostavno... jednostavno nešto o čemu će da razmišlja kasnije; ili bi mogao da brizne u plač i prizna da je bedni fantasta. Glasao je protiv ove poslednje varijante.

Imaš samo jednu spavaću sobu, rekao je Markus kada se vratio.

Sunjao si se okolo.?

I.a. Osim što imaš samo jednu spavaću sobu, nemaš dečjih igračaka u kupatilu, a ni ovde... nemaš čak ni njegove slike.

Šta se to tebe tiče.?

Ne tiče me se. Osim zbog toga što si izgao mene, moju mamu i drugaricu moje mame.

Ko ti je rekao gde živim.?

Jednom sam te pratio do kuće.

Odakle.?

Video sam te dok si šetao i pratio sam te.

Ovo je zvučalo moguće. Često se šetao okolo i nije rekao ni Suzi, ni Fioni, ni onima iz SRSZa gde živi, tako da je to bilo jedino objašnjenje.

Zašto

Pojma nemam. Palo mi je na pamet.

Zašto ti ne bi isad otišao kući, Markuse.?

Dobro. Ali reci ću mami.

86

U. Baš sam se prepao.

Vil je osetio kako se kotrlja nizbrdo u onaj usplahireni osećaj krivice koji nije osetio od školskih dana, i činilo mu se prirodnim da pribegne izrazima koje je tada koristio. Nije postojalo nikakvo objašnjenje koje bi mogao da pruži Markusu, osim istine - da je izmisho dete da bi upoznao ribe - a istina je zvučala mnogo otrcanije nego što je ikada nameravao.

Hajde sada, idi.

Možemo da se dogovorimo. Neću ništa reći mojoj mami ako budeš izašao s njom.

Zašto žehš da tvoja mama izade sa nekim kao što sam ja.
Mislím da nisi preterano loš. Mishm, iagao si, aii osim toga deluješ okej. A ona je tužna i mishm da bi joj se dopalo da ima dečka.
Markuse, ne mogu da izlazim s nekim samo zato što ti to žeiíš. Osoba takode mora da mi se sviđa.

Pa šta joj taii.i

Ništa joj ne fali, aii...

Ti hočeš da se zabavljaš sa Suzi, je 1 da.

Ne žehm da razgovaram s tobom o tome.

Znao sam.

Ništa nisam rekao. Sve što sam rekao je... Slušaj, stvarno ne želim da razgovaram s tobom o ovome. Idi kući.

Okej. Ali, vratiću se. I otišao je.

Kada je Vil smislio ovu igru i pridružio se SRSZ-u, zamislio je slatku malu decu, a ne neku koja bi bila u stanju da ga pronadu i prate do kuće. Zamislio je ulazak u njihov svet, ali nije predvideo da bi oni možda mogli da provaie u njegov. On je bio jedan od posetiíaca života; nije želeo da bude posečivan.

87

Markus nije bio blesav. Pa, okej, ponekad je ispadao blesav, kao s onim pevanjem, ah nije bio glupo blesav, nego blcnavo blesav. Odrnah je shvatio da su te stvari kojc zna o Vilu, to da nema dete i da nema bivšu ženu, suviše važne da bi odmah digao ruke od njih; nešto su vredele. Da jc otišao pravo kući posle svoje prvc posete Vilovom stanu i odmah sve ispričao mami i Suzi, na tome bi sc sve završilo. Ne bi mu dozvolile da ikada više razgovara sa Viíom, a to nije žeieo.

Nije bio siguran zbog čega to nije žeieo. Samo je znao da ne želi da odmah potroši ove informacii, isto kao što niie želeo da potroši novac od rodcndana istog dana: želeo je da ga drži u džepu dok ne pogicda okolo, dok nc utvrdi koliko vredi. Znao je da ne može da natera Vila da izlazi s njegovom mamom ako on to nece, ali je mogao da ga natcra na nešto drugo, možda, nešto što mu još uvck nije pa!o na pamct, pa je počeo da ide kod Vila manjc-više svaki dan posle škoic da bi sakupio neke ideje.

Kada je prvi put otišao tamo, Vilu nije bilo drago što ga vidi. Stajao je na vratima sa rukom na kvaki.

Sta je.? rekao je Vil.

Ništa. Mislio sam da svratim. To je nateralo Vila da se nasmeši, iako nije znao zbog čega. Šta radiš.?

Sta radim.?

Da.

i;:

Gledam TV

Sta glcdaš.

Brojfe i slova.

Šta je to.? Markus je znao šta je to. Svako dete koje se ikada vratilo kući iz škole znalo jc šta je to: to je bila najdosadnija emisija u istoriji televizijc. Kviz. Brojevi i slova.

O. Da li bi mi se dopalo.? Naravno da mu se ne bi dopalo. Nikome sc ne dopada, osirn mami devojk njegovog tate.

88

Nisam siguran da me za to briga.

Mogao bih da gledam s tobom, ako hočeš.

Lepo od tebe Markuse, aH obično se snaiiazim i sam.

Dobar sam u anagramima. I matematika mi ide. Stvarno bih ti bio od pomoći, ako ozbiljno želiš da igraš.

Znači, ipak znaš šta su Broje i slova

Da. Sad sam se setio. Stvarno mi se sviđa. Otići ću kad se završi.

Vil ga je pogledao i zavrteo glavom. O, jebi ga. Udi.

Markus je ionako vec skoro ušao. Seo je na Vilovu dugačku drap sofú, skinuo cipele i ispružio se. Broj7e i slova su bile besmislene kao i obično, aii se nije žalio ni tražio da se promeni kanal. Vil je imao kablovsku televiziju, zapamtio je Markus za ubuduće. Samo je strpljivo sedeo tamo. Vil ništa nije radio dok je emisija trajala: nije urlao odgovore u ekran ih psovao kada neko pogreši. Samo je pušio.

Treba ti olovka i papir da bi igrao kako treba, primetio je Markus na kraju.

Da, pa šta.

Da h to ponekad radiš.?

Ponekad.

Zašto nisi danas.?

Ne znam. Isuse.

Mogao si. Ne bi mi smetalo.

To je stvarno vehkodušno od tebe.

Isključio je TV daljinskim i sedeh su u tišini.

„Sto hoćeš ti, Markuse. Zar nemaš domači?

Da. Da ii žehš da mi pomogneš.?

Nisam tako misiio. Mislio sam da bi trebalo da ideš kući da ga radiš.

Uradiću ga posle večere. Ne bi trebalo da pušiš, znaš.

„Da, znam. Hvala što si me upozorio. Kada ti mama stiže kući.

Sada.

Pa.?

Markus ga je ignorisao i počeo da njuška po stanu. Prošli put je samo primetio da nema Neda, i propustio je mnogo

89

stvari: strašan uređaj, stotine D-ova i hiljade ploča i kasete, crnobeke fotografije Ijudi koji sviraju saksofon i filmske postere na zidovima, drvene podove, tepih. Stan je bio mali, što je iznenadilo Markusa. Ako je Vil zaradivao onohko koiiko je Markus mislio da zaraduje, trebalo bi da može da plati nešto mnogo vece od ovoga. Ipak, bio je cool. Kada bi Markus imao svoj stan, sredio bi ga isto ovako, iako bi verovatno izabrao drugačije filmske postere. Vil je imao postere starih filmova za koje nikada nije čuo - Dvostrula odmazda, Velili san. Markus bi okačio, Draga, smanjio sam decu, defmitivno, i Slobodni Vili i... ne bi okačio Psi pafla ? i Proljučali moza, doduše. Više ne. Dan mrtve patke mu je poprihčno ogadio takve stvari.

Lep stan.

Hvala.

Mada, prihčno mah.

Dovoijno je veliki za mene.

Ali mogao bi da kupiš nešto veće kad bi hteo.

Sviđa mi se ovaj.

Imaš mnogo CD-ova. Više nego iko koga sam do sada upoznao. Markus je prišao da ih pogieda, ah nije znao šta traži. Igi Pop, rekao je i nasmejao se smešnom imenu ali, Vil ga je samo gledao.

Ko su ovi Ijudi na zidovima.? Ovi sa trubama i saksofonima,?

Saksofonisti i trubači.

Ah ko su oni.? I zbog čega ti vise na zidu.?

To je Cari Parker, a ono je čet Bejker. A na mom zidu su zato sto voim njihovu muziku i zato sto su cool

Zašto su cool

Vil je uzdahnuo. Ne znam. Zato što su se drogirali i umrli, valjda.

Markus ga je pogledao da vidi da h se šali, ali izgleda da nije. Markus ne bi želeo da na njcgovom zidu vise slike Ijudi koji su se drogiraii i umrli. Zeleo bi da zaboravi sve što zna o takvim stvarima, a ne da ih gleda svaki dan.

90

Da !i želiš nešto? čaj ili kokakolu ili lako nešto.?

Da, okej.

Markus ga je pratio u kuhinju. Nije lila kao njihova kuhinja kod kuće. Bila je manja i belja, i bilo je mnogo više aparata koji su izgledali kao da nikada nisu korišćeni. Kod kuće su imali blender i mikrotalasnu koji su bili prekriveni mrljama, s vremenom pocrnelim.

Sta je ovo.

Aparat za espresso.

A ovo?

Mašina za siadoled. Sta žeiš?

Malo sladoleda, ako češ da ga praviš.

Neću. To traje satima.

Onda možeš i da ga kupiš u radnji.

Kokakola?

Može.

Vil mu je pružio konzervu i otvorio je.

Da li ti gledaš TV po ceo dan?

Ne, naravno da ne.

Pa šta još radiš?

Citam. Idem u kupovinu. Viđam se s prijateljima.

Lep život. Da li si išao u školu kad si bio mali?

Naravno, da.

Zašto? Mislim, nisi morao, zar ne?

Kako si to smislio? Šta ti misliš, za šta škola služi?

Da dobiješ posao.

A čitanje i pisanje?

To sam naučio pre nekoliko godina, a i dalje idem u školu. Zato što moram da nadem posao. Ti si mogao da napustiš školu sa šest, sedam godina. Uštediš sebi frku. Nije ti baš potrebna istorija za kupovinu i za čitanje, zar ne?

Zavisi, možda hoćeš da čitaš o istoriji.

Da li ti čitaš takve stvari?

Ne često, ne.

Okej, pa zašto si onda išao u školu?

Zaveži, Markuse.

91

Da sam ja znao da mi ne treba posao, ne bih se smarao.

Zar ti se ne dopada u školi? Vil je kuvao sebi čaj. Kada je sipao mleko, vratili su se u dnevnu sobu i seli na kauč.

Ne, mrzirn je.

Zasto.

Nije to za mene. Nisam ja za školu. Ja sam pogrešan tip Hčnosti. Mama mu je pričala o tipovima ličnosti pre izvesnog vremena, baš pošto su se preselili. Oboje su bili introvertni, rckla je, što im jc otežavalo mnoge stvari - upoznavanje novih prijatelja, prelazak u novu školu i na novi posao. To je rekla da bi se on osećao bolje, ah naravno, uopšte nije pomoglo, i nije mogao da razume kako je, zaboga, mogia da mish da će pomoći: koliko je on mogao da vidi, to samo znači da introvertnima ne вреди čak ni da pokušaiiii.

Da ii te deca maltretiraju?

Markus ga je pogledao. Kako je mogao to da sazna? Stvari mora da su gore nego što je misHo, ako Ijudi znaju pre nego što im ispriča.

Ne, zapravo. Samo nekoiiko njih.

Zbog čega?

O, ničeg posebno. Samo, znaš, zbog kose i naočara. Ponekad i zbog pevanja.

Sta s pevanjem?

O, pa... ponekad pevam a da ni sam ne znam.

Vil se nasmejao.

Nije smešno.

Izvini.

Ne mogu da se suzdržim.

Mogao bi nešto da uradiš s kosom.

Šta?

Da se ošišaš.

Kao ko?

Kao ko! Onako kako žehš.

Zehm ovako.

Onda češ morati da ih trpiš. Zbog čega žeiš da ti kosa tako izgleda?

92

Zato što tako raste, a ja mrzim da idcm kod frizera.

,yidim. Koliko često ideš.?

Nikada. Mama me šiša.

Tvoja mama.? Gospode. Koliko imaš godina.? Dvanaest.

Mislio sam da si dovoljno star da sc šišaš kako hoćeš.

Markusa je zainteresovalo ovo dovoljno star. To nije nešto što mu često govore.

Misiiš.?

Naravno. Dvanaest.? Mogao bi da se oženiš za četiri godine. Hoće li i tad da te šiša mama.?

Markus je znao da se neće oženiti za četiri godine, ali je shvatio na šta je Vil ciljao.

To joj se ne bi dojjalo, zar ne? rekao je.

Kome.f

Mojoj ženi. Ako budem imao ženu, ali misUm da neću. Ne za četiri godine. Nisam to stvarno mislio. MisHo sam da bi se možda osećao kao moron ako bi tvoja mama morala da dolazi i radi sve to. Da te šiša i seče ti nokte i riba leđa...

A, da. Da, shvatam.

I da, shvatio je šta je Vil hteo da kaže, i da, Vil je bio u pravu. U tim okolnostima bi se osećao kao moron. Ali, na to se moglo gledati i iz drugog ugla: ako bi njegova mama dolazila da ga ši.ša za četiri godine, to bi značiJo da se u međuvremenu ništa strašno nije dogodilo. Kako se sada osećao, prihvatio bi da svakih par meseci ispadne moron.

Markus je često posećivao Vila te jeseni, a negde oko trećeg ih četvrtog puta je osetio da se Vii navikava na njega. Drugi put su se malo posvadaH - Vil ponovo nije hteo da ga pusti unutra, pa je Markus insistirao, ali su u određenom momentu stigli do toga da Markus zvonu na vrata, a Vil otvara bez proveravanja; samo bi se vratio u dnevnu sobu i pustio Markusa da ga prati. NekoHko puta nije bio kod kuće, ali Markus nije znao da H je namerno izašao, a nije ni želeo da zna, pa ga nije pitao.

U početku nisu mnogo razgovaraH, ali s vremenom, kada su posete postalc rutinske, Viiu se učinilo da bi trebalo da

93

vode normalne razgovore. Medutim, u tome nije bio bas dobar. Kada se to prvi put dogodilo, razgovarali su o nekom debelom tipu koji je staino pobeđivao u Brojlama i sloviina, a Vii je rekao; Kako ide kod kuće?, iz čista mira.

Misliš, kako mi je mama?

VJdjda.

Bilo je očigledno da bi Vil radije razgovarao o debeiom tipu iz Brojlii i slova ncgo o onome što se dogodilo ranije, to je na trenutak bocnuio Markusa zbog toga što on nije imao takav izbor. Ipak, nije se dugo nervirao. Nije Vi! bio knv. i bar se trudio, iako mu je teško padaio.

Dobro je, iivala, rekao je Markus, na način koji je ukazivao da je staino bila dobro.

Ne, nego znaš...

Da, znam. Ne, ništa slično.

Da li te još uvek to muči?

Nikada nije o tome razgovarao otkad se desilo, čak ni tacia nije rekao šta oseća. Orio što je osećao, sve vreme, svakog dana, bio je stravičan strah. U stvari, glavni razlog njegovih poseta Vilu posle škoie je bilo odlaganje povratka kući; više nijc mogao da se penje uz stepenice do stana a da ne pogicda u svoja stopala i ne seti se Dana mrtve patke. Do trenutka lcada bi morao da stavi ključ u bravu, srce bi mu tuklo u grudima i rukama i nogama, a kada bi video mamu kako gieda vcsti ili kuva ili sc sprema za posao za stolom, jcdva sc suzdržavao da ne zaplače, iii da ne povraća, ili tako nešto.

Malo. Kada mislim na to.

Koliko često misliš na to?

Nemam pojma. Sve vreme, sve vreme, sve vreme. Da ii može to da kaže Vilu? Nije znao. Nije mogao da kaže mami, nije mogao da kaže tati, nije mogao da kaže Suzi; svi oni bi nadigli silnu frku. Mama bi mu se uzbudila, Suzi bi želeia da razgovara o tome, tata bi želeo da se preseli ponovo u Kembridž... nije mu to trebalo. Pa zašto bi bilo kome i rekao? U čemu je poenta toga? Sve što je želeo jeste da mu

94

I neko obeća, bilo ko, da se to više nci c ddiMnliiii, nikada, a to niko nije mogao.

ebo te Bog, rekao je Vii. Izvini, lu bi trcbaio to da kažem pred tobom, zar ne? To je oke. Ljudi u školi to govorc non siop.

I to je bilo to. To je sve što ie Vil ickao. Jebo te Bog. Markus nije znao zašto je Vil tako opsovao, ali mu se to dopalo; zbog toga se osećao bolie. 15ilo jc ozbiljno, ali nije opterećivalo, i ubedilo ga je da nije ncki bcdnik zbog toga što se tako uplašio.

Kad si već ovoliko ostao, sedi da gledaš Prijatelje, rekao je Vil. Ako sad odeš, propustićeš početak. Markus nikada nije giedao Prijatelje, i nije znao otkud Vilu ideja da ih gleda, ali je ipak ostao. Osećao je da bi trebalo. Gledali su

seriju u tišini, a kada je počela odjavna špica, Markus se pristojno zalivao i otišao kući.

95

16

Vil je uhvatio sebe kako upliče Markusove posete u potku svog dana, To nije bilo teško, zato što je potka njegovog dana bila oflicana i imala je mnogobrojne velike, zgodne rupe, ali ipak je mogao da ih ispuni nekim drugim, lakšim stvarima, kao na primer kupovinom, ili popodnevnim bioskopskim projekcijama; niko ne bi mogao da tvrdi da je Markus ekvivalent nekog sranja od filma sa Stivom Martinom i gomili kokica. Niti se loše ponašao, niti je bio loš sagovornik. Nije bila stvar u tome. Markus je bio težak prosto zato što je često odavao utisak da je on samo svratio na ovu planetu na putu za neku drugu, neku na koju bi se bojiše ukiopio. Periodi potpunih blokada, kada se činilo da je potpuno nestao u svojoj sopstvenoj gavi smenjivani su se sa periodima kada bi se trudio da kompenzuje ovu odsutnost, i ispaljivao pitanje za pitanjem.

Jednom ili dvaput Vil je odlučio da nema snage za to i otišao je u kupovinu ili u bioskop; ali je uglavnom bio kod kuće oko četiri i petnaest i čekao zvonce - ponekad zato što ga je mrzelo da izlazi, ponekad zbog toga što je osećao da Markus nešto duguje. Sta, i zbog čega mu je dugovao ni sam nije znao, ali je uvidao da u tom trenutku igra neku ulogu u dečakovom životu. Pošto nije igrao ulogu ni u čijem više, čeka da će umreti zbog prezasićenosti samilošću. Ipak je to bilo gušenje, pomalo, da ti se neki Idinac nameće svako popodne. Vilu bi pao kamen sa srca ako bi Markus našao smisao života negde drugde.

Tokom treće ili četvrte posete pitao je Markusa za Fionu, i na kraju je poželeo da nije, zato što je bilo potpuno jasno da je klinac potpuno izbezumljen zbog toga. Vil nije mogao da ga krivi zbog toga, ali nije mogao da smisli ništa što bi imalo i najmanju utešnu vrednost, pa je završio tako što je opsovao s naklonošću i, ako se uzme u obzir Markusovo godišće, s nemarom. Vil neće ponoviti tu grešku. Ako Markus želi da

96

razgovara o svojoj suicidalnoj majci, može to da radi sa Suzi, ili sa psihologom, ili tako nekim, nekim sposobnim za nešto više od prostakluka.

Stvar je bila u tome da je Vil proveo ceo život izbegavajući stvarne stvari. Na kraju krajeva, on je bio sin i naslednik čoveka koji je napisao Deda Mrazove super sanke. Deda Mraz, u čije postojanje većina odraslih imaju razloga da sumnjaju, mu je doneo sve što je oblačio i pio i jeo i na čemu je sedeo i u čemu je živio; bilo bi veoma razumno zastupati stav da mu realnost nije bila u genima. Svidalo mu se da gleda stvarne stvari ljudima iz Ist Enda i u Zakpnu, i svidalo mu se da sluša kako Džo Stramer i Kurtis Mejfield pevaju o stvarnim stvarima, ah mu nikada ranije stvarna stvar nije sedela na kauču. Nije ni čudo, onda, što nije znao šta da radi s njom pošto joj je skuvao šolju čaja i ponudio keks.

Ponekad su uspevali da vode razgovore o Markusovom životu koji su zaobilazili kuću i školu, duplu propast.

Moj tata je prcstao da pije kafu, rekao je Markus iznenada jedne večeri, pošto se Vil žalio da se otrovao kofeinom to je profesionalna dctormacija, smatrao je, onih bez profesije.

Vil nikada nije razmišljao o Markusovom ocu. Markus je toliko izgledao kao proizvod svoje majke da se pomisao na oca jednostavno nije uklapala.

Sta radi on, tvoj tata.?

Radi za Socijaino u Kembridžu.

To se uklapa, mislio je Vil. Svi ovi ljudi su došli iz neke strane zemlje, zemlje prepune stvari o kojima Vil ništa nije znao, niti su mu bile potrebne, kao što su muzički terapeuti, i socijalni radnici, i prodavnice zdrave hrane sa tablama za obaveštenja i uijima za aromaterapiju, i drečavi džemper, i teški evropski romani i osećanja. Markus je bio iver tih klada.

Pa šta radi za njih.

Pojma nemam. Ne zaraduje mnogo, lotUišc.

Da li ga često vidiš.?

,ycoma često. Vikendima. Za rasjusi. Iin.i devojkju koja se zove Lindzi. Fina je. Ljudi iz Ist Enda, Zakon britanske TV .serijc. i iiii yiv.

97

A.

„Da li želiš da ti kažem još nešto o njemu.? pitao je IVlarkus uslužno. Hocu, ako žcli.š.

Da li želiš da kažeš još nešto o njemu.

Alia. Kod kuće ne razgovaramo mnogo o njemu.

Sta želiš da kažeš.?

Nemam pojma. Mogu da ti kažem kakva koia vozi i da li puši.

Okej, da li puši.? Vil se više nije dao omesti Markusovim pomalo ekscentričnim razgovornim šemama.

Ne. Prestao je, rekao je Markus trijumfalnim tonom, kao da je namamio Vila u zamku.

Ah.

Ali, biio je teško.

Mogu da zamislim. Da li ti nedostaje tata.?

Kako to mislis.?

Pa, znaš. Da i... šta ja znam... da li ti nedostaje? Razumeš šta to znači, pobogu.

,yidam ga. Kako onda može da mi nedostaje.?

Da li želiš da ga vidaš češče.

Ne.

O. Znači, to je u redu.

Mogu li da dobijem još kokakole.

Vil u početku nije razumeo zbog čega je Markus naćeo ternu o svom ocu, aii je biio jasno da razgovor o nećemu što ga nije podsećalo na grozne zbrke oko njega ima vrednost. Pobeda nad zavisnošću od nikotina nije bila baš Markusova pobeda, ali je to, u životu koji je u ovom trenutku bio nesumnjivo gubitnički, bilo najbliže što joj je u poslednje vreme prišao.

Vilu je bilo jasno koliko je ovo tužno, aii mu je takode bilo jasno da to nije njegov problem. Nijedan problem nije bio njegov problem. Samo nekoliko Ijudi su bili u poziciji da kažu da nemaju problema, međutim, ni to nije njegov problem. Vii to nije smatrao izvorom stida, vec razlogom za divlju i raspojasanu proslavu; dostići njegove godine, a ne sresti nikakve

98

ozbilinije poteškoće je, po njemu, bio rekord koji vredi održati, pa iako nije imao ništa protiv da Markusu da još jednu konzervu kokakole, nije imao nameru da se umaže bednom psećom večerom u koju se pretvorio Markusov život. Zašto bi to radio.?

Siedeće nedelje e Vilov sastanak sa Brojama i slovima bio prekinut pijuskom nećega što je zvućalo kao šljunak na prozoru negove dnevne sobe, i neprekidnim, liitnim i iritantnim zvonom na vratima odmah potom. Vil je znao da je u pitanju nevolja - šljunak u prozoru i frenetićno zvono na vratima je uvek praćeno nekom nevoljom, ćinilo mu se - i instinkt mu je nalagao da smanji zvuk TV-a i ignoriše celu stvar. Ali, ne kraju je neka bleđa svest o samopoštovanju oterala kukavićluk, pa je potrćao sa kauća do ulaznih vrata.

Markus je stajao na stepcniku bombardovan nekom slatkiša u obhku kamenćića, koji su bili podjednako tvrdi i opasni. To je Vilu biio jasno, jer je i sam primio par uciaraca. Ugurao je Markusa unutra i Uspeo da pronade bombardere, dva opasna, kratko ošišana tinejćižera.

Šta radite to.?

Ko si ti.?

Sta te briga ko sam. Ko si ti, jebo te.? Vil nije mogao da .se seti kada mu je poslednji put bilo do tuće, ali mu je došlo da išutira ovu dvoićicu. Odjebite. Uuuu, huknuo je jedan od njih preteći. Vil je pretpostavio cia je to trebalo da ukaže na nedostatak straha, ali je ta bravura bila pomalo umanjena njihovim nagiim i iznenadnim nestankom. Ovo je došlo kao iznenactenje i olakšanje. Nema šanse da bi Vil ikada pobegao od Vila ili bolje u, istina neverovatnom, slućaju da Vil sretne samog sebe u mraćnoj ulici, oba Vila bi pobegla podjednacom brzinom u suprotnim pravcima. Ali on je sada bio odrastao, pa iako je naravno, istina da tinejćđeri više nemaju poštovanja ni prema kome, verćjvatno bi samo veoma loši i veoma naoružani bili voljni da se upuste u konfrontaciju sa netdm većim i starijim od njih. Vil

99

iiiniiiipnniiipMniiTii

se vratio u stan osećajući se većim i starijim, i ne preterano nezadovoljnim sobom.

Markus je jeo keks, sedeo je na kauču i gledao TV Izgledao je isto kao i obično, zaokupljen emisijom, keksa zamrznutog na pola puta do usta; nije bilo vidljivih znak panike i uzbuđenja. Ako je ovaj dečak, ovaj što sedi na kauču i gleda Brojfe i slova, ikada bio maltretiran, to je bilo pre sto godina, i već odavno je sve zaboravio.

Ko su bili ovi.?

Koji.?

Koji. Ovi klinici koji su upravo pokušali da ti utisnu bombone u glavu.

A, oni, rekao ti Markus, s očima i dalje prikovanim za ekran, ne znam im imena.

Oni su osmi razred.

1 ne znaš kako se zovu.

Ne. Samo su počeli da me prate posle škole. Pa sam mislio da je bolje da ne idem kući, da ne bi saznali gde živim. Mislio sam da je bolje da dodem ovde.

Baš ti livala.

Neće tebe gadati bombonama. Oni mene jure.

3a li se to često dešava.?

Nikada ranije me nisu gadali slatkišima. Toga su se danas setili. Malopre.

Ne govorim o bombonama. Govorim o... starijoj deci koja pokušavaju da te ubije.

Markus ga je pogledao.

Da. Već sam ti to pričao.

Ranije to nije zvučalo tako dramatično.

Kako to misliš.?

Rekao si da te njih par zadirkuje. Nisi rekao da te ljudi koje čak ni ne poznaješ jure okole i gađaju svačim.

Tada to nisu radiii, rekao je Markus strpljivo, to su tek sada izmislili.

Vii je počeo da gubi strpljenje; da su mu pri ruci bile neke bombone, i sam bi ih zavrtao na Markusa. Markuse, pobogu, ne govorim o jebenim bombonama. Jesi li uvek tako prokletito bukvaian. ? Razumem da to nisu nikada ranije radili.

100

AU te već ko zna koliko dugo maltretiraju.

O, da. Ali ne ova dvojica...

„Ne, okej, okej, ne ta dvojica. Ali takvi kao oni.

Da, njih gomila.

Da. To je sve što sam pokušavao da otkriem.

Mogao si jednostavno da pitaš.

Vil je ušao u kuhinju i pristavio čašnik, ako ni zbog čega onda da nađe sebi neki posao koji neće rezultirati zatvorskom presudom, ali nije mogao da ga se mane.

I šta ćeš da uradiš po tom pitanju.

Kako to misliš?

Da H ćeš pustiti da se to nastavi godinama unapred?

Ti si kao nastavnici u školi.

Sta oni kažu?

O, znaš ono, Sklania im se s puta. MisUm, ja ne pokušavam da im se nadem na putu.

Ali to mora da te čini nesrećnim.

„valida. Jednostavno ne razmišljam o tome. Kao kada sam slomio ručni zglob kad sam pao sa one penjalice u parku.

Ne znam o čemu govoriš?

Pokušao sam da ne razmišljam o tome. Dogodilo se, a nisam želeo da se to dogodi, aH takav je život, zar ne?

Ponekad je Markus zvučao kao da ima sto godina i to je slomilo Vilovo srce.

Život ne mora da bude takav, zar ne?

Ne znam. Ti mi reci. Ništa nisam uradio. Samo sam pošao u novu školu i to sam dobio. Ne znam zašto.

A u tvojoj staroj školi?

Bilo je drugačije. Nisu sva deca bila ista. Bilo je pametnih i tupvaih i modernih i čudnih. Tamo se nisam osećao drugačijim. Ovde se tako osećam.

Ne mogu ova deca ovde biti drugačija. Deca su deca.

Pa gde su onda svi oni čudni?

Možda bi u početku bili čudni, a onda bi se sabrali. Još uvek su čudni, a u ne možeš da ih razlikuješ. Problem je u tome što ti odskačeš, ti ljudi te vide. Ti to od sebe praviš.

101

Znači, moram da postanem nevidljiv? Markus je frknuo zbog veličine ovog zadatka. Kako to da izvedem? Da li je jedan od aparata u tvojoj kuhinji mašina za nevidljivost?

Ne moraš da postaneš nevidljiv. Treba samo da se maskiraš.

Sta, da stavim brkove i to?

Da, naravno, brkove. Niko ne bi primetio dvanaestogodišnjeg dečaka sa brkovima, zar ne?

Markus ga je pogledao. Šališ se. Svi bi primetili. Bio bili jedini u celoj školi.

Vil je zaboravio na ono sa sarkazmom. Okej, onda bez brkova. Loša ideja. Ali kako bi bilo da obučeš istu odeću i obucu i staviš iste naočare kao ostali? Možeš da budeš čudan do neba, iznutra. Samo uradi nešto po pitanju spoljašnjosti.

Počeo si sa stopalima. Markus je nosio cipele za koje je Vil mislio da se više ne proizvode, obične crne mokasine, čija je jedina razaznatljiva ambicija bila da prenesu vlasnika duž školskih hodnika, a da ne privuče pažnju direktora. Da li ti se sviđaju te cipele? pitao ga je Vil. Išli su uz Holovej Road da potraže neke patike. Markus je virnuo dole, kroz sumrak, u svoja stopala, i istog trenutka se sudario sa debelom ženom koja je nosila nekoliko pretrpanih kesa iz samoposluže.

Kako to misliš?

Mislím, da li ti se sviđaju?

To su mi cipele za školu. Ni ne treba da mi se sviđaju.

Može da ti se sviđa sve što nosiš, ako se malo potruđiš.

Da li se tebi sviđa sve što nosiš?

Ne nosim ništa što mrzim.

Sta radiš sa stvarima koje mrziš, onda?

Ne kupujem ih, je li?

Da, zato što ti nemaš mamu. Izvini što to kažem, ali nemaš.

U redu je. Navikao sam se.

Prodavnica patika je bila ogromna i pretrpana, a zbog rasvete svi kupci su izgledali bolesno; svi su imali neki zeleni

102

, odsjaj, bcz obzira na pravu boju tena. Vil je u velikom ogledalu spazao njih dvojicu, šokirao se zašto su lako mogli da prođu kao otac i sin; nekako je sebi zamišljao kao Markusovog starijeg brata, ali je odraz dočuo mladost i zrele godine u oštar kontrast - Vilova brada i borice oko očiju, nasuprot Markusovim glatkim obrazima i svetlucavim belim zubima. A kosa... Vil je bio ponosan na to što nema ni naznake čelavosti, ali je ipak imao manic kose na glavi nego Markus, skoro kao da je život otrcao po neku vlas.

Šta ti se sviđa.?

,,Ne znam.

Adidas, mislim.

Zašto.?

Zato što to svi nose.

Patike su bile izložene po proizvođačima, a odejak sa Adidasom je privlačio više kupaca nego što je moglo da stane.

Ovcc, rekao je Markus, dok su se približavali. Beeeeee.

Otkud ti to.?

lb moja mama kaže kada misli da ljudi ne misle svojom glavom.

Vil se odjednom setio kako je jedan dečak iz njegove stare škole imao mamu kao što je Fiona - ne baš takvu, zato što se ilu činilo da je Fiona bila neobično savremeno stvorenje, sa njenim pločama iz sedamdesetih, pohtikom osamdesetih i losionom za stopala iz devedesetih, ah je definitivno bila lionin ekvivalent iz šezdesetih. Mama Stivena Falika je mrzela TX kao, pretvara ljude u androide, pa ga oni nisu imali kod kuće. fesi h gledao sinoc... rekao bi Vil svakog ponedeljka, pa bi se setio i pocrveneo, kao da je TV bio roditelj koji je nedavno umro. I kako je to koristilo Stivenu Fahku.? Nije bio, koiki je Vil bio upoznat, neki pesnik vizionar, ni slikar naivac; verovatno se zagubio u nekoj

provincijskoj advokatskoj kancelariji, kao i svi ostali iz te školc. Prošao je kroz godine sažaljenja bez ikakve primetne svrhe.

103

Poenta ove ekspedicije, Markuse, jeste da ti naučiš da budeš ovca.

Jel?

Naravno. Ne žehš da te neko primeti. Ne želiš da izgledaš drugačije. Beeee.

Vil je izabrao par Adidas košarkaških patika koje su bile cool, ah i relativno neupadljive.

Šta kažeš na ove?

Koštaju šezdeset hinti.

Ostavi se ti cene. Šta misHš?

Da, dobro.

Vil je pronašao prodavca i zamolio ga da donese odgovarajući broj, a Markus je onda trupkao gore dole neko vreme. Pogledao se u ogledalu i pokušao da potisne osmeh.

Mishš da izgledaš cool, zar ne? rekao je Vil.

Da. Samo što... samo što sve ostalo na meni izgleda sasvim pogrešno.

Sledeći put ćemo da popravimo i to.

Markus je otišao pravo kući posle toga, sa patikama nabijenim u ranac; Vil je odsetao nazad sijajući zbog sopstvene darežljivosti. Znači, na ovo su Ijudi misHh kada pominju prirodni zanos! Nije mogao da se seti da se ovako ranije osećao, tako u miru sa samim sobom, tako ubedenim u sopstvenu vrednost. I, što je najneverovatnije, to ga je koštalo samo šezdeset funti! Kohko h bi morao da plati za odgovarajući neprirodan zanos? Verovatno oko dvadeset pet Rinti, ah su neprirodni načini neosporno inferiorni.

Markus se sledećeg dana pojavio uplakan na Vilovim vratima, sa parom natopljeniii crnih čarapa na mestu njegovih Adidas košarkaških patika; ukrah su ih, naravno.

104

17

Markus bi rekao svojoj mami odakle mu patike, da ga jc pitala, ali nijc, zato što nije čak ni primetiia da ih nosi. Okej, njegovoi mami moč zapažanja nije najjača strana, ali su patike delovale tako veliko i bclo i čudno i privlačru5, da se Markus osećao kako uopšte ne nosi patike, nego nešto živo - par zččeva, na primer.

Ali, primetila ic da su nestale. Tipično. Nije primetila zečeve, koc nikada ne vidate na stopalima, ali jc spazila čarape, koje su bile upravo tamo gde treba da butlu.

Gde su ti cipele? vrisnula je kada je došao kući. Vil ga je odbacio, ali bio ie novembar, sve c. bilo mokro, pa je tokom krač šetnie preko trotoara do stana ponovo skvasio čarape. Pogledao je u svoia stopala i ocutao jc ioš trcnutak; poigravao se idcjom da odgiumi iznenadenic i da joi kaže kako nema poima, ali e iztuMiada shvatio da mu nc bi poverovala.

LJkradcne, rekao ie na kraju.

Ukradene? Zašto bi iko ukrao tvojc ciple?

Zato što... Morace da ioj kaže istinu, ali ie problem pežao u torhe da ce ga istina odvesti u pravcu mnogobrojnih Ipitanja. Zato što su bile Icpc.

To su bile običnc crne mokasine.

Ne, nisu. Bile su nove Adidas patike.

Odaklc ti nove Adidas patike?

,yil mi ih je kupio.

Koi Vil? Onai tip što nas je izvco na ručak?

Da, Vil. Onaj tip iz SRSZ-a. On c postao moj drug.

On je postao tvoi drug?

Markus ie bio u pravu. Sledi gomila pitanja, postavljenih na veoma dosadan način: samo bi ponovila ono što bi on rekao, natakla znak pitania na kraj i drala se.

Svračam kod njega posle škole.

SVRAČAŠ KOD NJEGA POSLE ŠKOLE?

105

ili Pa vidiš on ustvari nema dete.

on ustvari nema dete

i td u svako m slučaju na kraju ove isledničke seansi bijo je ustvari do grlau nevolji mada verovatno ne onoHko kolikoVil

Markus je obuo svoje stare crne cipele i onda su on i njegova mama otišli pravo do Vilovog stana. Flona je počela da besni na Vila od trenutka kada ih je pozvao da uđu i, na početku je, kada c počela da ga pljuje zbog SRSZ-a i njegovog izmišljenog sina, izgledao posramljeno i pokainički nije imao odgovor ni na jedno od njenih pitanja, pa je samo stajao i zurio u pod. Ali, kako je odmicalo, tako jc i on počinjao da se Ijuti.

Okej, rekla je Fiona. Šta, koga davola, značc te čajanke posle škole.? Molim.?

Zašto bi odrastao čovek blejao sa dvanaestogodišnjim dečakom dan za danom.

Vil je pogledao. Da li ti ciljaš na ono na šta mislim da ciljaš.

Ni na šta ne ciljam.

Mislim da to nije istina, zar ne. Ti ukazuješ na to da sam se la... petljao sa tvojim sinom.

Markus je pogledao u Fionu. Da !i je stvarno na to mislila? Petljanie?

Samo pitam zbog čega zabavljaš dvanaestogodišniake u svom stanu.

Vil je izgubio strpljenje. Pocrveneo ie i počeo da urla iz sveg glasa. Nemam nikakvog iebenog izbora, zar ne? Tvoji sin dolazi nepozvan svako veče. Ponekad ga jure bande divljaka. Mogao bih da ga ostavim napoliu da se sam oprobam sa niima, ali sam ga puštao unutra za njegovo dobro. Sledeći put neću. Jebite se oboie. Sada, ako si završila, možeš da se nosiš napolie.

U stvari, nisam završila. Zašto si mu kupio par skupih patika?

106

Zato što... zato .što... samo ga pogledaj. Pogledali su ga.

Čak je i Markus pogledao samog sebe.

Šta mu fali.?

Vil je pogledao. Nemaš pojma, zar ne. Ti stvarno nemaš pojma.

O čemu.

Markusa jedu živog u školi, znaš. Svakog jebenog daria u nedelji ga seckaju na sitne delice, a ti se brineš odakle mu patike i da li ga ja zlostavljam.

Markus se odjednom osetio iscrpljeno. On nije potpuno shvatao koliko stvari loše stoje dok Vil nije počeo da urla, ali c to bila istina, stvarno su ga seckali na sitne deliće svakog jčbenog dana u nedelji. Sve do sada nije na taj način povezivao dane: svaki dan je bio Io.š dan, ali je preživljavao zavaravajući se da je svaki dan nekako odvojen od prethodnog. ,Sada je uvideo koliko je to bilo glupo, i koliko je sve sranje, i želeo je da legne u krevet i ne ustane do vikenda.

Markusu sasvim dobro ide, rekla je njegova maika. U početku nije mogao da veruje da je to izgovorila, a onda, dok e siušao kako reči rastu u njegovim ušima, onda je pokušao da im pronade neko drugo značenje. Možda posloji ncki drugi Markus. Možda postoji nešto drugo što mu dobro ide, nešto na šta je zaboravio. Ali naravno da ne postoji drugi Markus, i da mu ništa ne ide; njegova mama je samo slepa i glupa i luda.

Sališ se, rekao je Vil.

Znam da mu treba neko vreme dase prilagodi novoj školi, ali...

Vil se nasmejao. Da. Za par nedelja ce biti okej, zar ne. U trenutku kada prestanu da mu krađu cipele i prate ga kući posle škole sve će biti u redu. To nije bilo u redu. Svi su oni ljudi. Nisam siguran, rekao je Markus. To će trajati mnogo duže od nekoliko nedelja.

U redu je, znam, rekao je Vil. Salio sam se.

Markus nije znao da je ovo razgovor u koji se uklapaju šale, ali je to bar značilo da neko razume šta se događa. Ali,

107

kako to da je u pitanju Vil, koga jc poznavao dva minuta, a ne njegova mama, koju je poznavao, pa, ceo život?

Mislim da si pomaio melodramatičan, rekla je Fiona. Možda pre ovoga nisi bio u kontaktu sa decom.

Markus nije znao šta znači ono melo iz melodramatičan, ali se zbog toga Vil još više najutio.

I sam sam bio jebeni klinac, rekao je Vil. Sada je već mnogo psovao. I išao sam u jebenu školu. Znam razliku između dece koja ne mogu da se prilagode i dece

koja su naprosto očajna, pa nemoj mnogo da mi sereš o melodramatici. Treba to da slušam od nekoga ko ie...

Aj! Markus je zaurao. Karamba!

Oboje su zurili u njega, a on im je odgovarao istom merom. Nije mogao da objasni ovaj ispad, zato što je znao da će Vil da potegne temu bolnice, a to nije želeo. To nije bilo fer. Samo zato što je njegova mama bila glupava, ne znači da Vil ima pravo da je napadne zbog onoga. Koliko je on shvatio, to sa boinicom je bio ravnog ozbiljnije od slatkiša i patika i svega toga, i niko ne bi smeo da meša te stvari.

Šta s tobom nije u redu.? pitao je Vil.

Markus je siegnuo ramenima. Ništa. Samo... Nemam pojma. Poželeo sam da vrisnem.

Vii je zavrteo glavom. Gospode, rekao je. Kakva porodica.

Markus nije uživao u popodnevnoj prepirci aii je, kada se završila, uvideo da nije bila bez svrhe. Njegova mama je znala da Vil nema dete, što je verovatno dobra stvar, i znala je da posećuje Viia posle škole skoro svaki dan, što je takođe dobra stvar, verovatno, zato što je u poslednje vreme morao mnogo da je foira, i zbog toga se osećao neprijatno. I, što je najvažnije, znaia je šta se dogadalo u školi, zato što jo je Vil to bukvalno nacrtao. Markus nije mogao da joj nacrti, zato što ni sam ranije nije mogao da sagieda ceiu sliku, ali mu nije bio važno ko je to uradio; poenta je biia u tome da je Fiona razumela.

108

Nečeš više ići tamo, rckla je na putu kuci.

Markus je znao da cc to da kaže, takode je znao da neće posiušati, ali se ipakjogunio.

Zašto ne.?

Ako imaš nešto da kažeš, kaži meni. Ako želiš novu garderobu, ja ću ti je kupiti.

Ali ti ne znaš šta mi treba.

Pa reci mi.

Ja ne znam šta mi treba. Samo Vii zna šta mi treba.

Ne budi smešan.

Tačno je. On zna šta deca nose.

Deca nose ono što obuku ujutru.

Znaš na šta mislim.

Misliš da on smatra da je stalno u trendu i da, iako je bogzna koliko mator, zna kakve su patike u modi, iako ne zna ništa drugo.

Baš je na to mislio. U tome je Vil bio dobar i Markus je smatrao da ima sreće što ga je pronašao.

Ne treba nam takva osoba. Dobro nam je išlo i na naš način.

Markus je pogledao kroz prozor autobusa razmišljajući da li je to istina, i zaključio je da nije, da nijednom od njih ne idc dobro, kako god okreneš.

Ako imaš problema, to nije zbog cipela koje nosiš, to treba da ti je jasno.

Da, znam, aii...

Markuse, veruj mi, važi. Bila sam ti mama dvanaest godina. I nisam se baš loše pokazala. Razmišljam o tome. Znam šta radim.

Markus nikada nije razmišljao na taj način o svojoj majci, da je ona neko ko zna šta radi. Nije mislio ni da je izgubljena; samo ono što je sa njim radila nije delovalo tako. Uvek je video majčinstvo kao nešto jednostavno, kao recimo, vožnju: većina ljudi to radi i možeš da pogrešiš samo ako uradiš nešto stvarno glupo, ako uletiš svojim autom u autobus ili ne naučiš dete da kaže hvala ili izvini ili moim te u školi je bilo

109

mного dece, cenio je, koja krađu i previše psuju i maltretiraju drugu decu, čiji se roditelji bas nisu pokazali. Ako tako gledate na stvar, onda tu nema mnogo toga o čemu treba razmišljati. Ali, izgleda da je njegova mama smatrala da nije baš tako. Ona mu je govorila da ima plan.

Ako ona ima plan, onda on ima izbora. Mogao je da 0 veruje, da joj veruje kada je rekla da zna šta radi; to je značilo da treba da trpi sve ono u školi zato što ce se stvari srediti na kraju i da ona vidi nešto što on ne vidi. Ili bi mogao da odluči da je ona, u stvari, van sebe; neko ko uzima preveliku dozu droge i onda sasvim zaboravi na to. Oba puta su zastrašujuca. Nije želeo da trpi sve ono u školi tako kako je, ali bi u drugom slučaju morao da postane sam svoja mama, a kako možeš da budeš svoja mama kada imaš dvanaest godina.? Mogao je da

kaže sebi da govori molim te i izvini i iivaia, to je lako, ali nije znao odakle da počne sa svim ostalim. Nije znao ni o čemu se radi u svemu ostalom. Nije znao, sve do danas, da uopšte postoji ostalo.

Svaki put kada bi razmišljao o ovome, stvari bi se svele na isti problem: bilo ih je samo dvoje, a najmanje najmanje - jedno od njih je ludo.

Tokom sledećih par danaje počeo da primećuje više stvari u načinu na koji je Fiona razgovarala sa njim. Sve što je rekla o tome šta bi mogao i šta treba da gleda iii siuša ili čita iii jedc zainteresovalo bi ga: da li je i to deo plana, iH je samo izmišljala onako usput. Nikada mu nije palo na pamet da jc pita dok mu nije rekla da ode do prodavnice i kupi aja za večeru: palo mu je na pamet da je on vegetarijanac samo zato što je i ona.

Da li si ti oduvek znala da ću je biti vcgetarijanac?

Nasmejala se. Naravno da jesam. Nisam to odlučila na brzinu zato što mi je nestalo kobasica.

I ti misliš da je to fer.

Kako to misliš.

Zar ne bi trebalo da o tome sam odlučim?

110

Možeš, kad porastcš.

Zbog čega sad nisam dovoljno odrastao.

Zbog toga što ne kuvaš sam sebi. Ja ne želim da kuvam meso, pa ti moraš da jedeš ono što i ja.

Ali ti mi ne dozvoljavaš ni da idem u Mekdonalds.

Je I ovo neka preuranjena tinejdžerska pobuna.? Ne mogu da te sprečim da ideš u Mekdonalds.

Stvarno.

Kako bih.? Samo cu biti razočarana ako odeš.

Razočarana. Razočaranje. Tako je ona to radila. Tako je izvodila mnoge stvari. Zašto?

Mislila sam da si vegetarijanac zbog toga što veruješ u to.

.Verujem.

Pa onda ne možeš da ideš u Mekdonalds, zar ne?

Opet ga je sredila. Uvek bi mu rekla da može da radi šta hoće, a onda bi se raspravljala s njim dok ono što on hoće ne postane ono što ona hoće. To je počinjalo da ga Ijuti.

To nije fer.

Nasmejala se. Takav je život, Markuse. Moraš da smisliš u šta veruješ, a onda da se pridržavaš toga. To je teško, ali nije nefer. I bar je lako za razumeti.

Nešto tu nije bilo u redu, ali on nije znao šta. Sve što je znao jeste da ne misle svi tako. Kada bi na času razgovarali o stvarima kao što je pušenje, svi bi se složili da je loše, ali ipak je mnogo dece pušilo; kada su razgovarali o filmovima punim nasilja, svi bi rekli da ih ne odobravaju, ali su ih ipak giedali. Mislili su jednu stvar, a radili drugu. U Markusovoj kući je bilo drugačije. Odlučili bi šta je loše i onda to ne bi više nikada dodirnuli ili uradili. Bilo mu je jasno da to ima smisla: mislio je da je loše krasti i da je loše ubijati, pa nije krao ni ubijao. Pa, je I to sve? Nije bio siguran.

Ali, bilo mu je jasno da je od svih stvari koje čine da se razlikuje od drugih, ova najvažnija. Zbog toga je nosio odeću

111

kojo su se druga deca smcjala zato što su razgovarali o modi, i složili se da je moda glupost - i zbog toga je slušao staromodnu muziku za koju niko nije čuo - zato što su razgovarali o modernoj pop muzici, i složili su se da je ona samo jedan od načina da muzičkc kompanije zarade mnogo para. Zbog toga mu nije bilo dozvoljeno da igra kompjuterske igrice u kojima ima nasilja, ni da jede hamburgere, ili da radi ovo ili ono drugo. A on se složio s njom u svemu tome, samo što se u stvari nije složio; samo je gubio u svakoj raspravi.

Zbog čega mi jednostavno ne kažeš šta da radim. Zbog čega svaki put moramo da razgovaramo o tome?

Zato što hocu da te naučim da razmišljaš svojom glavom.

To je tvoj plan.?

Kakav plan.?

Onog dana si rekla da znaš šta radiš.

U vezi s čim.?

U vezi s tim što si moja mama.

To sam rekla,?

Da.

A. Okej. Pa, naravno da želim da mishš svojom glavom. Svi roditelji to žele. Ali sve što se desi je da se mi raspravljamo, i ja izgubim, i radim ono što ti hoćeš. Možemo i da uštedimo vreme. Ti mi kaži šta ne smem, i onda možemo da prekinemo.

I otkud sad sve to?

Razmišljao sam svojom glavom.

Odhčno.

Mislio sam svojom glavom i odlučio da želim da idem kod Vila posle škole.

,već si izgubio tu raspravu.

Moram da se vidam s nekim ko nije ti.

A šta je sa Suzi.

Ona je kao ti. Vil nije kao ti.

Ne. On je lažov, i ne radi ništa, i...

112

„Kupio mi je one patike.

Da. On je bogatiji od onog koji ne radi ništa.

On se razumije u školu i sve to. Zna stvari.

Zna stvari! Markusc, on ne zna ni da se rodio.

,yidiš na šta sam mislio.? Sada je već bio sasvim frustriran. Razmišljam .svojom glavom, a ti samo... to jednostavno ne ide. Ti uvek pobediš.

Zato što ti nemaš argumente. Nije dovoljno da mi kažeš da razmišljaš svojom glavom. Moraš da mi dokažeš, takode.

Kako da ti pokažem.?

Daj mi dobar razlog.

Mogao je da joj da dobar razlog. To nije bio pravi razlog, i biće mu neprijatno što je to rekao, i bio je prilično siguran da će je rasplakati. Ali to je bio dobar razlog, razlog koji će je naterati da zaveže, pa ako se tako pobeđuje u raspravama, onda će ga iskoristiti.

Zato što mi je potreban otac.

Zavezala je, i rasplakala se. Odradilo je posao.

113

18

Devetnaesti novembar. Jebeni devetnaesti novembar. To je definitivno novi rekord, primetio je Vil smrknuto. Prošle godine je bio jebeni dvadeset i šesti novembar. Većodinama ne bi dogurao do decembra; bilo mu je jasno da će do pedesete ili šezdesete siušati prvo izvođenje Deda Mrazovih super sanki u juiu ili u avgustu. Ove godine prva je bila privlačna mlada ulična sviračica u podnožju pokretni stepenica na stanici Ejndžel, violinistkinja koja je očigledno pokušavala da malo doda na svoju muzičku stipendiju. Vil se izbečio na nju sa svom mržnjom koju je mogao da iscedi iz sebe, to je bio pogled koji je trebalo da joj ukaže na to da ne samo što neće dobiti novac, već da treba da se raduje ako joj ipak ne razbaca instrument i posle toga joj ne zakuca glavu za poicretne stepenice.

Vi! je mrzeo Božic, iz prostog razloga: Ljudi su mu lcućali na vrata, pevali pesmu l:oiu jc mrzeo više nego ijednu drugu na svetu i očekivali da im za to da pare. Bilo jc gorc kad je bio klinac, jer je njegov tata takode mrzeo Božič, iz prostog razloga iako Vil nije shvatio zašto dok nije postao mnogo stariji - tada je mislio da se i njegovom tati ta pesma smučila, kao i svima ostalima: taj praznik ga je na užasan način podsećao na činjenicu da je propao u životu. Ljudi su poprilično često želclli intervju sa njegovim occm zbog Deda Mrazovih super sani, i uvek bi ga pitali šta je još napisao, a on bi im rekao, ponekad bi im čak i svirao, ili im pokazivao ploče na kojima su bile još neke njegove pesme. Izglcdali bi zbunjeno, saosećajno bi coktali i rekli mu da je svima onima koji su postali slavni zbog jedne stvari koju su odavno napisali veoma tčsko, i pitali ga da li mu jc ta pesma uništila život, ili da li je ikada poželeo da je nije ni napisao. On bi se naljutio, rekao im da prekinu da budu tako glupi i neosetljivi i da prekinu da mu sole pamet, a kada bi otišli, ogorčeno bi se

114

žalio da mu jc ta pcsma uništila život, i rckao bi da je voleo da je nikada nije ni napisao. Jedan novinar sa radija je čak otisao i napravio seriju cmisija koja

se zvala Slavni s jednim hitom, u potpunosti inspirisane njegovim intervjuom sa Carlson Frimenom, svc su bile o Ijudima koji su napisali jednu izvanrednu knjigu, iiii se pojavili u jednom nezaboravnom filmu, i!i su napisali poznatu pesmu; taj novinar je čalc imao obraza da ga zamoli za još jedan intervju i Vilov tata je, možda s pravom, odbio.

Ttiko je Božić bio sezona Ijutnje i gorčine i kajanja i uzajamniii optužbi, višedncvno lokanja, frenetične i smešno neadekvatne marljivosti jednog Božića je njegov otac napisao ceo, sasvim beskoristan, mjuzikl u pokušaju unaprcd osuđenom na propast da dokaže da niegov talenat i dalje traje. To je bila i sezona poklona spuštenih niz dimnjak, takode, ali bi Vil, čak i u devetoj godini, sa zadovoljstvom zamenio svoje Betmobile i spirometre za malo mira i dobre volje.

Ali, stvari su se promenile. Njegov otac je umro, a onda i majka, i izgubio je svaki kontakt sa svojim polubratom i polusestrom, koji su ionako bili stari i dosadni, pa je Božić obično provodio sa prijateljima, ili sa porodicom svoje devojke, i od svega toga su ostale samo Deda Mrazove super sanke i čekovi koje su mu donosile kroz sneg. Ali to je bilo i , više nego dovoljno. Vil se često pitao da li postoji još neka glupa pesma, koja sadrži, negde duboko u sebi, isto toliko bola, očaja i kajanja. Sumnjao je u to. Bivša žena Boba Dilena verovatno ne sluša često Blood On The Tracs, ali je Blood On The Tracs drugačija radi se o nesreći i povrednosti. Deda Mrazove super sane uopšte ne bi trebalo da bude takva, ali je ipak osetio potrebu za jakim pićem, iiii terapijom, iiii napadom plača, kada ju je čuo u liftu robne kufc ili u supermarketu tokom nedelja lioje su vodile ka dvadeset petom decembru. Možda negde ima još Ijudi kao što je on; možda bi trebalo da osnujc kontakt grupu Ziveti

Blood On The Tracks eng. Kiv na šinama, album Boba Dilena prim. prev.

115

od hita, onda bi bogati, ogorčcni muškarci i žene sedeii u skupim restoranima i pričali o kucama i ptičicama i bikinijima i mlekarima i užasnim plesovima. Ništa nije planirao za ovaj Božić. Nije imao devojkju, tako da nije bilo ni devojčinih roditelja, a iako je imao priateljic kojima bi mogao da se nametne, nije mu bilo do toga. Sedečc kod kuće, gledati miHon filmova, opijače se i stondirače. Što da ne? Imao je pravo na odmor kao i svi ostali, makar i ne imao od čega da se odmara.

Ako je prva stvar na koju je pomislio kada je čuo !epu violinistkinju u metro stanici bio njegov otac, duh predašnjih Božića koga je bilo nemoguće isterati, onda je druga bio Markus. Nije znao zašto. Nije mnogo razmišljao o njemu od onog incidenta sa patikama, a nije ga video otkad ga je Fiona izvukla napolje iz stana prošle nedeije. Možda je to zbog toga što je Markus jedino dete koje je stvarno poznao, iako Vil nije bio baš siguran da je dovoljno sentimentalan da proguta onu odvratnu ideju da je Božić vreme za decu; verovatnije objašnjenje je bilo da je napravio nekakvu vezu između Markusovog i svog detinjstva. Nije Vil bio neki krelac u pogrešnim patikama; naprotiv, nosio je prave patike, i prave čarape i prave pantalone i prave košulje, i odlazio je kod pravog frizera na pravu frizuru. To je cilj mode, što se Vila ticalo; to je značilo da si sa cool, moćnim Ijudima, a protiv otuđenih i slabih, upravo gde je Vil želeo da bude, i uspešno je izbegao da ga maltretiraiu tako što je sam maltretirao obesno i poletno.

Ali, u Fioninom stanu je jako mirisalo na dom Frimenovih: osećalo se isto beznade i poraz i izbezumljenost i pravo ludilo. Naravno, Vil je odrastao s novcem, a Markus ga uopšte nije imao, ali ne treba ti lova da budeš nesređen. Pa šta ako se Carls Frimen ubio skupim viskijem, a Fiona pokušala da se ubije sredstvom za smirenje iz državne apoteke? Njih dvoje bi i dalje imaii mnogo zajedničkih tema na žurkama.

Vilu se nije previše dopadala paralela koju je napravio, zato što je značila da bi trebalo da, ako ima i malo pristojnosti

116

u sebi, uzme Markusa pod svojc, da iskoristi svoje iskustvo odrastanja sa udarenim roditeljem i hudc dečaku vodič do nekog bezbednog mesta. Ali, nije žcko to. Tu je bilo i previše posla, previše dodira sa Ijudima kojc nije razumeo, ni voleo; ionako mu ie više odgovaralo da gicda Rrojfe i dova nasamo. Ali, zaboravio je da on, izgleda, nema nikakvu kontrolu nad svojim odnosom sa Markusom. i Fionom. Jebenog dvadesetog novembra, dan posle jebenog devetnaestog

novembra, kada je manje više odlučio da će Markus morati da se snađe bez negove pomoći, Fiona je pozvala i počela da govori razne ludosti preko telefona. Markusu nije potreban otac, u svakom slučaju ne otac kao što si ti, rekla je. Vil je bio izgubljen čak i pre nego što je počelo. U ovoj fazi, razgovoru je doprineo jednim, doduše rezervisanim, ali inače sasvim neprovokativnim: Zdravo, kako si.

Izvini.?

Markus izgleda smatra da mu je potrebno muško društvo. Zamena oca. I nekako smo došli do tebe.

Pa, mogu ti reci, Fiona, da to nikako nije poteklo od mene. Meni ne treba društvo mlađeg muškarca, a definitivno mi ne treba neko ko će mi izigravati sina. Znači, sve je u redu. Ti i ja se savršeno slažemo.

Znači, ti nećeš da ga vidiš čak iako on želi da vidi tebe.

Zašto ne iskoristi svog oca za oca.? Možda sam slep, ali to mi se čini kao najbolje rešenje.

Njegov otac živi u Kembridžu.

Šta, u Kembridžu u Australiji.? U Kembridžu u Kaliforniji. Koliko sam shvatio, ne govorimo o onom Kembridžu tu, malo niz autoput?

Markus ne može da vozi malo niz autoput. Ima dvanaest godina.

Cekaj, čekaj. Znači si da mi kažeš da se sklonim od Markusa. Rekao sam ti da nemam nameru da ga vidam. A sada mi govoriš... Sta.? Negde sam nešto propustio. Samo mi se čini kako jedva čekaš da ga se ratosiljaš.

117

Znači, ti ne želiš da ga ostavim na miru. Ti želiš da se prijavim za starateljstvo.

Zar si nesposoban da vodiš razgovor bez pribegavanja sarkazmu.

Samo mi objasni, jasno i glasno, a da ne promeniš mišljenje na pola puta, šta želiš da uradim.

Uzdahnula je. Neke stvari su jednostavno komplikovanije od toga, Vile.

Da li si zvala da bi mi to rekla.? Zato što sam izgleda sve pogrešno shvatio, malopre, tokom onog dela u kome sam ja bio najmanje odgovarajući čovek na svetu. Nije lako s tobom izaći na kraj,

Pa nemoj da izlaziš na kraj sa mnom! Sada je skoro urlao. Stvarno je bio ljut. Razgovarali su manje od tri minuta, a već se osećao kao da će ovaj razgovor biti celoživotni projekat; da će svakih nekih sati spustiti slušahcu da jede i spava i ide u WC, a da će mu sve ostalo vreme Fiona neprestano govoriti jednu stvar, a onda nešto sasvim suprotno. Samo spusti slušahcu! Spusti mi slušahcu! Stvarno se neću uvrediti!

Mishm da treba o ovome da razgovaramo kako treba, zar ne.?

O čemu.? O čemu treba da razgovaramo kako treba.

O celoj ovoj stvari.

Ne postoji cela stvar. Nema čak ni pola stvari!

Da li si slobodan sutra uveče. Možda bi mogh da izademo na piće i popričamo hcm u hce. Ovako nigde nećemo stići.

Nije bilo smisla opirati joj se. Nije čak bilo smisla ni ne opirati joj se.

Dogovorili su se da se nađu i popiju piće, a jasan znak Vilove frustracije i zbunjenosti bio je činjenica da je to što su se složili oko vremena i mesta smatrao glasovitim trijumfom.

Vil nikada nije bio sam sa Fionom; sve dosada je i Markus bio sa njima, govorio im kada da razgovaraju i o čemu da razgovaraju - osim onog dana s patikama, kada je na neki način oboma govorio o čemu da razgovaraju, iako ništa nije

118

rekao. Ali, kada je Vil doneo piće otišli su u jedan miran pub blizu Liverpool Rouda, znali su da će tamo moći da sednu za sto i razgovaraju bez takmičenja sa džuboksom, ili grandž bendom, ili nekim akcrnativnim komičarem i seo nasuprot Fioni, utvrdio je, još jednom, bez ikakve namere, da je nije nalazio ni najmanje privlačnom, i shvatio još nešto: pio je u pabovima već dvadeset godina, a nijednom to nije činio sa ženom za koju nije bio seksualno zainteresovan. Ponovo je razmislio. Može li to biti istina? Okej, nastavio je da se vidi sa Džesikom, svojom bivšom, koja je insistirala na ideji da se on potpuno izgubio pošto su raskinuli. Ali, tu su bar nekada postojale seksualne aspiracije, a znao je i da bi se rado prijavio za posao ako bi Džesika objavioht da traži diskretnu vanbračnu aferu; sigurno bi se upisao na tu listu.

Ne, ovo mu je zasigurno bio prvi put i mje imao pojma da li se u ovim situacijama primenjuju druga pravila. Očigledno bi bilo sasvim neprikladno i nerazumno uzeti je za ruku i pogledati je u oči, ili lagano promeniti temu i počed priču o seksu da bi mogao da unese malo flerta u celu proceduru. Ako nema nameru da spava sa Fionom, onda naravno nema potrebe da se pravi da je svaka stvar koju ona kaže interesantna. Ali, dogodila se čudna stvar: uglavnom je bio zainteresovan. Ne na onaj auuu-to-još-nisam-čuo način, mada je Fiona verovatno znaki mnoge stvari za koje Vil nije čuo; bio je siguran da su sve prilično dosadne... Naprosto je bio zaokupljen razgovorom. Slušao je ono što je govoriia, razmišljao o tome i odgovarao. Nije mogao da se sed kada se to poslednji put dogodilo, pa zašto se onda događa sada? Možda je to neld Marfijev zakon jieko ti se ne sviđa, pa ga automatski smatraš beskrajno fascinantnim - ili se tu događa nešto o čemu bi morao da razmisli?

Danas je bila drugačija. Nije želela da mu kaže koliko je on beskorisno Ijudsko biče, i nije želela da ga optuži da joj zlostavlja sina; skoro kao da je odlučila da je ovo odnos s kojim mora da se pomiri. Vilu se nije dopalo ono na šta to ukazuje.

Žao mi je zbog onoga juče, rekla je.

119

U redu je.

Vil je upalio cigaretu, a Fiona je iskrivila iice u grimasu i oduvala dim od sebe. Vil je mrzeo Ijude koji su to radili na mestima na kojima nisu imali prava na to. Nije imao nameru da se izvini zbog pušenja u pabu; u stvari, imao je nameru da samostalno stvori takvu dimčinu da neće moći da se vide kroz nju. Bila sam veoma uzbuđena kada sam zvala. Kada je Markus rekao da mu treba maio muškog društva, osetila sam se kao da mi je neko lupio šamar.

Mogu da zamislim.

Nije imao pojma o čemu govori. Zašto bi iko uopšte obiatio pažnju i na najmanji delič onoga što Markus kaže.

Znaš, prava stvar na koju misliš kada se rastaneš sa ocem svog sina je da će mu biti potrebno muško društvo. A onda, kormilo preuzme onaj dobri feministički zdravi razum. Ali, razgovarali smo o tome čim je Markus dovoijno odrastao da može da razume, i svaki put bi me uveravao da mu to ne smcta. A onda juče... kao grom iz vedra neba... Oduvek je znao koliko me to brine.

Vi nije hteo da se meša ni u šta od svega ovoga. Uopšte ga nije zanimalo da li je Markusu potreban muškarac u životu ili ne. Zašto bi.? To nije imalo nikakve veze s njim, iako je izgleda on bio muškarac o kome se ovde govori. Nije to tražio, a iako mu je bilo jasno da je Markusu potreban mušliarac, bio je siguran da ne treba da bude kao on. Međutim, slušajući Fionu sada, shvatio je da on, u određenom smisiu, bar bolje razume Markusa nego ona verovatno, zaključio je s oklevanjem, zato što je on muškarac, a Fiona nije, i verovatno zato što je Markus, na svoj mladalački i ekscentrični način, podmukao muškarac. Vil je razumeo podmukle muškarce.

Eto to je to, onda, rekao je ravnodušno.

To je šta, onda.?

Zato je to i rekao. Zato što je znao da će mu odraditi posao.

120

Koji posao

Stagod da je tinu .fleo da postigne. Mislim da je čuvao to. To rnu je bilo nuklearno oružje. Zbog čega ste se svadali.?

Samo sam izncla svoje stanovište po pitanju njegovog druženja s tobom.

O. To je bila veoma loša vest. Ako je Markus zbog njega posezao za nukiearkom, onda se zaglibio čak i dublje nego što se plasio da jeste.

Da li stvarno hočeš da kažeš ono što mislim da hočeš. Da rne je napao tamo gde sam natanja samo da bi pobedio u raspravi.?

Da. Pa naravno.

Markus nije sposoban za to.

Vil je frknuo. Kako hočeš.

Stvarno tako misliš.

Pa nije glup.

Ne brinern ja za njegovu intehgenciju. Brinem za... emocionalnu iskrenost.

Vil je ponovo frknuo. Nameravao je da zadrži svoje misH za sebe tokom ovog razgovora, ah su mu stalno bežale kroz nos. Na kojoj pianeti živi ova žena.?

Biia je toliko životno neiskusna, da mu se činilo da je priiicho neverovatan kandidat za suicidalnog depresivca, bez obzira na to što peva zatvorenih očiju: sigurno je neko, ko lebdi toliko visoko iznad svega, na neki način zaštićen.? Ali naravno da je to deo problema. Sedeli su tu zato što ju je prepredenost jednog dvanaestogodišnjaka bacila s treskom nazad na zemlju, a ako ic Markus to mogao, svaki Ijubavnik, ili šef ili stanodavac bilo ko odrastao ko je ne voli to je takođe mogao. Tu nije bilo zaštite. Zašto ti Ijudi žele toliko da otežaju sebi stvari. To H lako, život, prost je kao pasuij, u pitanju je jednostavna ai itmetika: voleti Ijude i dozvoliti sebi da te vole, vredni rizika samo ako su izgledi na tvojoj strani, ali je očigledno da nisu. Na svetu ima oko sedamdeset i devet skviliona Ijudi, a ako imaš sreće, verovatno će te voleti njih petnaest, dvadeset. Pa koliko treba da si pametan da izračunaš da cela stvar nije

121

vredna rizika? Okej, Fiona je pogrešila i rodila je dete, ali to nije bio kraj sveta. Da je na njenom mestu, Vii ne bi dozvolio malom kretenu da ga povuče na dno.

Fiona ga je gledala. Zašto te sve što kažem tera da to uradiš?

Šta?

Da frkčeš?

Izvini. Samo... ja ništa ne znam o, znaš, fazama razvoja i šta kad deca treba da rade i sve to. Ali znam da je negde sada trenutak kada treba da prestaneš da veruješ svemu onome što muško Ijudsko biće kaže da oseca.

Fiona je snuždeno gledala u svoj Ginis.

A gde to prestaje, po tvom mišljenju? Posiednje dve reči su imale okrnjenu, zardalu oštricu, ali je Vil ignorisao.

Tamo negde kada napuni sedamdeset ili osamdeset, a tada će moći da koristi istinu u izuzetno neprikladnim trenucima da bi šokirao Ijude.

Tada ću biti mrtva.

Aha.

Otišla je do Šanka da mu donese piće, a onda je tromo sela u svoju stolicu. Ali zašto baš ti?

Rekao sam ti. Njemu ne treba uticaj muškarca. To je rekao samo da bi isterao svoje.

Znam, znam. Razumem to. Ali zašto toliko želi da se vida s tobom da bi mi to uradio?

Ne znam.

Stvarno ne znaš?

Stvarno.

Možda bi biio naboie da te ne vida.

Vil ništa nije rekao. Naučio je bar nešto iz razgovora od prethodnog dana.

Sta ti misiiš?

Ništa.

MoUm?

Ne misiiim. Ne mislim ništa. Ti si mu majka. Ti donosiš odluke.

ni

Ali sada si i ti umcš;in. n stalno ide kod tebe. Ti ga vodiš da kupuje garderobu. On živi ceo život koji ja ne mogu da kontrolišem, što znači da li moraš.

Neću ja ništa da kontrolišem.

U tom slučaju, najboljc bi bilo da te ne vida.

O tome smo već razgovarali. Sta želiš da radim ako mi zazvoni na vrata.?

Nemoj da ga pustiš unutra.

Dobro.

Mislim, ako nisi spreman da razmisliš o tome kako bi mogao da mi pomogneš, onda se drži podalje.

,yaži.

Bože, ti si baš sebična skotina.

Aii ja sam sam. Sasvim sam. Ne isturam se, zato što pored mene ne postoji niko drugi, ko bi meni mogao da pomogne.

Pa, sada je i on tu. Ne možeš samo tako zalupiti vrata pred životom, znaš.

Nije u pravu, bio je skoro siguran. Možeš da zalupiš vrata pred životom. Ako ne otvoriš, kako će drugačije da uđe?

m

Markusu se nije dopalo to što njegova mama razgovara sa Viiom. Pre nekog vremena bi bio uziuden zbog toga, ali više nije mislio da će njegova mama i Vii i Ned i možda još jedna beba i on živeti u Viiovom stanu. Za početak, Ned ne postoji, a za drugi početak, ako mogu da postoje dva početka, Fiona i Vil se ne slažu baš najbolje, a Vilov stan ionako nije ni približno dovoljno veiki za sve njiti, bez obzira na to što ili nema baš onoiiko koiiko je na početku mislio.

Ali sada su svi previše znaii i biio je isuviše stvari o kojima nije žeieo da njiii dvoje razgovaraju bez njega. Nije želeo da Vil razgovara s njegovom mamom o bolnici, da je to ne bi slučajno nateralo da se opet sludi; i nije želeo da joj Vil kaže kako je pokušao da ga uceni da izađe s njom; nije žeieo da njegova mama kaže Vilu koliko sme da gleda teieviziju, da je ne bi ugasio kada svrati... Koiiko je mogao da nasluti, svaka moguća tema je mogla da mu navuče nekakvu nevoiju na vrat.

Otišia je samo na par sati posiepodne, pa nisu moraii da traže bebisiterku; stavio je lanac na vrata, uradio domači, malo gledao T igrao se na kompjuteru i čekao. U devet i pet je zazvoniia na interfon na dogovoreni način. Pustio je unutra i zurio u njeno lice, pokušavajući da sagleda koliko je ijuta ili depresivna, ali se činiio da je u redu.

Da ii si se dobro proveia?

Bilo je okej.

Sta to znači?

On nije preterano fin čovek, zar ne?

Mislím da jeste. Kupio mi je one patike.

Pa, više nećeš ići tamo.

Ne možeš da me sprečiš.

Ne, ali on te neće pustiti unutra, pa češ samo gubiti vreme.

Kako znaš da neće da otvori?

124

Zato što mi jc rekao da neće.

Markus je skoro mogao da čuje kako joi Vil to kaže, ali se nije zabrinuo. Znao je koliko se zvono glasno čuie u stanu, i imao je vremena da zvoni i zvoni i zvoni i zvoni.

Markus je otišao da kaže direktorki za patike. Niegova mama se žalila školi, iako jo je Markus rekao, prekiinjao je, da to ne radi. Toliko su se dugo svadali oko toga da ie na icraiu otišao da priiavi krađu nekoliko dana posle stvarnog događaiia. Sada ie imao izbora: mogao je da iaže direktorku, da joi kaže kako nema poma ko mu ie ukrao patike, i da ispadne glup; ili bi mogao da oi kaže ko e, pa da izgubi i cipele, iaknu, košuliu, pantalone, gače i verovatno oko ili deo uva na putu kući. Niie mu se činilo da će se noćima prevrtati dok ne odluči šta će da uradi.

Otišao ie na početku pauze za ručak, razredni starešina mu ie rekao da tada ode, ali gđa Morison niie bila spremna za niego; mogao je da ie čuie kroz vrata kako više na nekoga. Prvo ie bio sam, ali onda je Eli MekKre, mrzovolina, neuredna devojčica iz osmog razreda koia ie sama sekla svou kosu i nosila crni karmin, sela na dali kraji reda stolicaizvan kancelariie. Eli ie bila slavna. Uvek ie bila u nevolii zbog ovoga ili onoga, obično nečeg priiicho gadnog.

Na trenutak su sedeli u tišini, a onda ie Markus pomislio da pokuša da razgovara s niom; niegova mama ga ie stalno davila da razgovara sa ljudima u školi.

Zdravo, Eli, rekao ie. Ona ga ie poledala i iednom se tiho nasmeiala, goriko zavrtela glavom i okrenula se na drugu stranu. Markusu to niie smetalo. U stvari, skoro se nasmejao. Voleo bi da ie imao video kameru. Voleo bi da pokaže svoi mami šta se događa kada pokušaš da razgovaraš sa drugim kincem u školi, pogotovo stariim od sebe, pogotovo sa devoičicom. Sledeći put se neće truditi. Kako to da svako malo slinavo govno zna kako se zovem?

Markus niie mogao da veruie da se ona niemu obrača, a kada ie pogledao, učinilo mu se da je bio u pravu što sumnia,

125

zato što je i dalje gledala u drugom pravcu. Odlučio je da je ignoriše.

Ej, tebi govorim. Ne budi tako nepristojan, jebo te.

Izvini. Mislím sam da se ne obračaš meni.

Ja ne vidim ovde još neko malo slinavo govno, a ti.?

Ne, priznao je Markus.

Eto. Kako to da znaš kako se zovem.? Ja nemam ideju ko SI tl.

Ti si slavna. Znao je da je to greška čim je izgovorio.

Zbog čega sam slavna.?

Pojma nemam.

Imaš, imaš. Slavna sam zato što sam stalno u govnama.

Da.

Jebote bog.

SedeJi su tako neko vreme. Markusu nije bilo do narušavanja tišine; ako je rečenica Zdravo, Eli prouzrokovala toliku frku, onda neće da je pita da li se lepo provela za vikend.

Stalno sam u nevolji, a nikada ne radim ništa ioše, konačno je rekla.

Da.

Kako znaš.?

Zato što si tako rekia. Markus je mislio da je to dobar odgovor. Ako Eli MekKre kaže da nije uradila ništa loše, znači da nije.

Ne budi bezobrazan, lupiču ti šamarčinu.

Markus je poželeo da gda Morison požuri. Iako je bio spreman da poveruje da Eli nikada nije učinila ništa loše, bilo mu je jasno zašto su neki Ijudi misliii da jeste.

Znaš gde sam sada pogrešiiia.

Nigde, rekao je Markus odlučno.

Okej, znaš gde sam navodno pogrešila.?

Nigde. Ovo je bio njegov odgovor i rešio je da ga se pridržava.

Pa, mora da misle da sam negde pogrešila, inače ne bih ovde sedela, zar ne.

126

Ne.

Zbog duksa. Ne elc da ga nosim, a ja ne želim da ga skinem. Tako da će hiti svađe.

Pogledao je u duks. Trebalo bi da svi nose dukseve sa logom škole, ali je na Elinom bio tip sa tankom iskrzanom kosom i pola brade. Imao je velike oči i ličio je malo na Isusa, samo što je bio moderniji i kosa mu je bila farbana u plavo.

Ko je to? pitao je Ijubazno.

Mora da znaš.

Hmmm... O, da.

Pa ko je to?

Hmmm... Zaboravio sam.

Nisi ni znao.

Ne.

To je neverovatno. To je kao da ne znaš ime predsednika države ili tako nešto.

Da. Markus se kroz zube nasmejao, dsto da joj pokaže da zna koliko je glup, kad već ne zna ništa drugo. Pa ko je on, onda.

Kirk OBejn.

A, da.

Nikada nije čuo za Kirka OBejna, ali, on nikada ni za koga nije čuo.

Šta radi on?

Igra za Mančester junajted.

Markus je ponovo pogledao u sliku na duksu, iako je to moglo da se protumači skoro kao gledanje u Eline sise. Nadao se da joj je jasno da nije zainteresovan za njih, već samo za sliku.

,Je r? Više je ličio na pevača nego na fudbalera. Fudbaleri obično nisu tužni, a ovaj čovek je izgledao tužno. A ne bi mu ni paio na pamet da je Eli tip osobe kojoj se sviđa flidbal.

Da. U subotu je dao pet golova.

Vau, rekao je Markus.

Otvoriii su se vrata koja vode ka gdi Morison i dva ubledeia sedmaka su izašla napolje. Udi, Markuse, rekla je , gda Morison.

127

ćao, Eli, rekao je Markus. Eli je ponovo odradiia svoju tačku vrtenja glavom, naizgled i dalje ogorčena zbog toga što je prestigla loša reputacija. Markus se

nije radovao razgovoru sa gđom Morison, ali bi išao kod nje svakog dana u nedeji ako bi alternativa bila sedenje u hodniku sa Eli. Izgubio je strpljenje sa gđom Morison. Loša ideja, kasnije je shvatio, izgubiti strpljenje sa direktorkom svoje nove škole, ali nije mogao da se suzdrži. Bila je toHko glupa da je na kraju morao da viče. PočeH su okej; ne, nikada ranije nije imao problema sa kradljivcima patika, ne, nije znao ko su oni i ne, nije bio preterano srećan u škoh izrekao je samo jednu iaž. Ah onda je počela da priča o onome što je nazivala strategijama opstanka i tada je pobesneo. Misiim, sigurna sam da si se već setio toga, ali - zašto ne pokušaš da im se sklanjaš s puta.?

Zar su svi oni mishh da je tupav.i Zar misle da se svakog jutra budi i pomisli, moram da nadem Ijude koji me vredaju i maltretiraju me i žele da mi ukradu patike, da mogu još malo da me muče?

Pokušao sam. To je sve što je u tom trenutku uspeo da iscedi. Bio je suviše frustriran da bi išta više rekao.

Možda nisi dovoljno pokušavao.

To je prevršilo. To je rekla zato što joj se nije dopadao, a ne zato što je želela da pomogne. Nikome se u ovoj škooi nije dopadao i on nije razumeo zašto. Bilo mu je dosta i ustao je da krene.

Sedi Markuse, još uvek nisam završila sa tobom.

a sam završio sa vama.

Nije znao da će to reći, i bio je potpuno zaprepašćen sobom. Nikada ranije nije bio drzak prema nastavniku, uglavnom zbog toga što za tim nije bilo potrebe. Sada mu je bilo jasno da nije počeo na dobrom mestu. Ako želite da se uvalite u nevolju, možda bi bilo najbolje da radite na tome sporo, malo se uvežbate u početku. On je počeo na samom vrhu, što je verovatno bila greška.

SEDI dole.

128

Ali nije seo. Samo r iiš.u istim putem kuda je i ušao, i nastavio da hoda. Cim je izašao iz kancelarije gđe Morison, osetio se drugačije, bolje, kao da se piistio i sada propada kroz svemir. To je bio uzbudljiv osecaj, zapravo, mnogo bolji od onog trpljenja od ranije. Sve do sada to nije uspevao da opišc kao trpljenje, ali je to definitivno bilo to. Pretvarao se da je normalno - teško, da, ali normalno - aii sada, kada se pustio, shvatio je da je bilo sve, samo ne normalno. Nije normaino da ti ukradu patike. Nije normaino da nastavnica engleskog tvrdi da si ludak. Nije normalno da te gadaju bombonama u glavu. A to je samo ono što se dešavalo u školi.

A sada je bio begunac. Hodao je niz Holovej Roud kada su svi ostaH iz škole u... pa, u stvari, bili su na ručku, ali on se neće vratiti. Uskoro će šetati niz Holovej Roud pa, ne baš Holovej Roud, verovatno, zato što je skoro stigao do kraja uhce, a ručak će trajati još pola sata dok traje istorija, a onda će biti pravi begunac. Pitao je da li svi begunci sa nastave tako počinju, da h uvek postoji onaj trenutak sa gđom Morison zbog koga pobesne i odu. Pretpostavljao je da mora da bude. Oduvek e smatrao da su begunci neka sasvim druga vrsta Ijudi, nimalo nalik njemu, da su bili rođeni kao begunci, tako nekako, ali očigledno da nije bio u pravu. U maju, pre nego što su se preselili u London, dok je trajalo poslednie tromesečje u njegovoj staroj školi, ni na koji način nije bio osoba koja bi mogla da postane begunac. Dolazio je u školu, siušao Ijude, radio domači, učestvovao. Ali, šest meseci kasnije sve se to promenilo, malo po malo. Shvatio je da je verovatno tako i skitnicama, takode. Jedne večeri bi izašh iz kuće i pomislili, spavaču večeras pred vratima ove radnje, i kada to uradiš jednom, nešto se u tebi promeni i postaneš skitnica, a ne neko ko jedne noći nije imao gde da spava. Isto je i sa kriminalcima! I sa narkomanima! I... Tada je odlučio da prestane o tome da razmišlja. Da je nastavio, to što je izašao iz kancelarije gđe Morison bi počelo da Hči na trenutak u kome mu se promenio ceo život.

129

a nije bio siguran da je spreman na to. On nije bio neko ko želi da postane begunac ili skitnica ili ubica ili narkoman. Naprosto, bio je neko kome se smučila gđa Morison. Mora da postoji razlika.

130

20

Vil je voleo da se vozi kroz London. Voleo je saobrača, on mu je dozvoljavao da veruje da je čovč u žurbi i nudio mu je retke prilike za frustraciju i bes drugi Ijudi su radili stvari da spuste tenziju, a Vil da je podigne; svidalo mu se što poznaje grad; voleo je da ga proguta tok života grada. Nisu vam potrebni posao i porodica da bi se vozili po Londonu; treba vam samo auto, a Vil ga je imao. Ponekad bi se samo vozio iz zadovoljstva, a ponekad se vozio zato što je voleo da sluša muziku onom jačinom koja u stanu ne bi bila izvodljiva bez besnog kucanja na vrata ili u zid ili u plafon.

Danas se ubedio da mora da vozi do Vajtrouza, ali, da bude iskren, pravi razlog za današnji izlet je bilo pevanje Nevcrmind iz sveg glasa, što nije mogao da radi kod kuće. Obožavao je Nirvanu, ali je u njegovim godinama zbog toga osećao neku vrstu zadovoljstva punog osećaja krivice. Sav taj bes i bol i mržnja prema samom sebi! Vilu bi se ponekad sve smučilo, ali ne bi mogao da se pretvara da je nešto više od toga u pitanju. Tako da je sada koristio glasnu, Ijutitu rok muziku kao zamenu za stvarna osećanja, a ne za njihovo izražavanje, i to mu nije preterano smetalo. Sta dobro donose prava osećanja, uopšte.

Kaseta se upravo okrenula kada je ugledao Markusa kako trupka niz ulicu. Nije ga video od onog dana sa patikama, niti je to posebno želeo, ali je iznenada osetio mali napad naklonosti prema njemu. Markus je bio toliko povučen u sebe, toliko nesvestan ičega i ikoga oko sebe, da je naklonost bila jedina moguća reakcija: dečak je nekako izgledao kao da ne traži apsolutno ništa i apsolutno sve u isto vreme.

Naklonost koju je Vil osetio nije bila dovoljno jaka da ga natera da poželi da zaustavi kola, ili čak zatrubi: otkrio je da je mnogo lakše suzbiti naklonost prema Markusu ako stalno jednu nogu držite na podu, bukvalno i metaforički. Ali bilo je

131

čudno, videti ga tako na ulici, na dnevnom svetlu, kako besciljno luta... Nešto ga je kopkalo. Zašto je to bilo čudno.r Zato što Vil nikada nije video Markusa na dnevnom svetlu. Ranijc ga je video samo u sumraku zimskog popodneva. I zašto ga je samo vidao u sumraku zimskog popodneva. Zato što je Markus dolazio samo posle škole. Ali bilo je tek nešto posle dva sata. Markus bi trebalo da je u školi. Sranje.

Vil se rvao sa svojom savešču, oborio je na zemlju i seo na nju dok se više nije čuo ni pisak od nje. Zašto bi njega bilo briga da li je Markus u školi ili nije. Okej, pogrešno pitanje. Znao je odlično zbog čega bi trebalo da ga je briga da li Markus ide u školu. Pokušaj sa drugačijim pitanjem: koliko ga je briga da li Markus ide u školu ili ner Odgovor: ne previše. To je već bolje. Odvezao se kući.

Tačno u četiri i petnaest, nasred Broji i slova, oglasilo se zvonu. Da Vil nije video Markusa kako briše iz škole tog popodneva, ne bi primetio vremensku preciznost njegovog dolaska, ali se sada činila providno očiglednom: bilo je jasno da je Markus smislio da bi njegov dolazak do stana pre četiri i petnaest pobudio sumnju, pa je merio vreme u sekund. U svakom slučaju, nije bilo bitno; nije imao nameru da otvori vrata.

Markus je ponovo zvonio; Vil ga je ponovo ignorisao. Za vreme trećeg zvrndanja je smanjio Broje i slova i pustio In Utero, u nadi da će ga Nirvana efikasnije blokirati od Kerol Vordermen. Kada je stigao do Pennyroyal Tea, osme ili devete pesme, dosadilo mu je da sluša Kurta Kobejna i Markusa: Markus je očigledno čuo muziku kroz vrata, i udarao je pratnju zvonjavom. Vil je odustao.

Ne bi trebalo da si ovde.

Došao sam da te zamolim za uslugu. Ništa na Markusovom licu i glasu nije ukazivaio na to da se i najmanje nervirao ili dosadivao tokom svoje polusatne zvonjave.

Na kratko su se rvali nogama: Vil je stajao Markusu na putu, ali je ovaj ipak uspeo da se provuče u stan.

132

O, ne, završile su sc Brojle i slova. Je 1 neko izbacio onog debelog.

Za kakvu uskigu si hteo da me zamoiš.

Hteo bih da povedeš mene i jednog mog druga na fudbal.

Mama može da te vodi.

Ona ne voli fudbaL

Ne voHŠ ni ti.

Sada volim. VoHm Mančester junajted.

Zašto.?

Sviđa mi se OBejn.

Dao je pet golova prošle subote.

IgraH su nulanula u Lidsu.

Onda je to verovatno bilo pre dve nedelje.

Markuse, ne postoji igrač koji se zove OBejn.

Možda sam pogrešno shvatio. Nešto što tako zvuči. Ima farbanu plavu kosu i bradu i Hči na Isusa. Mogu li da dobijem kokakolu.?

Ne. Ne postoji niko sa farbanom plavom kosom i bradom ko Hči na Isusa u Meji junajtedu.

Kaži mi neka imena.

Hjuz. Kantona? Gigs.? Šarp? Robson.? Nc. OBejn.

OKejn.?

Markusovo Hce se ozarilo. Mora da je taj!

Igrao je za Notingem Forest pre dvadeset pet godina. Nije ličio na Isusa. Nije se farbao. Nikada nije dao pet golova. Kako je bilo u škoH danas? , Okej. ;, A danas popodne.?

Markus ga je pogledao, pokušavajući da smisH zbog čega niu je postavio to pitanje. ! Okej.

Sta ste imah?

Istoriju, ionda... hmmm...

133

Vil je hteo da čuva ovo zabušavanje za kasnije, kao što je Markus čuvao ono sa Nedom, ali sada kada mu se migoljio na udici, nije mogao da odoli da ga skine i pusti da pliva u krug u kofi.

Danas je sreda, zar ne?

Aaa... jeste.

Zar sredom popodne nemaš dvočas iz šetanja po gradu?

Video je kako počinje Markusovo lagano tonjenje u paniku.

Kako to misli.Š?

,video sam te danas popodne.

Sta, u školi?

Pa, nisam mogao da te vidim u školi, Markuse, zar ne? Zato što nisi bio tamo.

Danas popodne?

Da, danas popodne.

A, da. Morao sam da se skoknem negde da nešto donesem.

Morao si da skokneš negde? A ovi u školi nemaju ništa protiv tog skakutanja?

Gde si me video?

Provezao sam se pored tebe u ulici Aper. I, moram da primetim da nije delovalo kao da si negde skoknuo. Delovalo je kao prava eskivaža nastave.

Za sve je kriva gđa Morison.

Ona je kriva za to što si morao negde da skokneš? Ili je ona kriva što si morao da zбриšeš?

Opet mi je rekia da treba da im se sklanjam s puta.

Izgubio sam se, Markuse. Ko je gđa Morison?

Diša. Znaš kako mi uvek kažu kada imam problema da treba da im se sklanjam s puta? To mi je rekla i za one klince s patikama. Glas mu se podigao za oktavu i počeo je da govori brže. Pratili su me! Kako mogu da im se sklanjam s puta ako me prate?

Okej, okej, otpašće ti kosa. Da ii si joj to rekao?

Naravno da jesam. Uopšte nije obratila pažnju.

34

Dobro. Sada idi kući i kaži to svojoj mami. Ništa ti ne vredi što si meni rekao. I moraš da joj kažeš i da si zapalio sa časova.

To joj ne govorim! Ima dovoljno problema i bez mene.

Markuse, ti si vcč problem.

Zašto ti ne odeš kod nje.? Kod gde Morison.?

Šališ se. Zašto bi ona uopšte marila za ono što ja kažem.?

Bi. Ona bi...

Markuse, siušaj. Ja nisam tvoj otac, ni tvoj ujak, ni tvoj očuh, ni tvoj bi!o ko. Ja nemam nikakve veze s tobom. Nijedna direktorka neće uzeti u obzir išta

što joj ja kažem, a ne bi ni trebalo. Moraš da prestaneš da misliš da ja imam odgovor na bilo šta, zato što nemam.

Ti znaš stvari. Znaš sve o patikama.

Da, i to je baš bio sjajan potez. Mislim, one su baš bile izvor beskrajne sreće, zar ne? Ti bi bio u školi danas popodne da ti nisam kupio te patike.

I znaš ko je Kirk OBejn.

Ko,?

Kirk OBejn.

Fudbaler.f

Samo što ja mislim da on nije fudbaler. Eli se zezala, kao što se ti ponekad zezala sa mnom.

Ali, zove se Kirk.

„Ja mislim.

Kurt Kobejn, moronu.

KLo je Kurt Kobejn.

Pevač iz Nirvane.

„I pomislio sam a je možda pevač, rekao je Markus, trijumfujući. Eto, znao si i ko je on.

Svi znaju ko je on.

Ja nisam.

Ne, nisi. Ali ti si drugačiji, Markuse.

I moja mama ne bi znala.

Ne, ni ona ne bi znala.

135

„yidiš, ti svašta znaš. Ti možeš da mi pomogneš. I tada je, po prvi put, Vil shvatio kakva je pomoć potrebna Markusu. Fiona mu je dala ideju da je Markusu potrebna zamena za oca, neko ko će ga nežno uvesti u život odraslog muškarca, aU to uopšte nije bi!o to: Markusu je bila potrebna pomoć da postane dete, a ne odrasla osoba. I, na Vilovu nesreću, to je upravo ona vrsta pomoći koju je kvahfikovan da pruži. Nije umeo da kaže Markusu kako da odraste, ih kako da se nosi sa suicidalnom majkom, iii bilo čim shčnim, ah je u svakom slučaju mogao da mu kaže da Kurt Kobejn ne igra za Mančester junajted, a za dvanaestogodišnjaka koji pohada osnovnu školu krajern 1993. godine, to je možda najvažniiia informacija od svih.

136

21

Markus se vratio u školu idućeg jutra. Izgleda da niko nije primetio da nije bio tu prethodnog popodneva: njegov razredni starešina je znao da je morao da ide kod gđe Morison tokom popodnevne prozivke, a g. Senford, nastavnik istorije ga nije primećivao ni kada je bio tu. Ostala deca iz razreda su možda primetila da je pobeo, ali ionako nikada nisu razgovarala s njim, pa to nikada neće sigurno znati.

Naleteo je na Eli na odmoru kod aparata za sokove. Nosila je svoj duks sa Kurtom Kobejnom i stajahi je sa drugaricom iz razreda.

Kurt Kobejn ne svira za Mančester junajted rekao joj je. Devojčica iz njenog razreda je prasnula u histerični smeh.

O, ne! rekla je EH, glumeći užasnutost. Nisu ga valjda otpustih.?

Markus je na trenutak bio zbunjen - možda Eh stvarno mish da je on fudbaler.? Ah onda je shvatio da ie to samo još jedna od onih šala koje on ne razume.

„Ha, ha, rekao je, uopšte se ne nasmejavši. To je trebalo da uradi, i bio je sav uzbuđen jer je konačno uradio nešto kako valja. Ne, on igra... on peva u Nirvani.

Baš ti hvala što si mi rekao.

U redu je. Jedan moj drug ima njihovu ploču. Nevermind.

Svi imaju tu. Kladam se da nema najnoviju.

Možda ima. Ima on mnogo toga.

Koji je on razred.? Mishla sam da niko drugi u ovoj škoh ne voh Nirvanu.

On više ne ide u škoiu. Prilično je star. To je grandž, zar ne, Nirvana Ne znam šta da mishm o grandžu. I nije, stvarno. Vil mu je pustio malo Nirvane prethodne večeri, i nikada nije čuo išta shčno. U početku nije mogao da čuje išta

137

osim buke i urlanja, ali onda sii tu bili i neki tihi delovi, takode, i na kraju je mogao da uhvati melodiju. Misho je da mu se to nikada neće toliko dopasti kao

Džoni ih Bob ih Mocart, ah je nekako shvatao zbog čega bi se to dopadalo nekom kao što je Eh.

Dve dcvojčice su se pogledale i nasmejale glasnije nego proš put.

A šta ti mishš, šta bi mogao da mishš o tome? pitala je Ehna drugarica.

Pa, rekao je Markus. Malo je bučno, ali ima dobar ritam, i shka na omotu je veoma interesantna. Ib je bila slika bebe ispod vode, koja pliva za dolarskom novčanicom. Vil je rekao nešto o toj slici, ali nije mogao da se seti šta.

Mislim da slika ima neko značenje. Nešto o društvu.

Devojčice su ga pogledale, pa onda jedna drugu i nasmejale se.

Ti se baš smešari, rekla je Ehna drugarica. Ko si ti?

Markus.

Markus. To je cool ime.

Stvarno? Markus nije baš mnogo razmišljao o svom imenu, ali mu nikada nije palo na pamet da je cool.

Ne, rekla je Ehna drugarica, i obe su se opet nasmcjale.

,yidimo se, Markuse.

,yidimo se.

To je bio najduži razgovor koji je vodio sa bilo kim u škoi proteklii nedelja.

Znači da smo ih smuvali, rekao je Vil kada mu je Markus ispričao za Eli i njenu drugaricu. Ali mi se tvoja ne sviđa previše.

Ponekad nije razumeo ni reč od onoga što je govorio Vil, a kada bi se to dogodilo, Markus bi ga samo potpuno ignorisao.

Rekle su da sam smešan.

138

Ti jesi smešan. li si smehotresan. Samo ne znam da H je to dovoljno za izgrachipi jednog odnosa.

Mogu h da pozovcm Eh da dođe sa mnom kod tebe.

Nisam siguran da bi želela da dođe, Markuse.

Zašto.

Pa... Nisam siguran da... Koliko ona ima godina?

Nemam pojma. Pctnaest.

Nisam siguran da se petnaestogodišnjaci druže sa dvanaestogodišnjacima. Kladi se da njen dečko ima dvadeset i pet godina, vozi Harli Dejvidson i radi kao roudi za neki bend. Prebiče te. Zgaziće te kao bubu, čoveče.

Markus se toga nije setio.

Ne žehm da se zabavljam s njom. Znam da nikada ne bi pošla s nekim kao što sam ja. Ah, mogh bi da dodemo kod tebe i slu.samo ploče Nirvane, zar ne.

Verovatno ih je već sve čula.

Vil je počeo da frustrira Markusa. Zašto nije želeo da ima nove prijatelje.

Okej, zaboravi onda.

Izvini, Markuse. Drago mi je što si danas razgovarao sa Eh, stvarno. Ah dvominutni razgovor s nekim ko se sjirda s tobom... Ne vidim kako bi to postala neka dugoročna stvar, znaš.

Markus ga zapravo nije slušao. Eh i njena drugarica su rekle da je smešan, a ako je bio smešan jednom, može da bude smešan i drugi put.

Video ih je pored aparata za sokove sledećeg dana. Naslonile su se na njega i nešto govoriie bilo kome ko bi skupio hrabrost da pride i stavi pare unutra.

Markus ih je neko vreme gledao, pa im je prišao.

Cao, Eh.

Markus! Moj čovek!

Markus nije želco da razmišlja o tome šta bi to mogio da znači, pa nije reagovao. Eli, koliko godina ima tvoj dečko.?

139

Postavio je samo jedno pitanje, a one su već počeiie da se smeju. Znao je da može.

Sto dve.

Ha, ha. Opet je dobro odreagovao.

Devet.

Ha, ha.

Zašto te to zanima? Kako to da znaš da imam dečka?

Moj drug Vil kaže da on verovatno ima dvadeset pet godina, vozi Harli Dejvidson i da će me zgaziti kao bubu.

Aaaa, Markuse. Eli ga je zgrabila oko vrata i razbarušila mu kosu. Ne bi mu ja to dozvoHla.

Dobro. Hvaia ti. Moram da priznam da sam se malo zabrinuo kada mi je to rekao. Još smclia. Elina drugarica je zurila u njega kao da je najinteresantnija osoba koju je ikada upoznaia.

A koliko godina ima tvoja devojka? Ona verovatno žeh da me ubije, zar ne? Sada su se sve vreme smejale. Nisi mogao da odrediš gde jedan smeh prestaje a drugi počinje.

Ne, zato što je nemam.

Ne verujem ti. Tako zgodan dečko kao ti? Moraćemo da ti namestimo neku.

U redu je, hvaia. Ne treba mi devojka trenutno. Još uvek se ne osećam spremnim. ,yeoma razumno.

Gđa Morison se iznenada pojavila pored njih.

U moju kancelariju, odmah, Eli.

Ne presvlačim duks.

Razgovaraćemo u mojoj kancelariji.

Nemamo o čemu da razgovaramo.

Da H žeHš da se raspravljamo pred svima?

Eli je slegnula ramenima. Ako vama ne smeta, ne smeta ni meni.

Eii je stvarno bilo svejedno, Markus je to jasno video. Gomila klinaca se ponašala kao da se ne boje, ali bi ta gluma nestala kada bi im nastavnik nešto rekao. Eli je mogla da tera do kraja, a gđa Morison joj nije mogla ništa. Aii, postojala je

140

gornila stvari kojc jc inogla da uradi njemu, a ni Eiina drugarica nije izgledala kao da žei da se svada sa gdom Morison. Eli je imala nešto što oni nisu - ili su oni imali nešto što Eli nema, nije znao šta jc u pitanju.

Zoi, Markuse, žclim da razgovaram sa Eii nasamo. I, Markuse, ti i ja imamo nckc nedovršene stvari za koje se treba pobrinuti, zar ne?

Da, gdo Morison. Eli mu je uhvatila pogled i nasmešila se, i na trenutak se osetio kao da su njih troje trio. Ili možda trougao, Eh na vrhu, a on i Zoi u podnožju.

Hajte sad vi,

I oni odoše.

Eli i Zoi su došle da ga traže za vreme ručka. On je sedeo na klupi i jeo sendviče, slušao kako Frenki Bol i Džuliet Lorens razgovaraju o nekom tipu iz osmog razreda, kada su se pojavile.

Eno ga, gledaj!

Eeeeeej! Markuse!

Skoro svako dete u sobi je prekinulo šta god da je radilo i okrenulo se. Mogli ste da vidite šta su mislili: Eli i Markus.???.? Čak i Niki i Mark, koji nisu razgovarali s njim već nedeljama i pretvarali se da ga nikada nisu ni poznavali podigli su pogled sa gejmbolja; Markus se nadao da je jedan od njih izgubio život. Osećao se fenomenalno. Da je sam Kurt Kobejn ušao na ta vrata i potražio ga, usta im se ne bi šire razjapila.

Šta blenete? Markus je naš drug, zar ne, Markuse?

Da, rekao je Markus. Kakav god da je bio njegov odnos sa Eli i Zoi, da je bio pravi odgovor.

Ajmo, onda, idemo. Nečeš valjda ovde da visiš tokom celog ručka? Dodi u našu učionicu. Ovo je čisto gubljenje vremena, ova ekipa. Dosadni govnnari.

Markus ie video kako neki od njih crvene, ali niko ništa nije rekao. Nisu mogli, osim ako nisu bili spremni da se svadaiu sa EH, što očigledno niko od njih niie bio. Zašto bi?

141

Čak ni gđa Morison niic mogla da se svada sa Eli, pa kakvc su šanse Frcnkiju Bolu i ostalima.

Okej, rekao je Markus. Sačekajte me samo malo. Zeleo je da sačekaju samo da bi taj trenutak trajao duže: nije znao da li će ga Eli i Zoi ikada više tražiti i, čak i da se to dcsi, sumnio je da će ponovo objaviti ceiom svetu, ili onom delu sveta koji u njegovoi učionici jede sendviče, da ie on njihov drug, a da su svi ostali dosadni govnnari. Tražiti tako nešto bilo bi previše. Ali, sada kada ih ie zamoho da pričekaju, niie znao zbog čega bi čekale.

Da... da li treba nešto da poncsem.?

Kao šta.? rckia ie Zoi. Flašu.?

Ne, nego...

Ih kondome. rekla ie Eh. Na to mishš? Ne smemo da se tucamo u učionici, Markuse, iako bih volcla, naravno. Tamo ima previše ljudi. Zoi se smeiala tohko da se Markusu učmika da će io pozliti. Oči su ioi bile zatvorene i nekako se gušila.

Ne, znam, ja... Možda je biki greška to što im ie tražio da pričekaui. Pretvarao ie trenutak triiumta u nešto što je hčik na godinu dana užasnih grozota.

Samo ponesi sebe, tako slatkog, Markuse. Ah požuri, a?

Znao ie da ie bio crven u licu, i ono s kondomima ie bilo gadno. Ah, ipak ie imao zadovolistvo da prošeta od svoje klupe do mesta na kome su staaie Eii i Zoi dok su svi ostali giedali, i kada ie tamo stigao, Eli ga ie poliubiia. Oke, podsmevala mu sc, ali nema veze, u njcgovom razredu niie biio mnogo ijudi koe bi Eli udostoiila pljuvania, a kamoli poiupca. „Ne postoji ioš puuicitet, rekao ie jecinom niegov tata, pre mnogo godina, kada ga ie Markus pitao zbog čega neki giamac dozvoliava Noelu Edmondsu da mu sipa nešto na giavu, i sada mu ie biio iasno šta ie time hteo da kaže. Eli mu ie na neld način prosuia nešto na giavu, aii ie stvarno, stvarno vredelo.

Noel Edmonds bivši DJ sa londonskogRadija 1, koji jepiešao naTV pri prcv,

142

Elina učionica je bila gore i šctnja c onaj dobar trenutak, onaj iebotevidiMarkusi-Eli trcnulak, produžila. Jedan od nastavnika je čak zastao da ga pita da li je dobro, kao da su svi koji su oko Eli ili kidnapovani ili ispranog mozga.

Usvojile smo ga, gospodine, rekla je Eli.

Nisam tebe pitao, Eli. Pitao sam njega.

Usvojile su me, gospodine, rekao je Markus. Niie hteo da se šali - samo je pomislio da je ono što je Eli rekla imalo smisla - ali su se svi ipak nasmejali. Nisi mogao da nađeš odgovornije roditelic, rekao je nastavniL

Ha, ha, rekao jc Markus, iako nije bio siguran da je ovog puta to bilo na mestu. Shvatićemo to kao komphment, rekla je Eh. Hvaki vam. Brinućemo se o njemu.

Odvešćemo ga kući do dvanaest i sve to.

Potrudite se da tako i bude, rekao je nastavnik. U jednom komadu.

Eh ga je naterala da stoji van učionice dok ga je najavliivala. Mogao ie da čuie kako urla.

Okej, slušajte sad, hoću da vas upoznam s Markusom. On ie iedini fan Kurta Kobeina osim mene u ovoi iebenoi škoh. Udi, Markuse.

Ušao ie u učionicu. U nioj niie bilo mnogo iiudi, ah su se svi nasmeiah kada ie ušao.

Nisam rekao da sam baš pravi fan, rekao ie. Samo mishm da imaiu dobar ritam i da omot ploče nešto znači.

Svi su se ponovo nasmeah. Eh i Zoi su staaie pored niega ponosno, kao da ie upravo uradio neki mađioničarski trik, za koi su svima već ispričale, a niko im niie verovao. Bile su u pravu; stvarno se osećao kao da ie usvoien.

143

Vil je pokušao da ne razmišlja o Božiču, aii što se više pribiižavao, to mu se ideja o gledanju nekoliko stotina filmova i pušenju nekolilco iilada džointa manje dopadala. Nije mu se činila dovoljno prazničnom, nekako, pa iako su praznici negde usput obulivatali i nezaobiaznu Pesmu, nije želeo da ih potpuno ignoriše. Ciniio mu se da je način na koji provodite Božič poruka svetu o tome šta ste postigH u životu, neki pokazatelj dul:ine rupe koju ste uspeli da izdubite za sebe, pa u skladu s tim, provesti tri dana razbijen od vutre govori o vama mnogo toga što ne želite da čujete.

Tako da će provesti Božič u okrilju porodice - ne njegove porodice, zato što je nema, već porodice. Ima jedna porodica koju je želeo da izbegne po svaku cenu: ni u ludilu nece provesti Božič večerajući pečenje od soje i oraha, gledajući TV i pevajući božične pesme sklopljenih očiju. Morace da se pripazi, ipak, jer ako se opusti, zaneće se i struja ce ga odvući pravo niz potok; mora brzo da počnc da pliva u suprotnom pravcu.

Pošto je sa čeličnom čvrstinom odlučio da apsolutno definitivno neće proslaviti 25. decembar sa Fionom i Markusom, pomalo je iznenadio samog sebe kada je slcdećeg popodneva prihvatio Markusov poziv.

Da li želiš da dođeš kod nas na Badnje večere. pitao je Markus, još pre nego što je ušao u stan.

Hmmm, rekao je Vil, to je, hmm, veoma lepo od tebe.

Super, rekao je Markus.

Samo sam rekao da je to lepo od tebe, rekao je Vil.

Ali dolaziš.

Ne znam.

Zašto da ne.

Zato što...

Zar ne želiš da dođeš.

144

Da, naravno da ću, ali... šta je s tvojom mamom?

I ona će biti tamo.

Da, tako nešto sam i mislio. Ali ona verovatno ne želi da i ja dodem.

,ječ sam razgovarao s njom o tome. Rekao sam joj da želim da pozovem druga, i ona je rekla da je to okej.

Ali, nisi joj rekao da sam ja u pitanju.!

Ne, ali mislim da je pretpostavila.

Kako.?

Nemam baš mnogo prijatelja, zar ne?

Da li zna da ti i dalje dolaziš kod mene.

Mislim da zna. Prestala je da me ispituje o tome, pa mislim da je odustala.

,,I stvarno ne postoji niko drugi koga bi radije pozvao.?

Ne, naravno da ne. I da ima, roditelji im ne bi dozvolili da dođu kod mene na Božićni ručak. Ići će na ručak u svoje kuće. Samo što oni žive u svojim kućama, pa neće daleko otići, zar ne?

Vilu je ovaj razgovor postao depresivan. Ono što je Markus hteo da kaže na svoj umetnički, izuvijani način je da ne želi da Vil bude sam na Božić.

Još uvek ne znam šta ću raditi tog dana.

Gde drugo možeš da ideš.?

Nigde, ali...

Sve rupe u razgovoru koje su zahtevale popunjavanje je obično ispunjavao Markus. Njegova koncentracija je bila takva da je svako hm i ah tumačio kao znak za potpunu promenu teme. Sada je iz nekog razloga napustio svoju uobičajenu metodu i zurio u Vila ispitivački.

U šta bleneš.?. konačno je rekao Vil.

Ne blenem. Cekam da mi odgovoriš na pitanje.

Odgovorio sam. Nigde, to sam rekao.

Rekao si nigde, aii... Cekao sam ono što dođe posle ali.

Pa, ništa. Ne idem nigde za Božić. , Znači da možeš da dođeš kod nas. I

Da, aii...

145

Ali šta.?

Prekini da pitaš ali šta, nonstop.

Zašto.

Zato što... to nije pristojno.

Zašto.

Zato što... jasno je da sam rezervisan, Markuse. Zato stalno govorim ali.

Očigledno nisam sto posto siguran da želim da dodem kod tebe za Božić.

Zašto.?

Je li se praviš blesav.?

Ne.

To je bila istina, naravno: Markus se nikada namerno nije pravio blesav. Jedan pogled na Markusov izraz lica je bio dovoljan da ubedi Vila da je dečak samo radoznao, i da njegova radoznalost ni malo ne opada. Razgovor se već rastegao daleko izvan Vilove granice prijatnog, i sada je počeo da brine da će na kraju biti prisiljen da artikuliše najsiroviji od svih istina: da je Markusova mama, kao i njen sin, totalni ludak; da su, ako isključimo aspekt ludila oboje samo paragubitnika; da ne može da zamisli sumorniji Božić; da bi se mnogo, mnogo radije priklonio prvobitnom pianu, zaboravu i sabranim delima braće Marks, nego što bi s njima dvoma lomio jadicu; i da bi tako mislila svaka normalna osoba. Kad kahnac ne razume nagoveštaje, šta mu drugo preostaje? Osim ako...

Izvini, Markuse, stvarno sam grub. Stvarno bih voleo da dodem kod vas za Božić.

To je bila druga opcija. Nije bila željena opcija, ali je bila druga opcija. Ispostavilo se da ih je bilo više od troje, što mu uopšte nije pomoglo kada je stigao. Očekivao je jednu od Fioninih nelogičnih pridika, ali ga je zapao samo mrk pogled; bilo je jasno da nema nameru da nastavi sa neprijateljstvom pred ostalim gostima. Tu je bio Markusov tata Klajv, njegova devojka Lindzi, mama njegove devojke, sve zajedno njih šestoro, svi

146

zgrčeni oko stoki na r.iskiapanje u stanu. Vil nije znao da je svet ovakav. Kao proi.vod drugog braka iz šezdesetili, on jc živeo u iluziji da sastavni delovi porodica koje se raspadnu više ne razgovaraju jedni sa drugima, ali je ovde postavka bila drugačija: Fiona i njen bivši su, činilo se, smatrali svoju vezu nečim što ih je zbližik, a ne nečim što se izmetnulo u jednu užasnu grešku i prouzrokovalo njihov rastanak. To je nekako bilo kao da je deljenje lcuče i kreveta i pravljenje deteta ncšto nalik životu u spojenim sobama u istom hotelu, ili pohađanje istog razreda u škoH srećna koincidencija koja im je pružila priliku za povremeno druženje.

Nema teorije da se ovo stalno dcšava, mislio je Vil, jer bi onda SRSZ bio prepun srećnih, ali otuđenih parova, koji upoznaju svoje bivše i sadašnje i decu odonda, od sada, i na putu aii uopšte nije bilo tako sve je tamo bilo puno opravdanog i ispravnogneva, i mnogo, mnogo nesreće. Koliko jc one večeri mogao da vidi, bio je siguran da će se malo porodica iz SRSZa te večeri okupiti oko jelke i odigrati Tvlster tog dana.

Ali, makar se i ne događalo često, dogodilo se ovde, danas, i u početku je od svega toga Vilu bilo muka: ako Ijudi ne mogu da žive zajedno, smatrao je, trebalo bi bar da znaju za red dovoljno da se mrze. Ali, u stvari, kako se dan tanjio, a on malo više popio, počeo je da, kao kroz maglu, nazire da težiti za harmonijom i prijatnom atmosferom jednom godišnje nije ambicija potpuno vredna prezira. Soba prepuna Ijudi koji pokušavaju da se slažu činila je Markusu srećnim, za početak, a čak i Vil nije bio dovoljno ciničan da poželi Markusu išta osim sreće na dan Božicfa. Trideset prvog decembra cfe čvrsto odlučiti da spasi nešto od svog predašnjcg skepticizna, ali do tada cfe raditi onako kao i Rimljani, i smešicfe sc Ijudima čak i ako mu se ne dopadaju. Ako se nekome smešiš, to ne znači da treba da budete drugovi do

Twiter Twister eng. društvena igra. Na plasticnom najlonu koji se prostre na pod iscrtana su polja u obliku stopaki, oznacena brojevima. Svaki igrač baca koeuku iii izvlaci brojeve, pa u skladu s tim, postavlja svoja stopala na njih. Na kiau su svi igrači potpuno isprepletani. prim. prev.

147

groba, sigurno? Mnogo kasnijc tog dana, kada je prevladao zdrav razum pa su svi počeli da sc prepiru, naučio je da osmesi ne znače čak ni da treba da budete drugovi na jedan dan, ali je tih nekoliko sati sa zadovoljstvom verovao u jedan izvrnuti univerzum.

Kupio je poklone Fioni i Markusu. Poklonio je Markusu ploču Nevermind, zato što nisu imali CD plejer, i majicu sa Kurtom Kobejnom, da bi se dopao Eli; Fioni je dao veoma modernu i skupu staklenu vazuu, zato što se žalila posle onoga u bolnici da ne zna šta da radi sa cvećem. Markus mu je poklonio priručnik za rešavanje ukrštenica da mu pomogne dok gleda Brojlie i slova, a Fiona mu je u šali poklonila priručnik za samohrane roditelje.

U čemu je fora? pitala ga je Lindzi.

Nema veze, rekao je Vil brzo i, bilo mu je jasno još dok je izgovarao, neubedljivo.

,yil se pretvarao da ima dete da bi se pridružio grupi samohranih roditelja, rekao je Markus.

A, rekla je Lindzi. Nepoznati u sobi, Lindzi i njena mama i Klajv, pogledaii su ga, zainteresovano, ali je on odbio da rasvetli stvar. Samo im se nasmešio, kao da je to bilo nešto što bi svako uradio u tim okolnostima. Ne bi mu se dopalo da mora da objasni kakve su okolnosti bile u pitanju, doduše.

Dco dana posvećen deljenju poklona nije trajao dugo, uglavnom jc sve teklo uobičajeno - čak zapanjujuće uobičajeno, ako se uzme u obzir komplikovana mreža odnosa u sobi. Cokolada u obliku penisa je super stvar, smatrao je Vil u stvari, uopšte nije tako mislio, ali nema veze - pokušavao je da živi i pušta druge da žive aH, da li je čokolada u obHku penisa prikladan poklon za bivšu Ijubavnicu svog dečka koja trenutno nema dečka? Stvarno nije znao, ali mu se činilo maio

neukusnim, nekako - zar ne bi sve to o penisima trebalo ostaviti po strani u ovakvim priHkama? - Fiona, u svakom slučaju, Vilu nije iičila na ženu koja pada na čokolade u obHku penisa, aH se ipak smejala.

Dok je gomila odbačenog ukrasnog papira rasla, Vilu je palo na pamet da bi bilo kakav poklon u ovim okolnostima

If

148

mogao biu smatran iiii ikladnim i višeznačnim. Fiona je poklonila Lindzi svikni ionii veš, kao da je htela da kaže, Hej, baš me briga Sta vas dvoic radite noću, a Klajvu je poklonila novu knjigu koja sc zvala Hijna istorija, kao da hoće da kaže nešto sasvim drugačijc. Klajv je poklonio Fioni kasetu Nika Drejka, pa iako, koliko jc Vil znao, nije bio upoznat sa bolničkom epizodom, ipak je bilo nećeg ćudnog u poklanjajiiju potencijalno suicidalnc muzike na potencijalno suicidalnog depresivca.

Klajvovi pokloni Markusu su sami po sebi bili sasvim jednoznaćni, kompjuverske igrice i dukserice i kaćketi i ploća Mister Blobija i tako to, aH je ono što je ćinilo da odskaću bila beživotna mala gomila koju je Fiona dala Markusu ranije tog dana: džemper koji ga baš neće proslaviti u škoH šliampav i diakav, umetnićki, par knjiga i note za klavir - blag i veoma dosadan maićinski podsetnik, ispostavilo se, da je Markus prestao da vežba pre određenog vremena. Marims mu je pokazao tu bednu hrpicu sa ponosom i entuziiazmom koiie ie umalo slomio Vilovo srce... I stvarno lep džemper, a ove kniiige deluiiu interesantno, i ove note, iednog dana, kada budem imao više vremena, onda ću stvarno da se bacim na to... Vil nikada niie kako treba odao Markusu priznanie što je tako dobro dete - do sada je primećivao samo niegovu eksćentrićnu, problematićnu stranu, verovatno zato što osim toga niie biio mnogo ćega da se primeti. Ali bio ie dobar, uvideo ie Vil. Ne dobar u smislu poslušan i strpljiv; više dobar u smislu pogleda na svet, on gleda u neku gomilu srania i prepozna da e pokloniena s liubavlju i pažliivo odabrana, i to je dovolino. Nije on ćak ni smatrao da ie niegova ćaša polupuna - Markusova ćaša ie bila puna i prepuna, i bio bi zapanien i zbunien ako bi iko pokušao da mu obiasni da postoie deca koia bi zafrliaćila dlakavi džemper i note roditeljima u lice i zahtevala Nintendo.

Mr Blobby Mister Blobi je TV junak za decu, on jc krompir ćovek kostim je u obliku velikog narandžastog krompira, a udovi su mu od nećega nalik ćaćkalieama. Inaće, vecpomenuti Noel Edmonds je kreator ovog lika. prim. prev

149

Vii ie znao da nikada neće biti dobar na takav riaćin. Nikada neće razgledad dlakavi džempcer i otkriti zašto e pot puno savršen za niega, i zašto treba da ga nosi daniu i noću. Poglćdao bi ga i zaključio da ie osoba koia mu ga ie kupila kreten. Stalno ie to radio: pogledao bi u nekog dvadesetpetogodišnieg tipa na rolerima koiie iuri niz ulicu sa reperskim naoćarima za sunce i pomislio jednu od ove tri stvari: 1 kakav magarac; ili 2 Jebo te, šta ti misliš, ko si. ili .3 Sine,, kolko ti imaš godina. Tlinaest.?

Svi su takvi u Engleskoi, ocenio ie. Niko ne gleda u tipa na rolerima i misli, hei, pogledai kako cool izgleda, iao, to mora da ie zabavna rckreacija. Samo pomisle: moronćina. Ali Markus ne bi. Markus ga naiverovatnije ne bi ni primetio, iU ! bi staiiao na sred ulice otvorenih usta, zanesem divlieniem ij išćudavaniem. To niic samo iedan od dećiih kvaliteteta, zato što; su. kako ie Markus na svoioi koži osetio, vecina niegovih dru gova iz razreda pripadali pravcu kakva-moronćina; to ie jednostavno kvalitet Markusa, Fioninog sina. Za dvadeset godina će pevati zatvorenih oćiiu i gutati boćice pilula, verovatno, ali će bar biti pozitivan kada su u pitaniu boćićni pokloni. To baš i niic neka nadoknada za duge godine koie slede.

150

2S

Baš je dobro imati mamu i tatu koji ne odlučuju zajedno, smatrao je Markus; tako dobiješ najbolje od oba sveta za Božić. Dobiješ stvari kao što su džemper i note, koje moraš da imaš, ali dobiješ i kompjuverske igrice i ostale zabavne stvari. A da su mu mama i tata još uvek zajedno, na šta bi im sada lićio Božić, sa samo njih troje.? Mnogo dosadno, verovatno. Ovako je sve više lićilo na žurku, sa Vilom i Lindzi i, pa Lindzina mama mu se nije baš dopadala, da bude iskren, ali nekako je popunjavala sobu.

Posle poklona su ručali, neki veliki prsten nalik krofni, samo od testa, sa divnim sosom od pavlake i pečuraka u sredini, a onda su jeii božični puding sa paricama sakrivenim u njemu Markus je našao dva u svojoj porciji, i onda su svi stavili šešire i duvali u duvaljke, osim Vila koji jc svoj brzo skinuo. Rekao je da ga od toga svrbi glava.

Posle toga su gledali kraljicu na TV-u niko nije hteo, osim Lindzine mame, aU su stari Ijudi dobijali sve što žele, bar po Markusovom iskustvu, Klajv je urolao džoint i onda su se posvađali. Lindzi je bila Jjuta na Klajva zbog svoje mame, koja nije imala pojma šta on radi dok Ijudi nisu počeli da urlaju na njega zbog toga, a Fiona se Ijutila na Klajva zbog Markusa, koji ga je pre toga video kako pravi džoint oko lilijadu mihona puta.

,video me je već sto puta, rekao je Klajv. To nije trebalo da kaže, kako se ispostavilo, a Markusu je bilo drago što se sam nije istrčao.

jVoie la bih da mi nisi rekao, rekla je Fiona. Stvarno mi to nije trebalo. Sta, mishla si da sam bacio gudru onog dana kada smo se rastali. Zašto bih to uradio.?

Tada je Markus bio mladi. Bio bi u krevetu pre nego što ti počneš da rolaš. Ja ne duvam, mama. Tata mi ne da.

151

,,E, onda u redu. Ako ti ne diiva.š, onda nemam ništa protiv što se tvoj otac prepušta svojoj zavisnosti pred tobom.

Ha, iia, rekao je Markus. Svi u sobi su ga pogledali i onda nastavili da se svadaju.

Teško da bih povremenu duvku nazvao zavisnošću, zar ne?

Da li bi mogli da raspravimo ovo neki drugi put.? pitala je Lindzi. Njena mama do sada ništa nije rekla, ali je bila veoma zainteresovana za razgovor.

Zašto.? Zato što jc tvoja mama tu? Markus nik.ada do sada nije video Fionu besnu na Lindzi, a sada se razbesnela. Nažalost, nikada ne mogu da razgovaram sa Markusovim ocem a da tvoja majka nije prisutna, iz razloga koje nikako da razumem. Tako da češ morati da pretrpiš.

Dobro, skloniču gudru, okej.? Svi ćemo da se smirimo i gledamo Mesec od hartije i zaboravimo na to.

Mesec od hartije se ne daje, rekao je Markus. Puštaju Indijanu Džonsa.

Nije u tome poenta, Markuse.

Markus ništa nije rekao, ali se u sebi nije slagao sa njim: nije to jedina poenta, ali je svakako jedna od njih.

a znam da se on drogira, rekla je iznenada Lindzina mama. Nisam tupava.

Ja se ne... drogiram, rekao je Klajv.

A kako ti to drugačije zoveš.? pitala je Lindzina mama.

,,To nije drogiranje. To je... normalno. Drogiranje je nešto drugo.

Je r vi mislite da se on drogira sam. rekla je Fiona Lindzino mami. Je li vi mislite da vaša ćerka samo sedi i gleda ga.?

ICako to misliš.?

Ne misli ništa, mama. Mislim da je Klajvova ideja odlična. Lajde da zaboravimo na to i igramo pantomime ili tako nešto.

Nisam pomenuo pantomime. Predložio sam da gledamo Mesec od hartije.

Nerna Mesec od..., počeo je Markus.

152

Zaveži, Markuse, ickli su svi i onda su se nasmejali.

Svađa e ipak jronienila atmosferu. Klajv i Fiona su se složili da će razgovarati kako treba o drogi neki drugi put, Fiona i Lindzi su prasnule jedna na drugu par puta, a i Vil je delovao drugačije, iako ništa od toga nije imalo veze s njim.

Markus je smatrao da se Vil dobro provodio do tada, ali je posle delovao distancirano, dok je pre izgledao kao član porodice. Izgledao je čak kao da im se smeje zbog toga što se svadaju, iz razloga koje Markus nije mogao da razume.

A onda, pošto su večerali meso za mesoždere, i Markus je jeo malo, samo da bi video izraz majčinog lica, došla je Suzi sa svojom malom devojčicom i bio je red na njih da se smeju Vilu.

Markus nije znao da Vil nije video Suzi još od onda kada jo je njegova mama ispričala sve o Nedu i SRSZu i svemu tome. Niko ništa nije rekao, ah to nije mnogo značilo Markus je oduvek pretpostavljao da pošto on ode u školu ili u lCrevet, odrasli rade svakakve stvari o kojima mu ništa neće reći, ah sada je počeo da sumnja da to nije istina, i da odrasli koje on poznaje uopšte nemaju

nikakav tajni život. Momenat kada je Suzi ušla u sobu bio je očigledno neprijatan, posebno za Vila: ustao je, pa je seo, pa je opet ustao, a onda je pocrveneo, a onda je rekao da mora da ide, a onda mu je Fiona rekla da ne bude tako jadan, pa je opet seo. Jedina slobodna stohca bila je u Vilovom uglu, pa je Suzi morala da sedne pored njega.

Kako si se provela danas, Suzi? pitala je Fiona.

Dobro, da. Upravo se vraćamo kući od bakc.

A kako je baka.? pitao je Vil. Suzi se okrenula ka njemu, otvorila usta da odgovori, a onda se predomislila i sasvim ga ignorisala. To je bila jedna od najuzbudljiviiih stvari koje je Markus video u stvarnom životu, i verovatno najuzbudljivija stvar koju je ikada video u svojoj dnevnoj sobi. Njegova mama i bljuvotina na Dan mrtve patke se ne računa. To nije bilo uzбудljivo. Bilo je potpuno užasno. Suzi ga je hladila, pomislio je. Mnogo je slušao o hladenju, ali nikada nije video taj čin uživo. Bilo je super, mada malo zaštrašujuće.

Vil je ustao i ponovo seo. Da je stvarno želeo da ode, pomislio je Markus, niko ne bi mogao da ga zaustavi. Ili,

153

boije, rnogh bi da ga zaustave kada bi ga svi u sobi zgrabiH i seli na njega ne bi daleko ochnakao. Markus se nasmešio u sebi kada jc zamisho kako Lindzina mama sedi Vilu na glavi. Aii oni ga neće zaustaviti. Pa zašto onda nije ustao, ostao na nogama i počeo da hoda? Zašto je stalno odskakao gore do!e? Možda ima nešto u vezi s hladenjem što Markus nije znao. Možda postoje pravila hladenja, pa moraš tako da sediš i da trpiš, čak iako ti nije do toga.

Megan se izmigoičila iz majčinog lirila i otišla do jelke.

Mora da tamo ima nešto za tebe, Megan, rekla je Fiona.

Uuuu, Megan, pokloni, rekla je Suzi. Fiona je otišla do jeike, izvadiki jedan od preostala dvatri paketa i dala joj ga.

Megan je stajala tamo, stežući ga u rukama i gledala okolo.

Pita se kome treba da ga da, rekJa je Suzi. Skoro se isto toliko zaloavljala dok ih je delila danas, koliko dok je otvarala.

Strašno je slatka, rekla je Lindzina mama. Svi su gledali i čekali da Megan odluči: a mala devojčica kao da je razumela sve ono o hladenju i poželela da ih iznervira, jer se odgegala pravo do Vila i bacila mu poklon u kriio.

Vil se nije pomerio. Pa, uzmi ga, budalo, rekla je Suzi.

To njje moj jebeni poklon, rekao je Vil. Bravo, tako treba, pomislio je Markus.

ITladi malo i ti. Jedini problem je bio to što je Vil, kako su stvari stajale, hladio Megan, a ne Suzi, a Markus je smatrao da ne treba hladiti nikoga mladeg od tri godine. Nema svrhe. Megan to nije smetalo, izgleda, zato što je nastavila da mu pruža poklon dok ga nije uzeo.

Sta sad? rekao je Vil Ijutito.

Otvori ga sa njom, rekla je Suzi. Ovog puta je bila strpljivija; kao da je Vilov gnev malčice smirio. Bilo le jasno da želi svađu sa Vilom, ali ne ovde, pred svim ovim Ijudima.

Vil i Megan su poccpali papir i razotkrili neku plastičnu igračku koja svira razne melodije. Megan je razgledala i mahala njom ka Vilu.

Sta sad? rekao je Vii.

Igraj se s njom, rekla je Suzi. Bože, pogodite ko ovdc nema dccu.

154

Slušaj, rekao je Vil. Ti se igraj s njom. Dobacio je Suzi igračku. Pošto sam ja ncsposoban.

Možda bi mogao cki naučiš da budeš ma!o manje nesposoban, rekla jc Su.i.

Zbog čega.?

Mislila sam da bi ,a ivo posao bilo zgodno da znaš kako se igra s decom.

čime se ti baviš.r Ijubazno je pitala Lindzi, kao da je ovo normalan razgovor mcdu normalnim Ijudima.

Ne radi ništa, rekao je Markus. Njegov tata je napisao Deda Mrazove supersane i on zarađuje milion funti u minutu.

Pretvara se da ima dete da bi mogao da se učini u kontakt grupu za samohrane roditelje i caska sa samohranim majkama, rekla je Suzi.

Da, aH za to ga ne plaćaju, rekao je Markus.

Vil je opet ustao, ali ovog puta nije seo.

Hvala na ručku i svemu ostalom, rekao je. Napuštam vas.

Suzi ima pravo da izrazi svoju Ijutnju, Vile, rekla jc Fiona.

Da, i izrazila je, a sada ja imam pravo da idem kući. Počeo je da se provlači kroz poklone i čaše i Ijude ka vratima.

On je moj drug, rekao je Markus iznenada. Ja sam ga pozvao. Mislím da ja treba da mu kažem kada ce da ide kuci.

Nisam siguran da cela stvar sa gostoprimstvom tako tunkcioniše, rekao je Vil.

Ali ja još uvek ne želim da on ode, rekao je Markus. Nije fer. Kako to da je Lindzina mama još uvek ovde, a niko je nije pozvao, a jedina osoba koju sam ja pozvao odlazi zbog toga što su svi užasni prema njemu.

Kao prvo, rekla je Fiona, ja sam pozvala Lindzinu mamu, a ovo je i moja kuća. Drugo, niko nije bio užasan prema Vilu. Suzi je Ijuta na Vila, i potpuno je u pravu, što mu je i rekla.

Markus se osecao kao da je u pozorišnom komadu. Stajao je, i Vil je stajao, a onda je i Fiona ustala; ali su Lindzi i njena

155

mama i Klajv sedeli na kauču i gledali, jedan do drugog, otvorenih usta.

Samo je izmislio klinca na par nedelja. Gospode. To nije ništa. Pa šta,? Koga boli uvo? Deca u školi prave gore giuposti svakog dana.

Stvar je u tome, Markuse, da je Vil završio škoJu odavno. Trebalo bi da je do sada prerastao izmišljanje ijudi.

Da, ali se popravio odonda, zar ne.

Mogu li da idem sada.? rekao je Vil, ali ga niko nije primetio.

Zašto.? Sta je uradio.?

On uopšte nije želeo da dolazim kod njega svaki dan. Sam sam išao. I kupio mi je patike, i on bar sluša kada mu kažem da mi je teško u školi. Vi mi samo kažete da trqba da se naviknem. I on zna ko je Kirk OBejn.

Kurt Kobejn, rekao je Vil.

A vi, kao da svi vi nikada ne radite ništa kše, a. rekao je Markus. Mislím... Tu je morao da pripazi. Znao je da ne sme da kaže previše, da ne sme čak ni da pomene sve ono u bolnici. Mislím, kako to da sam uopšte upoznao Vila.

Tako što si bacio jebenu veknu lileba patki na glavu i ubio je, rekao je Vil.

Markus nije mogao da veruje da Vil sada to pominie,, Zeleo je da istakne kako svi ostali greše i rade lo.še stvari, a ne da je on ubio patku. Ali onda su Suzi i Fiona počele da se smeju, i Markus je uvideo da Vil zna šta radi.

Je l to istina, Markuse.? pitao je njegov tata.

Nešto nije bilo u redu s njom, rekao je Markus. Mislím da bi ionako umrla.

Suzi i Fiona su se smejale još jače. Publika na kaučti je delovala zaprepašćeno.

Vil je ponovo seo.

156

24

Vil se zaljubio na novogodišnje večeri, i to iskustvo ga je zateklo potpuno nespremnog. Zvala se Rejčel, ilustrovala je dečje knjige i ličila pomaio na Loru Niro na omotu Gonna Tafe A Miracle izgledala je smelo, glamurozno, boemski, bistro, sa morem duge, žive tamne kose.

Vil nikada nije želeo da se zaljubi. Kada se to dogodalo njegovim prijateljima, činilo mu se da je to izuzetno ncprijatno iskustvo, kad se uzme u obzir gubitak sna i kilograma, tuga kada osećanja nisu uzvraćena i raspilavljenost kada je sve u redu. To su bili Ijudi koji ne mogu da se kontroišu, niti da zaštite sami sebe, ijudi koji, makar privremeno, više nisu zadovoljni svojim sopstvenim prostorom, ijudi koji više ne mogu da se oslone na novu jaknu, kesu trave i popodnevenu rcprizu krimi serije da učini kompletnim.

Mnogi Ijudi, naravno, bili bi prcsrćni da zauzmu mesto pored svojibi kompjuterski proizvedenihi savršenihi životnili saputnika, ali Vil je bio realista, i odmah je shvatio da ima razloga samo za paniku. Bio jc slcoro siguran da je Rejčel na dobrom putu da ga veoma nesreci, uglavnom zato što nije mogao da vidi bilo šta na sebi što bi je cventualno zainteresovalo.

Ako postoji neka loša strana života koji je izabrao, života bez posla i brige i poteškoća i detalja, života bez konteksta i leksture, onda je konačno pronašao: kada je sreo intehgentnu, sofisticiranu, ambicioznu, lepu, duliovitu i neudatu ženu na novogodišnjoj žurci, osetio se kao neka praznoglava budala, apsoutna nula, neko ko celog svog života nije radio ništa osim gledanja Broji i slova i vozikanja uz Nirvanu. To mora da je loše, procenio je. Ako se zaljubljujete u nekog lepog inteligentnog i sve ono ostalo, osećaj da ste praznoglav moron vam baš ne ide u korist.

Gonna Take A Miracle, eng. Bice mi potrebno čudo priira. prcv.

157

Jedan od njegovih problema, pomislio je dokje pokušavao da pretrkeljiše svoja scčanja i pronade makar neko majušno, sitno iskustvo koje bi ova žena mogla da smatra vrednini njene trenutne pažnje, jestc to što je prilično privlačan i priiicho artikulisan. Zbog toga Ijudi stiču pogrešan utisak o njemu. Zbog toga je pozvan na žurku sa koje bi trebalo da g,i izbací debelovrato tetovirano obezbeđenje. Možda ji priviačan i artikulisan, ali to je samo zbog genetike, obrazovanja i okoline; u svojo srži bio je ružan i prost. Možda n trcbalo da se podvrgne nekoj reverzibilnoj plastičnoj operaci i - nešto što bi preuredilo njegove crte tako da budu nejednake i približilo mu ili udaljiio oči. Ili bi možda trcbalo tla se ncnormalno ugoji, pusti dva, tri, podvaljka, da se ugoii toliko da se stalno obilno znoji. I naravno, trebalo bi da počnc da mumla kao gorila.

Stvar je u tomc da je ta žena, Rejčel, sela pored njega za večcrom i tokom prvih pct minuta, dokga nije provalila, bila C zaintcresovana, a tokom tih pet minuta naslutio jc kakav bi mu život mogao biti kada bi bio iole interesantan. Na kraju kjajeva, pomislio je, više bi voleo da ništa nije naslutio. Šta ima od toga, na kraju krajeva.? Neče spavati sa Rejčel. Neče otici s njom u restoran, niti će videti kako izgleda njena dnevna soba, niti ce razumeti kako jc afcra njenog oca sa najbolom drugaricom njene majke uticala na njeno videnje majčmstva. Mrzeo je to petominutno odškrinuto prozorčc, koe se zatvara uz jauk protračenc prilike. Na kraju, pomislio jc, bio bi mnogo srećniji da se okrenula da ga pogleda, jedva se suzdržala da ne povrača i okrenula mu lca do kraja vcčeri.

Nedostajao mu jc Ned. Ned mu je ciavao nešto ekstra, malo il ne sait quoi, koje bi mu dobro došlo tokom ovakve večcri. Ipak, nece ga ponovo oživeti, sirotog malog. Nek počiva u miru.

Odakle poznaješ Roberta.? pitala ga je Rejčel.

,,0, samo... Robert je producirao televizijske emisije. Družio se sa glumcima i piscima i režiscrima. Ljudi koji poznaju Roberta bili su umetnički nastrojeni drmaroši i glamur

158

skoro da im je bio ob.ivc.a. Vil je poželeo da kaže da je napisao muziku .i inislcilnii Robertov film, ili da ga ie proslavio, iii da redoMio i,laze na ručak da razgovaraiu o užasnoi zbrci u koiu sc pretvorio stav ove države prema umetnosti. Zeleo ie d.i ka,c tako nešto, ali niie mogao.

Samo sam... kupovao sam drogu od niega pre mnogo godina. To ie, na žalost, liila istina. Pre nego što ie Robert postao teJevizijski prodtJcint, bio je diler. Ne onai diler sa bezbol palicom i pitbulom, već samo neko ko kupue malo više da bi prodao svojim ortacima, među koima ie u to vreme bio i Vil, zato što se Vil zabaviiio sa Robertovom drugari, com... Konačno, nije biio važno zašto se smucao s Robertom osamdesetih. Stvar ie biia u tome da ie bio iedina osoba u sobi koia niic biia drmaroš, i sada ie Reičei to znaia.

A, tako, rekia je. Ali se i dalje vidate.

Možda bi mogao da izmisli neku priču o tome zašto se ioš uvek vida s Robertom, priču koja bi ga pokazala u nekom iaskaviiem svetiu, koja bi ga učinila maio kompieksniim.

Da. Ne znam zašto, stvarno. Ništa od priče, očigiedno. E, iebi ga. Zapravo niie ni znao zašto su nastavili da se vidaiu. Slagaii su se reiativno dobro, aii se Robert reiativno dobro slagao sa većinom Ijudi, i Vii nikada nije bio sasvim siguran zbog čega ie samo on preživeo neumitnu prirodnu selekciiu po.što jc ovaj promenio posao. Možda e i ovo jc zvučaiio paranoično, aii ie liio siguran da ie u tomc iiii po koje zrnce istine - dovoijno besposlen da demonstrira ovim iiudima da ie Robert imao i neke korene pre mediia, a u isto vreme ie bio dovoiiio pristoiian da ih sve ne uplaši i rastera.

Izgubio ie Reičei, bar za sada. Razgovarala ie sa osobom koa ie sedela sa niene druge strane. Cime da je dovuče nazad. Kuvanje.? Umeo je da kuva, ali ko ne ume. Možda je pisao roman, pa zaboravio na to. Sta mu ie naibolie išio u škoiu. Gramatika. Hei, Reičel, kada se koristi giagoiski pridev sadašnii.? Verovatno već zna. Beznadežno ie. Naiinteresantnija stvar u niegovom životu, shvatio ie, bio ie Markus. To ie bilo nešto što ga ie izdvaialo. Izvini što se

159

trpam, Rejčel, ali hteo sam da li kažem da sam se upustio u vrlo čudan odnos sa dvanaestogodišnjim dečakom. Je li ti to nešto vredi? Okei, na materijalu treba poraditi, ali tu je, definitivno. Samo ga treba uobličiti. Zakleo se da će pomenuti Markusa prvom prilikom.

Rejčel je primetila da on ni sa kim ne razgovara, pa se okrenula tako da i on može da učestvuje u razgovoru o tome da li postoji išta novo pod suncem, sa posebnim osvrtom na pop muziku. Rejčel je rekla da njoj Nirmna zvuči isto kao Led Zeppelm.

Znam jednog dvanaestogodišnjeg klinca koji bi te ubio da to čuje, rekao je Vil. To, naravno, nije istina. Markus je pre par nedelja mislio da pevač Nirvane igra za Mančester junajted, pa verovatno još uvek nije u fazi da želi da istrebi ljude koji smatraju da je bend običan derivat.

Znam i ja, kad smo kod toga, rekla je Rejčel. Možda treba da se upoznaju. Kako se tvoj zove?

Nije baš moj, zapravo, pomislio je. Markus, rekao je.

Moj se zove Ali. Alister.

Tako.

A da li je i Markus lud za skejtbordovima i repom i Simpsonovima?

Vil je prevrnuo očima, nasmejao se s ljubavi i nesporazum je bio zaliven betonom. Nije on kriv za ovaj razgovor. Nije lagao ni jednom za proteklih minut i po. Okej, ono da bi je Markus ubio bilo je figurativno rečeno. I dobro, prevrtanje očima i topao smeh su ukazivali na određenu količinu roditeljske popustljivosti. Ali on nije izričito rekao da mu je Markus sin. To je bilo njeno stopostotno tumačenje. U svakom slučaju, preko pedeset posto. Ali to definitivno nije bilo kao ono u SRSZu, kada je lagao kroz zube tokom cele večeri.

A da i je Markusova mama ovde večeras?

Hmm... Vil je pogledao uzduž i popreko dugačkog stola, kao da hoće da se podseti ko je na oba kraja. Ne. Nije laž! Nije laž! Markusova mama nije tu!

160

Nisi sa njom...; i Novu godinu Rejčel je suzila oči i gledala niz nos da naivesti da je ovo pitanje koje treba da ga navede na priču.

Ne. Mi, i i, ne živimo zajedno. Imao je osećanje da mu sada baš ide govorenje istine i te stvari. Ako ništa, odmakao se daleko od laganja ka suzdržanom govoru jer, ne samo što ne živi sa Fionom trenutno, već nikada sa njom nije ni živio, niti ima nameru da sa njom živi u budućnosti. Izvini.

U redu je. A Alijev tata?

Nije za ovim stolom. Nije u ovom gradu. Nije u ovoj zemlji. Daje mi broj telefona kada se preseli.

Vil je konačno uspeo da unese malo trenja u ovaj razgovor. Da nije odigrao na Markusa, klizio bi nadole i pre nego što bi pošteno počeo. Sada se osećao kao da se penje uz planinu, a ne uz glečera. Zamislio je da je na dnu strme litice, kako gleda okolo i uvis tražeći izbočine za ruke i noge. Gde živi sada?

U Sjedinjenim Državama. U Kaliforniji. Više bi volela da je u Australiji, ali šta je tu je. Bar je na zapadnoj obali.

Vil je procenio da je do sada čuo bar pedeset sedam varijacija ovog razgovora, ali je samim tim bio u prednosti: znao je kako to ide i, ne da je išao! Možda ništa nije radio u poslednjih petnaest godina, ali je umeo da saosećajno čuje i o mu zna priču kako se njen bivši muž užasno ponašao. Postao je stvarno dobar u coktanju. Ali, palilo je, kao što coktanje često upali - niko, bio je siguran, nije audio sel: i slušajući pažljivo o tuđim mukama. Rejčelina priča je bila prosečna, po SRSZovim standardima, i ispostavilo se da ona mrzi svog bivšeg muža zbog onoga što jeste, a ne zbog onoga što je učinio njoj.

Pa zašto si onda, i tebe, rodila negovog dete? Bio je pijan. Bila je Nova godina. Osećao se smelo.

Nasmejala se. Dobro pitanje. Nema odgovora. Promeniš mišljenje o ljudima. Kako se zove Markusova mama? Fiona. Šta je bila istina.

161

Da li si promenio mišljenje o nj?

Ne, u stvari ne.

Pa šta se desilo?

Nemam pojma. Slegnuo je ramenima i nekako uspeo da veoma uverljivo odglumi čovčeka koji je još uvek zbunjen, povučen u sebe usled šoka. Reči i gestikulacija

su se izrodili iz očaja; bilo je ironično, onda, da su nekako uspek: da se uklope.

Rejčcl se nasmešila, podigla nož koji nije koristila i razgledala ga. Na kraju, nemam pojma ispade jedini iskren odgovor koji iko može da da, zar ne? Zato što i ja takodc ncmam pojma, i lagala bih i sebc i tebe ako bih tvrdila suprotno.

U ponoćsu potražili jedno drugo i poljubili sc, poljubac jc bio neka mešavina usana i obraza, zbunjeno neodreden, verovatno značajan. U poia jedan, maio pre nego što je Rejčcl otišla, dogovorili su se da upoznaju svoje dečakc da bi uporedili skejtbordove i kačkete i Božicna izdanja Simpsonovih.

162

25

Eli je bila na Suzino novogodišnjoj žurci. Markus je na trenutak pomislio da jc to samo neko ko liči na Eli i nosi istu duksericu kao Eli, ali ga jc onda E!in dvojnuk ugledao i zauriao Markuse! i dotrčao, zagrlio ga i poljubio ga u glavu, što je ipak rasvetiik dilemu.

Sta radiš ti ovde? pitao ju je.

Uvek dolazimo ovde za Novu godinu, rekla je. Moja mama i Suzi su jako dobre drugarice.

Nikada te nisam video ovde.

Nikada nisi bio tu za Novu godinu, glupane.

To je biia istina. Bio je kod Suzi milion puta, ali nikada nije dolazio na žurke. Ovo je bila prva godina kada mu je bilo dozvoljeno da ide. Zašto je uspevao da izgovori neku glupost čak i u najprostijem, naiobičnijem razgovoru sa Eli.?

Gde je tvoja mama.?

Ne pitaj, rekla je E!i. Ne sada.

Zašto.

Zato što igra.

Markus je pogledao u malu grupu koja je igrala u čo.šku u kome obično stoji televizor. Bilo je četvoro Ijudi, tri žene i muškarac, i činilo se kao da se samo jedno od njili zabavlja: žena je malia!a pesnicama kao da udara vazduli i tresia kosom. Markus je nagađao da ovo mora da je Elina mama - ne zato što liči na nju nijedna odrasla osoba ne !iči na E!i, zato što nijedna odrasia osoba ne bi ostrigaia kosu kuiiinjskim maišazama i nosila crni karmin, a to je sve što se videlo, već zato što je E!i bi!a očigiedno postidena, a to je bi!a jedina osoba koja bi mogla nekoga da postidi. Ostaii igrači su i sami bi!i postidcni, što je značiiio da nikoga ne mogu da posdde; oni jedva da su radiii išta više oc! tapivanja nogama, videio se da igraju samo zato što su bi!i okrenuti jedni prema drugima, a nisu razgovaraii niti se g!eda!i.

,yo!eo bili da umem tako da igram, rekao je Markus.

163

Eli je napravila grimasu. liilo ko može tako da igra. Sve što ti treba je rupa umesto moga i ncko govno od muzike.

Mislím da izgJeda divno. IJ.iva.

Koga boli dupe da li ona uiva. Stvar je u tome da izgleda kao totalni kreten.

Znači, ti ne vooiš svoju mamu.

Dobra je.

Atatu.?

I on je dobar. Oni ne žive zajedno.

Da li ti to smeta.?

Ne. Ponekad. Ne želim da razgovaram o tome. Pa, Markuse, kako ti je prošla 1993..?

Markus sc na trenutak zamislio nad 1993, a samo toliko mu je i bilo potrebno da odluči kako 1993. uopšte nije bila dobra godina. Imao je samo desct ili dvanaest drugih godina sa kojima je mogao da ih uporedi, a njih tri ili četiri jedva da se sećao, aU koliko je on mogao da vidi, niko ne bi uživao u ovih dvanaest meseci koje je preživeo. Promcna škole, ono s bolnicom, klinici u školi... Svc jc to bilo potpuno grozno.

Nc.

Potrebno ti jc pićc, rekla je Eli. Šta hoćeš.? Doneću ti piće i onda možeš sve da mi ispričaš. Mada, možda mi dosadi pa odem, znaš. Eloče to ponckad.

Okej.

Pa, šta piieš.?

Kokakolu.

Moraš da popiješ pravo pice.

Nije mi dozvoljeno.

Ja ti dozvoljavam. U stvari, ako hoćeš da budeš moj pratilac večeras, moraš da popiješ pravo piće. Staviću nešto u koka-kolu, važi.

,važi.
Eh je nestala, a Markus potražio pogledom svoju mamu: razgovarala je sa čovekom koga nije poznavao i mnogo se smejala. Bilo mu je drago, zato što se brinuo zbog ovč večeri.

Vil mu je rekao da pazi na svoju mamu za Novu godinu, pa iako nije objasnio zbog čega, Markus je naslućivao: mnogi

164

Ijudi koji nisu srećni lada se ubiju. Video je to negde, u Bolinici Ciago, valid.i, .l ovo večer mu je, kao posledica toga, visilo nad glavom k.io giljotina. Mislio je da će je posmatrati celo večer, tražeći nešto u njenom pogledu ili glasu ili rečima što bi mu ukazalo da li ponovo razmišlja o tome, ali nije bilo tako: pila je i smejala se kao i svi ostali. Da li se ikada iko ubio par sati pošto se mnogo smejao.? Procenio je da je to malo verovatno. Miljama si daieko, ako se smeješ, a on je sada na to mislio u kontekstu daljine. Zamisljao je samoubistvo svoje majke kao ivicu litice još od Dana mrtve patke: ponekad, onim danima kada mu se činila tužnom i smetenom, osećao je da su joj suviše blizu da bi bili bezbedni, a drugim danima, kao na Božić, ili danas, činilo se da su baš daleko, negde na srce auto puta, u automobilu. Na Dan mrtve patke bili su jako blizu, dva točka su visila preko ivice, a auto je škripao i stenjao. Eii se vratila sa bokalom koji je sadržavao nešto .što je iščilo na koka-kolu, a mirisalo na voćne kolače. Sta si dodala. Šeri.

Ijudi to piju. Koka-kolu i šeri.? Oprezno je liznuo pice. Bilo je fmo, slatko i gusto i topk niz grlo.

Pa, zbog čega ti je ova godina bila sranie. pitala je Eli. Meni možeš da kažeš. Tetka Eli će razumeti.

Samo... ne znam. Grozne stvari su se dogodile. Nije stvarno želeo da kaže Eli koje stvari su u pitanju, zato što nije znao da li su stvarno prijatelji. S njom se nikad ne zna: mogao bi jednog jutra da ude u njenu učionicu i da je zatelme kako sve to na sav glas priča kome god je do slušanja, ili bi mogao da bude stvarno fma. iNije vredelo toliko rizikovati.

Tvoja mama je pokušala da se ubije, zar ne? Markus je pogledao, progutao veliki gutljaj kols.akole i šerija, i skoro joj se isporučao po nogama.

Ne, rekao je brzo, kada je završio sa kašljanjem i progutao povraćku. Da li si siguran.

Pa, rekao je, ne baš. Znao je koliko je to glupo zvučalo i počeo je da crveni, ali je Eli tada prasnula u smehi.

165

Eii se zabaljila u njega, očiju razrogačenih od iznenađenja.

Markuse! Ponovo je počela da se smeje, veoma glasno. Tako si smešan. Naravno da ne bih želela da igram! Ne bih mogla da se setim ničeg goreg!

Znao je da je trebalo da se seti nekog drugog dobrog pitanja, možda u vezi sa Kurtom Kobejnom ili politikom, zato što je EU nestala negde da puši, a on je morao da ode i pronađe svoju mamu. Međutim, Eli ga je potražila u ponoci čvrsto ga zagrlila, pa je znao da, iako je ispao glup, to nije bilo neoprostivo.

Srećna Nova godina, dušo, rekla je, a on je pocrveneo.

Hvala. Srećna i tebi.

I nadam se da će 1994. biti bolja od 1993. za sve nas. Hej, hoćeš da ti pokažem nešto stvarno ogavno.?

Markus uopšte nije bio siguran da hoće, aii nije imao izbora. Eli ga je zgrabila za ruku i odvušla kroz sporedna vrata u baštu. Pokušao je da pita gde idu, ali ga je učukala.

Gledaj, šapnula je. Markus je virnuo u tamu. Mogao je da razabere samo dve ljudske prilike koje su se pomamljeno ljubile; čovek je pritiskao ženu uz zid baštenske supe, a ruke su mu iutale svud po njoj.

Ko je to.? pitao je Markus Eli.

Moja mama. Moja mama i tip koji se zove Tim Porter. Pijana je. To rade svake godine, pitam se za što se uopšte trude. Svakog prvog januara se budi i kaže: O Bože, izgleda da sam bila u bašti sa Timom Porterom sinoć. Kakav užas! UŽAS! Ovu

poslednju reč je glasno uzviknuo da bi je čuli, a Markus je video kako Elina mama odguruje čoveka i gleda u njihovom pravcu.

Eli.? Ti si.?

Rekla si da nećeš to da radiš ove godine.

Gledaj svoja posla. Vрати se unutra.

Neću.

Cula si šta sam ti rekla.

Neću. Odvratna si. Imaš četrdeset i tri godine, a vataš se tu na šupi.

168

Ponašam se jrcilno veče godišnje onako kako se ti ponaša.s tokom preostaiih trisi.i šezdcseti čedri dana, a ti me zajebavaš. Nosi se.

Ajmo, Markuse. Ia pusdmo tu BEDNU MATORU KLANFU da nastavi.

Markus je krenuo za hdi u kuču. Nikada nije video svoju mamu u toj pozi, niti je mogao da zamisli da bi ona to želeki, ah mu je bilo jasno kako se to događa tudim mamama.

Zar ti to ne smeta.? pitao je Eli kada su ušli unutra.

Ne. To ne znači ništa, zar ne. Samo se malo zabavlja. A ne zabavlja se baš često.

Iako se činio da to ne smeta Eh, smetalo je Markusu. Nije mogao da se sabere. Tako nešto se ne bi dcsilo u Kernbridžu, pomislio je, ah nikako nije mogao da smish da h je Kembridž bio drugačiji zato što nie London, ih zato sto su njegovi roditelji živeh zajedno, i gde c, s obzirom na sve to, život bio jednostavniji - bez vatanja sa nepoznatim Ijudima prcd svojim detetom, i bez ružnih reči upućenih svojoj mami. Ovde nije bilo pravila, i bio je dovoljno star da zna da kada odete na mesto, ih u vreme, u kome nema praviki, onda ce stvari sigurno postati komplikovaniie.

169

26

Ne kapiram, rekao je Markus. On i Vil su iš u klub Ejndžel da igraju igrice na vidco aparatima. Košmarni Ejndžel klub sa epileptičnim svctlima, sirenama, eksplozijama i skitnicama bio je odgovarajuče mesto za naporan razgovor koji treba da obave. On jc izabrao mesto, nešto što bi omekšalo Markusa i omogućilo mu da lakše kaže da, a on je samo trebalo da ispljune pitanje.

Nema šta da se kapira, rekao je Vil veselo. To, naravno, nije bila istina. Bilo je tu mnogo toga za kapiranje, sa Markusove tačke gledišta, a Vilu je bilo potpuno jasno zašto ništa ne kapira.

Ah, zašto si joj rekao da si mi tata.?

Nisam joj rekao. Ona je nekako to pogrešno shvatila.

Pa zašto nisi rekao, znaš: izvini, ah ti si to nekako pogrešno shvatila.?

Verovatno joj ne bi smetalo. Zašto bi njoj značilo da h si ti moj tata ih nisi.?

Zar ti nikada nisi vodio razgovore u kojima bi neko u određenom trenutku nešto pogrešno shvatio, i onda se cela stvar nastavila sve dok ne bi postalo suviše kasno da se stvari isprave. Na primer, neko pomish da se ti zoveš Mark, a nc Markus, i svaki put kad te vidi kaže Zdravo, Mark, a ti kažeš sebi, Uh, ne, necu mu reci sada, zato što ce mu biti strašno neprijatno zbog toga što te šest meseci zvao Mark.

Sest meseci!

Ih kohko već.

Ja bih mu već prvi put rekao da je pogrešio.

To nije uvek moguče.

Kako može da bude nemoguče da kažeš nekom da je pogrešno čuo tvoje ime.?

Tako što... Vil je znao da je to ponekad nemoguče iz hčnog iskustva. Jedan od njegovih komšija od prekoputa, fini starac sa štapom i užasnim Jorkširskim terijerom, zvao ga je

170

Bii oduvek i vcrov.iino zauvek, sve do svog poslednjeg dana. To je u stvaii m riralo Vi!a, on ni uz najveći napor mašte nije podscead . nekog Bila. Bil ne bi pušio marihuanu i siušao Niiiiiiu. VA zašto je onda dozvolio da se taj nesporazum tako ra.vlači. Zašto mu jednostavno nije rekao pre četiri godine, Znale, ja se zovem Vil. Markus je bio u pravu, naravno, ali od toga nema nikakve koristi, jer ostatak sveta nije.

U svakom slučaju, nastavio je oštrim dostasrania tonom. Stvar je u tome da ta žena misli da si mi sin.

Pa kaži joj da nisam.

Necu.

Zašto.?

Vrtimo se u lcrug, Markuse. Zašto se jednostavno ne pomiriš sa stanjem stvari,? Ja ću joj reći, ako želiš, Nemam ništa protiv. I.epo od tebe, Markuse, ah to mi nece pomoći.

asto,

O, zaboga! Zato što ima jednu veoma retku bolcst, pa ce joj, ako veruje u nešto što nije tačno, a ti joj kažeš istinu, moak proključati u glavi i umreće.

Ia, a ja imam tli godine. Sranje. Zbog tebe sam izgubio Život.

Vil je počeo da dolazi do zaključka da nije, kako je do sada mislio, dobar lažov. Prilazio je laganju s puno entuzijazma, u svakom slučaiu, ali entuzijazam nije isto što i uspešnost, i sada se neprekidno nalazio u situaciji gde, pošto je lagao kao pas danima i nedeljama, mora da izgovori ponižavaiuču istmu. Dobri iažovi ne moraju to da rade. Dobri lažovi bi još pie dva sata ubediii Markusa da ima stotinu dobrih razloga bog kojih bi se pretvarao da je Vilov sin, ali Vil je mogao da jSt scti samo jednog.

, Markuse, slušaj. Stvarno me zanima ova žena, a jedina Star koje sam mogao da se setirn, koja bi je zainteresovala, Ada je da je navedem da poveruje da si ti moj sin. Zato sam Ho uiadio. Izvini. Izvmi što ti odmah nisam rekao.

171

Markus je zurio u ekran Lipravo ga je razneo neid liibrid između Robokapa i Godzile i dobro potegao iz svoje konzerve koka-kole.

Ne kapiram, rekao je, i razmetljivo podrignuo.

Daj, bre, Markuse.

Kako to misliš, stvarno te zanima ta žena? Zbog čega je ona toliko zanimljiva?

Mislim... Zastenjao je u očaju. Ostavi mi makar mrvicu dostojanstva, Markuse.

Samo to tražim. Samo malecki, minijaturni komadič.

Markus ga je pogledao kao da je odjednom počeo ga govori svahili.

Kakve veze ima dostojanstvo sa njenom zanimljivošću?

Okej. Zaboravi dostojanstvo. Ne zaslužujem ga. Svida mi se ta žena, Markuse.

Želim da se zabavljam s njom. Voleo bih da bude moja devojka.

Markus je konačno odlepio oči od ekrana, i Vil je mogao da vidi da su pune oduševljenja i zadovoljstva.

Stvarno?

Da, stvarno. Stvarno, stvarno. Skoro da ni o čemu drugom nije razmišljao još od Nove godine nije baš da je imao mnogo toga o čemu bi razmišljao, osim o imenu Rejčei, biedom sećanju na more duge tamne kose i mnogo blesavih maštarija u vezi sa izletima i bebama i dirljivo odanim svekrvama i velikim hotelskim krevetima i bilo je pravo olakšanje izneti je na svetlost dana, iako je samo Markus bio tu da je razgleda, a reči koje je morao da koristi nisu je baš prikazale u pravom svetlu. Zeleo je da mu Rejčel bude žena, Ijubavnica, centar čitavog sveta; devojka je značilo da će je vidati s vremena na vreme, da će postojati nezavisno od njega, a to uopšte nije želeo.

Kako znaš?

Kako znam?

Da. Kako znaš da želiš da ti bude devojka?

Ne znam. Osećam to u stomaku. To je bilo mesto na kome je to osećao. Nije to osećao u srcu, ni u glavi, čak ni u

!72

preponama; osećao je lo u stomaku, koji se u trenutku zgrčio i nije dozvoljavao varenje ičega kaloričnijeg od duvanskog dima. Ako nastavi da jctle samo cigarete, verovatno će izgubiti nekoliko kilograma.

Samo jednom ste se videli.? Na novogodišnjoj žurci.?

Da.

I to je dovoljno. Odmah si znao da želiš da bude tvoja devojka,? Mogu h da dobijem još pedeset penija,

Vil mu je dao novčić od funte, zaokupljen mislima. Tačno je da se nešto promenilo u njemu odmah, ah ga je preko ivice u zemlju stalnog sanjarenja gurnula Robertova primedba, kada ga je, nekohko dana posle žurke, Vil okrenuo da mu se zahvah na pozivu. Svideo si se Rejčel, rekao je, i to je Vilu bilo dovoljno, iako na tome baš nisi mogao sagraditi čitavu budućnost. Rcciprocitet je prilično močan stimulans mašte.

Sta je sad ovo.? Kohko dugo bi trebalo da je znam, po tvom mišljenju.? Pa, ne bih baš rekao za sebe da sam stručnjak. Vil se nasmejao Markusovoj izjavi i namreškanom čelu koje se shigaio s njom i kontriralo joj: ko god izgleda tako profesionaino dok razgovara o protokoiu udvaranja, mora da je dvanaestogodišnji doktor za Ijubav. Ali ja nisam znao da želim da mi Eli bude devojkka kada sam je prvi put upoznao. To se razvilo vremenom.

Pa, mishm da je to znak zrelosti. To sa Eli je bila novost za Vila, i odjednom mu je bilo jasno gde su se zaputili ioš na samom početku. Ti želiš da Eh bude tvoja devojkka.

Da. Naravno.

Ne samo tvoja drugarica.?

Pa... Ubacio je novčić u prorez i pritisnuo dugme za tartovanje jednog igrača. To sam hteo da te pitam. Koje su, bo tvom mišljenju, glavne razlike,? Baš si blesav, Markuse.

Znam. Ljudi mi to stalno govore. Baš me briga. Samo celim da mi odgovoriš na pitanje.

5 Okej. Da li želiš da je dodiruješ. To ti je prva stvar.

173

Markus je nastavio da ra.nosi čudovište na ekranu, naočigled nesvestan Vilovih prostakluka.

Pa.?

Ne znam. Razmišijam o tome. Nastavi.

To je to.

To je to. Postoji samo jedna razlika?

Da. Markuse. Cuo si za seks, zar ne? Priča se da je to velika stvar.

Znam, nisam glup. Ali ne mogu da verujem da je samo u tome stvar. O, sranje.

Markus je izgubio još jedan život. Zato što nisam siguran da li želim da dodirujem Eli ili ne. Ali i dalje želim da mi bude devojkka.

Okej, šta bi ti želeo da se promeni u vašem odnosu.?

Zelim da budem s njom više. Želim da budem s njom sve vreme, a ne samo kada naletim na nju. I želim da se otrese Zoi, iako mi se Zoi dopada, zato što želim Eli samo za sebe. I žclim tki kažcxu stvari prvo njo, pre nego što ih kažem ikom drugom, čak i tebi ili mami. I ne želim da ima dečka. Ako bih vc ovo dobio, onda bi mi bilo svejedno da li je dodirujem ili ne.

Vil je zavrteo glavom, Markus je propustio taj gest zato što su mu oči i dalje bile zalepljene za ekran. Videčeš, Markuse. Naučičeš. Nečeš se tako zauvek osećati.

Ali kasnije te noći, kada je sedeo sam kod kuće i slušao onu vrstu muzike koju mora da sluša kada se tako oscca, muziku koja je lako nalazila bolna mesta u njemu i snažno ih pritiskala, setio se kompromisa na koji je Markus bio spreman. I da, on je želeo da dodirujc Reičel maštania o velikim hotelskim krevetima su detinitivno imala veze sa dodirivanjem, ali sada bi se, pomislio ie, kada bi mogao da bira, zadovoliiio Markusovim zahtevima.

Razgovor u Eindžel klubu ie bar imao vrlinu stvarania uzaip.mrosti među njim.a: oboiica su priznala da nešto žele, a te .tvari, kada e sve bilo dorečeno, te stvari nisu bile baš neslične, iako su osobe povezane sa niima očigledno bile. Vil niic mogaj jasnc da vidi Eli iz Markusovih opisa uvek bi

174

zamislilo Ijutitu loptu sa crnim karminom u pokretu, nezarhislivu mešavinu Siotczsie of the Bcmshees i Ptice trkačice - ali je video dovoljno jasno da bi znao da Eli i Rejčel baš ne bi prošie kao bliznakinje. Ova uzajamnost je, međutim, bila i više nego dovoljna da ubedi Markusa da bi bilo neiojalno od njega i da bi to bila neka kletva na njegove lične želje, da ne glumi Vilovog sina jedno popodne. I tako je Vil nazvao Rejčel i iznudio poziv na nedeljni ručak za njih dvojicu. Markus je stigao nešto posle podneva, u dlakavom džemperu koji mu je Fiona pokionila za Božić i užasnim somotskim pantalonama boje kanarinca koje bi možda izgledaie iepo na četvorogodišnjaku. Vil je obukao svoju omiljenu Pol Smit majicu i crnu Ivožnu jaknu u kojoj je, po njegovom mišlienju, ličio na Meta Dilonu u Dragstor aubojii. Ovde je posredi, smatrao je Vil, Markusovo izražavanje osvežavajuče buntovnog prezira ,prema tatinom pomodarstvu, pa je pokušao da mu usadi osećaj ponosa i suzbije poriv da ga odvede u kupovinu. I Sta si rekao mami.? pitao ga je Vil u kolima dok su se vozili do Rejčelinog stana.

Rekao sam jo da ti želiš da upoznam tvoju novu dcvojku. I ona misli da je to u redu. Ne. Misli da si lud.

Nije ni čudo. Zbog čega bih te ja vodio da upoznaš moju novu devojku.

Zbog čega bi rekao svojoj novoj devojci da sam ti ja sin.? Sledeći put sam smisli izgovore, ako ti moji nisu dobri. Slušaj, imam nekoliko pitanja. Koliko sam bio težak kada sam se rodio.

Nemam pojma. Sam si se rodio.

Da, ali ti bi trebalo da znaš, zar ne. Ako si mi tata, mislim. U ovoj fazi našeg odnosa sigurno smo prevazišli priču o rođenju, zar ne.? Mislim, da imaš dvanaest nedelja, to pitanje bi verovatno došlo u obzir, ali dvanaest godina... Okej, kada je moj rodendan.?

Siouxsie and the Banshees poznad bend prim. prev.

175

Markuse, ona ni ne sumnja da mi nismo otac i sin. Neće se truditi da nas uhvati u laži.

Ali šta ako te ipak to bude pitala? Zamisli da ja kažem, na primer, tata mi je obećao Nintendo za rodendan, a ona te pita, kada mu je rodendan?

Zašto bi ona to mene pitala? Zašto ne pita tebe?

Samo zamisli.

Okej, kada ti je rodendan?

Devetnaestog avgusta.

Setiću se, obećavam. Devetnaesti avgust.

I koje je moje omiljeno jelo?

Reci, rekao je Vil iznureno.

Spagete sa sosom od paradajza i pečuraka koje pravi moja mama.

Dobro.

I gde smo išli kada sam prvi put bio u inostranstvu?

Ne znam. Grenobl.

Markus je prezrivo frknuo. Zašto bi tamo išli? Barselona.

I ko je moja mama?

Molim?

Ko je moja mama?

Ovo pitanje je bilo tako prosto, a opet tako relevantno, da je Vil na trenutak bio potpuno izbačen iz koloseka.

Tvoja mama je tvoja mama.

Znači ti si bio oženjen sa mojom mamom i raskinuli ste.

Da. Svejedno.

I da li tebi to smeta? Ili meni?

Odjednom iti je apsurdnost ovih pitanja obojicu pogodila. Markus je počeo da se kikoce, ispuštao je iz sebe neko čudno piskutavo mjaukanje koje uopšte nije ličilo na njega ih bilo koje drugo Ijudsko biće, ah se pokazalo neverovatno zara znm. Vil je dobio napad kikitovanja u svom stilu.

Meni ne smeta. Da li tebi smeta? rekao je konačno.

Ali Markus nije bio u stanju da odgovori. Još uvek jc mjaukao.

176

Jedna rečenica, prva rečenica koju c izgovorila, biia je dovoljna da se cela konstrukcija, komplikovana prošlost, sadašnjost i budućnost, koju je izmislio za njih dvojce, s treskom razbije o pod.

Cao. Vil i... Mark, zar ne.

Markus, rekao je Markus i značajno gurnuo laktom Vila.

Uđite, vas dvojica. Da vas upoznam sa Alijem.

Vil se sećao svaliog najsitnijeg detalja koji je Rejčel izgovorila te prve noći.

Znao je imena knjiga koje je iiustrovala, iako nije baš bio potpuno siguran da li se prva zvala Put do šume ili Put lvz šumu - moraće da proveriti - ime njenog bivšeg, gde živi, .šta radi, i... Za nega bi bilo potpuno nezamislivo da zaboravi Alijevo ime. To je bila jedna od ključnili činjenica. To bi bilo kao da je zaboravio kada je Engleska osvojila svetski kup, iii ime pravog oca Luka Skajvokera to bi bilo sasvim nemoguće, koliko god se trudio. A ona jc zaboraviki Markusovo ime Mark, Markus, njoj je to svejedno iz toga se jasno videlo da ona nije provela posiednjili deset dana u besanoj groznici maštanja i sećanja i preispitivanja. Vil je bio slomljen. Sad može i da odustane. Ova osećanja su bila upravo ono čega se toliko bojao, i zbog toga je bio toiiko

siguran da je zaljubljanje glupost, i iznenađenje, iznenađenje, jeste glupost, i... i sada je isuviše kasno.

Rejčel je živela malo iznad Kemden Loka, u visokoj, uskoj kući punoj knjiga i starog nameštaja i stanii fbtografiia izražajnilo, romantičnilo istočno evropskih rodaka, i na trenutak, Vi! je bio srećan što se njegov stan i njena kuća nikada neće upoznati, ako se uzmu u obzir trenutni seizmološki uskvi Severnog Londona. Njena kuća je topla i puna dobrodošlice, a njegova razmetljiva i hladna, i bilo bi ga sramota.

Viknula je uz stepcnice; AH! Ništa. ALJ! Još uvek hišta. Pogledala je u Vila i slegla ramenima. Stavio je siušalice. Hoćemo gore.?

177

Misliš da neće imati iiišta IMOUV? Vil bi imao mnogo toga proliv, u dvanaestoj godini, iz razloga kojih nije baš želeo da se seća.

Vrata Alijeve spavaće sobe nisu se razlikovala od drugih vrata: nije bilo lobanja i ukrštenih kostiju, natpisa ZABRANJEN ULAZ, ni hiphop grafita; ali unutra, međutim, nije bilo sumnje da soba pripada dečaku koji je zaglavljen između, u 1994. godini, podjednako groznih perioda detinjstva i adolescencije. Sve je bio tu poster Rajana Giga i Majkla Džordana i Pamele Anderson i nalepnica Super Mario braće... Neki istoričar društva iz budućnosti bi bio u stanju da pogodi datum iz koga potiče soba za jedan dan. Vil je bacio pogled na Markusa, koji je delovao zbunjeno. Postaviti Markusa ispred postera Rajana Giga i Majkla Džordana bilo je kao da odvedete prosečnog dvanaestogodišnjaka da gleda pripadnike dinastije Tjudor u Nacionalnu galeriju portreta. Sam Ah je bio zavajen ispred kompjutera, sa siušahcama još uvek na ušima, nesvestan posetilaca. Majka mu je prišla i potapšala ga po ramenu, i on se trgnuo.

O, zdravo. Izvinite. Ah je ustao, i Vil je odmah video da ovo neće usped. Ah je bio cool - dobre patike, vrećaste pantalone kakve nose skejtborderi, čupava grandž kosa, čak i minduša njegovo lice kao da je potamnilo kada je ugledao Markusove žute somotske pantalone i čupavi džemper.

Markuse, ovo je Ah; Ali, Markus, rekla je Rejče!. Markus je pružio ruku, a Ah je prihvatio skoro komedijaški.

Ali, ovo je Vil; Vil, Ah. Vil je podigao obrve u pravcu Ahja. Pomisiio je da bi Ahju prijala suzdržanost.

Da h bi vas dvojica voleh da ostanete ovde neko vreme? pitala ih je Rejčel. Markus je pogledao u Vila i Vil je klimnuo, dok je Rejčel bila okrenuta ledima. Da, slegnuo je Markus ramenima i na trenutak ga je Vil voleo, stvarno voleo. Okej, rekao je Ah, sa još manje entuzijazma.

178

Rejčel i Vil su sišli ililf; deset minuta kasnije dovoljnih da Vil odsanja vari.iiiUi u kojoj njih četvoro iznajmljuju kuću u Spaniji na celo lclo čuH su kako su se zalupila vrata. Rejčel je otišla da istrai i doietela nazad u dnevnu sobu posle nekoiiko sekundi.

Bojim se da je Markus otišao kući, rekla je.

179

27

Markus je želeo da pokuša. Znao je da je ručak sa Rejčel veJika stvar za ViJa i takođe je znao da će ako danas bude dobar, ako dobro odglumi, Vil želeti da mu pomogne nekako sa Eli. Ali ovaj klinac Ali mu nije dao čak ni šansu. Vil i Rejčel su sišJi dole, a Ali ga je nekoliko sekudni gledao i onda se ustremio na njega.

Nema šanse, to je bila prva stvar koju je rekao.

Ne.? rekao je Markus, pokušavajući da odugovlači. Očigledno je vec; nešto propustio, mada nije bio baš siguran šta.

Samo da znaš, ako tvoj tata počne da se zabavlja sa tvojom mamom, ti si mrtav, jebo te. Stvarno. Mrtav.

O, dobar je on, rekao je Markus.

Ali ga je pogledao kao da je poludeo.

Baš me briga da li je dobar. Ne želim da se zabavlja sa mojom mamom. Tako da ne želim da vidim ni njega ni tebe nikad više ovde, okej.

Pa, rckao ie Markus. Nisam siguran da je to do mene.

Bolje bi bilo da jeste. Inače si mrtav.

Mogu li ja da probam kompjuter? Koje igrice imaš? Markus je znao da promena teme ne mora da upali. Ponekad je palilo, ali možda ne onda kada neko preti da će te ubiti.

Je li slušaš ti mene?

Da, ali... Nisam siguran da u ovom trenutku mogu išta da uradim. Došli smo na ručak, a Vil... to je moj tata, zovem ga Vil jer, mislim... nije važno... on razgovara sa Rejčel, sa tvojom mamom-...

Jebo te, znam da mi je to mama.

- ...dole, i da budem iskren, baš mu je stalo, i ko zna? Možda je i njoj stalo, pa... -

NJOJ NIJE STALO! Ali je odjednom zaurao. NJOJ JE STALO SAMO DO MENE!

180

Markus je počinjao da shvata da je Ali lud, i nije bio siguran šta treba da radi. Zapitao se da li se ovo ikada ranije dogodilo, i ako jeste, da li je dete koje je bilo na njegovom mestu i daje tu negdu - u komadima ispod tepiha, ili vezan u kredencu, gde ga jednom dnevno hrane ostacima Aiijeve večere. Taj klinac mora da ima dvadeset kila s lxevetom i govori neki svoj jezik koji niko ne razume, mada nema ko ni da ga čuje, čak ni njegovi mama i tata, koje nikada više neće videti.

Markus je pažljivo razmotrio svoje mogućnosti. Najmanje privlačna, smatrao je, i takođe najmanje verovatna mogućnost je da ostane ovde i provede dan s Alijem, časka o svemu i svačemu, malo se zeza i poigra na kompjuteru; to se jednostavno neće dogoditi. Mogao bi da ode dole i pridruži se Vilu i Rejče!, ah Vil skoro da IVM je naglas rekao da ostane gore, i ako bi sisao, morao bi da im objasni da je Ah psihopata koji samo što mu nije odsekao ruke i noge, i to bi bilo stvarno neprijatno. Ne, Markus je izabrao da krišom strči dole, išunja se kroz ulazna vrata i ode kući autobusom; posle kraćeg razmišljanja, upravo to je i učinio. Stajao je na autobuskoj stanici blizu Loka kada ga je Vil pronašao. Njegova orijentacija u prostoru nije bila baš blistava, u stvari, stajao je na pogrešnoj strani ulice, čekajući autobus koji bi ga odveo u Vest Emd, pa je verovatno bilo bolje što se Vil dovezao do njega i rekao mu da ude u kola. : Sta ti izigrava.š.? pitao ga je Vil Ijutito.

Da li sam sve pokvario? i onda, iako to nije trebalo da kaže, iako ili verovatno zato što je to bila prva stvar koje se setio: Da li ćeš ipak da mi pomogneš sa Eli.

Sta se desilo goro.

On je totalno lud. Rekao mi je da će rne ubiti ako se ti muvaš s njom. I poverovao sam mu. Svako bi. Stvarno je strašan. Gde idemo. Počela je kiša i saobraćaj u Kemdenu je bio zagušen mušterijama sa pijace. Gde god bi Markus pogledao, bili su muškarci i žene sa mokrim slepljenim kosama koji su izgledali kao da sviraju u Nirvani ili nekom Irugom bendu koji Eli voli.

181

Nazad kod Rejčel.

Neću da idem tamo.

Baš mi je žao.

Misliće da sam glup.

Neće.

Zašto.?

Zato što je znala da će se nešto slično desiti. Rekla je da Ali ponekad može da bude težak.

To je zasmejalo Markusa, Ha!, onim smehom koji izvodite kada nema mnogo toga smešnog. Težak.?. Hteo je da me veže i zatvori u kredencu i hrani me jednom dnevno.

To je rekao.

Pa, nije bio baš tako opširan.

Kako god bilo, eno ga sad plače kao kiša.

Stvarno?

Stvarno. Raspekmezio se kao da ima tri godine.

To je beskrajno razveselilo Markusa; odlučio je da se baš raduje povratku kod Rejčel.

Ispostavilo se da je istrčavanje iz kuće bila najbolja stvar koju je Markus uopšte mogao da izvede. Da je znao da će se sve tako dobro završiti, ne bi se toUko uspaničio kada ga je Vil pronašao na autobuskoj stanici. Samo bi mu

namignuo kao mudra stara sova i rekao, pričekaj i videčeš. Kada su se vratili, sve se promenilo: bilo je kao da svi znaju zašto su tu, umesto da se pretvaraju da je ručak i sve to, bio samo način da se Ali i Markus nađu i igraju kompjuterske igrice.

Ali ima nešto da ti kaže, Markuse, rekla je Rejčel kada su ušli.

Izvini, Markuse, slinilo je Ali. Nisam hteo da ti kažem sve ono.

Markusu nije bilo jasno kako možeš da pretiš nekome da ćeš ga ubiti greškom, ali nije želeo da pravi scenu; pogled na Alija koji jeca nagnao ga je na vehkodušnost.

To je u redu, AU, rekao je.

Okej, momci, rukujte se, rekla je Rejčel, i rukovali su se, iako je to bilo veoma čudno i neprijatno rukovanje. Pružali su ruke previsoko i predaleko tri puta, a Vil i Rejčel su se sme

182

jali, što je nerviralo i Vlarkusa. Znao je kako da se rukuje. Onaj drugi idiot je promašivao.

Aliju ovo jako teško pada.

I Markusu. I Markus isto oseća, zar ne?

O čemu. Na trenutak je odlutao. Pitao se da li ima neke veze između Alijevih suza i njegove sposobnosti da povrca: da li iz toga sledi da on nije čvrst zato što se tako lako rasplače. Ili je možda psihopata, i može da ti odšrafi glavu gohnr rukama i da sve vreme cmizdri. Možda je plač samo mamac, a Markus je u još većoj opasnosti nego što se pribojavao.

„0... znaš... ovakvim stvarima.

„Da, rekao je Markus. Potpuno isto. Bio je siguran da će uskoro otkriti o čemu to isto oseća.

Zato što se jednostavno uklopiš u šemu, i onda svaka nova osoba koja naleti predstavlja ncku vrstu pretnie.

Da. I poslednji tip koga sam... Rejčel se prekinula, „izvini, nisam htela da te upoređujem s njim. I ne kažem da Smo, mishm... Beznadežno je učitala.

Vi! se nasmešio. U redu je, rekao je nežno, a Rejčel ga je pogledala i osmehnula mu se. Markus je odjednom uvideo zasto bi se osobama kao što su Rejčel i Suzi fine, privlačne žene za koje bi pomislili da nekog takvog ne bi ni primetile dopao Vi!. Počeo je da gleda onako kako nikada nije gledao Markusa: bilo je nečega u njegovim očima, neke ncznosti koja bi mogla, shvatio je Markus, stvarno da upali. Dok je slušao razgovor, vežbao je svoje oči moras da ih onako nekako suziš, a onda da ih nateraš da fokusiraju direktno u lice druge osobe. Da li bi se to dopalo Eli.? Verovatno bi ga klepila.

Nego, nastavila je Rejčel, poslednji tip s kojim sam se zabavljala... On nije bio baš sto posto u redu, i nikako nije mogao da uklopi Alija u sve to, i na kraju se nisu baš... dobro slagali.

Bio je lud, rekao je Ali.

Slušaj, izvini što je sve postalo toliko... direktno, rekla je Rejčel. Ne znam da li... mislim, ne znam, samo sam na JMovi godini stekla utisak...

Napravila je grimasu. O

183

Bože, što je ovo neprijatno. I ti si kriv, Ali. Ne bi trebalo da razgovaramo o ovakvim stvarima.

U redu je, rekao je Markus, stvarno mu se sviđaš. Rekao mi je.

Da nisi uzrikavio. rekla je lili posle škole u ponedeljak.

Možda, rekao je Markus, jer mu je tako bilo lakše nego da kaže da vežba trik koji je naučio od Vila.

Možda ti trebaju nove naočare.

Da.

Da li uopšte postoje naočare jače od tih.? pitala je Zoi. Nije htela da bude gadna, smatrao je, samo je bila radoznala. Problem je bio u tome što su šetali do prodavnice, između škole i kuće, i nisu razgovarali ni o čemu posebno. Vil i Rejčel su sedeli, jedno naspram drugog, i razgovarali samo o tome koliko se sviđaju jedno drugom. Hodanic niz ulicu je značilo da Markus stalno mora da krivi vrat da izvede ono s očima, i bilo mu je iadno da zbog toga izgleda malo čudno, ali je problem bio u tome što on i Eli nikada ne sede jedno naspram drugog. Staali su pored automata, a ponekad, kao danas, našli bi se posle škole i

smucali se okolo neko vreme. I šta onda da radi.? Kako da gledaš nekom u oči kada mu stalno vidiš samo uši.

Prodavnica je bila prepuna klinaca iz škole, a gazda je vikao na neke od njih da izađu napolje. On nije bio kao g. Patel, koji nikada nije vikao i terao decu. a ne idem, rekla je Eli, ja sam mušterija, a ne dete. Nastavila je da razgleda ponudu slatkiša, sa rukom uzdignutom da napadne kada nađe ono što joj se sviđa. Ti, onda, rekao je vlasnik Markusu, izađi napolje, molim.

Ne slušaj ga, Markuse, rekla je Eli. To je kišenje Iudskih prava. Samo zato što si mlad, on te naziva lopovom. Možda ga tužim.

U redu je, rekao je Markus. Ne treba mi ništa.

Izašao je napolje i gledao razglednicu u izlogu. MLADI VASPITAČI UNIFORME NA ISPOLAGANJU...

184

PUMA PATIKE ZA NAPADACE BROJ 40, JOS UVEK U KUTIJI.

.,Ti si perverzljak, Markuse.

Ib su bili Li Elartli i nekoliko njegovih ortaka; Markus nije imao mnogo problema sa njima u ovom tromesečju, verovatno zbog toga što je stalno visio sa Eli i Zoi.

Šta?

Kladim se da ne znaš čak ni šta te razglednice znače.

Markus nije razumeo kako se prva i druga rečenica uklapaju: ako je on perverzljak, onda bi naravno razumeo o čemu se radi na razglednicama, ali im je to pustio, kao što im pušio i sve ostalo u ovakvim situacijama. Jedan od Hartlijevih drugova je posegnuo za Markusovim naočarima, skinuo ih i stavio ih. jebo te, rekao je. Nije ni čudo što ne zna gde se nakizi. Na trenutak se teturao okolo, s rukama ispruženim ispred sebe, stenjući na način koji je imphcirao da je Markus na neki način mentalno ugrožen.

Da li bi mi, molim te, vratio naočare? Ne vidim dohro be njih.

Ddjebi, rekao je ortak Lija Hartlija.

Eli i Zoi su iznenada izašle iz prodavnice.

ikdni govnačiči, rekla je Eh, vratite mu naočare ili ću vas rasturiti.

IA Elartlijev ortak mu je predao naočare, ali ga je ona ipak udanla, jako, negde između nosa i očiju.

Zeznula sam te, rekla je, i Zoi se nasmejala. Nosite se sad. svi, pre nego što se stvarno naljutim.

rukse, rekao je Li Harth, ali tiho, dok je odlazio.

.,I kako me to što sam nekog udarila čini haksom, da mi je znai? rekla je Eli.

Dečaci su čudna bića. Ne ti, Markuse. P.i, I ti si čudan, ali na drugačiji način.

I Markus nije slušao. Bio je isuviše zanesen sa Eli - njcnim stilom, i njenom lepotom, i njenom sposobnošću da prebija Ijude da bi obratio pažnju na ono što govori.

185

Dvadeset i četiri sata kasnije Markus je i dalje bio u zanosu, a Vilu je bilo tesko da nađe odgovarajući ton. Imao je oseća da bi bila greška ako bi dečak smatrao Elin napad na Lija Kakoonobeše i njegove drugove dokazom nekontrolisane strasti: to je zasigurno dokazivalo nešto sasvim suprotno - da sve dok se oslanja na starije devojčice da ga brane na uHci, neće biti baš neki ulov ni za koga. Ali onda, možda je Vi! razmišljao na suviše tradicionalan način. Možda se sada to tako radi, možda devojka ništa ne vredi dok zbog tebe ne zavali nekog u oko na ulici. U svakom slučaju, Markus je bio pš zaljubljeniji nego ranije, a Vi! se bojao za njega.

Trebalo je da je vidiš, oduševljavao se Markus.

Osećam se kao da sam bio prisutan.

Bam! rekao je Markus.

Da. Bam. Već si to rekao.

Ona je fantastična.

Da, ali... Vil je znao da mora da iznese svoju teoriju da Markusov trenutni status žrtve uopšte ne radi posao na polju seksa i romantike, iako će to biti veoma nezgodna tema. Sta ti misliš da ona misli o tome što mora da te vadi iz nevolje.?

Kako to misliš.?

Sarno... To se obično ne dešava.

Ne. Zato je to tako fenomenalno.

Nisam siguran. Vidiš, mislim da bi za Eli bilo teško da o tebi misli kao o dečku, ako svaki put kad ude da kupi čokoladu neko ukrade tvoje naočare a onda mora da se pretvori u Žan-Klod van Dama.

Ko je Žan-Klod van Dam.r

Nema veze. Je li znaš na šta ciljam.?

Pa šta treba da radim.? Da se napišem na karate ili tako nešto.?

186

Samo hoću da kažem da to možda neće postati onakva ,i veza kakvoj se ti nadaš. Po mom iskustvu, romanse se ne razvijaju tako. Ovo više liči na odnos kućni ljubimac-vlasnik, nego momak i devojka.

To je u redu, rekao je Markus veselo. Znači, tebi ne smeta da se prema tebi ponašaju kao prema... prema hrčku?

Ne. Naravno da ne. Ja samo želim da budem s njom. izgovorio je to sa takvom iskrenošću, sa tako kompijetnim odsustvom samosažajjenja, da je Vil po prvi put poželeo da ga zagrii.

Vil nije imao nameru da usvoji model EliMarkushrčak sa Rejčel, iako je razumeo jednostavnost i čistotu Markusove žejje, njegova nije bila ni jednostavna ni, iskreno čista, i nameravao je da u skladu s tim nastavi dalje. Eli je bar znala ko je i šta je Markus, iako Markus u to stvari nije imao izbora: ona mali ćoravi što ga maltretiraju ispred prodavnice, to je bio Markus, i niko se nije pretvarao da je nešto drugo. Tip koji se pojavio na ručku sa dvanaestogodišnjim sinom, to nije stvarno bio Vil, i neko - naime, sam Vil - se pretvarao da je nešto drugo. Jednog dana, mislio je, naučiće da je laganje o svom pravom identitetu jedna sasvim kratkoročna strategija, korisna samo u vezama koje imaju ograničen vek trajanja. Možeš da napričaš vozaču autobusa ili taksisti svakakve guposti, u slučaju da je vožnja kratka, aii ako imate nameru da provedete ceo život s nekim, onda je nekako neizbežno da ta osoba pre ili kasnije ponešto sazna.

Vil je odiučio da će ispraviti svaki pogrešan utisak o sebi poiaiko i pažljivo, ali se onda, na pola njihovog prvog samostalnog izlaska setio stare prvoaprilske šale o promeni strane na kojoj se vozi u Britaniji, da to mora da se radi postepeno. Ili lažeš ili govoriš istinu, izgleda, a ono stanje između bilo je veoma tešico postići.

O, Rejčel je samo to rekla kada joj je rekao da on nije Markusov otac.

Pokušavaia je da podigne zalogaj algi štapičima.

187

To u stvari nisu alge, znaš, rekao je Vii, bezuspešno pokušavajući da se pravi da ono što ioj je rekao nije preterano važno - bar ne njemu. To je zelena sajata, ili tal.o nešto. Iseckaju je i prže, dodaju šećer i...

Pa ko mu je otac?

Pa, rekao je Vil. Zbog čega mu nije palo na pamet da ako on nije Markusov otac, neko drugi to mora da bude? Zašto mu takve stvari nikada ne padaju na pamet? To je tip koji se zove Klajv i živi u Kembridžu.

Dobro. I ti se dobro slažeš s njim?

Da. U stvari, zajedno smo proveli Božič.

Pa, izvini, malo sam tupava ako ti nisi Markusov otac, i ne živiš s njim, onda, znaš, kako to da ti je on sin?

Da. Ha, Iia. Vidim na ,šca ciia.š. Mora da ti sve to izgleda, gicdano sfoija, jako zbunjujuće.

Reci mi kako jc iznutra.

To je, jednostavno, takav odnos. Dovoljno sam star da mu budem otac. On je dovoljno mlad da mi bude sin. I tako...

Dovoljno si star da budeš otac biio kome ko ima manje od dvadeset godina. Zašto baš taj dečak?

Ne znam. Tako je ispalo. Da li želiš da naručimo vino, ili ostaješ pri kineskom pivu? Zaboravimo to, reci mi nešto o svom odnosu sa Alijem. Da li je komplikovan kao moj i Marktisov.

Ne. Spavala sam s njegovim ocem i devet meseci kasnije sam ga rodila i to ti je to. Prilično jednostavno, kao što te stvari obično bivaju.

Da. Baš ti zavidim.

Izvini što davim, ali još nisam sve razumela. Ti si Markusov očuh, ali ne živiš s njim i s njegovom majkom.

VaJda može i tako da se kažc, da.

Kako drugačije?

Ha. Jasno, rekao jc dubokomisleno, kao da je upravo tog trenutka slivatio da se to možc izraziti samo na taj način.

Da li si ikada živeo sa Markusovom maikom?

18"

Definiši živeo.

Da li si ikada imao par rezervnih čarapa kod nje? Ili četkicu za zube?

Recimo da mu je Fiona poklonila par čaiapa za Božič. I recimo da ih je ostavio kod nje u kući, i oš uvek ih nije uzeo. Onda bi mogao da kaže, čiste savesti, da je ne samo imao par čarapa kod Fione, nego da su one još uvek tamo! Nažalost, međutim, nije mu poklonila čarape, poklonila mu je onu glupavu knjigu. A ni knjigu nije ostavio tamo. Tako da je taj san o scenariju sa čarapama upravo to - san.

Ne.

Samo... Ne?

Da.

Uzeo je poslednju prolečnu rohiicu, umočio je u čih sos, stavio je u usta i ponašao se kao da je biki previše velika, tohko da necfe moći da govori nekohko minuta. Rejčcl će morati da priča, i sigurno će u određenom trenutku poželeti da razgovara o nečem drugom. On je želeo da mu priča o knjizi koju trenutno ilustruje, ih o svojoj ambiciji da izlaže svoje radove, ih kohko se radovala što će ga videti. To su bih razgovori koje je zamisho; smučih su mu se razgovori o izmišljenoj deci, a još više razgoori o razlozima zbog kojih ih je izmišljao. Ah je Rejčei jednostavno sedela i čekala da sažvače, i kohko god da je žvakao i pravio grimase i davio se, prolečna rolnica nije mogla trajati večno. Tako da joj je rekao istinu, kao što je pretpostavio, i ona je bila zaprepašćena, i imaa je sva prava na to.

Nikada nisam zapravo rekao da je Markus moj sin. Reči imam sina koji se zove Markus nikada mi nisu prešle preko usana. To je ono u šta si ti želela da veruješ.

Da, naravno. Ja sam ta koja izrnišlja. Poželela sam da ti imaš sina, pa sam pustila mašti na volju.

Znaš, to je veoma interesantna teorija. Citao sam nešto u novinama o jednom tipu koji je varao sredovečne gospođe, otimao im životne ušTECTEVINE zato što su bile ubedene da je

189

bogat. I, stvar je u tome da on nikada to ničim nije dokazao. Jednostavno su mu poverovale.

Ali on im je rekao da je bogat. Lagao je. To je drugo.

A, da. Jasno. Tu negde se ruši moje poređenje, zar ne.

Zato što ti nisi lagao. Ja sam to izmislila. Pomislila sam, sladak tip, još kad bi imao klinca, nekog smotanka, i onda se ti pojavljuješ u mojoj kući sa Markusom, i bingo! Sve se to ludački poveže zbog neke duboke psihičke potrebe u meni. Nije ispalo tako loše, Vil se bojao da će biti mnogo gore. Defmtivno je nalazila smešnu stranu svega ovoga, iako je bilo jasno da misli da je lud.

Ne krivi sebe zbog toga. Svakom se desi.

Hej, ne preterui. Ako želim da budem tolerantna i da posmatram ovo sa smešne strane, to je moja stvar. Još uvek nisam u fazi kada je i tebi dozvoljeno da se zezaš.

Izvini.

Ali, gde se tu Markus uklapa.? Mislim, očigledno je da ga nisi zaposlio za to popodne. Tu postoji neki odnos.

Bihr je u pravu, naravno, i spasio je veče od potencijalne katastrofe ispričavši joj sve po redu. Skoro sve, doduše: nije jo rekao da je u stvari upoznao Markusa tako što se učlanio u SRSZ. Nije joj to rekao zato što je mislio da neće dobro zvučati posle večerašnjeg sličnog otkriča. Nije hteo da pomisU da ima problem. Rejčcl ga je pozvala na kafu posle večere, ah je Vil znao da se seks ne oseča u vazduhu. Mada, osećao se dašak, ah je dopirao od njega, pa se to nije računalo. Smatrao je Rejčcl toiiko privlačnom, da bi se uvek osecfao seks u vazduhu kada je s njom. Sve što je dopiralo od nje bila je neka tiha zabavljenost i neka vrsta zbmjene tolerancije, pa, iako je bio zahvaian na tim maaim milostima,

retko su, koiiko je on mogao da zamisii, bile predpokazateljji bilo kakve fizičke biiskosti koja seže van okvira tapšanja po ramenu.

Rejčcl je sipala kafu u divne plave markirane šoiije i seli su jedno naspram drugog, Rejčcl sc pružila na kauču, a Vil je sedeo uspravno u staroj naslonjači sa nekim azijskim preilirivačem.

190

Zašto si mislio da će te Markus učiniti interesantnijim? pitala ga je pošto su sipali i mešali i duvali i uradili sve ostaio čega su mogli da se sete, a da može da se uradi jednoj šolji kafe.

Da li sam bio interesantniji?

Da, mislim da jesi.

Zašto?

Zato što... da li stvarno želiš istinu?

Da.

Zato što sam mislila da si nekako prazan - ništa ne radiš, nemaš nikakvu pasiju, nekako nisi imao šta da kažeš - a onda, kada si rekao da imaš sina...

Nisam baš rekao da...

Da, dobro... Pomislila sam, pogrešno sam procenila ovog tipa.

Eto ti. Odgovorila si na sopstveno pitanje.

Ali ja te jesam pogresno procenila.

Otkud sad to?

Zato što tu ima nečega. Nisi ti sve izmislio o Markusu. Brineš se o njemu, razumeš ga, zabrinut si za njega... dako da nisi onakav kakvim sam te smatrala pre nego što si ga pomenuo.

Vil je znao da bi ovo trebalo da učini da se oseća boiije, ali nije. Za početak, Markusa je poznavao samo nekoliko meseci, pa je Rejčcl polcrenula nekoliko interesantnih pitanja o trideset i šest godina koje je propustio kroz prste. I nije želeo da bude definisan Markusom. Zeleo je sopstveni život, i sopstveni identitet; želeo je da bude interesantan zbog samog sebe. Gde je vec čuo takvu žalbu? U SRSZu, eto gde. Nekako je uspeo da se pretvori u samohranog roditelja a da se čak ni ne zamara pravijenjem deteta.

Jedva da je bilo svrhe u kuknjavi. Bilo jc suviše kasno za to; odlučio je da ignoriše sopstveni savet, savet koji ga je odlično posiužio tokom celog njegovog života kao odrasle osobe. Vil je smatrao da razlog zbog koga su neki Ijudi u SRSZ-u bili nezadovoljni, nema veze sa decom njihovi problemi su počei mnogo ranije, kada su se prvi put zaljubih

191

i postali ranjivi. Sada je Vil uradio isto i, što se njega tiče, zaslužio je sve što ga snade. Uskoro će početi da peva zatvorenih očiju, i tu nema pomotfi.

192

29

Tokom tri ili četiri nedelje nije moglo biti duže, ali se kasnije, kada bi se Markus prisetio tog vremena, činilo kao meseci ili godine - ništa se nije dogodilo. Vidao je Vila, vidao je Eli i Zoi u školi, Vil mu je kupio nove naočare i odveo ga na šišanje, otkrio je preko Vila nekoliko pevača koji su mu se svidali, a nisu bili Džoni Mičcl ni Bob Marli, pevači za koje je Eli čula i nije ih mrzela. Imao je osećaj da se menja, u telu i u giavi, a onda je njegova mama opet počela da plače.

Baš kao i pre, činiio se da nema nikakvog razloga za to, i baš kao i pre, počelo je poiako, sa ponekim šmrktajem posle večere, koji se jedne noći pretvorio u zastrašujuci napad jecanja, napad koji Markus nije mogao da zaustavi, ma kohko puta je zagrho i poljubio i ma koliko pitanja postavio; i onda je, konačno, počelo plakanje za doručkom, i onda je postao siguran da je stvar ozbiljna i da nevolja siedi.

Ali, jedna stvar se promenila. Onda, dok je trajalo prvo plakanje za doručkom, pre sto godina, bio je sam; sada je tu gomila Ijudi. Imao je Vila, imao je Eli, imao je... U svakom slučaju, imao je dvoje Ijudi, dva prijatelja, i to je ipak bio boljitak. Mogao je da ode kod njih i kaže, Moja mama je opet počela, i oni će znati na šta misU, i biće u stanju da kažu nešto što ima smisla.

Moja mama je opet počela, rekao je Vilu, posle drugog plakanja za doručkom.

Ništa nije rekao prvog dana, u slučaju da se ispostavi da je u pitanju privremena depresija, ali, kada je sledećeg jutra ponovo počela, shvatio je da jc bio glup što se nada.

Sta e počela?

Markus je na trenutak bio razočaran, ali i nije baš dao Vilu mnogo informacija. Mogla je da počne bilo šta, što je čudno, ako malo bolje razmislite: niko ne bi mogao da kaže da je njegova mama predvidljiva. Mogla je ponovo da počne da

193

zvoca zbog toga što Markus dolazi kod Vila, ili je mogla da počne da ga davi sa iekcijama klavira, ili je mogla da nađe dečka koji se Markusu ne bi preterano sviđao Markus je ispričao Vilu o nekim uvrnutim muškarcima sa kojima je izlazila pošto su mu se roditelji razveli... Bilo je lepo, na neki način, razmišljati o svim stvarima na koje je mogao da misli kada je rekao da je ponovo počela. Mislio je da tako njegova mama deluje interesantno i komplikovano, što je zapravo i bila.

Da plače.

A. Bili su u Vilovoj kuhinji, pekH su čajni keks na tosteru; to je postao njihov ritual za četvrtak popodne. Da U se brineš za nju.?

Naravno. Ista je kao i pre. Gora. To nije bi!a istina. Ništa ne može biti gore nego pre, zato što je onda trajalo sto godina i dostiglo vrhunac na Dan mrtve patke, aii je želeo da Vil poveruje da je ozbiljno.

Pa šta ćeš da radiš?

Markusu nije palo na pamet da ce morati išta da uradi dehmično zbog toga što ni ranije ništa nije radio ali onda, ono pre, nije baš najbolje ispalo, pa možda ono pre ne treba uzimati kao primer, i deiom zato što je pomislio da će Vil preuzeti kormilo. To je želeo. To je poenta prijatelja, zar ne, pomisho je. Sta ču da uradim.? Šta ćeš ti da uradiš.?

Sta ču ja da uradim. Vil se nasmejao, a onda se setio da ono o čemu su razgovarali ne bi trebalo da bude smešno.

Markuse, ja ne mogu ništa da uradim.

Mogao bi da razgovaraš s njom.

Mishš da bi me slušala? Ko sam ja? Niko.

Nisi ti niko. Ti si...

Samo zato što doiaziš kod mene na čaj posle škole ne znači da mogu da sprečim tvoju mamu da se... ne znači da mogu da razveselim tvoju niamu. U stvari, znam da ne mogu.

Mislio sam da smo prijaulii.

Jao. Jebo te. Izvini. Vil c opckao prste pokušavajući da skinе keks sa ploče.

Znači to smo mi, misliš? Prijateiiii?

Izgleda da mu je i ovo bilo smešno; u svakom slučaju, smešio se.

Da. Pa šta ti misiiš da smo.?

Pa. Prijatelji je u redu.

Zašto se smeješ.?

Pa to jcste malo smešno, zar ne? Ti i ja,

Valjda. Markus je razmisiio o tome još malo. Zašto.?

Zato što smo tako različite visine.

A. Dobro.

Šaiim se.

Ha ha.

Vil je pustio Markusa da namaže keks puterom zato što je voleo to da radi. Bilo je mnogo bolje nego kad mažeš tost, jer bi, ako je puter hkidan i tvrd, nožem ogulio svo ono braon sa tosta što ga čini tostom, i to je mrzeo. Sa keksom nije bilo problema: samo staviš komad putera na vrh, sačekaš nekoliko sekundi, i onda ga razmažeš okolo dok ne uđe u rupice. To je bila jedna od retkih prilika u životu u kojoj se stvari uvek odvijaju kako treba.

Da H želiš nešto osim putera.?

Da. Posegao je za medom, stavio nož u teglu i počeo da ga uvrufe.

Slušaj, rekao je Vil. Tako je. Mi smo prijatelji. Zato ne mogu ništa da učinim za tvoju mamu.

Kako si sad do toga došao.

Rekao sam u šaii da smo razhčite visine, ali možda to nije smešno. Možda tako treba da posmatraš stvari. Ja sam tvoj drug, i viši sam od tebe pola metra, i to je to.

Izvini, rekao je Markus. Ne razumem te.

Imao sam druga u školi koji je bio pola metra viši od mene. Bio je ogroman. Imao je dva metra kada je bio u drugoj godini.

Mi nemamo drugu godinu.

Ne znam koja. Deveta godina.

I šta onda.?

,Ja ga nikada ne bih zamolio da pomogne ako bi moja mama bila u depresiji. Razgovarali smo o fudbalu i

195

Nemogući misli i to je bilo to. Zamisli da razgovaramo o tome da li, nemam pojma, Piter Ozgud treba da igra za reprezentaciju, i ja onda kažem, Ej, File, da li bi porazgovarao sa mojom mamom, stalno plače pogledao bi me kao da sam odlepio. Imao je dvanaest godina. Sta bi mogao da kaže mojoj mami. Dobar dan, gđo Frimen, da !i ste pokušali sa sredstvima za umirenje.

Ne znam ko je Piter Ozgud. Ne znam ništa o fudbalu.

O, Markuse, prekini da se praviš lud. Hoću da kažem, okej, ja sam tvoj drug.

Nisam ti ujak, ni tata, ni stariji brat. Mogu da ti kažem ko je Kurt Kobejn, i kakve patike da kupiš, i to je to. Jesi li razumeo.?

Da.

Dobro.

Ali, na putu kuci Markus se setio kraia razgovora, kako e Vil rekao: Jesi li razumeo., na način koji treba da mu kaže da je razgovor završen, i pitao se da li bi drug uradio isto to. Mislio je da ne bi. Znao je nastavnike koji su to govorili, i roditelje koji su to govorili, ali nije znao priatelje koji su to govorili, bez obzira na to koliko su visoki.

Markusa nije iznenadio Vii, ne zapravo. Da su ga pitaii ko mu je najbolii priatelj, izabrao bi Eli - ne zato što ie voleo i želeo da se zabavJja sa niom, već zato što ie bila dobra prema niemu, uvek, ne računajući prvi susret, kada mu ie rekla da ie mali šmrkavi govno. Tada nie bila baš dobra. Ne bi bilo fer reći da Vil nie bio dobar prema njemu, treba uzeti u obzir patike i video igrice i keks, ali bi bilo fer reći da Vil ponekad nie bio oduševljen što ga vidi, posebno kada bi dolazio četiri ili pet dana za redom. Eli ga ie, sa druge strane, uvek grlila i dizaia fiku kada ga vidi, i to ie, misiio ie Markus, nešto značilo.

Danas, međutim, nije biia preterano srečna što ga vidi. Izgledaia ie tužno i zbunieno, i nista nie rekia, a kamoi uradila, kada je otišao do nicne učionice na odmoru. Zoi ie sedela pored nie, giedaia e i liržaia ie za ruku.

Šta se dogodiiio.

196

Zar nisi čuo? rekla je Zoi.

Markus je mrzeo kad mu Ijudi to kažu, zato što nikada nije čuo.

Misiim da nisarn.

Kurt Kobejn.

Sta s njim.

Pokušao je da se ubije. Uzeo je preveliku dozu.

Je r dobro.?

Misiimo da jeste. Ispumpali su mu stomak.

Dobro.

Ništa nije dobro, rekla je Eli.

Ne, rekao je Markus. Ali...

Uradiče on to, znaš, rekla je Eli. Na kraju. Na kraju uvek to urade. On želi da umre. To nije bio poziv u pomoć. On mrzi ovaj svet.

Markusu se odjednom smučilo. Od trenutka kada je izašao iz Vilovog stana prošle večeri, zarnišliao je ovaj razgovor sa Eli, kako ce ga razveseliti onako kako Vil nikada ne bi mogao, a uopšte nije bilo tako; umesto toga je soba počela da mu se lagano vrtili, a boje su počele da blede.

Kako znaš. Kako znaš da se nije samo zezao.i Kladam se da neće pokušati ništa slično ponovo.

Ne znaš ga ti, rekla je Eli.

Ne znaš ga ni ti, Markus je urlao na nju. On nije čak ni stvarna osoba. On je samo pevač. On je neko na dukserici. On nije ničija mama.

Ne, on je nečiji tata, kretenu mali, rekla je Eli. On je tata Frensis Bin. Ima divnu malu devojkicu i ipak želi da urnre. Pa, znaš.

Znam, pomislio je Markus. Okrenuo se i istrčao napoije. Odlučio je da propusti par časova. Ako ode na matematiku, sedeće i sanjariče, i onda će ga zadirkivati i podsmevati mu se kada bude pokušao da odgovori na pitanje postavljeno pre sat

vremena iii mesec dana, ili koje uopšte nije bilo postavljeno; lito je da bude sam, da razmišlja na miru, bez nekih irelevantnih upadica, pa je otišao u muški WC blizu sale za

197

fizičko i zatvorio se u desnu kabinu, zato što su tu preko zida prelazile utešne tople cevi na kojima si mogao da sediš ili čučiš. Posle nekoliko minuta, neko je ušao i počeo da šutira u vrata.

Markuse, jesi li tu.? Izvini. Zaboravila sam na tvoju mamu. Ona je okej. Uopšte nije kao Kurt.

Na trenutak je okievao, pa je otključao vrata i virnuo napoije.

Kako znaš?

Zato što si u pravu. On nije stvarna osoba.

Ti samo to kažeš da bili se osećao bolje.

Okej, on je stvarna osoba. A!i drugačija stvarna osoba.

Na koji način.

Ne znam. Jednostavno jeste. On je kao Džejms Din i Meriin Monro i Džimi Hendriks i svi ti ljudi. Znaš da ce da umre, i biće okej.

Okej za koga? Ne za... kako se zove.

Frensis Bin.?

Da. Zašto bi bilo oke za nju. Njoj nije okej. Okej je samo tebi.

Dečak iz Eiinog razreda je ušao u WC. Odiazi, rekla e Eli, kao da mu je već sto puta rekla i kao da dečko uopšte nema prava da poželi da piški. Razgovaramo.

Otvorio jc usta da se raspravlja, shvatio s kim se upušta u raspravu, i ponovo izašao. Mogu li da udem.? rekla je Eli kada je otišao.

Ako bude mesta.

Stisli su se jedno uz drugo ria vrucim cevima, i Eli je povukkr vrata ka sebi i zaključala ih.

Ti misliš da ja znam mnogo, a ne znam, rekla je Eli. U stvari ne znam. Ne znam ništa o tim stvarima. Ne znam zbog čega se on oseća tako, ili zašto se tvoja mama tako oseća. I ne znam kako je tebi. Prilično strašno, mislim.

Da. Onda je počeo da plače. To nije bilo glasno piakanje - oči su mu se samo napunilc suzama koje su počele da mu liju niz obraze ali je ipak bio neprijatno. Nije mu palo na pamet da bi mogao da plače prtcl EH,

S

Stavila mu c ruku preko ramena. Hoću da kažem, nemoj da me slušaš. Ti znaš više nego ja. Ti treba meni da pričaš o tome.

Ne znam šta da ti kažem.

Hajde onda da pričamo o nečemu drugom.

Ali neko vreme nisu ni o čemu pričali. Samo su sedeli na cevima, mrdali pozadine kada bi se pregrejale i čekali da požele da se vrata napolje u svet.

199

Vil je patio od vrtoglavice, pa nije voleo da gleda na dole. Ah ponekad je to neizbežno. Ponekad neko nešto kaže, i on pogleda dole i on dobije neodoljivu želju da skoči. Mogao je da se seti kada se to poslednji put dogodio: to je bilo kada ie rasliinuo sa Džesikom, i ona mu se javihi kasno te večeri i rekla mu da je beskoristan, bezvredan, da nikada neće biti neko, niti će išta raditi, da je sa njom imao šansu da upotrebila je neku čudnu, nerazumljivu frazu prospe ma!o soli na led, to je to, tako što bi bio u vezi lcoja nešto znači, i možda bi zasnovao porodicu. I dok je ona to govorila, on je počeo da paniči, da se znoji, da mu se vrti u ghivi, zato što je znao da bi neki ljudi rnislili da je u pravu, ali je takođe znao da ne jostoji ništa na svetu što on može da uradi po tom pitanju.

Lsto je to osecao dok ga je Markus moho da uradi nešto sa Fionom; sve ono o tome da su isti, ali to da je on viši bilo ie očigledno sranje. Bio je stariji od Markusa, znao je više... Kuda god bi pogledao, naleteo bi na činjenicu koja bi rekla, umešaj se, pomozu klincu, pazi na njega.

Zeleo je da mu poinogne, i pomogao mu je na neki način. Ali ovo sa depresijom, nema sile koja bi ga naterala da se petlja s tim. Mogao bi da napiše ceo razgovor u glavi, da ga čuje kao radio-dramu, i nije mu se dopalo ono što čuje. Postojala je određena reč koja ga je terala da pokriie uši rukama; uvek je tako bio, i uvek će biti, dok god mu se život vrti oko Broi i slova i Kod uće i na putu i novih kombinacija sastojaka u sendvičima u Marksu i Spenseru, i nije mogao da pronade način da ih izbegne u razgovoru sa Fionom o nieno depresiji. Ta

reč c bila svrha. Na primer: Nema svrhe, Kakva ie svrha toga.?, Ne vidim svrhu... Ne možete razgovarati o životu, posebno o mogućnosti da ga prekinete, a da ne pote

Koci kuće i na putu Home and Away cng. britanska dokumentarna turistička serija, preporučuje pogodna mesta za provodenje godišnjeg odmora. prirn. prev. 200

gnete jebenu svrlui, a Vil jednostavno nije video u čemu je svrha. Ponekad je to bilo okej; ponekad ste razvaljčni od ludih pečuraka u dva ujutru i neki idiot koji leži na podu, glave nabijene u zvučnike želi da razgovara o svrsi i vi mu prosto kažete, Nema je, i zaveži. Ali ne možete to reći nekome ko e toliko ncsrečan i izgubljen da poželi da izguta celu bočicu pilula i ode da spava onoliko koliko treba. Reči nekome kao što je Fiona da nema svrhe manje više bilo bi isto kao da je na mestu ubijete, pa iako se Vil nije uvek slagao sa njom, mogao bi iskreno da kaže da ne želi da je usmrti.

Ljudi kao Fiona su ga oduvek nervirali. Svima pokvare provod. Nije to lako, plutati na površini svega: to zahteva veštinu i petlju, i kada ti ljudi kažu da su razmišljali o oduzimanju sopstvenog života, možeš da osetiš kako te vuku za sobom. Držati glavu iznad vode, to je cela igra, smatrao je Vil. To je igra za sve; ali oni koji imaju razloga da žive, poslove i veze i kućne ljubimce, njihove glave su ionako daleko od površine. Oni šiiapkaju u pličaku, i samo neka bizarna nesrcča, neki ncuobičajeni talas iz mašine za talase, može da ih potopi. Ali Vil se mučio. Zašao je mnogo dalje od svoje dubine, i imao je grč, verovatno zato što je ušao malo posle ručka, i video je sebe na različite načine dok ga na površinu izvlači neki zgodni spasilac s plavom kosom i piočicama na stomaku, dugo pošto su mu se pluća napunila hiorisanom vodom. Bila mu je potrebna neka plutača da se pridržii za nju; u svakom slučaju mu nije trebao teg kao što je Fiona. Bilo mu je jako žao, ali tako su stajale stvari. U tome je bila stvar sa Rejčel: ona je bila plutača. Ona bi mogla da ga održi na površini. Otišao je da se vidi sa Rejčel.

Njegova veza sa Rejčel je bila čudna, ili čudna po Vilovom mišljenju, što ie, smatrao ie, mnogo drugačiiie nego ono sto Deivid Kjonenbergr ili onai tip koi ie napisao Fabriku osa smatra čudnim. čudno ie bilo to sto ioš uvek nisu spavali zajedno, iako su se vidali već dve nedelie. Ta tema nikada niie došla na dnevni red. Bio ie skoro siguran da ioi se sviđa, sviđa u smislu da voli da ga vida i ioš uvek im niie nedostajalo tema

201

za razgovor; bio je više nego siguran da se ona njemu sviđa, sviđa u smislu da voli da je vida, da želi da bude sa njom sve vreme do kraja života, i da ne može da je ptogleda a da ne postane svestan da mu se zenice proširuju do skoro komične veličine. Bilo bi pošteno reći da su se svidali jedno drugom na raziičite načine.

Povrh svega, razvio je neodoljiv poriv da je poljubi kad god bi pričala nešto interesantno, to je smatrao dobrim znakom - nikada ranije nije želeo da poijubi nekoga samo zato što je stimulativan ali je ona to počela da gleda s određenim nepoverenjem, iako niie, koliko on zna, znala o čemu se radi. Dešavalo se da ona govori s humoiom i strašću i otkačenom, živom inteligencijom o Aliiu, ili o muzici, ili o svom slikaniu, a on bi odlutao u neku verovatno seksualnu, ali sigurno romantičnu saniariiu, a ona bi ga pitala da li je slusao, a niemu bi bilo nepriiatno i previše bi to negirao na način koji govori da niie pratio zalo što ga e gušila do modrog. To ie na neki način bio dupli paradoks, u stvari; uživaš u razgovoru s nekim toliko da a izgiedaš kao da umireš oc! dosade, i b požcliiš da ie sprečiš da govori tako što češ ioj prekriti usta svoiim. Ib niie bilo dobro i nešto ie trebalo uraditi po tom pitanju, ali niie imao pojma šta; nikada ranie niie bio u toi situaciji.

Ne bi imao ništa protiv da ima priiateliicu; spoznaia tokom onog izlaska sa Fionom da nikada nie poznavao neku ženu s kojom niie želeo da spava ioš uvek ga ie uznemiravaia. Problem ie bio u tome što ie želeo da spava sa Reičel, mnogo, i niie znao da ii može da podnese da sedi tamo na nienom kauču dok mu se oči šire sledećih deset ili dvadeset godina, ili već koliko priiateliice trau kako bi on mogao da zna?, slušaiući ie kako priča o mamlieniu miševa i nehotice aludira na seks. Nie znao da li to niegove zenice mogu da podnesu, povrh svega. Zar neće posle određenog vremena početi da ga bole.? Bio ie skoro siguran da to niie

dobro za njih, sve to širenje i skupljanje, ali će bol u zenicama pomenuti
Reičel samo kao poslednje прибежиште; postoji bleđa šansa da bi ona
202

poželela da spava s njim da bi mu spasila vid, ali bi on radije pronašao neki
drugi, konvencionalniji, romantičniji put ka njenom krevetu. Ili svom krevetu.
Nije mu bilo bitno u kom će krevetu to raditi. Stvar je bila u tome da do toga
jedno stavno nije dolazilo.

I onda se desilo, te večeri, iz njemu u tom trenutku nepoznatog razloga iako je
kasnije, kada je razmišljao o tome, došao do par ideja koje su imale smisla, ali
ga je uznemiravalo ono što su podrazumevala. U jednom trenutku su razgovarali, a
u sedećem su se ljubili, a trenutak nakon toga vodi ga je gore jednom rukom,
dok je drugom otkopčavao svoju teksas košulju. I, najčudnije od svega je to što
se seks nije osećao u vazdulu, bar koliko je on mogao da vidi; jednostavno je
došao da se vidi sa prijateljicom jer se osećao loše. Pa je to jedna od prvih
uznemiravajućih implikacija: ako je završio u krevetu s nekim onda kada nije
bio u stanju da namiriše seks u vazdulu, očigledno da je očajan seks-detektiv.
Ako te je, odmah posle razgovora u kome naizgled nije bilo pomena o seksu, lepa
žena vukla u spavaću sobu otkopčavajući usput svoju teksas košulju, onda je
jasno da si negde nešto propustio.

Počeo je srećnom okolinom koju nije primetio na početku: Ali nije bio tu,
spavao je kod druga iz škole. Da mu je Reičel rekla u bilo kojoj fazi njilove
veze da se oslobodila svog psihiotičnog Edipovca, to bi prihvatio kao znak
svemogućeg Boga da će nešto kresnuti, ali danas ništa nije primetio. Ušli su u
kuhinju, skuvala im je kafu i uhvatio je sebe kako kreće sa celom pričom o Fioni
i Markusu i svrsi, čak i pre nego što je voda provrla.

U čemu je svrha. ponovila je Reičel. Isuse.

I nemo reći Ali. Ja nemam Alija.

Ti imaš Markusa.

Teško je razmišljati o Markusu kao o svrsi bilo čega. Znam da je to grozno, ali
istina je. Upoznala si ga.

On je samo malo zbunjen. Ali te obožava.

Vilu nikada nije palo na pamet da Markus ima neka stvarna osećanja prema njemu,
pogotovo ne neka osećanja koja

203

su vidljiva nekom trecfem. Znao je da Maricus voli da visi kod njega, i znao je
da ga Markus naziva prijateljem, ali sve to je smatrao prostim dokazom dečakove
ekscentričnosti i usamljenost. Reičelina primedba da tu postoje neka stvarna
osećanja nekako je promenila stvari, kao kada ponekad saznate da je žena koju
niste primećivali zaljubljen u vas, pa onda ponovo procenite situaciju i
shvacite da je mnogo interesantnija nego pre.

Misliš?

Naravno.

„Ali on i dalje nije svrha. Ako bih ja nabio glavu u rernu na piin i ti mi
onda rekla da me Markus oljožava, nisam siguran da bih je izvadilo napolje.

Reičel se nasmejala.

Šta e tako smešno.?

Ne znam. Samo ideja da bih i ja bila tu, u toj situaci!. Ako bi ti pred kraj
večeri nabio glavu u rernu na phn, verovatno bi došli do zaključka da to veče
baš i nije bilo preterano uspešno.

Ja... Vii je zastao, pa ponovo zaustio, pa je ipak zaronio, najiskrenije što je
mogao, i sa mnogo više iskrenosti no što ta rečenica može da podnese. a nikada
ne bih nabio glavu u rernu na piin posle večeri provedene s tobom.

Znao je istog trenutka kada je to izgovorio da je napravio veliku grešku.

Ozbiljno je mislio, ali to je bilo upravo ono to je prouzrokovalo urnebes:

Reičel se smejala, i smejala dok joj se oči nisu napunile suzama. Ili je, rekla je
između dva udisaja, nai...romantičnija... stvar koju mi je ikada rekao.

Vil e bespomoćno sedeo i osećao se kao najglupiji čovek na svetu, ali kada su se
stvari ionovo smirile, činilo mu se t!a su na nekom sasvim drugačijem mestu,
riegde gde su mogli da budu topliji i manje nervozni. leičel je skuvala kafu,
nasla neke ustajale pudinge i sela s njim za kuhinjski sto.

Ne treba ti svrha.

Zar.? Nemam tai osećai.

Ne. Vidiš, razmišlahi sam o tebi. O tome kako treba da budeš čvrst u glavi da bi radio ono što ti radiš.

Sta? Na trenutak je Vii bio potpuno zbunjen. Cvrst u glavi, radio ono što radiš... To nisu reči koje neko izgovara o njemu često. Sta je, kog đavola, rekao Rejčel da radi? U rudniku? Podučava maloletne delikvente? Ali onda se setio da nikada nije lagao Rejčei, pa je njegova zbunjenost dobila drugačiji oblik. Šta ja radim?

Ništa.

Tako je i mislio. Pa kako to onda moram da budem čvrst da bih to radio? Zato što... većina nas mish da je svrha svega u nekoj vezi s poslom, decom, porodicom, bilo čim. A kod tebe nema toga. Nema ničega između tebe i očaja, a ne dejuješ mi kao preterano očajna osoba.

Suviše glup.

Ti nisi glup. Pa zašto onda nikada nisi stavio giavu u rernu?

Ne znam. Uvek ima neki novi album Nirvane koji čekam, ih se nešto dešava u Njiijoršlim plavcima što te tera da gledaš i sledeću epizodu.

Upravo to.

To je svrha? Njujorški piavci? Gospode. Bilo je gore nego što je očekivao. Ne, ne. Svrha je da ti nastavljaš dalje. Ti to žehš. Tako da su sve stvari koje te teraju da to žehš svrha. Ne znam da !i ti to uopšte shvataš, ali kada se svedu račun, ti ne misliš da je život preterano ioš. Vohš stvari. TV Muziku. Hranu. Pogledala ga je. Žene, verovatno. Sto verovatno znači da voliš seks, takođe.

Da. Rekao je to nekako mrzovojno, kao da ga je u nečemu uhvatila, i nasmešila se.

Nemam ništa protiv. Ljudi koji vole seks su olično dobri u tome. I ja sam takva. Misl, volim stvari, a ugjavnom se razhkiju od onih koje ti voliš. Poeziju. Slike. Moj posao. Muškarce i seks. Moje prijatelje. Alija. Zelim da vidim šta će 205

Aii da radi sutra kad se probudi. Počela je da se igra sa keksom, iomeči krajeve da bi došla do krema, ali je bio suviše mekan i mrvio se.

,yidiš, pre nekoliko godina, bila sam stvarno, stvarno loše, i razmišljala sam o... znaš, ono o čemu verovatno Fiona razmišlja. I osečala sam se stvarno krivom zbog toga, zbog AJija, i znala sam da ne bi trebalo da sam takva, ali sam bila, i... U svakom slučaju, uvek je bilo, znaš ono, neću danas. Možda sutra, ali necu danas. I posle nekoliko nedelja sam znaia da to nikada necu uraditi, a razlog jc bio to što ne želim nešto da propustim. Nisam misliia da je život divan, pa ne želim da ne budem deo toga. Samo sam mislila da uvek ima par nezavršenih stvari, stvari koje sam hteia da doteram do kraja. Kao što ti želiš da vidiš sledeću epizodu Njujorsih piavaca. Ako bih imala dečka, htela bih da ga vidim samo jos jedriom. Ako bi Ali imao roditeljski sastanak, želela sam da razgovaram sa njegovim razrednim. Male stvari, ali su ipak nešto. I ria kraju sain shvatila da će uvek postoati nc.što, i da će to nešto biti dovoljno. Podigla je pogied sa ostataka njenog biskvita i nasmejaia se, postidena. Tako bar ia mislim. Fiona rnora da ima takve stvari.

Da, pa, ne znam. Ne zvuči kao da Fiona irna previše sreče. Ib i tebi treba.

Zar je to sve.? Verovatno ne, mislio je Vil, kada se sve skujii na gomilu.

Verovatno fali mnogo stvari sve ono o tome kako te depresija umara, postaneš umoran od svega, bez obzira na to koliko ga voiiš; i sve ono o usamljenosti i panici i prosto, zbunjenosti. Ali je Rejčelina jednostavna pozitivnost bila nešto s čim se može nastaviti dalje, u svakom slučaju, razgovor o svrsi je stvorio svoju svrhu, zato što se desila ta pauza, i Rejčel ga je pogledala i onda su počeli da se Ijube.

206

itiiil

A šta misiiš, da ja porazgovaram s njom? rekla je Rejčel.

To su bile prve reči izgovorene posle, iako je bilo razgovora tokom, i na trenutak Vil uopšte nije razumeo na šta je mislila: pokušao je da to poveže sa nečim što se desilo pre pola sata, trideset minuta nakon kojih je bio uzdrman i skoro na rubu suza, i navela ga da preispita svoje predašnjc ubedenje da jc scks neka fantastična čulna alternativa piču, drogama i fenomenalnoj noći u gradu, ali ništa više od toga.

Ti.? Pa tebe ni ne poznaje.

Ne vidim zašto bi to smetalo. Moglo bi čak da pomogne. I možda bi ti ukapirao kako se to radi, ako ti ja pokažem. To nije tako teško. Okej. Bilo je nečega u Rejčelinom glasu što Vil nije baš mogao da izdvoji, ali u tom trenutku nije želeo da razmišlja o Fioni, pa nije mnogo ni pokušavao. Nije mogao da se seti da je ikada bio toliko srcčan.

207

Markus se teško navikavao na ideju da je zima gotova. Skoro sve što je Markus doživio u Londonu, događalo se u mraku i u vlazi mora da je bilo nekoliko lepih večeri na samom početku školske godine, ali se od tada toliko toga desilo da ih se više uopšte nije sećao, a sada je mogao da se vraća od Vii po popodnevnom suncu. Bilo je teško ne misliti da je sve okej te prve nedelje pošto su se satovi pomerali unajjed; bilo je tako lako poverovati da će njegovoj mami biti bolje, da će iznenada postati cool i tri godine stariji da bi se tiopadao E!i, da će dati pobjednički gol za školski fudbalski tim i da će postati najpoznatija osoba u školi.

Ali to je bilo glupo, kao što su zvezdani znaci, po njegovom mišljenju, bili glupi. Satovi su se pomerili unapred za sve, ne samo za njega, i nema šanse da će se svaka depresivna majka razvedriti, i nema šanse da svako dete u Britaniji postigne pobjednički gol za školski tim - posebno ne dete koje mrzi tuđu i ne zna s koje strane da šutne ioptu - a svakako nema šanse da svaki dvanaestogodišnjak postane petnaestogodišnjak preko noći. Šanse da se to dogodi i jednom od njih su prilično bedne, pa čak i da nisu, to ne bi bilo Markus, i kakve je sreće. Ibi bi bio neki dvanaestogodišnjak u nekoj drugoj školi koji nije zaljubljen u nekog tri godine starijeg od sebe, i komu stoga ne bi bilo toliko stalo. Nepravda silice koju je Markus upravo zamislio ga je naljutila, pa je obćiežio svoj povratak kući besnim treskanjem vratima.

Da li si bio kod Vile? Pitala je njegova mama. Izgledala je okej. Možda se jedna od njegovih želja koju je poželeo pri pomćranju satova ispunila.

Da. Hteo sam da... i dalje se smatrao da treba da joj objašnjava zbog čega odlazi tamo, ali i dalje nije mogao da smisli odgovarajuće razloge.

Nije važno. Tvoj tata se ićlio. Źeli da te vidi. Iao je sa prozorske daske.

Neću da idem dok si ti takva.

Kakva?

Dok stalno plaćeš.

Dobro sam. Pa, nisam dobro, ali neću ništa da uradim. Obećavam.

Da li mu je stvarno loše.

Slomio je ključnu kost. I malo je zbunjen.

Pao je sa prozorske daske. Nije ni čudo što mu se mama oraspoložila.

Šta je radio na prozorskoj dasci.

Neke popravke. Farbao je, ili strugao ili nešto u vezi s tim što se pojavljuje u ukrštenim rećima. Valjda mu je ovo bila dobra iekcija.

I zašto ja moram da idem tamo?

Pitao je za tebe. Mislím da je malo odlepío.

Baš ti livala.

O, Markuse, izvini, nije zato želeo da te vidi. Mislila sam samo... mislim da se oseća prilično jadno. Lindzi kaže da je imao sreće i da je moglo biti mnogo gore, pa se možda sada upustio u ozbiljno razmišljanje o svom životu.

Nek se jebe.

Markuse!

Ali Markus nije želeo raspravu o tome gde je i kada naučio da psuje; želeo je da sedi u svojoj sobi i da se duri, i upravo to je i uradio.

Možda sada ozbiljno razmišlja o svom životu... Kada mu je mama to rekla, Markus se strašno naljutio i sada je pokušavao da oticrije zašto. Introspekcija mu je dobro išla, kada bi se stvarno potrudio: u svojoj sobi je imao veliki jastuk, na koji bi seo i buljio u zid na koji je zakaćio neke interesantne priće iz novina. ČOVEK PAO SA DVE HILJADE METARA I PREŹIVEO, DINOSAURUSE ZBRISAO METEOR? Takve stvari vas nagone da ozbiljno razmišljate o svom životu, a ne pad sa prozorske daske dok se pretvarate da ste dobar otac i muž. Zbog čega nikada ranije nije ozbiljno razmišljao o svom životu, kada nije padao sa prozora?

209

Tokom protekle godine su skoro svi ozbiljno razmišljali o svom životu, osim njegovog oca. Njegova mama, na primer, ništa drugo nije radila osim ozbiljnog razmišljanja; verovatno su zbog toga svi morali stalno da se brinu za nju. I

zbog čega želi da vidi svog sina samo kada slomi ključnu kost? Markus nije mogao da se seti da je ikada ranije došao kuci i da mu je mama rekla da mora da sedne na voz za Kembridž jer mu je tata očajan. Tokom svih tih stotina i stotina dana dok mu je kijučna kost bila cela, Markus ništa slično nije čuo. Sišao je dole kod mame.

Neću da idem, rekao joj je. Muka mi je od njega.

Tek sledećeg dana, kada je pričao Eii o prozorskoj dasci, počeo je da menja mišljenje o odlasku kod tate. Bili su u prazno učionici na jutarnjem odmoru, mada na početku nije bila prazna: kada joj je Markus rekao da želi da razgovara, uhvatila ga je za ruku, uvela unutra, isterala desetak klinaca koji su se tu muvairi, klince koje nije poznavala, aii koji su biii savršeno spremni da poveruju da će Eli sprovesti sve svoje užasne pretnje u delo. Zašto li se to dešavalo.? Pitao se. Ona nije bila mnogo viša od njega, pa kako to da su joj ovakve stvari polazile za rukom. Možda bi i on mogao tako da plaši Ijude ako bi počeo da nosi takvu šminuku i frizuru, aii bi mu i tada nešto nedostajalo. Idi kod njega. Reci mu šta misliš o njemu. Drkadžija. Idem i ja s tobom, ako hoćeš. Dobice on svoje. Nasmejala se, ali Markus je već odlutao, iako je čuo šta je rekla. Razmišljao je o tome kako bi bilo divno provesti ceo sat u vozu sa Eii, samo njiii dvoje; i mislio je kako bi bilo super pustiti Eli s lanca na njegovog tatu. Eli je u školi bila kao projektii na navodenje, i ponekad je imao osećaj da je ona njegov lični projektil na navodenje. Kad god bi bili zajedno, mogao je da pokaže prstom mete i ona bi ih uništavala, a on je obožavao zbog toga. Prebila je ortaka Lija Hartiija, i nijc dozvoljavala Ijudima da mu se baš onolilco smeju... A ako je to tako dobro funkcionisalo u školi, ncma razloga da ne bude tako i van nje. Uperiće Eli na svog tatu da vidi šta će da se desi.

210

Stvarno hoćeš da ideš sa mnom, Eli?

„Da, naravno. Ako želiš. Biće zabavno. Markus je znao da će pristati, ako je bude zamolio. Eli bi pristala skoro na sve, osim na ples. Ionako ne bi želeo da ideš tamo sam, zar ne.

Oduvek je sve sam radio, pa se nikada nije čak ni zapitao da li uopšte ima izbora. U tome je bila nevolja sa Eli: bojao se da će, kada je i ako je više ne bude vidao, i dalje biti svestan da postoji mogućnost izbora, ali mu to ništa neće vredeti zato što neće biti u stanju da bira, i ceo život će mu biti uništen.

U stvari, nc. Da li bi Zoi išla.?

Ne. Ona ne bi znala šta da mu kaže, a ja znam. Samo nas dvoje.

Dobro onda. Fenomenalno. Markus nije želeo da razmišlja o tome šta bi Eli mogla da kaže. O tome će brinuti kasnije.

Da li imaš love? a nemam za voz.

Naći ću. Nije mnogo trošio; mislio je da ima bar dvadeset uštedenih funti, a i mama će mu dati sve što mu treba za put.

Hoćemo H onda sledeće nedelje? Pribhžavao se Uskrs, sledeće nedelje su bih na raspustu, pa će moci tamo da prespavaju, ako budu hteh. A Markus će morati da pozove Eh na kuću da se dogovore - to će biti pravi pravcati sastanak.

Da. Cool. Super ćemo se provesti.

Markus se na trenutak zapitao da h se njegovo videnje dobrog provoda poklapa sa Ehnim, a onda je odlučio da će o tome brinuti kasnije.

Fiona je želela da isprati Markusa do Kings Krosa, ah je on uspeo da je odgovori od toga.

Biće suviše tužno, rekao joj je.

Ah, odlaziš samo na jedan dan.

Ah nedostajaćeš mi.

Nedostajaću ti i ako se pozdravimo u metrou. U stvari, nedostajaću ti još duže.

211

Ako se pozdravimo u metrou, to će biti nekako obično.

Znao je da preteruje, i znao je da ono što govori nema mnogo smisla, ali nije želeo da rizikuje da se Eli i njegova mama sretnu na stanici. Ne bi ga pustila da ide ako bi saznala da vodi Eli u Kembridž da digne u vazduh njegovog tatu. Njih dvoje su prošetaH od stana do stanice na Holovej Roudu, i pozdravili se na ulazu u metro.

Bićeš ti okej, rekla mu je.

Sve će biti gotovo dok trepneš.

Ostajem samo jedan dan, rekao je. Do tada je već zaboravio da joj je rekao da će mu mnogo nedostajati. Idem samo na jedan dan, a to mi izgleda kao večnost. Nadao se da se njegova mama ovoga neće setiti kada se bude vratio. Ako se seti, verovatno više neće moći sam da ide ni do prodavnice.

Nije trebalo da te teram da ideš. Nije ti bilo lako u poslednje vreme.

Biću dobro. Stvarno.

ZagrHla ga je snažno i nije popuštala, činilo mu se satima, zato što će mu toliko nedostajati, i svi prolaznici su ih gledaH. U vozu nije bila gužva. Bilo je negde oko tri popodne - njegov tata je uklopio vreme polaska vozova tako da Lindzi može da ga sačeka na stanici u Kembridžu na povratku sa posla - u njegovom vagonu je bila samo još jedna osoba starac koji je čitao večernje novine. Gledao je u poslednju stranicu, tako da je Markus mogao da vidi neke stvari na naslovnoj; prva stvar koju je primetio bila je fotografija. Cinila mu se tako poznatom da je na trenutak pomisHo kako je to siiiica nekoga koga poznaje, člana porodice, da e možda imaju kod kuće, uramljenu na klaviru, iii zakačenu na tablu od plute u kuhinji. AH nijedan rodak ni član porodice nije imao blajhanu kosu i jareču bradu i niie ličio na nekog savremenog Isusa... Sada mu je biio jasno ko je to. Vidao je tu sliku svakog dana u nedelji na Elinim grudima. Obuzela ga je toplina po celom telu; nije morao ni da pročita starčeve novine, aii je to ipak učinio. ROK ZVEZDA KOBEJN MRTAV, to je bio

212

naslov, a ispod, manjim slovima Pevač Nirvane, 27, pucao u sebe. Markus je mislio i osećao razne stvari u isto vreme: pitao se da li je Eli već videla novine, i ako nije, kakva ce biti kada sazna; i pitao se da li je njegova mama dobro, iako mu je bilo jasno da nema nikakve veze između njegove mame i Kurta Kobejna zato što je njegova mama biia stvarna osola, a Kurt Kobejn nije; onda je bio zbunjen, zato što je naslov u novinama nekako pretvorio Kurta Kobejna u stvarnu osobu; a onda je samo bio veoma tužan tužan zbog Eli, tužan zbog žene i male devojčice Kurta Kobejna, tužan zbog svojc mame, tužan zbog sebe. I onda je voz stigao do Kings Kiosa i morao je da side.

Našao je Y ispod table za polaske, gde su se i dogovorili da se nadu. Izgledala je normalno. Kolosek 10b, rekla je. To je sa druge strane stanice, mislim.

Svi su nosili novine, pa je Kurt Kobejn bio svugde. Pošto je slika u novinama bila potpuno ista kao i ona koju je Eli imala na dukserici, Markusu je trebalo neko vreme da se navikne na ideju da svi ti Ijudi u rukama nose nešto što je oduvek smatrao delom nje. Svaki put kada bi je ugledao, poželeo bi da je gurne i pokaže jo, ali ništa nije rekao. Nije znao šta da radi.

Dobro. Za mnom. Eli je vikala kobajagi zapovedničkim tonom koji bi Markusa naterao u kikot u nekoj drugoj situaciji. Danas, međutim, jedva da je uspeo da iscedi bled osmeh; bio je suviše zabrinut da bi reagovao na nju kao i obično i mogao je da sluša samo ono što govori, ne i način na koji govori. Nije želeo da je prati, zato što cfe, ako bude išla napred, sigurno primetiti armiju Kurt Kobejnova koja maršira ka njoj.

Zašto bih te ja pratio. Sto ti mene ne pratiš, za promenu.

O, Markuse. Pravi si gazda, rekla je Eli. To volim kod muškarca.

Gde idemo.?

Eli se nasmejala. Deset b. Tamo.

213

Dobro. Stao je tačno ispred nje i počeo da hoda ka koloseku izuzetno sporo.

Sta radiš.?

,yodim te.

Gurnuki ga je u leda. Ne budi idiot. Polazi.

Odjednom se setio nečega što je video u jednoj od emisija Otvorenog univerziteta, koji je njegova mama gledala za kurs koji je pohadaia. Gledao je zato što je bilo zabavno: u sobi su bih neki Ijudi, polovina je nosila crne poveze, a druga polovina je morala da vodi one s jovezom oko i da im ne dozvoli da se sudaraju. 7b je imalo neke veze s poverenjem, rekia je njegova mama. Ako neko mozc da te vodi okolo bezbcdno kada si bespomocfan, onda naučiš da mu veruješ, a to je važno. Najbolji dco programa je bio kada je jedna žena navela starca pravo u vrata, pa je razbio glavu i onda su počei da se svadaju. Eii, da h mi veruješ.

Sta ti sad to znači.

Da h rni vcruješ. Da i!i ne.

Da. Naravno da ti verujem.

Dobro, onda. Zatvori oči i uhvati se za moju jaknu.

A.?

Zatvori oči i uhvati se za moju jaknu. Ne smeš da viriš.

Mladič sa dugom, zamršenom, izbeljenom kosom je pogledao Eli, njenu duksericu, a onda njeno hce. Na trenutak je izgledao kao da želi nešto da joj kaže, i Markus je počeo da paniči; stao je između nje i mladiča i povukao je

Hajdemo.

Markuse, jesi lud.?

Ja ću da te provedem kroz ovu gužvu i da te uvcem u voz, i onda ćeš mi verovati zauvek.

Ako ti budem verovala zauvek, to neće biti zato što sam proveia pet minuta lutajući po Kings Kros stanici zatvorenih očiju.

Ne. Okc. Ah će pomoći.

214

O, jebo te. Ajde, onda.

Spremna?

Spremna.

Oči zatvorene, nema virenja!

Markuse!

Krenuli su. Da bi stigli do voza za Kembridž, morate da izađete iz glavnog dela stanice i uđete u drugi, manji deo, sakriven s druge strane; većina ljudi je išla u njihovom pravcu da uhvati voz za povratak kući s posla, aH je bilo dovoljno onih koji su im išh u susret držeći novine u rukama, da bi igra imala smisla.

Jesi li dobro. pitao je preko ramena.

Da. Reći ćeš mi kad naiđemo na stepenice ih tako nešto.

Naravno.

Markus je sada skoro uživao u svemu ovome. Prolazili su kroz uzak prolaz, gde moraš da se koncentrišeš jer ne možeš jednostavno da se zaustaviš ih da se skioniš u stranu, i moraš da pamtiš da si sada duplo veći, da bi razmišljao o prostoru u koji možeš da staneš. Mora da je ovako kada prvi put voziš autobus, a navikaosi na Fiat Uno ih tako nešto. Najbolja stvar je bila to što je sada stvarno morao da se brine o Eh, i sviđao mu se osećaj koji je to donosilo. Nikada se nije brinuo ni o čemu i ni o kome u životu - nikada nije imao kućnog ljubimca, zato što ga životinje nisu preterano interesovale, iako su se on i njegova mama složih da ih neće jesti zašto joj nije jednostavno rekao da ne voh životinje, umesto što se upustio u raspravu o masovnom odgoju na fabričkim farmama i ostalom.? - a, pošto je voleo Eh više nego što bi ikada voleo ziatnu ribicu ili hrčka, imao je osećaj da je to prava stvar.

Koliko još ima.?

Malo.

Svetlo se promenilo.

Izašli smo iz vehke stanice i sada idemo ka maloj. Tamo nas čeka voz.

Znam zašto ovo radimo, Markuse, rekla je iznenada, tankim, tihim glasičem koji nije hčio na nju. Stao je, aii ga nije pustila. Mishš da nisam videia novine, ali jesam.

215

Okrenuo se da je pogleda, ali ona nije htela da otvori oči.

Jesi li dobro.?

Da. Pa. Ne baš. Probrljaia je kroz tašnu i stvorila flašu vodke. Sad ću da se napijem.

Markus je iznenada shvatio u čemu je problem sa njegovim planom: problem je u tome što Eli zapravo nije projekti! na navođenje. Nju ne možeš navoditi. To nije smetalo u školi, jer je .skola puna pravila i zidova i ona se samo odbijala o njih; ali u stvarnom svetu, tamo gde nema zidova i pravila, bila je strašna. Mogla je da mu eksplodira u lice u svakom trenutku.

216

Ta ideja uopšte nije bila loša - nije čak bila ni pretcrano rizična. Naprotiv, bio je to samo običan socijalni aranžman, jedan od onih u koji se ljudi upuštaju svakodnevno, svugde. Kada bi svi ti ljudi ikada pojmiili sve moguće posledice, Vi! je kasnije pomislio, sve suze i neprijatnost i paniku koja bi usledila u

slučaju da se takav aranžman izvrigne u nešto čak i neznatno loše, nikada se više ne bi dogovarali da izađu na piće.

Plan je bio da Rejčei, Vil i Fiona izađu u pab na Islingtonu dok je Markus u Kembridžu kod oca. Popili bi piće i časkali, a onda bi Vil otišao, pa bi Rejčel i Fiona popile piće i časkale, a rezultat toga bi bilo Fionino bolje raspoloženje i gubitak poriva za samoubistvom. Sta bi tu moglo da pode po zlu? Vil je prvi stigao u pab, uzeo piće, seo, zapalio cigaretu. Fiona je stigla ubrzo potom; bila je smetena i pomalo histrična. Tražila je dupli džin i led, nikakav tonik, i pijuckala jc brzo i nervozno. Vil je počeo da se oseća pomalo neprijarno.

r3a !i ti se javio dečko.?

Koji dečko.r

Markus.?

A, on! Nasmejala se. Zaboravila sam na njega. Ne. Ostaviče poruku na mašini dok sam ja ovde. Ko je tvoja prijateljica.?

Vil se okrenuo, samo da proveri da li je sedište pored njega isto onoliko prazno koliko i malopre, pa je ponovo pogledao u Fionu. Možda ona vidi zamišljene Ijude; možda je zbog toga loše raspoložena i mnogo plače. Možda su ti zamišljeni ijudi bili grozni, ili depresivni kao i ona.

Koja prijateljica?

Reičel?

Ko je moja prijateljica Reičel? Sada nije razumeo pitanje.

217

Ako je znaia da se njegova prijateljica Rejčei zove Rejčel, šta zapravo žei da zna?

Ko je ona? Odalcle je? Kalco se ona utciapa u ovo? Zašto žeiš da je upoznam?

A. Jasno. Mislio sam samo... znaš.

Ne.

Samo sam mislio da bi ti bila interesantna.

Da ii ćemo proiaziti icroz ovo svaivi put lcada nelcoga upoznaš? Moracu da izadem s varna na piće, iaico ni tebe ne poznajem, a icamoi njili?

A, ne. Ne svalci put. Za tebe ću izabrati najbolje.

Baš ti tivala.

A Reičei još uvelc nije bilo. Kasnii je petnaest minuta. Posie uvrnutog i besmisienog razgovora o icošuiiama Džona Meidžora Fionin izborneme za razgovor, ne niegov, i neicoliko podužili tišina, Reičei je kasnii trideset minuta.

Ona stvarno postoji?

O, defmitivno.

Aha.

Idcm da jc nazovem. Otišao je do govornice, dobio telefonsku sekretaricu i vratio se za sto ne ostavivši poruku. Jedini izgovor koji će priivativiti mora da ima veze sa Aliem ! nekim veikiim, zlonamernim voziiom... A možda ona uopšte nije imala nameru da dođe. Odiednom mu je bilo savršeno iasno da je ovo nameštaiika, da je Reičel na ovo mislila kada mu je rekla cia će ukapirati kako treba, ako mu ona polvažc. Požeieo je da je mrzi, ali nije mogao: umesto toga je osetio panilvu kako raste u niemu.

Još jedna tišina i onda je Fiona počela da plače. Oči su ioj se napuniie suzama koe su počele da cure niz iice na džemper, i samo je mirno sedela, kao dete nesvesno punog nosa. Vii je neko vreme mislio da treba da je ignoriše, pa će se stvar srediti sama od sebe, ali duboko u sebi je znao da ignorisanie uopšte ne doiazi u obzir, ne ako on u sebi ima ičeg vrednog.

Sta nije u redu? Poku.šao c to cia izgovori praveci se da

218

zna koliko je važno to pitanje, ali je izašlo potpuno pogrešno: naglasak je bio, bar se njemu činio, takav da e zazvučao nestrpljivo, kao da postoji sad koje nedostaje na kraju.

Ništa.

To nije istina, zar ne. Još uvek nije previše kasno. Ako Rejčei ovog trenutka uieti kao bez daha, izvinjavajuči se, on bi mogao da ustane, upozna ih, kaže Rejčel da je Fiona baš htela da objasni najdublji, korenski razlog svoje nesreće, i da onda nestane. Pogledao je ka vratima prepun nade i ona su se, kao čarolijom, otvorila; ušla su dva tipa u majicama Mančaitcr iunateda.

Istina je. Nema problema. Baš ništa. Jednostavno sam takva.

Egzistencijalni jad, je I

Da. Baš.

I opet nije pogodio pravi ton. Upotrebio je tu frazu da bi dokazao da je zna pitao se da li Fiona misli da je glup, ali je brzo ukapirao da su, ako je stvarno znaš, ovo upravo okoInosti u kojima je treba začiniti jednim naglim pokretom, značajnim nadvijanjem nad sto, na primer; ovako je zvučala blesavo, lažno i plitko. Ne idu mu ovi razgovori o egzistencijalnom jadu. To mu, jednostavno, ne leži. I šta ima loše u tome. Toga se ne treba stideti, sigurno.? Kožne pantalone mu ne leže. Probao ih je jednom, iz zezanja, u prodavnici koja se zvala Vreme ože u Kovent Gardenu, i izgledao je kao... nema veze. Zelena boja mu ne leži. Starinski nameštaj mu ne leži. I depresivne hipi-liberalke mu ne leže. Velika stvar. To ga ne čini lošim čovekom.

Nc znam koliko ima svrhe razgovarati o ovome s tobom, rekla je.

Da, rekao je, mnogo veselije nego što je bilo prikladno.

Znam šta hoćeš da kažeš. Da ispijemo pa da idemo, onda.? Mislim da se Rejčel neće pojaviti.

Fiona se tužno nasmešila i zavrtila glavom. Mogao bi da pokušaš da me ubediš da nisam u pravu.

219

Misliš?

Mislim da bi verovacno trebalo da razgovaram sa nekim, a ti si jedini prisutni.

,Ja sam jedini prisutni koga poznaješ. Ali sam beskoristan. Mogia bi da baciš krišku limuna u pab i da pogodiš nekog ko je u tome bolji od mene. Samo gada daije od onog tipa koji sedi u čošku i peva sam za sebe.

Nasmejala se. Možda je ova šala sa limunom uspela. Možda će sc kasnije osvrutati na ovih par sekundi i smatrati ili prekretnicom u svom životu. Aii onda je zavrtila glavom i rekia: ,,0, sranje, i počela ponovo da plače i shvatio je da je precenio mogućnosti oštrog humora.

Da li želiš nešto da pojedješ.? rekao je umorno. Sada će morati da pogleda u veoma dubok ambis.

Otišli su do Pica ekspresa. Poslednji put je bio tamo sa Džesikom, bivšom devojkom koja je bila odlučna u nastojanju da ga nagovori na roditeljstvo i učini ga isto onoliko nesrećnim, opterećenim, otudenim i neispavanim kakva je i sama postala. To je bilo jako, jako davno, pre SRSZ-a i Markusa i Stizi i Fiorie i Rečel i svega toga. Tada je bio idiot, ali je bar bio idiot sa ideologijom, sa nekom vrstom sistema verovanja; sada je bio stotinama godina stariji, nekoliko IQ poena mudriji, i bilo ga jc svugde. Više bi voleo da je ostao idiot. Ceo život bi mu bio podešen tako da nema posla sa tudim problemima, a sada su svačiji probiemi njegovi, a on nema rešenje ni za jednog od njih. Pa na koji način je onda njcmu, ili bilo kome s kim je u vezi, sada boljc.

U tišini su razgledali jelovnik.

Nisam preterano gladna, rekla je Fiona.

Molirn te, jedi, rekao je Vil, previše brzo i prcvviše očajno, i Fiona se nasmešila.

Misliš da će pica pomoći. rckla je.

Da, Venecijana. Tako ifeš sprcčiti da Venecija potone u more i osećačeš se bolje.

Okej. Sa mnogo pečuraka.

Ocilična ideja.

220

Kelnerica je došla tla uzme narudžbine; Vil je tražio pivo, flašu crnog vina i Cx:tiri godišnja doba sa dodatkom svega čega je mogao da sc scti, uključujući i pinjole. Ako bude imao sreće, uspeče da izazovc srčani udar ili će otkriti da je odjednom postao smrtno alergičan na nešto.

Zao mi je, rekhi je Fiona.

Zbog čega.?

Što sam ovakva. I što sam takva sa tobom.

Navikao sam da su žene takve kada su sa mnom. Ovako provodim većinu vcčeri.

Fiona se Ijubazno nasmešila, ali se Vil naprasno sam sebi smučio. Zeieo je da nade način da započne razgovor koji su morali da obave, ali mu se činilo da način ne postoji, i da neće postojati sve dok on bude zagiibljen sa svojim mozgom, rečnikom i ličnošću. Stalno je osećao da je na ivici da kaže nešto

iskreno i ozbiljno i korisno; ali onda bi pomislio, o, jebi ga, ma reci nešto glupo umesto toga.

a sam taj koji treba da se izvinjava, rekao je. Hteo sam da pomognem, ali znam da ne bili bio u stanju. Ja ne znam odgovor ni na šta.

Tako svi muškarci misle, zar ne?

Kako.?

Da ako nemas pripremljen neki odgovor, ako ne možeš da kažeš, O, znam ja tipa na Eseks Roudu koji to može da ti sredi, onda nije vredno truda.

Vil se promeškoltio u stolici i ništa nije rekao. To jc bilo upravo ono o čemu je razmišljao; u stvari, proveo je poia večeri pokušavajući da se seti imena tipa sa Eseks Rouda, metaforički govoreći.

,.To nije ono što želim. Znam da rie možeš ništa da učiniš. a sam depresivna. To je bolest. Samo je počelo. Pa, to nije isrina, neke stvari su sc dogodile i malo pogurale stvar, ali...

I lcrenuii su. Bilo je lakše nego što je mogao i da zamisli: svc što je trebalo da radi je da sluša i da postavi poneko rclevantno pitanje. Radio je to i pre, mnogo puta, sa Endži i Suzi i Rejčel, ali imao je razloga za to. Ovde nije bilo nikakviti

221

zadnjili misli. Nije želeo da spava sa Fionom, ali je želeo da jo bude bolje, i nijc razumeo da treba da se ponaša isto onako kao da želi da spava s njom da bi se to dogodilo. Nije želeo ni da pomisli šta bi to moglo da znači.

Naučio je mnogo stvari o Fioni. Saznao e da u stvari nije želela da bude majka, i da je ponekad mrzela Markusa sa strašcu koja je zabrinjavaia; saznao je da se brine zbog svoje nesposobnosti da održi vezu Vii se suzdržao da ne uleti u tom tienutku i kaže ioj da nesposobnost da održi vezu ukazuje na jednu potcenjenu vrstu moralne hrabrosti, da samo cool Ijudi zeznu stvar; saznao je da je njen posledni rodendan uplašio do srži, jer nije bila nigde, nije ništa uradi!a sHčne budalaštine. Sve to na gomili nije bilo preterano strašno, a!i je njena sveukupna depresija bsila mnogo veća nego njeni delovi, i sada je morala da živi s nečim što je uraara i tera je da vidi svet kroz zelenomrku mrežu protiv insekata. I saznao je da bi, ako bi je neko pitao gde ta stvar živi Vii jedva da je mogao da zamisii neverovatnije pitanje, ali to je samo jedna od mnogiti razlika između njih dvoje, rekla da živi u njenom grlu, zato što je sprečava da jede, i tera jc da se oseća kako je neprekidno na ivici suza u trenucima kada zapravo ne pkiče.

I to je to, manje više. Ono čega se Vif najviše boao osim pitanja o svrsi ta tema nije pomolila Hce, verovatno zato što se iz njegovog !ica i njegovog života videlo da nema pojma - jeste poscojanje nekog uzroka ove nesreće, neka mračna tajna, ili neki užasan propust, i da će on biti jedan od retkih ijudi na svetu koji ce s tim morati da se nosi, a to ne bi želeo, iako bi verovatno morao. y!i uopšte nije bi!o tako; nije bilo ničega - ako se život, sa svim propratninri razočaranjima i kompromisima i gorkirn maiim porazima, može tako nečim nazvati. Verovatno ne može.

Uzeli su taksu do Fionine kuće. Taksista je slušao GLR, a DJ je govorio o Kurtu Kobejnu; Vi! je nelco vreme pokušavao da razume čudan, prigušen ton DJ-evog glasa.

Sta mu se desiio. piiio je Vi! taksistu.

2.?2

Kome.

Kurtu Kobejnu.

Je l to ona dileja iz Nirvane Upucao se u lobanju. Buum.

Je l mrtav.?

Ne, samo ga boli glava. Da, naravno da je mrtav.

Vii nije bio iznenaden, ne preterano, a bio je i prestar da bi bio šokiran. Nije ga šokiraia smrt pop zvezde otkako je umro Marvin Gej. Tada je imao... koliko godina.? Vratio se unazad. Prvi april 1984... gospode, to je bilo pre deset godina, skoro u dan. Znači, imao je dvadeset i šest godina, i još uvek je bio u godinama kada takve stvari nešto znače: verovatno je pevao pesme Marvin Geja zatvorenih očiju kada je imao dvadeset Šest. Sada je znao da su samoubistva pop zvezda voda pod mostom, i jedina posledica smrti Kurta Kobejna će biti to što će Nevermind zvučati mnogo bolje. Mada, Eli i Markus nisu bili dovoljno odrasii da to shvate. Oni će misliti da to nešto znači i to ga je brinulo.

Zar nije to pevač koji se sviđa Markusu.? Fiona ga je pitala.

Da.

O, bože.

Vil je odjednom postao uznemiren. Nikada ranije se nije oslanjao na intuiciju ili empatiju ili neko šesto čulo u životu, ali sada jeste. Tipično, pomislio je, da mu se to dogada zbog Markusu, a ne zbog Rejčel ili nekoga ko izgleda kao Uma Turman. Nemoj da misliš da te muvam ili tako nešto, ali molim te, da li mogu da uđem da čujem Markusovu poruku na sekretarici.? Samo hoću da vidim da li je okej.

Ali, nije bio, u stvari. Zvao je iz policijske stanice u mestu koje se zvalo Rojston, i zvučao je jadno i uplašeno i usamljeno.

,223

U počeku nisu razgovarali u vozu; Eli bi .svaki čas tiho zajecala, ili bi pretela da će pritisnuti ručnu kočnicu, ili je pretiki da će svašta uraditi Ijudima koji su je gledali kada je psovala ili potezala iz flaše vodke. Markus se osećao iscrpljeno. Sada mu je bilo savršeno jasno da, iako je Eii sjajna i zabavna i iepa i parnetna, ne želi da bude njegova devoika. Ona jednostavno nije odgovarajuća osoba za njega. Niemu u stvari treba neko mirniji, neko ko voli da čita i igra igrice, a Eli treba da bude s nekim ko voii da pije vodku i psujc pred ijudiima i preti da će da zaustavi voz.

Mama mu je jednom objasniiia možda onda kada se zabavljaia sa Rodžerom, koji uopšte nije bio Ivao ona da su iiudima ponekad potrebne suprotnosd, i Markusu je bilo jasno kako bi to mogio da funkcioniše: ako malo bolje razmisiš, u ovom trenutku je Eii bio neophodan neko ko će da je spreči u pritiskaniu kočnica više nego neko ko i sam voli da ih pritiska, jer da ie biia sa nekim ko to voii, do sada bi je vec pritisii i biii bi na putu za zatvon Rupa u ovoi teoriji, medutim, bila ie činienica da niie bilo preterano zabavno biti Eiina suprotnost. Ponekad ie zabavno - u školi, gde se Eiina eiinoča može kontroiisati. Aii ovde, napoiju, uopšte niie bilo zabavno. Bilo je zastrašuiuče i nepriiatno.

Zašto ti ie to toiiiko važno.? pitao je tiho. Misiim, znam da voiiš njegove ploče, i sve to, i znam da si tužna zbog Frensis Bin, aii...

,yoleia sam ga.

Nisi ga ni poznavala.

Naravno da sam ga poznavaiia. Siušaia sam kako peva svaki dan. Nosim ga na sebi svaki dan. Te stvari o icojima peva, to ie on. Znam ga bolie ncgo što znam tebe. On me ie razumeo.

224

,,On te je razumco? Kako to možc, Kako neko koga nikada nisi upoznao može da te razume?

Znao je šta osećam i pevao je o tome.

Maricus je pokušao da se seti rcči nekiii. Nirvaninih pesama sa pioče koju mu jc Vil poklonio za Božič. Mogao je da se seti samo malih delića: I feel stupid and contagious, A mosquito, I dont havc a gun. To mu ništa nije značilo.

Pa šta ti osećaš?

Bes.

Zbog čega?

Ni zbog čega. Zbog... života.

Sta sa životom?

Sranjc je.

Markus je razmislio o tome. Razmišljao jc o tome da li je život sranjc, i da li je Elin život sranje, a onda je shvatio kako Eli provodi sve svoje vrcmc u želji da joj život bude sranje, i onda pravi sranje od života tako što sebi otežava stvari. Škola je bila sranje zbog toga što je nosila tu duksericu svaki dan, a to nije bilo dozvoljeno, i zato što je urlala na nastavnike i tukla se, a to je nerviralo Ijude. Ali, šta bi bilo kada ne bi nosila tu duksericu i prestala da urla na Ijude? Kakvo bi joj tek onda sranje život bio? Ne preveliko, pomislio jc. Njegov život je bio sranje, s njegovom mamom i ostalim klincima u škoi i svim tim, i on bi dao sve da budc Eli; ali je Eli bila toliko odlučna da se pretvori u njega zašto bi iko želeo tako nešto? Nekako ga je to podsetilo na Vila i njegove slikc mrtvih narkomana; možda je Eli bila kao Vil. Da je ijedno od njih imalo stvarnih problema u životu, ne bi želeli ili imali potrebu da ih izmišljaju, ili da stavljaju njihove slike na zid.

Je Ito istina, Eli? Stvarno misliš da je život sranje?

Naravno.

Zašto?

Zato... zato što jc svet prepun rasizma i diskriminacije polova i nepravde.

I feel stupid and contagious engl. Osećam seglupim i zaraznim; A mosquito engl. komarac; I dont have a gun engl. Ja nemam pištolj prim. prev.

225

Markus je znao da je ovo istina njegovi mama i tata su mu to često govorili ali nije bio sasvim ubeden da je baš to Ijutilo Eli.

Da li je to mislio i Kurt Kobejn.?

Ne znam. Valjda.

Znači, nisi sigurna da se on osećao isto kao i ti.

Zvučalo je kao da jeste.

Da li ponekad poželiš da se upucaš.

Naravno. Ponekad.

Markus je pogledao. To nije istina, Eli.

Otkud ti znaš.

Zato što znam kako se oseca moja mama. A ti se ne oscčaš tako. Ti bi volela da je tako, ali nije. Suviše se dobro provodiš.

Užasno se provodim.

Ne. Ja se užasno provodim. Osim kada sam s tobom. I moja mama se užasno provodi.

Ali ti... nisam siguran.

Nemaš ti pojma.

Znam ponešto. Znam sve o tome. Da znaš, Eli, ti se uopšte ne osečaš kao moja mama, ili kao Kurt Kobejn. Ne bi trebalo da govoriš kako ti dođe da se ubiješ, ako to nije istina. To nije u redu.

Eli je zavrtila glavom i nasmejala se onim tihim mene-niko-ne-razume smehom, zvukom koji Markus nije čuo još od onog dana kada su se upoznali ispred kancelarije gde Morison. Bila je u pravu, tada je nije razumeo; sada je razume mnogo bolje.

Sedeli su u tišini nekoiiko stanica. Markus je gledao kroz prozor i pokušavao da smisli kako će da objasni Eii svom tati. Jedva da je primetio da je voz stao na stanici u Rojstonu, i uopšte nije bio potpuno pripravan kada je Eii naprasno ustala i iskočila iz voza. Na trenutak je oklevao, a onda je, osećajući užasnu mučninu, iskočio za njom.

Šta radiš,?

Ne želim da idem u Kemlridž. Ne poznajem tvog tatu.

Ni ranije ga nisi poznavala, a htela si da ideš.

226

To je bilo pre. Sada je sve drugačije.

Pratio je; nije žcleo da je ispusti iz vidokruga. Izašli su iz stanice, uz put, do ulice Haj. Prošli su pored apoteke, piljarnice i benzinske pumpe, a onda su stigli do prodavnice ploča u čijcm izkgu je bila velika siika Kurta Kobejna od kartona.

Vidi ovo, rekki je Eli. Skotovi. Več pokušavaju da zarade parc na njemu.

Skinula je jednu čizmu, i bacila je u stakk .što je jače mogla. Več prvi put je napuklo, a Markus je uhvatio sebe kako razmišlja o tome da su IZIOA U Rojstonu mnogo siabiji od onih u Londonu, pre nego što je zapravo shvatio šta se događa. Eh! Sranie.

Podigla jc čizmu i upotrebila jc kao čekić, pažljivo razbijajući stakka i proširujući rupu dovoljno da može da sc nagne lcroz nju a da se ne povredi, i spasi Kurta Kobejna iz zatvora u izlogu prodavnice pioča.

Eto. Izvukia sam ga. Sela je na ivičnjak ispred prodavnice, grleči Kurta Ivao da je trbuhozborčeva lutka, i smešila se onim uvrnutim osmehom; u meduvremenu se Markus uspaničio. Potrčao je uz put, u riameri da trči sve do Londona ih do Kembridža, u kom god pravcu da c krenuo. Posle nekohko metara su mu, ipak, noge zadrhtaie, i stao jc, par puta duboko udahnuo, pa se vratio nazad da sedi sa njom.

Zašto si to uradila.?

Nemam pojma. Učinilo mi se da nije u redu, da stoji tamo sam.

O, Eli. Markus je ponovo imao osećai da Eli nije morala da uradi ovo što je upravo uradila, i da je sama kriva za nevolju koja je snašla. Umorio se od toga. To nije bilo stvarno, a na svetu je bilo dovoljno stvarnih nevolja i bez izmišljanja novih.

Ulica je bila tiha kada je Eli razbila izlog, ali je buka slomljenog stakla probudila Rojston, i nekoliko Ijudi koji su zatvarali radnje svi dotrčali da vide šta se događa.

227

Dobro, vas dvoje. Ostanite tu, rekao je preplanuli tip sa dugom kosom. Markus je procenio da to mora da je frizer ili neko ko radi u butiku. Ranije ne bi mogao da smisli tako nešto, ali ako provedeš dovoljno vremena sa Viiom, naučiš neke stvari.

Ne idemo nigde, zar ne, Markuse? rekla je Eli umiljato.

Dok su sedeli u policijskim kolima, Markus se setio dana kada je pobjegao iz škole, i budućnosti koju je predvideo sebi tog popodneva. Bio je u pravu, na neki način. Njegov život se jeste promenio, kako je i pretpostavio, i sada je bio skoro siguran da će postati skitnica ili narkoman. Več je bio kriminaliac. A za sve je kriva njegova mama! Da se nije žalila gdi Morison zbog onih patika, on se nikada ne bi naljutio na nju zato što mu je predložila da se sklanja s puta deci koja ga maltretiraju. I onda ne bi izašao napolje, i... i nikada ne bi upoznao Eii. I Eli je odgovorna. Eli je, na kraju krajeva, upravo bacila čizmu u stakleni izlog. Stvar je bila u tome da kada postaneš begunac i eskivator, onda počneš da se družiš sa Ijudima kao što je Eli, i uvaHš se u nevolju i onda te uhapsu i odvedu u Rojstonsku policijsku stanicu. I sada nije bilo pomoći. Policajci su bili fmi, zapravo. Eli im je objasnila da nije huligan, ni narkoman; prosto je protestovala, što je njeno građansko pravo, zbog komercijalne eksploatacije smrti Kurta Kobejna. Policajci su mislili da jc to smešno, što je Markus protumačio kao dobar znak, iako se Eli veoma razbesneia: rekla im je da prestanu da joj popuju, a oni su se zgladaii i ponovo se nasmejaii.

Kada su stigli u stanicu, odveli su ih u malu sobu, i policajka je ušla i počela da razgovara sa njima. Pitala ih je gde stanuju i koliko imaju godina, i šta rade u Rojstonu. Markus je pokušao da im objasni sve o svom ocu i prozorskoj dasci i ozbiljnom razmišljanju i Kurtu Kobejnu i vodki, ali, bilo mu je jasno da je sve to prava zbrka, a policajka nije razumela kakve veze ima povreda njegovog oca sa Eli i razbijenim izlogom, pa je odustao.

228

On ništa nije uradio, rekla je Eli izncnada. Nijc to rekla na fini način, ne; rekla je to kao da smarra da nijc ništa uradio, a trebalo jc. Sišla sam s voza i on je sišao za mnom. Ja sam slomila izlog. Pustite ga.

Gde da ga pustimo. pitala je policajka. To je bilo jako dobro pitanje, mislio je Markus, i bilo mu je drago što ga je postavila. Nije preterano želeo da ga puste u Rojstonu. Moramo da pozovemo jednog od njegovili roditelja. Moramo da pozovemo i tvoje, takođe.

Eli je mrko pogledala, a policajka joi je uzvratila. Otkrili su i zločin i identitet zločinca; narečeni zločinac e bio ulivačen i odveden u stanicu, pa su sedeli i čekali u tišini.

Njegov tata i Lindzi su se prvi pojavili. Lindzi je moraht da vozi, zbog tatine slomljene ključne kosti, a mrzela je vožnju, pa su oboje bili u posebnom stanju:

Lindzi je bila umorna i razdražljiva, a njegov tata je bio džangrizav i bolestan. Nije ličio na čoveka koji ozbiijno razmišlia, a uopštnc nijc ličio na čoveka koji ie do nedavno očaino žcleo da vidi svog jedinog sina.

Policajka ih ie ostavila same. Klaiiv se sručio na klupu koa se protezala duž ceiog zida sobe, a Lindzi ie sela pored nicga, gledaiući ga zabrinuto.

Baš mi je ovo trebalo. Hvala ti, Markuse.

Markus ie tužno pogledao u svog tatu.

On ništa nie uradio, rekla je Eii nestrpliivo. Pokušavao je da mi pomogne.

A ko si ti uopšte.

Ko sam ia uopšte.r Eli ie iako nervirakt negovog tatu. Markus ie smatrao da to nie preterano dobra ideia, ali ie bio umoran od natezania sa Eli. Ko sam ja uopšte.? Ja sam Elenor Ibia Grei, stara petnaest godina i sedam meseci. Zivim u ulici...

Zašto se ti muvaš okolo sa Markusom.

„Ja se ne movam okolo sa njim. On e moi drug. Ovo e bila novost za Markusa. Nie mu se činilo da mu e Eii dru

229

garica otkako su sišli sa voza. Zamolio me da idem s njim u Kembridž, zato što se nije radovao iskrenom razgovoru sa ocem za koga smatra da ga ne razume i da ga je napustio u trenucima kada mu je bio najpotrebniji. Sjajni su, zar ne - muškarci.? Imaš majku koja hoće da se ubije, a oni nisu zainteresovani. AH kada padnu sa jebene prozorske daske, odjednom te pozivaju na razgovor o suštini života.

Markus se naslonio na sto i spustio glavu u šake. Odjednom je bio veoma, veoma umoran; nije želeo da bude ni sa jednim od ovih ljudi. Život je bio dovoljno težak i bez Eline jezičine.

Cija mama hoće da se ubije?

Elina, rekao je Markus odlučno.

Klajv je zainteresovano pogledao u Eli.

Zao mi je što to čujem, rekao je, ali nije zvučao ni kao da mu je žao, ni kao da ga to preterano zanima.

U redu je, rekla je Eli. Shvatila je poruku, pa je neko vreme čutala.

,ycrovatno me kriviš za sve ovo, rekao je njegov otac. Pretpostavljam da misliš da ti ne bi škodilo iz koloseka da sam ostao sa tvojom majkom. I verovatno si u pravu. Uzdahnuo je, a Lindzi ga je uzela za ruku i saosečajno je milovala.

Markus se uspravio i ukrutio. O čemu ti govoriš?

Ja sam te pokvario.

Ja sam samo sišao sa voza, rekao je Markus. Njegov umor je sada ispario. Zamenio ga je bes kakav nije često osećao, bes koji mu je dao snagu da se svada s bilo kim, bez obzira na godine. Poželeo je da takva stvar može da se kupi u bočici, da može da je drži u svojoj klupi u školi i pijucka iz nje po ceo dan. Kakve veze ima ispadanje iz koloseka sa silaženjem iz voza? Eli je iskliznula iz koloseka. Ona je luda. Upravo je razbila iziog čizmom zato što je u njemu bila slika pop zvezde. Ali ja nisam ništa uradio. I baš me briga što si otišao od kuće. Meni je svejedno. Sišao bih s tog voza i da si t! ostao s mamom, zato što bih htio da pokušam da se brinem

230

o svojoj drugarici. To nije bilo potpuno tačno, u stvari, jer on ne bi ni bio u vozu da su mu mama i tata ostali zajedno, osim ako bi išao u Kembridž sa Eli iz nekog drugog razloga koji nije mogao da zamisli. Mislim da si beskoristan otac, a to nije od prevelike pomoći detetu, ali bi ti bio beskoristan god da živiš, pa ne vidim u čemu je razlika.

Eli se nasmejala. Jeee, Markuse! Cool govor

Hvala. Baš sam uživao,

Jadno dete, rekla je Lindzi.

A ti zaveži, rekao je Markus. Eli se još jače smejala. Iz njega je govorio onaj ekstrakt besa - sirota Lindzi ni za šta nije bila kriva ali, osećaj je ipak bio sjajan.

Možemo li sad da idemo? pitaki je Eli.

Moraćemo da sačekamo tvoju mamu, rekao je Klajv. Dođazi sa Fionom. Vil ih vozi.

O, ne, rekao je Markus.

U, jebo te, rekla je Eli, a Markus je zastenjao. Njih četvoro su sedeli zureći jedno u drugo, čekajući sledeću scenu u onome što je počelo da liči na beskrajni pozorišni komad.

231

Život je, napokon, kao vazduh. Vil uopšte više nije sumnjao u to. Cinilo se da nema načina da ga zadržiš napolju ili bar daleko od sebe, i sve što je trenutno mogao da radi je da ga živi i udiše. Kako ljudi je uspevalo da ga povuče dole u pluća i da se ne uguši, to je za njega bila misterija: bio je pun nekog trunja. Ovo je bio vazduh koji skoro da može da se žvače.

Pozvao je Rejčel iz Fioninog stana dok je Fiona bila u kupatilu, i ovog puta se javila na telefon.

Nisi ni mislila da dođeš, a.

Pa...

Jesi li?

,,Ne. Mislila sam... mislila sam da će ti to koristiti. Da li sam uradila groznu stvar.

Mislila da ne. Mislila da mi je to ipak koristilo.

Eto ti.

Ah, ako to postane pravilo...

Pojaviću se svaki put kada kažem da hoću.

Flvala ti.

Ispričao je Rejčel za Markusa i Eh, i obećao da će e obavještavati o razvoju događaja. U trenutku kada je spustio slušahcu, E!, hna majka Katrina je pozvala i razgovarala sa Fionom, a onda je Fiona razgovarala sa Klajvom, pa je ponovo nazvala Katrinu da je pita da li hoće s njima do Rojstona, a onda je Vil otišao kuci da uzme auto, pa su se odvezli da pronadu Ehnu kucu.

Dok je Fiona zvonila Elinoj mami, Vil je sedeo u kolima slušajući Nirvanu i razmišljajući o Danu nirtve patke. Nešto u ovome sada ga je podsecalo na to; osećala se ista nepredvidljivost i zaokupljenost i kaos. Glavna razlika ie bila ti tome što ovo danas nije takva... pa, takva uživancija. Niie da

232

je Fionin pokušaj samoubistva bio neka luda zabava, nego on tada nikoga od njih nije poznao, niti mu je bilo stalo, pa je bio u stanju da posmatra, sagroznim ali neutralnim interesovanjem, zbrku kakvu ljudi mogu da stvore kada nemaju sreće ili su svojeglavi iH oboje. AH, neutrahlosti više nije bik:, i sada je bio zabrinutiji zbog toga što siroti Markus sedi s nekom poremećenom tinejdžerkom u seoskoj pohciskoi stanici, iskustvo koje će Markus verovatno potpuno zaboraviti do sledećeg vikenda, nego zbog pokušaja majke istog tog dečaka da oduzme sebi život, a to secanje će on verovatno odneti sa sobom 11 grob. Cinilo se da nije važno da h nešto osećate ili ne: reakciie su u svakom slučaju promašene.

Elina mama je bila privlačna žena u ranim četrdesetim godinama, dovoijno mladolika tla može da iznese stare, izbledeie farmerke i kožnu motociklističku jaknu koju je obukla. Imaki je grivu kovrdžave kanirane kose i iepe borice oko očiju i usta, i činilo se da je digla ruke od svoje kćeri još odavno.

Ona je luda, Katrina je rekla čim je ušla u kola. Ne znam kako ili zašto, ali jeste. Ne iuda luda, ali znate. Nekontrohsana. Nemate ništa protiv da zapaiim, ako otvorim prozor. Petljala je po tašni, nije našla upaljač, a onda je potpuno zaljoravila na pušenje. To je smešno, zato što sam se stvarno nadala da će Eli ispasti ovakva kaci sc rodila, agresivna i buntovna i gkisna i bistra. Zato sam je lastiia Elenor Toja.

Je to nešto klasično. jitala jc Eiona.

Ne, to je pop, rekao je Vil. Fiona se nasmeala, mada Vil nije razumeo zasto.

Toja Vilokks.

I to se i dogodilo, ona jeste agresivna i buntovna i šta već nije, a ja bih sve dala da je mirna, tunjava i kod kuće svako vecc. Ubija mc.

Vil se zagrcnuo zbog Katrininog izbora reči i bacio pogled postrance u Fionu, ali ona nije odavala utisaic da je svesna da taj izraz ima i neko drugo osim figuradvnog značenja.

233

Ali ipak, ovo e poslednja kap, rekia je Katrina.

Takode, rekla je Fiona.

Do sledeće poslednje kapi, bar.

Obe su se nasmejale, ali to je istina, pomislio je Vil. Uvek će postojati još jedna poslednja kap. Eli je ubijala Katrinu, a Markus je ubijao Fionu, i nastaviće da iti ubijaju još mnogo godina. One su bile hodajuci mrtvacii. Nisu mogle da žive kako treba, a nisu mogle ni da umru; mogle su samo da sede u kolima nekog stranca i da se smeju tome. I ijudi kao što je Džesika su imali petiju da mu kažu da nešto propušta. Misiio je da nikada neće razumeti šta bi to trebalo da znači. Stali su da sipaju benzin, kupe piće, čips i čokoladice, a kada su se vratili u kola, atmosfera među njima se promenila: negde između otvaranja konzervi i cepanja paketića čipsa su, izgleda, postali trio. Bilo je skoro kao da su zaboravili zbog čega su uopšte putovaJi; samo putovanje je postaJo smisao puta. Vil se sećao sa školskih ekskurzija da to ima neke veze sa izlaženjem i ulaženjem, iako nije znao šta je tačno u pitanju. Možda ne primetite da se stvorila atmosfera dok ne izadete, pa joj se onda opet vratite, a ovde je atmosfera bila vrtoglava mešavina očaja, brige, prigušene hysterije i jednog dobrog timskog duha Vil je shvatio da je sada u tome, da više ne posmatra kioz prozor. Ovo teško da je ono što propušta, zato što ne propušta, ali ipak ima veze s decom. Treba odati priznanje Markusu, mislio je: dečak je bio blentav i čudan i sve to, ali je imao tu osobinu da gradi mostove gde god da se nađe, a jako malo odraslih je to u stanju. Vil nije mogao ni da zamisli da će moći da se približi Fioni, a sad je mogao; njegova veza sa Rejčel je bila

potpuno zasnovana na Markusu. I tu je bila i treća osoba, koju nikada ranije nije video, a sada su razmenjivali čokoladice i konzerve kokakole kao da su vec razmenili telesne sokove. Bilo je na neki način ironično da je tako čudno, usamljeno dete nekako moglo da stvori sve ove veze, a da opet sam ostane nepovezan.

Zbog čega se taj tip ubio? Fiona je iznenada upitala.

234

Kurt Kobejn? rekli su u glas Vil i Katrina.

Ne znam kako se zvao.

.aljda je bio nesrećan, rekla je Katrina.

Pa, toliko sam shvatila. Zbog čega?

O, sad ne mogu da se setim. EH mi je ispričala, ali sam se isključila posie nekog vremena. Droga? Teško detinjstvo? Pritisak? Tako nešto, u svakom shičaju. Nisam ni čula za njega pre Božiča, rekla je Fiona, ah on je bio velika stvar, zar ne?

Da i si gledala vesti večeras? Svi ti mladi Ijudi slomljenih srca su se grlih i plakali. Bio je tužno za gledati. AH niko od njih nije ni pokušao da razbije izlog. Samo je moia kćer poželela da na taj način izrazi svoj bol, izgieda. Vii se pitao da !i je Markus ikada sedeo u svojo sobi i slušao Nirvanu isto onako kako je Vil sedeo u svojb i siušao prvi album Clasha. To nije mogao ni da zamisli. Markus nikako ne h razumeo tu vrstu besa i bola, iako je verovatno osećao neku svoju verziju toga negde u scbi. A opet, evo ga, baćen u zatvor - pa sedi u čekaonici policijske stanice - zato što je bio saučesnik u zločinu kojim je nekako trebalo da bude osvećena smrt Kurta Kobejna. Bilo je teško zamisliti dve različitiije prirode od Markusa i Kurta Kobejna, a ipak su obojica uspevali u istoj stvari: Markus je povezivao Ijude u kojima i policijskim stanicama, a Kurt Kobejn je to isto radio na medunarodnoj televiziji. To je bio dokaz da stvari nisu onako loše kakvim ih je smatrao. Vil je poželeo da izioži ovaj dokaz Markusu i bilo kome drugom kome bi možda zatrebao.

Skoro da su stigli. Katrina je i dalje pričala, potpuno pomirena sa idejom da joj je kćer ponovo u nevolji to ti je jedina moguća opcija, pretpostavio je Vii, ako imaš kćer kao što je Eli, ali se Fiona strašno učutala.

Biće on okej, znaš, rekao joj je.

Znam da hoće, rekla je, ali je u njenom glasu bilo nešto što mu se nije dopalo.

235

Vila nije iznenadilo to što su vibracije u policijskoj stanici biie loše kao i većina redovnila korisnika lakih droga, ni on nije bio neki veliki obožavalac policije - aii je bio iznenaden kada je otkrio da te vibracije ne dopiru sa šaltera, gde su se susreli sa pomalo suzdržanom pristojnošću, nego iz ma!e sobice, u kojoj je vladala ledena tisina i mnogo liutitih pogleda. Lindzi i Klajv su Ijutito giedah u Markusa, koji je Ijutito gledao u zid. Besna tinejdžerka koja je, što je Vilu bilo posebno milo, zaista Hčila na mešavinu Sjuksija i Ptice trkačice, osim što je frizurom podsećala na nekog ko je tek skoro pušten na slobodu Ijutito je zurila u svakoga ko je bio dovoljno hrabar da je pogleda u oči.

Nisi baš potrčala, rekla je Eii, kada je ušla njena majka.

Zadržala sam se onoliko koliko mi je trebalo da okrenem par telefona i dovezem se dovde, rekla je Katrina, pa nemoj ni da počinješ s tim.

,yaša kćer, rekao je Klajv, sa pompeznošću koja nikako nije pristajala čoveku u gipsu i univerzitetskoj dukserici, drska je i agresivna. A tvoj sin, nastavio je, kiimnuvši ka Fioni, očigledno je upao u loše društvo.

Tvoj sin, huknula je Eli, ah je Fiona i dalje biia namrgodena i tiha.

Rekao mi je da zavežem, rekla je Lindzi.

Bože sačuvaj!, rekla je Eli.

Policaјka koja ili je uvela unutra počela je da dopušta da joj se uživanje u njihovoj disharmoniji pokaže na licu. Možemo li da idemo. pitao je Vil.

Još ne. Cekamo na vlasnika prodavnice.

Doljro, rekla je Eli. Zelim da mu kažem par stvari.

U pitanju je ona, u stvari, rekla je policajka.

Eli je pocrvenela. On ili ona, nije važno. Bolesna je.

Zašto je ona bolesna, Eli.? pitala je Katrina, tonom u kome je briljantno uspela da kombinuje sarkazam i umor od ceiog sveta, čije usavršavanje je očigledno trajalo dugo i zahtevalo mnogo vežbe.

Zato što eksploatiše tragičan događaj za svoju korist, rekla je Eli. Ona nema pojma šta ovo danas znači. Ona samo misli da u tome leži neka kinta.

Zbog čega ona uopšte doiazi? pitao je Vil policajku.

To je nešto što mi ovde pokušavamo. Znaite, kriminalci licem u lice sa žrtvama kriminala, tako da ovi prvi mogu da vide posledice svojih dela.

Ko je kriminalac, a ko žrtva? pitala je Eli značajnim tonom.

O, Eli zaveži, rekla je njena mama.

Nervozna mlada žena u kasnim dvadesetim godinama uvedena je u sobu. Nosila je majicu sa Kurtom Kobejnom na grudima i mnogo crne šminke za oči, i ako ona nije Elina starija sestra, genetičari bi se zapitali zbog čega.

Ovo je Rut, vlasnica radnje. Ovo je miada dama koja je razbila vaš izlog, rekla je policajka. Eli je pogledala u vrasnicu radnje, potpuno zbunjena.

Da li su ti oni rekli da to uradiš?

Šta?

Da izgledaš kao ja?

Zar ja izgledam kao ti?

Svi u sobi, uključujući i policajku, su se nasmejali.

Stavila si tu sliku u izlog da bi iskorišćavala Ijude, rekla je Eli, sa mnogo manje samouverenosti nego što je ranije prikazivala.

Koju sliku? Kurtovu sliku? Ona je oduvek tamo. a sam njegov najveći obožavalac. Bar najveći u Hertfordširu.

Nisi je tek danas tamo nabila da bi zaradila neke pare?

Misliš, zaradila neke pare na ucveljenim fanovima Nirvane iz Rojstona? To bi uspelo samo ako bi stavila sliku Hulia Iglesijasa.

Eli je izgledala posramljeno.

Da li si zbog toga razbila izlog? pitala je Rut. Zato što si mislila da iskorišćavam Ijude?

Da.

237

Danas je najtužniji dan u mom životu. A onda neki mali idiot dode i razbije mi izlog zato što misli da pokušavam da opljačkam Ijude. Samo... odrasti malo.

Vil je sumnjao da Eli često ostaje bez teksta, ali je bilo očigledno da treba samo da pronadete dvadesetinaštogodišnju obožavateljku čija posvećenost Kurtu Kobejnu čak i prevazilazi njenu, ako želite da je svedete na izbuljenu, pocrvenelu zbrku.

Izvini, prošaputala je.

Da, dobro, rekla je Rut. Dodi ovamo. I dok su okupljeni u policijskoj stanici gledali, uglavnom bez razumevanja, Rut je raširila ruke, a Eli je ustala, prišla i zagrlila je.

Cinilo se da je Fioni promaklo da je ovaj zagrljaj trebalo da obeleži kraj cele te jadne afere sa kartonskom slikom, ali onda, Vil je bio svestan da joj je promaklo manje više sve što se desilo pošto su stali da sipaju benzin. Uskoro je postalo jasno, međutim, da se više čuvala za akciju, nego što je sanjarila, i iz razloga koji su samo njoj bili jasni, odlučila je da je sada došlo vreme za akciju. Ustala je, obišla sto, zagrlila Markusa otpozadi i obratila se policajki koja ih je pazila sa sramotnim emocionalnim intenzitetom.

Nisam mu bila dobra majka, objavila je. Dozvolila sam da stvari prolaze pored mene neprimećene, nisam dovoljno pazila, i... ne iznenaduje me što je došlo do ovoga.

Nije došlo ni do čega, mama, rekao je Markus. Koliko još puta ovako. Ništa nisam uradio. Fiona ga je ignorisala; činilo se kao da nije ni čula.

Ne zaslužujem da mi se da šansa, ali molim za nju sada, i... Ne znam da li ste vi majka?

Ja, pitala je policajka. Da. Imam malog dečaka, Džeka.

Obracfam se vama kao majci... Ako nam date još jednu šansu, nećete se pokajati.

Ne treba nam šansa, mama. Ništa loše nisam uradio. Samo sam sišao sa voza.

I dalje nije bilo reakcije. Vil je morao da joj oda priznanje: kada odluči da se bori za svoje dete, nema joj zausta

238

vljanja, koliko god da je ta odluka pogrešna, i koliko god oružje bilo neprikladno. Ono što je govorički bilo je potpuno cfaknuto - možda je čak bila i svesna da je otkačeno - ali je to bar izlazilo iz onog dela nje koji je bio

svestan da mora da učini nešto za svog sina. To je bila neka čudna vrsta prckretnice. Mogli bi da zamislite kako ova žena izgovara svakojake neprikladne stvari u čudnim situacijama; a!i je postajalo sve teže zamisliti je opruženu na kauču i prekrivenu bljuvotinom, a Vii je naučio da ponekad dobre stvari dolaze u veoma neobečavajućim oblicima i veiičinama.

.Voljni smo da se dogovorimo, rekla je Fiona. Da li je zakon u Rojstonu isti kao i Zakpn u L.A.ur Pitao seVil. Cinilo mu se neverovatnim, ali nikad se ne zna. Markus će svedočiti protiv Eli, ako ga sada pustite. Izvini, Katrina, ali za nju je već kasno. Dozvoli da Markus počne iz početka. Zarila je lice u Markusov potiljak, ali je Markus otresao sa sebe i pomerio se ka Vilu. Katrina, koja je provela veci deo Fioninog govora pokušavajući da se ne smeje, otišla je da je teši.

Zaveži mama. Ti si luda. Jebo te bog, ne mogu da verujem kakvi kreteni su mi roditelji, rekao je Markus, ozbiljno. Vil je gledao u tu čudnu maiu grupu, njegovu današnju ekipu, i pokušavao da pronade u svemu tome neki smisao. Sve to talasanje i sve te veze! Nije mogao sve to da pohvata. On nije bio čovek koji se prepušta mističnim trenucima, čak ni pod dejstvom narkotika, aii se baš zabrinuo da ne preživljava nešto slično sada: možda to ima neke veze s tim što se Markus udaljio od svoje majke i prišao njemu.? Kakvo god objašnjenje bilo u pitanju, zbog njega se osećao veoma čudno. Neke od ovih Ijudi do danas nikada nije upoznao; neke od njih je poznao tek neko vreme, pa i tako nije mogao da kaže da ih baš dobro poznaje. AU eto ih zajedno, bez obzira na sve to, jedno grli kartonskog Kurta Kobejna, drugo nosi gips, treće plače, a svi povezani jedni s drugima na načine koje bi bilo skoro nemoguće objasniti nekome sa strane. Vil nije mogao da se seti da je ikada ranije bio upleten

239

u ovu vrstu zbrkane, raširene, iiaotične mreže; skoro kao da mu je pružena šansa da priviri i vidi kako to izgleda biti Ijudsko bicfe. Nije ni bilo toliko loše, u stvari; ne bi imao ništa protiv da bude Ijudsko biče puno radno vreme.

Svi su otišii u najbliži bar, koji služi hiamburgere, na večeru. Rut i Eli su sedele izdvojene, jele čips, pušile i šaputale; Markus i njegovi rodaci su nastavili prepirku u koju su se sa onolikim entuzijazmom upustili u poiciiskoj stanici. Klajv je želeo da Markus završi svoj izlet u Kembridžu, a Fiona je smatrala da treba da se vrati u London, dok je Markus delovao previše zbunjen tim popodnevom da bi smatrao bilo šta.

Zbog čega je uopšte Eli išla s tobom.? pitao ga je Vil.

Sada ne mogu da se setim, rekao je Markus. Htela je da ide.

I spavala bi kod nas. pitao je Klajv.

Nemam pojma. Valjda.

Hvala što si nas prvo pitao.

Eli nije za mene, rekao je Markus čvrsto.

Shvatio si to, zar ne? rekao je Vil.

Nisam sigurna za koga je, rekla je Katrina.

Mislim da ćemo uvek biti prijatelji, nastavio je Markus.

Ali ne znam. Mislim da treba da potražim nekog manje...

Manje bczobraznog.? Manje nasilnog. Manje tupavog? Ima koliko god hoćeš toga što bi ona mogla da bude manje.

Ovo je doprinela Eiina majka.

Manje drugačijeg od mene, rekao je Markus diplomatski.

Pa, puno sreće, rekla je Katrina. Ima nas mnogo koji smo proveli pola života pokušavajući da pronađemo nekog manje drugačijeg, pa ih još uvek nismo pronašli.

Zar je to tako teško.? pitao je Markus.

To je najteža stvar na svetu, rekla je Fiona, sa mnogo više emocija nego što je Vil želeo da primi.

Šta misliš, zašto smo svi mi sami.i pitala je Katrina.

240

ipiifim

51

Zar je stvarno to u pitanju. Pitao se Vil. Zar su to svi oni radili, tražili nekog manje drugačijeg. Zar je i on to radio. Rejčel je bila dinamična i promišljena i koncentrisana i brižna i različita na mnogo više načina nego što može da nabroji, ali je cela poenta Rejčel, bar što se Viia tiče, bila upravo to što ona nije on. Znači da postoji propust u Katrininoj logici. To sa traženjem

nekoga ko je manje drugačiji... To je uspevalo samo onda, shvatio je, kada ste ubedeđeni da biti to što iesa i nije toliko loše.

241

iS

Markus je na kraju ipak završio kod tate i Lindzi. Na neki čudan način bilo mu ih je žao: u policijskoj stanici su izgledali potpuno izgubljeno, kao da nisu mogli da se nose sa svim tim. Markus o tome nije ranije razmišljao, ali to veče se stvarno videlo ko živi u Londonu, a ko ne, i oni koji nisu izgledali su mnogo uplašenije. Klajv i Lindzi su se plašili Eli, za početak, ali su se plašili i EUine mame, policije i mnogo su zvocali i bili nervozni... Možda to nema veze sa Londonom; možda to više ima veze sa Ijudima koje sada poznaje, ili je možda samo mnogo porastao u poslednjih nekoliko meseci. Ali, više stvarno nije mogao da shvati šta to njegov tata može da mu ponudi, i zbog toga mu ga je bilo žao, pa se složio da odc s njim u Kembridž.

Klajv je nastavio da zvoća u kolima. Zbog čega se Markus uopšte upustio s nekim takvim? Zbog čega nije pokušao da je zaustavi? Zbog čega je bio drzak prema Lindzi? Šta mu je ona ikada uradila? Markus nije odgovarao. Samo je pustio oca da nastavi dok mu konačno nije nestalo zvoća kao što nestane benzina: počeli su da usporavaju i postaju tiši, i onda su samo potpuno nestali. Stvar je bila u tome što on više nije mogao da bude takva vrsta tate. To bi bilo kao da Bog odjednom odluči da ponovo bude Bog zillon godina posle postanja: ne bi mogao tako iznenada da siđe s neba i kaže, o, nije trebalo tu da stavite Empajer Stejt Building, i nije trebalo tako da se organizujete da Ijudi u Africi imaju manje para, i nije trebalo da im dopustite da naprave nuklearno oružje. Zato što bi mogli da Mu kažete, pa, sad je malo kasno, zar ne. Gde si Ti bio kad smo razmišljali o tim stvarima.

Nije to zbog toga što je mislio da bi njegov tata trebalo da bude više s njim, ali ne može se na dve stolice. Ako je želeo da bude u Kembridžu, sa Lindzi, da puši vutru i pada sa pro

242

zorskih dasaka, fino, ah ne može tek tako da rnu zvoća zbog sitnica - a FAi je sada stvarno biki sitnica, iako mu se onda kada su sedeli na ivičnjaku i čekaH na policijski auto činila najvećom na svetu. Moraće da pronade sebi neki drugi posao. Vil može da davi sa sitnicama, i mama, ali je tata ispao.

Stigh su u tatinu kuću oko pola jedanaest, što je značilo da mu je trebalo šest sati da stigne u Kembridž - niie loše, zapravo, ako se uzme u obzir da je bio uhapšen na pola puta donde. Uhapšen! Bio je uhapšen! Odveden u pohcijsku stanicu u marici, bar. Već je prestao da razmišlja o siomljenom izlogu kao o nečemu što je proizaslo iz njegove pobune, što ce ga navesti da postane skitnica i narkoman. Sada kada je bio slobodan, shvatio jc da je preterao. Umcsto toga, smatrao je incident u Rojstonu merom daljine do koje je dogurao u poslednjih nekoliko meseci. Nikada ne bi mogao da bude uhapšen tokom prvih meseci u Londonu. Nije poznavao prave Ijude.

Lindzi je skuvala čaj i seh su za kuhinjski sto na neko vreme. Onda je Klajv kao klimnuo Lmdzi, i ona je rekla da je umorna i da ide u krevet i ostavila ih same. Da li imaš nešto protiv da smotam džoint.? pitao ga je tata.

Ne, rekao je Markus. ,,Radi šta hoćeš. Ali ja neću da pušim.

Nego šta nego nećeš. Da li bi dohvatio moiu konzervu.? Boli me kada se istcžem.

Markus je pomerio stolicu ka policama, popeo se na nju i počeo da pretura po paketicima pahuljica na gornjoi poiici. To je smešno, kako ipak znate one sitne, male stvan o Ijudima, na primer gde drže svoju konzervu, iako ne znate šta misle iz nedelje u nedeliu.

Sišao ie, dodao mu konzervu i privukao stolicu do stola. Niegov tata ie počeo da mota džoint, mrmliaiući u rizlu.

Ozbilino sara razmišliao, znaš, od onda. Od moe nesreće.

Otkad si pao s prozorske daske. Markus ie voleo to da izgovara. Zvučalo ie tako tupavo.

243

Da. Od moje nesreće.

Mama je rekla da si ozbiljno razmišijao.

J?

,J šta?

Nemam pojma. Sta misliš?

Sta ja mislim o tome što si ti ozbiljno razmišljao?

Pa. Tata je podigao pogled sa rizli. Da. Valjda. Pa to zavisi, je l? Od toga o čemu si razmišljao.

Okej. Razmišljao sam o... Uplašilo me to, znaš, taj nesrečni slučaj.

Nisi baš pao sa solitera. Slomio si samo ključnu kost. Poznajem gomilu Ijudi kojima se to desilo.

Nije bitno odakle si pao, ako te to natera na razmišljanje, zar ne?

,yaljda nije.

Da ii si ozbiljno misiio ono što si rekao u policiskoj stanici? Da sam ja beskoristan otac?

O, ne. Ne.

Zato što znam da nisam baš najbolji.

Ne. Nisi najbolii.

A... tebi treba otac, zar ne? Sada to shvatam. Ranije nisam.

Ne znam šta mi treba.

Pa, znaš da ti treba otac.

Zašto?

Zato što svima treba.

Markus je razmislio o tome. Da, svima treba, ali u početku, dok se ne uhodaju. A posle toga, nisam siguran. Zašto misliš da mi sada treba otac? Ništa mi ni ovako ne fali.

Ne izgleda baš tako.

Sto, je r zato što je neko drugi razbio prozor? Ne, stvarno, ništa mi ne fali bez oca. Mislim, nije lako s mamom, ali ova godina u školi... ne mogu to da objasnim, ali osečam se sigurnije nego pre, zato što poznajem više Ijudi.

Stvarno sam se bojao zato što sam mislio da dvoje nije dovoljno, i sada nas više nije dvoje. Ima nas gomila. A i tebi je ovako bolje.

244

Ko je ta gomila? Eh i Vil i njima sHćni?

Da, oni.

Oni neće biti tu zauvek.

Neki hoće, neki nece. AH, vidiš, ranije nisam znao da bilo ko može da odradi taj posao, a može. Nadu se Ijudi. To je kao one akrobatske figure.

Koje akrobatske figure?

One u kojima stojiš na vrhu piramide ijudi. Nije bitno ko su oni, zar ne, dok god tu stoje i ti ih ne pustiš da odu dok ne pronadeš nekog drugog.

Stvarno tako mishš? Da nije važno ko je ispod tebe?

Da, sada da. Nisam, aii sada tako mislim. Jer, ne možeš da stojiš na mami i tati ako ce oni da se ghipiraju, odu ih postanu depresivni.

Njegov tata je završio s motanjem džointa. Zapalio ga je i uvukao puna pluca dima. O tome sam ozbiljno razmišljao. Nije trebalo da odem.

Nema vcze, tata. Stvarno. Znam gde si ako prigusti.

Uuu, baš ti hvala.

Izvini. Ah... ja sam okej. Stvarno. Mogu da nadem Ijude. Biću dobro.

I znao je da će biti. Nije znao da li će Eli biti, zato što ona nije toliko razmišljaia o stvarima, iako je bila pametna i razumela se u pohtiku i shćne stvari; i nije znao da !i će njegova mama biti, zato što uglavnom nije biia preterano jaka. A!i je bio siguran da može da se snade onako kako oni rie bi mogli. Može da se snade u školi, zato što zna šta treba da radi, i razlučio je kome može da veruje a kome ne može, i to mu je uspelo tamo, u Londonu, gde su Ijudi prilazili jedni drugima iz mnogo različitih uglova. Možeš da nacrtáš male šeme Ijudi koje bi biie sasvim nemoguće da se njegovi mama i tata nisu rastah i da su svi troje ostali u Kembridžu. To ne uspeva svakome. To ne uspeva ludim Ijudima i Ijudima koji nikog ne poznaju, ili bolesnim Ijudima, ili onima koji previše piju. Ali njemu će uspjeti, dace sve od sebe, i zbog toga što će njemu uspjeti odlučio je da je to mnogo bolji način posmatranja stvari nego onaj koji mu je njegov tata predlagao.

245

Razgovarali su još malo, o Lindzi i o tome kako ona že bebu, i kako njegov tata ne može da se odluči, i da li bi Markus imao nešto protiv ako bi dobio brata iii sestru; Markus je rekao da bi to voleo, da voli bcbe. Zapravo ne voli aii je sada bio svestan vrednosti još jednog čoveka u blizini, a Lindzina beba će jednog dana odrasti u još jednu osobu. I onda je otišao u krevet. Tata ga je

jako zagrlio i malo se zaplakao, ali tada je već bio stoniran, pa ga Markus nije preterano zarezivao.

Ujutru su ga tata i Lindzi odvezli na stanicu, i dali mu dovoljno para za taksi od Kings Krosa do kuće. Seo je u voz i gledao kroz prozor. Bio je siguran da je u pravu o akrobatskim figurama; ali, čak i ako je to glupost, nastaviće da veruje u nju. Ako mu je to pomoglo da se provuče onda kada je bio potpuno slobodan da pravi greške koje su svi oni pravili, onda to ne može da škodi.

246

36

Vil se još uvek plašio što toliko želi Rejčel. U svakom trenutku, činilo mu se, ona bi mogla da odući da je mnogo naporan, ili bezvredan, ili loš u krevetu. Mogla bi da upozna nekog drugog; mogla bi da dođe do zaključka da ne želi vezu ni sa kim. Mogla bi da umre, iznenada, bez upozorenja, u saobraćajnoj nesreći, dok vozi Alija u školu. Osećao se kao da je pilence čije jaje je puklo, pa stoji napolju, u svetu, drhteći na svojim nesigurnim nogama u slučaju da su pilići nesigurni na nogama - možda su to ždrepci ili telad, ili neke druge životinje, bez ičega da ga štiti osim odela Poia Smita i naočara za sunce. Nije čak ni bio siguran za šta služi sav taj strati. Šta ima on od toga? Ništa, koliko on vidi, ali je sada suviše kasno da se postavlja to pitanje. Sve što zna je da mu nema povratka; taj deo njegovog života je završen.

Sada je Vi! skoro svake subote izvodio negde Alija i Markusa. To je počelo tako što je pozeleo da njihovim majkama da malo slobodnog vremena... ne, to nije istina. Počelo je zato što je hteo da se uvuče u Rejčelin život, i želeo je da ona poveruje da u njema ipak ima nečeg čvrstog. A to nije bio baš najgori posao na svetu, osim prvih par izleta, kada je iz nekog razloga pokušao da odradi ono sa obrazovanjem, pa ih je odveo u Britanski muzej i u Nacionalnu galeriju, i sva trojica su se ugušili od dosade i postali nervozni, ali to je bilo uglavnom zbog toga što je sam Vil mrzeo takve stvari. Ima li dosadnijeg mesta na svetu od Britanskog muzeja? Ako ima, Vil ne bi želeo da zna gde je. Cupovi. Novčići. Bokali. Sobe prepune tacni. Mora da postoji neka svrha izlaganja tih stvari, presudio je Vil. Samo zato što su stare, ne mora da znači da su interesantne. Samo zato što su preživeli, ne mora da znači da želiš da ih razgledaš.

247

Ali, baš u trenutku kada je počeo da odustaje od cele te priče odveo ih je u bioskop, na jedan od onih glupih letnjih filmova kojima bombarduju decu, i sva trojica su se fenomenalno provela. Tako da je to sad postala regularna stvar: ručak u Burger Kingu i u Mekdonaldsu, film, šejk u Burger Kingu i u Mekdonaldsu, u zavisnosti od toga gde su ručali. Par puta ih je odveo i na Arsenal, i to je bilo okej, ah se Ah i dalje brecao na Markusa, ako bi mu se ukazala priika, a bilo ih je više tokom dugih poslepodneva u porodičnom odejku na Hajburiju, pa su fudbal čuvah za neki od onih retkih slučajeva kada bi im ponestalo filmova koji su im vredah inteligenciju i sve ostalo.

Markus je sada bio stariji od Alija. Kada su se prvi put upoznali, onda kad je Markus bio Vilov sin na jedno popodne, Ah je deiovaio nekoliko godina starije od Markusa, ali ga je ona scena koju je tog dana napravio malo razotkrila, a osim toga, Markus je tokom tih meseci mnogo napredovao. Bolje se oblačio - pobedio je u raspravi s majkom oko odlazaka u kupovinu sa Vilom - i redovno se šišao, i pokušavao je iz sve snage da ne peva preterano glasno, a njegovo prijateljstvo sa Eli i Zoi koje je, na iznenađene svih, opstalo i produbilo se značilo je da je po svom stavu bhži tinejdžerima: iako su devojke cenile i obožavale njegove povremene ekscentričnosti, Markusa su počeli da umaraju njihovi ushićeni uzvici i uzdasi svaki put kada bi uradio nešto tupavo, i počeo je - što je na neki način tužno, ali neizbežno i zdravo da postaje oprezniji s rečima.

To je bilo čudno; nedostajao je Vilu. Otkad je jaje puklo, Vil je uhvatio sebe kako žeh da priča sa Markusom o tome kako je to lutati bez ičega na sebi, uplašen od svega i svačega, zato što je Markus jedina osoba na svetu koja je bila u stanju da ga posavetuje; ali Markus to jest, stari Markus - je nestajao. „Da h češ ti da se oženiš mojom mamom.? pitao ga je Ali s neba pa u rebra, tokom jednog od onih prebioskopskih ručkova. Markus je zainteresovano podigao glavu od svog pomfita.

248

Nemam pojma, promrmljao je Vil. Razmišljao je o tome mnogo, ali nikako nije mogao da ubedi sebe da je bio dostojan da je to pita; svaki put kada bi

prespavao kod nje osetio bi se neverovatno blagoslovenim, i nije želeo da učini ništa čime bi ugrozio taj privilegovani osećaj. Ponekad se jedva usudivao da je pita kada će je ponovo videti; pa mu se pitanje da li je voljna da provede ostatak života s njim činilo pretaranim.

Nekad sam želeo da se on oženi mojom mamom, rekao je Markus veselo. Vii je odjednom spopaki želja da sruči svoju kafu, vrclu-do-tačke- ključanja, Markusu niz vrat.

Stvarno. rekao je Ali.

Da. Iz nekog razloga sam mislio da bi to sve sredilo. Ali, tvoja mama je drugačija. Ona je sabranija od moje.

Da li još uvek želiš da se on oženi sa tvojom mamom?

Zar se ja tu ništa ne pitam.? pitao je Vil.

Nee, rekao je Markus, ignorišući Vilovu upadicu. ,yidiš, ja ne mislim da je to pravi način.

Zbog čega.?

Zbog toga što... Znaš ono kad prave one piramide od Ijudi.? To je otprilike model života koji mi trenutno odgovara.

O čemu ti pričaš, Markuse.? Vil ga je pitao. To nije bio retoričko pitanje. Bezbedniji si kao dete ako su svi oko tebe prijatelji. Kada se Ijudi spare... Ne znam. Mnogo je nesigurnije. A vidi sad. Tvoja mama i moja mama se dobro sjažu. To je bila istina. Fiona i Rcjčel su se sada regularno vidale, na Vilov užas. I Vil jc Vida, a ja vidam tcbe, i Eli i Zoi, i Lindzi i mog tatu. Sad sam sve sredio. Ako tvoja mama i Vil budu zajedno, misličeš da si bezbcdan, ali nisi, zato što će se rastati, ili će Vil poludcti ili tako nešto.

Ali je mudro klimnuo. Vilov poriv da ošuri Markusa se pretvorio u želju da ga upuca, a onda digne ruku na sebe.

A šta ako se Rcjčcl i ja ne rastanemo. Sta ako ostanemo zajedno zauvek.?

249

Fino. Super. Dokažite nam. Samo, ja ne mislim da su parovi budućnost.

O, pa baš ti hvala... Ajnštajne. Vil ie želeo da njegov povratak na scenu bude oštiji od toga. Zeieo je da se seti imena nekog društveno-kulturnog bračnog eksperta čije ime bi ova dva dvanaestogodišnjaka odmah prepoznah, ah je uspeo da iskopa samo Ajnštajna. Znao je da on ne odgovara.

Kakve on ima veze s tim.?

Nikakve, Vil je promrmljao. Markus ga je sažaljivo pogledao. I nemoj da mi soliš pamet.

Sta to znači. pitao je Markus, sav ozbiljan. I eto ti sad. Vilu je solio pamet neko ko nije bio ni dovoljno star da razume šta ta fraza znači.

To znači da prestaneš da me tretiraš kao idiota.

Markus ga je pogledao kao da hoće da kaže, pa kako drugačije mogu da te tretiram.? I Vil mu je apsolutno odobravao. Sad se stvarno mućio da održi generacijski jaz: autoritet kojim je Markus odisao, njegov odoh-videhpobedih ton, bio je toHko ubedljiv da Vil nije znao kako da rnu se suj:rotstavi. A nije ni želeo. Još uvek nije izgubio obraz; i daije mu je ostao komadić, veHćine male krastice, i želeo je da ga zadrži.

Samo deluje toliko starije, rekla je Fiona jednog popodneva, pošto ga je Vii odbacio kući, a ovaj nestao u svojoj sobi posle letimičnog hvala i osornog zdravo upućenog majci.

Gde h smo pogrešili, a. rekao je Vil plačnim glasom. Sve smo dali tom detetu, a vidi kako nam vraća.

Osećam se kao da ga gubim, rekla je Fiona. Vil još uvek nije naučio da se šali sa njom. Ono što je silazilo sa njegovih usana sa težinom i tekstuirom pene na kapučinu, ulaziio je u njene uši kao puding od sala. Samo priča o Smashing Pumpfins i Eli i Zoi i... mislim da puši.

Vil se nasmejao.

Nije smešno.

Jeste, na neki način. Sta bi dala da si mogla da uhvatiš Markusa kako puši sa ortacima jre nekoliko meseci.

250

Ništa. a se užasavam pušenja.

Da, ali... Odustao je. Fiona je odiučiaa da ne shvati poentu njegovih reči. Da li ti smeta što ga gubiš.?

Zašto me to pitaš.? Naravno da mi smeta.

Samo... činilo mi se... ne bih da se mešam, ali čini mi se da si bolie u poslednie vreme.

MisJim da jesam. Ne znam u čemu ie stvar, ah se osečam manie pregaženom. To ie sjaino.

MisHm da kontrolišem stvari bolie. Ne znam zašto.

Vil ie misho da zna iedan od razloga, ah ie takode znao da ne bi bilo ni pametno, ni pristoino da o tome elaborira. Zapravo, više nie teško nositi se sa ovom verziom Markusa. Imao ie drugove, mogao ie da se brine o sebi, odebliala mvi ie koža - ona koža koja se Vilu upravo oliuštila. Izduvao se, i postao neotasen i običan kao i svaki drugi dvanaestogodišniak. Ali, svo troje su morali da izgube, da bi ponešto dobili. Vil ie izgubio svoi oklop i distancu, bio je uplašen i raniiv, ali ie bio sa Reičel; a Fiona ie izgubila dobar deo Markusa, ali se više nie družila sa onima iz liitne pomoči; a Markus je izgubio samog sebe, ali se kuci vraćao obuwen.

Markus ie ušao u sobu mršteći se.

Dosadno mi ie. Da li mogu da idem u video klub.

Vil nie mogao da odoh: imao je teoriiu koiu ie želeo da stavi na probu. Hei, Fiona. Sto ne izvadiš note, da opletemo jednom Both Sides Now?

Hoćeš.?

Da. Naravno. Ali posmatrao ie Markusa, koji ie imao izraz lica dečaka kome su naredili da igra go pred supermodelima i članovima porodice u publici.

Molim te, mama. Neinoj.

Ne budi blesav. Ti voliš pevanie. Ti voliš Džoni Mičel.

Ne volim. Više nc volim. Mrzim iebenu Džoni Mičel.

I tada ie Vi! znao da ce Markus nesumniivo biti okei.